١ / ٦ / ١٩٨٧ هارتس

הארץ

0.85 ש"ח יום ב' ד' סיון תשמ"ז, 1 ביוני 1987 VOL. 68/20698 JUNE 1 1987
כולל מע"מ (באילת 0.75 ש"ח)

סעודה עסקית לאניני הטעם
העסקה הטובה ביותר במסעדה הטובה ביותר.
03-684303-5

רבין: גורל הלביא תלוי בהקצאה של תקציב מיוחד

משרד הבטחון: הפסקת הפרוייקט תעלה 400 מיליון דולר; התעשיה האווירית: הפסקת הפרוייקט תעלה 1.3־1.4 מיליארד

מאת עקיבא אלדר, עדנה ארידור ושמשון אריך

בתום ישיבת ממשלה נוספת על פרוייקט הלביא הבהיר אתמול שר הביטחון, יצחק רבין, כי גורלו של הפרוייקט תלוי בהקצאת תקציב מיוחד מתקציב המדינה.
לדבריו, אין מחלוקת בין צה"ל לדרג המדיני סביב שאלת איכותו של המטוס או הצורך בו.
רבין טען כי הרמטכ"ל והקצונה הבכירה אינם מתנגדים ללביא, אלא
(סוף בעמוד 6)

150 אנשי חיזבאללה הסתערו על 3 מוצבי צד"ל ליד ג'זין

ששה חיילי צה"ל נפצעו מאש מרגמות וקטיושות שירו התוקפים ● לצד"ל 5 הרוגים ו־20 פצועים ● בסריקות באזור נתגלו גופות של 8 מחבלים ●מקורות בלבנון מסרו אחר־כך: טור שריון של צה"ל יצא לכיוון ג'זין

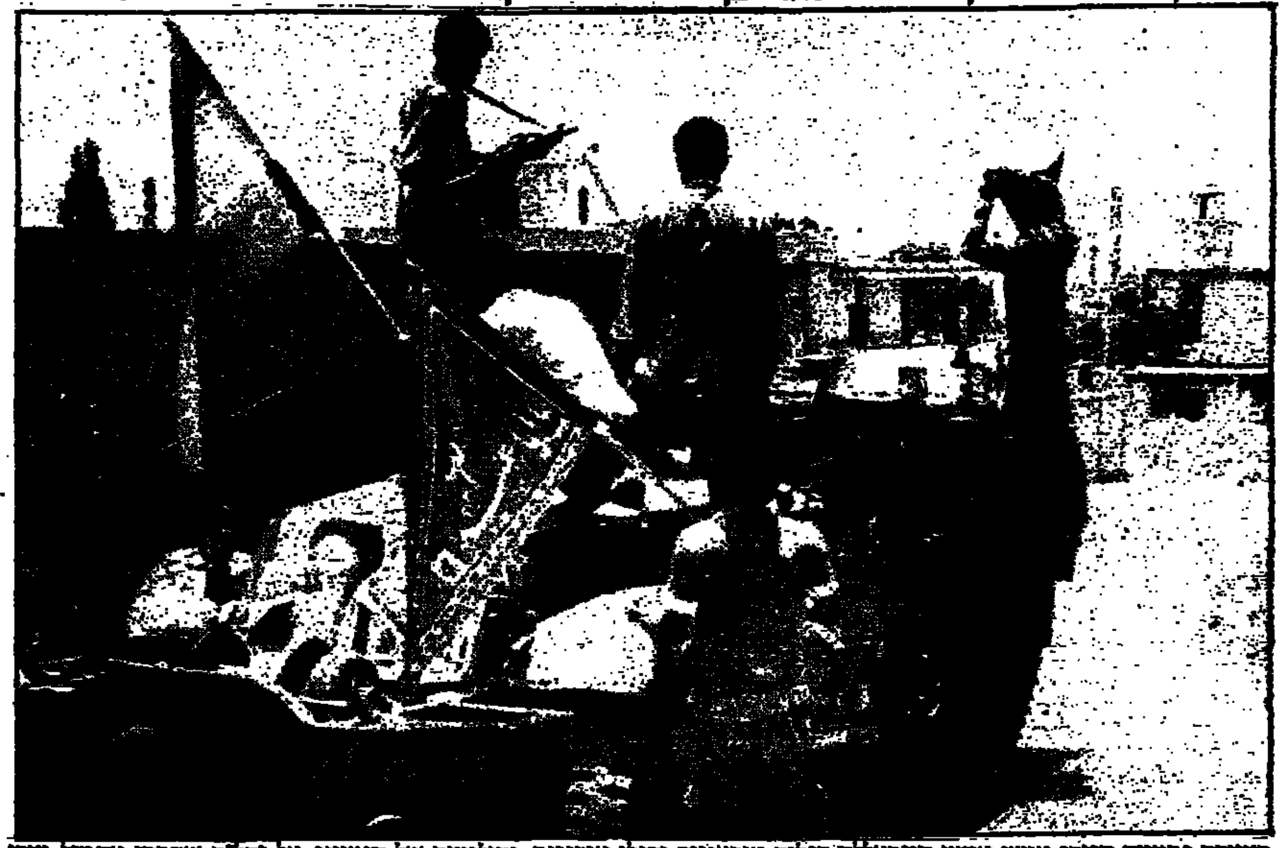
בעיירה בבמעיה הצופה אמש אנשי החיזבאללה דגלים איראניים ודגלי אירגונם, וצילומים של חומייני, על הזחל"ם שתפסו אתמול מידי אנשי צד"ל. (תצלום אי־פי)

מאת ראובן פדהצור, מכתב הדובבין וסופר "הארץ" לענייני ערבים

יותר מ־150 לוחמי ארגון החיזבאללה תקפו אתמול סמוך ל־5 לפנות בוקר שלושה מוצבים של צד"ל, בגזרת ג'זין, במעלה המשרד לבת הזה. ידי אנשי החיזבאללה אש מרגמות וקטיושות, במגמה לרתק כוחות העשויים לבוא לעזרת המוצבים המותקפים. מאש זו נפצעו ששה חיילי צה"ל, ארבעה מהם פצועים קל ושניים בינוני. שלושה מהחיילים הפצועים שוחררו אתמול מבית החולים.

מוצבי צד"ל שהותקפו שוכנים כ־8 — 5 ק"מ מצפון לגבול רצועת הבטחון, באזור הכפרים בתזיליה, בכל צפי ראאור אל ראמל. בתום הקרב המשך התברר, כי לצד"ל חמישה הרוגים ו־20 פצועים. בסריקות שנערכו באזור התקרית התגלו גופותיהם של שמונה מחבלים מארגון החיזבאללה, כלי נשק ואמצעי לחימה רבים.
(סוף בעמוד 6)

השופט שמגר עשוי לעמוד בראש ועדת החקירה של שיטות השב"כ

שמות אחרים שהוזכרו אמש כמועמדים לראשות הוועדה: אהרון ברק ואליעזר גולדברג ● גורמים משפטיים: ביוני אשתקד דחתה הממשלה הצעת היועץ המשפטי להקים ועדת חקירה בפרשת קו 300 והעדיפה חקירת משטרה — ועתה קרה ההיפך

מאת גדעון אלון, עקיבא אלדר, ראובן שפירא וראובן פדהצור סופרי "הארץ"

נשיא בית המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, עשוי לעמוד בעצמו בראש ועדת החקירה הממלכתית־משפטית לחקירת השיטות ונוהלי החקירה של השב"כ, שעל הקמתה החליטה אתמול הממשלה.

ראש הממשלה, יצחק שמיר, יפנה היום לשמגר — לאחר שהממשלה החליטה אתמול ברוב של 16 קולות ו־6 נמנעים — לכונן ועדת חקירה לעניין השב"כ. בעקבות החלטת הממשלה ישגר כתבי המינוי של ועדת טוניקרומיה, שמונתה לפני כשבוע לאותו עניין.

גורמים משפטיים בכירים העריכו אמש כי שמגר עשוי להתייצב בראש ועדת החקירה, בשל החשיבות הרבה שהוא מייחס לבדיקת הנוהלים ושיטות החקירה של השב"כ, והוסר המתייחס לעדויות השקר של חוקרי השב"כ בפני בתי הדין הצבאיים. שמגר שימש במשך שמונה שנים כפרקליט הצבאי הראשי, ומכיר מקרוב את פעילות השב"כ. שמגר גם ישב בראש הרכב של ביהמ"ש העליון שדן בערעורו של עיזאת נאפסו, שבפסק הדין שלו נמתחה ביקורת חריפה על השב"כ.

רק בשתי ועדות חקירה ממלכתיות שהוקמו עד כה, התייצב נשיא בית המשפט
(סוף בעמוד 6)

אנשי צוות החקירה המשטרתי לפרשת השב"כ: מימין תנ"צ זכריה בנאי; משמאל נצ"מ יהודה וילק. כמו כן חברה בצוות רפ"ק שרה מרידיים.

מסמך

נוסח החלטת הממשלה על הקמת ועדת חקירה

הממשלה מחליטה:
א. לקבוע כי ענין שיטות החקירה של השב"כ בנושאי פח"ע הוא — בעקבות ערעור פלילי 124/87 (נאפסו) — נושא בעל חשיבות ציבורית חיונית בשעה זו, הטעון בירור.
ב. לכונן ועדת חקירה בהתאם לסעיף 1 לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט 1968, לגבי שיטות ונהלי החקירה של השב"כ בנושאי פח"ע, ומתן עדות בבית המשפט בקשר לחקירות אלה.
הוועדה תמליץ ותציע, ככל שתראה לנכון, גם לגבי השיטות והנהלים המתאימים בנושאי חקירות אלה בעתיד, תוך הבאתם בחשבון של הצרכים היחודיים של המאבק בפח"ע.
ג. כיון שנושאי החקירה מחייבים סודיות, להחיל על ההצעה את סעיף 25 לחוק ועדות החקירה, למעט סעיף 23 (1) ו־(6), ולפנות לועדת החוץ והבטחון לאישור כנדרש בסעיף זה. ועדת החקירה היא שתחליט בענין פרסום הדו"ח שלה כאמור בסעיף 28 לחוק ועדות החקירה.
ה. להודיע על החלטה זו לנשיא בית־המשפט העליון.

פרשנות / פרופ' ברוך ברכה

הסודיות של הדיונים בוועדה מובטחת בחוק

לנשיא בית המשפט העליון שיקול־דעת כאשר למינוי חברי ועדת החקירה, הכלבד שבראשה יעמוד שופט של בית המשפט העליון או שופט של בית־משפט מחוזי או שופט שיצא לגימלאות או שפרש. הוועדה מוגבלת בחקירתה לעניין שהוגדר על־ידי הממשלה כנושא החקירה.

לוועדה סמכויות כשל בית־משפט בכל הנוגע לזימונם של עדים, לכפיית הופעתם ולתפיסת מסמכים. אין היא כפופה בעבודתה לסדרי הדין הנוהגים בבתי המשפט, או לכללים הרגילים בדבר קבילות ראיות. עדות שנמסרה לפני ועדת חקירה אינה משמשת ראיה בהליך משפטי, וכך גם באשר לדו"ח שלה שלא ישמש, כאמור, ראיה.

חוק ועדות חקירה קובע הוראות מפורטות באשר להבטחת זכות ההגנה של מי שעלולים להיפגע מן החקירה או מתוצאותיה. לפי סעיף 15 לחוק, על יו"ר הוועדה להודיע למי שעלול להיפגע ולהעמיד לרשותו את חומר הראיות הנוגע לאותה פגיעה, הנמצא ברשות
(סוף בעמוד 6)

ועדת ח"כים מסתגרת במפעל בחולון ומסכמת תפיסת הביטחון של ישראל

חברי הוועדה: הח"כים מרידור, שריד, גולדשטיין, גרופר, אולמרט, חריש וגרנות ● מסקנתם העיקרית: יש להפנות המשאבים להצטיידות בנשק מדוייק ומתוחכם; לפיכך יש לבטל פרוייקט הלביא ● המצב במזה"ת מאפשר זאת: עיראק עסוקה במלחמה עם איראן סוריה מחדשת צבאה, ומצרים — בשלום עם ישראל ● דו"ח הוועדה יימסר לשר הבטחון

מאת ראובן פדהצור

חברי ועדת המשנה של ועדת החוץ והבטחון לנושא תפיסת הביטחון הסתגרו אתמול במיתקן של מפעל תדיראן בחולון לצורך כתיבת הדו"ח המסכם של עבודתם.

פעולת הוועדה, שנמשכה כמה חודשים, הוחלה ביוזמת החברים עצמם, ובראשם ח"כ דן מרידור. המטרה שהציבה הוועדה לפניה היא בחינה מחודשת של תפיסת הביטחון של ישראל. זו פעם ראשונה מאז הקמת המדינה שגוף פרלמנטרי עוסק בנושא זה.

בעבודתם ראיינו חברי הוועדה 47 אלופים בצה"ל ובמילואים, ואנשי מדע העוסקים בתחום הטכנולוגיה הצבאית. המסקנות שהגיעו אליהן חברי הוועדה מקובלות במעט על דעת כל החברים.

חברי הוועדה הם: דן מרידור, יוסי שריד, פנחס גולדשטיין, פסח גרופר, אהוד אולמרט, מיכה חריש ואליעזר גרנות.

המסקנה העקרונית העולה מדיוני הוועדה מצביעה על הצורך להפנות משאבים להצטיידות במערכות נשק מדוייקות ומתוחכמות. מערכות נשק אלו הן שיאפשרו לצה"ל, בשדה הקרב העתידי, לפצות עצמו על נחיתותו הכמותית.

להערכת חברי הוועדה, אחד הצעדים המתחייבים עתה הוא ביטול פרוייקט הלביא והפניית הכספים לפיתוח ולהצטיידות במערכות הנשק המדוייק. למסקנה זו הגיעו חברי הוועדה בלי כל תיאום עם המטכ"ל, שכידוע, הגיע למסקנה דומה.

לדעת חברי הוועדה, על ישראל לנצל את המצב המיוחד שנוצר עתה במזרח התיכון כדי ליישם בשלבים את בניין כוחו של צה"ל בהתאם לתוכנית ההצטיידות החדשה. זאת, משום שעיראק עסוקה במלחמתה עם איראן, סוריה עוסקת בהערכות מחודשת של צבאה והמצרים נמצאים במצב שלום עם ישראל.

לאחר שתסתיים כתיבת הדו"ח, הוא יימסר לשר הביטחון. על פי התכנון, יתקיים דיון במסקנות הוועדה, בהשתתפות שר הביטחון.

מקורב לגורבאצ'וב: תודה לטייס הגרמני שחשף מחדלי ההגנה שלנו

הדובר, מנהל סוכנות "נובוסטי" אמר שהטייס שחדר במטוס קל מפינלנד ונחת בכיכר האדומה ישוחרר בקרוב ● פרשנים: גורבאצ'וב ינצל טיסת רוסט כדי להחדיר רפורמות גם לצבא ● גל גאווה פטריוטית בגרמניה; אמו של הטייס: שוב גאים להיות גרמנים

מאת דניאל דגן סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). במערב־גרמניה מצפים לשיחרור מהיר של מתיאס רוסט, הטייס הצעיר בן ה־19 שהנחית את מטוסו בכיכר האדומה במוסקווה ביום חמישי שעבר.

מנהל סוכנות הידיעות הסובייטית "נובוסטי", ואלנטין פאלין, אמר לעיתונאים גרמנים כי הוא סבור שרוסט יוכל לעזוב בקרוב את מוסקווה.

עיתונאים מערב־גרמניים ציינו מקורות ממשלתיים שאמרו כי דיפלומטים בשגרירות בון במוסקווה יורשו לבקר אצל רוסט היום.

בכל הידוע מוחזק רוסט בבית מעצר של השירות החשאי ק.ג.ב. הוראה שלרוסים כבר ברור לחלוטין שלרוסט לא היו כוונות תוקפניות בטיסתו לבירת בריה"מ, אלא פעל מתוך יצר הרפתקנות, ואולי גם כדי להוכיח שמערכות ההגנה האנטי־אווירית אינן יכולות להיות מושלמות.

על כך אמר פאלין, אחד ממקורביו של מיכאיל גורבאצ'וב בצמרת הסובייטית, כי "צריך להודות לרוסט על שהיפנה את תשומת הלב למחדלים מסויימים במערכת ההגנה האנטי־אווירית". על פיטוריו של בכירים במערכת ההגנה ומפקדים בעקבות הנחיתה בכיכר האדומה אמר פאלין: "תארו לעצמכם מה היה קורה אילו לא היתה זו הססנה של מתיאס רוסט, אלא משהו אחר".

פאלין, שהיה שגריר בריה"מ בבון, אמר כי "אנחנו הבחנו במטוס הססנה של רוסט כשהוא חצה את הגבול הסובייטי, אך בטעות הוא נחשב למטוס סובייטי".

מזכיר המדינה לענייני הגנה, פטר קורט וירצבאך, אמר כי "מתיאס רוסט בוודאי הפר תקנות מסויימות, אך יש להתייחס לסיפור זה בחיוך. לגורבאצ'וב ניתנת עתה ההזדמנות להוציא אל הפועל את הכרזותיו היפות על־ידי שחרור מהיר של הטייס הצעיר".
(סוף בעמוד 6)

פרשנות / ראובן פדהצור

גם בדמשק ישאלו שאלות קשות על ההגנה האווירית בברית המועצות

העובדה שהגרמני מתיאס רוסט טס חמש שעות בטריטוריה סובייטית ולא יורט — מעידה כי מערכת ההגנה האווירית הסובייטית (140.000 טילים, 2550 מטוסים) לוקה בפגמים מהותיים

את נחיתתו בליבה של הכיכר האדומה במוסקווה ביצע מתיאס רוסט הטייס הגרמני לאחר שחלף בטיסתו על פני מערכת ההגנה האווירית הצפופה ביותר בעולם.

מבצע הטיסה המדהים של הצעיר הגרמני הוכיח למעשה כי אין כל בעיה שמטוס קרב של אחת ממדינות ברית נאט"ו יבצע במדויק את נתיב הטיסה שביצע מטוס ה"ססנה 172", מהלסינקי אל לב מוסקווה. זו בדיוק הסיבה שעוררה תודה בה עשוקה העוצמה במפקדה והקרמלין, שהביאו להדחתם המיידית של שר ההגנה ומפקד כוחות ההגנה האווירית.

העובדה שמטוס הססנה טס משך כחמש שעות בטריטוריה רוסית, ולא יורט, מעידה כי מערכת ההגנה האווירית הסובייטית לוקה בפגמים מהותיים. מסקנה זו יכולה לקבל חיזוק נוסף מכך שבידי רוסט לא נמצאו מפות המובילות מידע לגבי מיקום מערכות ההגנה הסובייטיות (טילים ותותחי נ"מ). מפקדי הצבא הרוסי יודעים היטב כי מידע זה מצוי בידי ברית נאט"ו, ואין ספק כי הדבר רק מגביר את חששותיהם ביחס ליעילותה של מערכת ההגנה בה השקיעו בשנים האחרונות משאבים עצומים.

לרשותו של פיקוד ההגנה האווירית הסובייטי לא פחות מ־140.000 טילי קרקע־אוויר מסוגים שונים, 2,550 מטוסי יירוט מתקדמים, כמויות אדירות של תותחי נ"מ ורשת צפופה של 10,000 מכשירי מכ"ם המפוזרים בחזיתות השונות, והקשורים ישירות למערכות המכ"ם של מדינות מזרח אירופה.

כל המערכת האדירה הזו לא הצליחה לגלות את טיסתו הארוכה מאוד של מטוס קל, שמהירותו אינה עולה על 100 קשר (180 קמ"ש), ואשר אינו מצוייד כלל במערכות אלקטרוניות לשיבוש פעולת מכשירי המכ"ם או טילי קרקע־אוויר.

יש להניח כי הטייס הגרמני טס בגובה נמוך מאוד, כשהוא מנצל את תוואי הקרקע, כגון עמקים בהרים או גאיות. טיסה בגובה נמוך מאוד נועדה להתחמק מאיתור מטוסו במסכי המכ"ם. אולם, יכולתו של
(סוף בעמוד 6)

היום שביתה של שעתיים בעל־יסודיים

מאת נילי מנדלר סופרת "הארץ" לענייני חינוך

היום ישבתו הלימודים בכל חטיבות הביניים ובכל בתי הספר העל יסודיים בין השעות 11.00 ל־13.00.

כך החליטו שני ארגוני המורים לאחר שהמו"מ בינם לבין מנכ"ל משרד החינוך "התפוצץ".

המורים טוענים נגד המנכ"ל כי משרד החינוך מפטר יותר מדי מורים ומקצץ יותר מדי שעות הוראה ואילו מנכ"ל משרד החינוך תבע מהמורים לקצץ במשכורותיהם.

הונגריה ביטלה ביקור פרטי של שרון

דוברו של השר: לא תוכנן ביקור

מאת יונתן שרמן סופר "הארץ" לענייני קבלה

ממשלת הונגריה ביטלה בשבוע שעבר ביקור פרטי של שר התעשיה, אריאל שרון, שאמור היה להתחיל ביום שלישי שעבר. לא נמסרה עילה רשמית לביטול הביקור, אך נודע כי הדבר כרוך בעמדות הפוליטיות של השר שרון והוסר ההוראות הפוליטית בארץ.

הביקור נועד לקדם את נושא הסחר בין שתי המדינות, אך ממשלת הונגריה סירבה לארח את השר שרון באורח רשמי, ולכן נועד הביקור להיחשב כביקור פרטי.
(סוף בעמוד 6)

שוק ההון

התאוששות

מאת יהודה שרוני

שבוע המסחר בבורסה נפתח אתמול במגמה מעורבת, עם נטיה לעליית שערים.

התאוששות, לאחר מימוש בסוף השבוע, מוסברת בכניסתה של הורדת הריבית בבנקים המסחריים לתוקף.

היום יהיה בבורסה מסחר כרגיל, ומחר תצא לפגרה עד יום ה'.

[illegible]: משה רייכל

חדשות הארץ

שיחת היום
עם: פרופ' איתמר רבינוביץ ראש מכון דיין באוניברסיטת ת"א
על: הורדת מועמדותו לתפקיד שגריר ישראל בוואשינגטון (עמ' 2)
★
כוח משטרה הסיר המחסומים בבית ג'אן — בתיאום עם המועצה (עמ' 3)
★
קופת חולים הכללית תאפשר לחבריה לבחור את רופאיהם (עמ' 3)
★
אריה נאור הוצא מ"חרות" על שסירב לחזור מקידום הוועידה הבי"ל (עמ' 3)
דירות יקרות נמכרות ביותר קלות מאשר דירות עממיות (עמ' 5)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: בבוקר שרבי — אחר הצהריים יישבר השרב.
הטמפרטורות:
● ירושלים: 12–30.
● תל־אביב: 17–28.
● חיפה: 17–28.
● באר־שבע: 14–36.
הגולן 13–29, צפת 12–30, טבריה 18–35, שומרון 14–31, נתב"ג 15–30, אילת 22–38.

אתה צריך מזגן?
אל תתרוצץ קרא ליועץ!
● ת"א 03-9630303
● חיפה 04-671416
● י-ם 02-718910
● ב"ש 057-72317
● אילת 059-72933
אלקטרה

שערי הדולר

	שער הדולר	השער השה"ח
יציג	1.6016	—
נוסעים	1.9086	—
שחור	1.5900	—

שער הסל

יציג	1.6774	—

בגליון זה 16 עמודים

לפתע בטתה
עסקי ואלגנטי

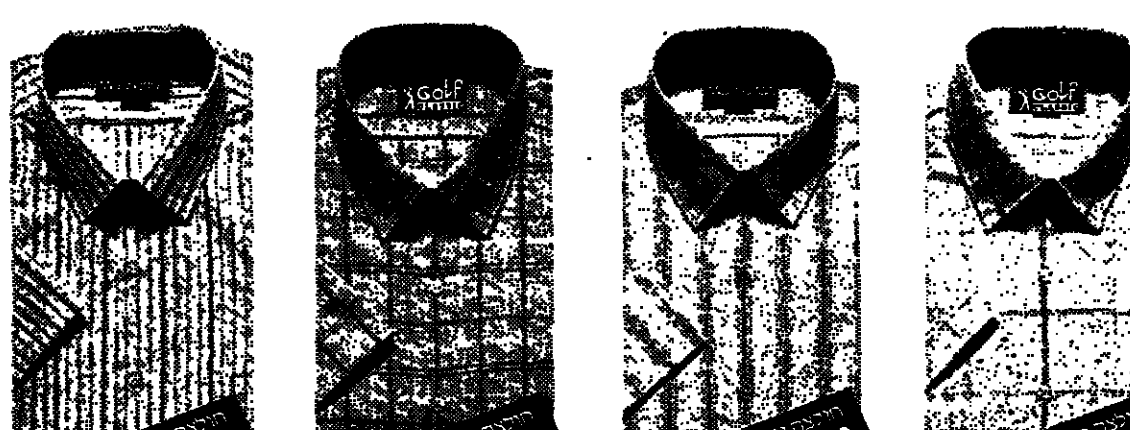

חולצות אלגנטיות לקיץ ב"שיטת המחיר היורד"

עד היום נאלצת לשלם בארץ 50-70 ש"ח עבור חולצה אלגנטית, או לנסוע לחו"ל כדי לזכות במחיר סביר.
לפתע בטתה אתה מוצא את חולצות "מנהטן" ו"גולף-קלאסיק" באיכות חו"ל אמיתית ובמחיר שלא תמצא בשום מקום אחר.
ולא זו בלבד. בטתה תהנה מ"שיטת המחיר היורד": החולצה הראשונה ב-39.90 ש"ח (לא יותר מבחו"ל) וכל חולצה נוספת ב-10 ש"ח פחות. המבחר אדיר, הגימור מעולה, הבדים המיובאים יפהפיים. לבעלי מידות גדולות הפתעה נוספת: כל החולצות מופיעות גם באקסטרא-אקסטרא-לארג' עם כפתור נוסף בחזית לנוחות מושלמת.
זה הזמן לקנות חולצות לקיץ. בעסקה אלגנטית!

טתה
אופנה למשפחה ולבית.

להתראות בסניפי טתה:
תל-אביב דיזנגוף 136, אלנבי 85 רמת-גן קניון אילון, ביאליק 29 בת-ים שד' העצמאות 67 ראשל"צ הרצל 68 רחובות הרצל 203 הרצליה סוקולוב 33 כפר-סבא מרכז אהרוני נתניה הרצל 9 חדרה רוטשילד 36 פתח-תקוה קציר 6 ירושלים לונץ 7 באר-שבע שד' קק"ל 139 אילת מרכז קניות שלום חיפה דרך העצמאות 61, הרצל 50 הדר קרית-מוצקין השופטים 76 עכו בן עמי 43 נהריה כבר העירייה עפולה ארלוזורוב 8 צפת ירושלים 40. חנויות - הזדמנויות טתה: תל-אביב הרצל 6 ירושלים המלך ג'ורג' 7 חיפה ציק פוסט, רחוב שלמה בן יוסף 3 באר-שבע חנות טתה במרכז.

طبق الأصل

ברונו: אין להעלות השכר ביותר משיעור הגידול בפיריון העבודה

עם פרסום דו"ח בנק ישראל לשנת 1986 אומר הנגיד: היעד במחצית השניה של 1987 – אינפלציה נמוכה מ־10% לשנה ● "יש לעשות הכל כדי לצמצם נזקי כלכלת הבחירות"

מאת קרנה אירוזר
סופרת "הארץ" לעניני כלכלה

נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, קרא אתמול להסתדרות להי־מנע בדיונים על חידוש הסכמי השכר, מלדרוש תוספת שכר מעבר לתוספת היוקר הכלולה בהסכמים הקבוצים במגזר הציבורי והעסקי.

למעסיקים אמר הנגיד: "אם רצונכם לשמור על רווחיותכם, אל תסתמכו עוד על פיצוי אוטומטי מקופת המדינה. יצרנים שרווחיותם מאפשרת להם להעלות שכר יצטרכו לעשות זאת על אחריותם הם".

לממשלה קרא ברונו שלא לתמוך בהעלאות שכר גלובליות, במיוחד בחברות ממשלתיות הקשורות בהסכמי שכר בשירות הציבורי. גמישות זו והימנעות מהעלאה כללית של השכר תתמוך הן בהעמקת הייצוב הן בחידוש הצמיחה, בעיקר בתחום הייצוא.

קריאה זו להסתדרות, לממשלה ולמעסיקים השמיע הנגיד עם פרסום דו"ח בנק ישראל לשנת 1986.

הדו"ח מלמד כי בשנה שחלפה עלתה רמת החיים כ־8%, הצריכה הפרטית עלתה כ־14%. לעומת זה, ירד החיסכון ל־17% מההכנסה הפנויה, לעומת 27%־34% בשנים הקודמות. השכר בסקטור העסקי עלה ב־12% – 15%. גידול בביקושים הביא לידי עליה של 46% ביבוא מוצרי צריכה, וירידה של 5% ביצוא.

הנגיד ברונו סבור כי אחד ההי־שגים הבולטים של 1986 היה ביסוסה של ירידת האינפלציה, והמטרה במ־חצית השניה של 1987 היא להגיע לקצב שנתי הנמוך מ־10%. יעד זה נראה בר־השגה אם יתקיימו התנאים הבסיסיים שיאפשרו למשק להמשיך ולקיים שער חליפין יציב.

הפחתת עלויות העבודה והפיחות בינואר 1987, אמנם מיתנו את השפעת עליית השכר על הירידה ברווחיות היצוא, אך מנעו את הורדת האינפלציה מתחת ל־20%.

לפיכך, הלקח המרכזי של 1986 הוא שאסור לחזור על עליית שכר החורגת מפריון העבודה, אם רצוננו להוריד את קצב האינפלציה ול־אפשר את הגדלת הרווחיות והגברת הצמיחה, קבע נגיד בנק ישראל.

הנגיד מציין כי דו"ח בנק ישראל לשנת 1986 מדגיש את ההרפיה שחלה במדיניות המוניטרית מאז מחצית 1986, על רקע הריסון התקציבי ששרר במהלך השנה. הריבית הריאלית המוצעת במשק – נמוכה יחסית, והבעיה העיקרית כיום היא גישור על פערי ריבית ניכרים בין סוגי אשראים שונים. פערים הקשורים, בין השאר, בקיומו של אשראי מוכוון בהיקף ניכר, ובשער החליפין היציב.

המשך האיזון התקציבי חיוני למימוש הרפורמה בשוק ההון, כחלק מתהליך חידוש הצמיחה. יש לראות בצעדי הרפורמה, שנקטו באחרונה רק חלק ממכלול הצעדים של תכנון שקיים כיום בבנק ישראל. הכוונה של הרפורמה היא להתאים בהדרגה את מבנה התיווך הפיננסי במשק ואת מקומה של מערכת הבנקאות בתוכו, למבנה משק מודרני, שבו הממשלה נמנעת מלהשתלט על שוק ההון או הבנקאות, מקטינה את מעורבותה ומאפשרת מעבר של כספי החסכון לאפיקי השקעה יצרניים.

בהתייחסו להיערכות לפריון מניות הבנקים, ציין הנגיד כי הבעיה המרכזית היא כיצד להעביר את הש־ליטה על המניות האלה מידי הממשלה לגופים עסקיים.

בסיום דבריו, אמר הנגיד כי הנושא שעשוי להעסיקנו השנה הוא ניהולו של משק בעידן ציפיה לב־חירות, ויש לעשות הכל שמחיר קיום הוליכים הדמוקרטיים יהיה נמוך ככל האפשר. ההצלחה הגדולה של ממשלת האחדות הלאומית בביצועה של תוכנית הייצוב, על אף פערי השקפה מדיניים, מעידה על היכולת להמשיך ולקיים את השפיות ושיקול הדעת בנושאים כלכליים.

קיסר: נמתן תביעות השכר תמורת הגדלת הנטו בדרגות הבינוניות

– באמצעות שינוי הרפורמה במס ● הברפלד: אם תעמוד הממשלה על סירובה להעלות השכר מעבר לתוספת היוקר – תמצא עצמה במשא ומתן עם כל איגוד מקצועי בנפרד

מאת יהודית וינקלר

ההסתדרות מוכנה למתן את תביעותיה במשא־ומתן על חידוש הסכם השכר במגזר הציבורי, אם תהיה נכונות של הממשלה להגדיל את הנטו של השכירים בדרגות הבינוניות, באמצעות שינוי ברפורמה במס הכנסה. כך הודיע אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בישיבתה השבועית של הועדה המרכזת.

בכך נתן קיסר בראשונה פומבי לסיכומים בעל־פה בינו לשר האוצר.

קיסר אמר כי אווירת הבחירות, בלא שנקבע לזה מועד, מסוכנת ובלתי־רצויה, משום שהיא יוצרת ציפיות ואי־שקט.

חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, שב והזהיר את האוצר מפני נסיון לחזור על העמדה שלפיה אין להעלות את השכר מעבר לתוספת היוקר שיתחייבו מעליית המדד.

הברפלד אמר כי אם לא תהיה הגמשה בעמדה הזאת, ימצאו עצמם הממשלה והמעסיקים הציבוריים במשא ומתן עם כל איגוד מקצועי בנפרד.

הוא הודיע כי כבר פתח בדיונים עם נציגי האוצר על הרכב הצוות המצומצם שינהל את המשא־ומתן המעשי בעוד כשבוע.

המחלוקות בין האיגודים המקצועיים לבין עצמם עדיין לא יושבו. האקדמאים עומדים על כך שהפער בין הדרגות והפער בין סול־מות השכר יישמר גם בעתיד. הם מאיימים לנטוש את המשא ומתן אם יעשה נסיון כלשהו להפר את הפרשיות. כדי להביא אותם למשא ומתן עם איגודים מקצועיים, הב־טיחה להם צמרת ההסתדרות לשמור על ההפרשיות האלה. אך האיגודים המייצגים את הדירוג האחיד אינם משלימים, לפי שעה, עם התחייבות זו כלפי האקדמאים, והדורשים שי־פורים שיש בהם משום הפרת איזון ההפרשיות.

שמיר ופרס בשלהם: כל אחד דוחה המועמד של האחר לשגריר בארה"ב

שמיר מתנגד למינוי משה ארד; מעדיף את חנן בראון, אך פרס מתנגד ● מקורבי שמיר: יום־יומיים לאחר שפרס מגיש מועמד לתפקיד כבר מופיע שמו בעתונות ● דוברו של פרס: השמצות ילדותיות; "כבר חלפה חצי שנה מאז התחייב שמיר לאשר מועמד של פרס"

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, דוחה עוד מועמד שהציע שר החוץ, שמ־עון פרס, למשרת השגריר בארה"ב: משה ארד, מבכירי משרד החוץ, ששימש באחרונה שגריר במכסיקו ומונה לסמנכ"ל לאמריקה ולפירוק הנשק. שמיר סבור כי יש להעדיף את חנן בראון, לשעבר המשנה למנכ"ל משרד החוץ.

מקורות המקורבים לראש הממשלה מתחו אתמול ביקורת על הדרך שפרס מנהל את תהליך הגשת המועמדים. לדבריהם, יום־יומיים לאחר הגשת כל מועמד מופיע שמו בעתונות, והדבר מעמיד את המועמ־דים במצב מביך ואינו מאפשר דיון ענייני ושקט.

השגריר אינו מינוי של שר החוץ אלא של הממשלה כולה, ועליו ל־הנות מאמון הממשלה כולה, כך אמרו, ויש כמה אנשים העונים על דרישות אלה, כגון חנן בראון, שהוא עובד מדינה. שמיר הציע תחילה את מועמדותו אף שעמדותיו המדיניות אינן תואמות את עמדותיו של ראש הממשלה, אך פרס סירב לאשרו.

המקורות מתחו ביקורת על הפגיעה בשגריר רוזן, שהוא עובד מדינה נאמן ובקי, במעמד השגרירות. לדבריהם, כשהעלה שמיר באחרונה הצעה להאריך את כהונת רוזן עד שימצא מועמד מתאים, דחה פרס את ההצעה והשגרירות נותרה מזה חודש בלא שגריר.

אפילו ימונה שגריר בימים הקרובים, יידרש פרק זמן כדי שילמד את התפקיד, ויווצר חלל ריק. על שר החוץ להבין שהוא חלק מממשלה אחדות, ואינו יכול להכתיב את מועמדיו, אמרו מקורבי שמיר. הם ציינו כי לרוה"מ מועמדים משלו, אך הוא מסרב לגלות את זהותם כדי לא לקיים את הדיון מעל דפי העתונות.

בתגובה, אמר יועץ שר החוץ לתקשורת, אורי סביר, כי אינו מוכן להתמודד עם השמצות אנונימיות, בשם מי שטוענים שהם מקורבי רוה"מ, כדי ליצור עימותים כמ־בשלה. "ידוע לי מפי דוברו של מר שמיר שהמקורות האנונימיים אינם מדברים בשם רוה"מ".

לגופו של ענין, יש לי הרבה מה לומר בנדון. ההשמצות הללו ילד־ותיות וחסרות שחר, אך איני רוצה לנהל פולמוס כזה מעל דפי העתונות", אמר סביר.

עם זאת, הזכיר כי רוה"מ התחייב בהסכם שנחתם ערב הרוטציה לאשר את אחד ממועמדיו של פרס לכהונת שגריר בתוך שלושה חו־דשים, ומועד זה כבר חלפו שלושה חודשים נוספים.

ראיתי שמעתי

קולק / לין / לנדסמן

שר החוץ הצרפתי לביקור ראשון בארץ

אמש הגיע לישראל שר החוץ הצרפתי, ז'אן ברנרד ריימון, וכמה מראשי משרדו, לביקור של שלושה ימים. זו הפעם הראשונה שריימון בא לארץ כשר החוץ. הוא ידון היום עם עמיתו הישראלי, שמעון פרס, על הוועידה הבינלאו־מית. מפי ראש הממשלה ישמע את הנימוקים נגד הרעיון. ריי־מון ייפגש גם עם אישים פלס־טיניים מהשטחים.

אמש הגיע לישראל גם מנכ"ל משרד החוץ היווני, קונסטנטין ג'ורג'יו. הוא ייפ־גש עם שני המנכ"לים של משרד החוץ וישוחח עמם על יחסי ישראל־יוון ועמדתה של יוון בעניין הוועידה הבינלאו־מית. באחרונה התרבו הסימנים המעידים כי יוון מוכנה לרוץ בהעלאת דרג היחסים הדיפלומ־טיים עם ישראל.

א. לם

צ'יץ' נתן ים לקולק

מה נותנים במתנה לראש עיריית ירושלים, העיר שיש בה הכל? על מתנה מקורית חשב ראש עיריית תל אביב, שלמה להט. בהקלטת התוכנית "הד־רך" לכבודו של טדי קולק (שתוקרן בטלוויזיה בערב חג השבועות), העניק להט לקולק במתנה חוף ים. קולק קיבל ל־ידו לוח נחושת הנושא את הכתובת "חוף ירושלים", אלא שהחוף הוא בתל אביב. זה קטע החוף שאליו יורד רחוב אלנבי. ושמו ייקרא "ירושלים".

לתוך גלי האהבה וההערכה שהרעיפו על קולק הנשיא חיים הרצוג, אייזיק שטרן, שמעון פרס, שמחה דיניץ ורבים אחרים, הלולה גם ה־אקטואליה. בשיחה שקדמה להקלטה, העיר רובי ריבלין (הנחשב למועמד הליכוד ל־תפקיד ראש העיר לאחר פ־רישתו של קולק): "אני הליכוד־ניק היחיד כאן". השיב לו על כך עוזי ברעם: "נכון, אבל זה רק בגלל שאבא אבן ביטל את באה".

לילי גליל

לין מצטרף ל"סקיוריטס"

חבר הכנסת אוריאל לין התמנה בימים אלה לחבר מועצת המנהלים של חברת "סקיוריטס", המייצגת בארץ כמה מחברות הביטוח הגדולות בעולם. לין מצטרף לאלוף במ־לואים אברהם בוצר, מי שהיה מפקד חיל הים וכיום מנכ"ל קו צינור הנפט אילת־אשקלון. בוצר מכהן כנציג ציבור במועצת המנהלים של החברה. עם מינויו נבחר לין לכהן כסגן יו"ר מועצת המנה־לים של החברה, שבראשה עומד הד"ר יעקב הראבן.

בשביל לין תהיה זו הזדמנות לעסוק, בין היתר, במלחמה בתאונות דרכים. זה עניין שהוא מופקד עליו בכנסת.

אריה לביא

המנכ"ל דרוש לשמירה

אנשי עסקים מהארץ ומחוץ לארץ שרצו להיפגש בשבוע שעבר עם מנכ"ל "תנובה", יצחק לנדסמן, נדחו על ידי מזכירות המנכ"ל בלך־ושוב. כל פגישות המנכ"ל, שנקבעו לשעות אחר הצהריים, בוטלו או הועברו למועד אחר. הסיבה: לנדסמן, קיבוצניק מאיילת ה־שחר, הוצב בקיבוצו לתורנות שמירה, בשבתות ובחגים. כ־אשר הוא מגיע לקיבוץ כדי לנוח מעבודתו ב"תנובה" (שם הוא "מגלגל" מחזור שנתי של כבליארד וחצי דולר) מציבים אותו בקיבוץ לתורנות מטבח.

אברם צדר

סוכני הנסיעות מתגייסים לעזרת חבר

בעל סוכנות נסיעות ותיירות גדולה לשעבר (עד לפני שנה), נקלע לצרות כספיות ובריא־תיות. כמה חברים, סוכני נ־סיעות ותיירות, הציעו לגייס כספים ולתמוך בחבר וב־משפחתו. האסיפה הכללית של התאחדות סוכני הנסיעות והת־יירות אימצה את ההצעה והח־ליטה להקים קרן עזרה לתמיכה בחבר ובמשפחתו. הסוכן שה־תנדב לעמוד בראש הקרן ירכז את התרומות ויעביר אותן למשפחת החבר. ארגון הגג של סוכני הנסיעות והתיירות פנה בחוזר פנימי בכתב לחבריו וביקש מהם "לתרום ביד נדיבה להקלת המצוקה הכספית של אחינו חבר". זו הפעם הראשונה שההתאחדות מתגייסת ונוקטת צעד מסוג זה.

זוהר בלומנקרנץ

מקום לגימה חדש: פאב "אבדילי"

פאב חדש פתח את שעריו אמש. זה ה"אבדילי" במלון דן אכדיה בהרצליה פיתוח. הפאב של אילי גורליצקי ושישי קשת, שהחליטו לגוון מעט את עיסוקים. הפתיחה קיבלה גוון ספרותי כשהורמה כוסית עם עמוס אבישגר לרגל הוצאת ספרו החדש "שיגעון ושמו אליס". הספר מגולל את סיפורו של צלם ושל הדוגמניות שהוא מצלם. לכן לא נפקד מקומה של סוללת הדוגמניות קארין דונסקי, תמי בן עמי ורוחה לוי לצד אורחים רבים, שותקים חמורים, חבריהם של בעלי המקום ושל המחבר.

בעריכת עירית רוזנבלום

שיחת היום / ירח טל

עם: פרופ' איתמר רבינוביץ, ראש מרכז דיין באוניברסיטת תל־אביב
על: הסרת מועמדותו לתפקיד שגריר ישראל בוואשינגטון

קשה לדעת על־פי סבר פניו וחביבותו של שמיר מה בלבו

מה הביא אותך להסיר את מועמדותך לתפקיד כה מרכזי בשירות החוץ הישראלי?

לאחר שבועיים של בחינת המועמדות השתכנעתי כי נוצרו נסיבות שימנעו ממני למלא את התפקיד החשוב הזה כראוי.

אילו נסיבות?

בראש ובראשונה תחושתי לגבי ברכת הדרך.

מצד מי?

מצד ראש הממשלה כמובן.

מהדיווחים באמצעי התקשורת אני למד כי שמיר לא גילה התלהבות ממועמ־דותך. ידוע לך למה?

השיחה שהיתה לי עם ראש הממשלה היתה דווקא נעימה מאוד בתוכנה. אבל אחד היתר־נות העומדים לרשותו של ראש הממשלה כמנהיג פוליטי, שקשה לדעת על־פי סבר פניו וחביבותו הידועים את סגור לבו.

ניחשת את יחסו והקדמת רפואה למכה?

המילה "מכה" איננה במקומה. גם אילו נפסלה המועמדות שלי, לא הייתי רואה בכך פגיעת כבוד.

איך חושב שלתפקיד מרכזי כמו שגריר ישראל בוואשינג־טון נדרש ניסיון דיפלומטי, אותו אתה חסר לחלוטין?

לדעתי לא. יש רבים בשירות הציבורי והדיפלומטי הישראלי שהולו בתפקידים ללא כל הכשרה פורמלית קודמת. נכון הוא שראש הממשלה שאל אותי על נסיוני והכשרתי הקודמים.

האם אמר לך שלדעתו איננך מתאים לתפקיד?

הוא לא אמר לי שאינני מתאים לתפקיד.

האם בשיחה שקיימת עם ראש הממשלה ביטאת השק־פות המנוגדות לשלו?

השיחה לא עסקה בשאלות של השקפות עולם ואידיאולו־גיה, אבל מובן שהמצב במזרח התיכון ותהליך השלום נדונו בה.

צידדת בוועידה הבינלאומית?

השם "ועידה בינלאומית" לא הוזכר כלל בשיחה עם ראש הממשלה.

אם כן, איזו השקפה לגבי תהליך השלום ביטאת בשיחה?

אמרתי שאני מאמין, כי בטווח הקצר צריך ואפשר להגיע להסדרי ביניים עם ירדן.

אילו זה מה שהוביל את מי־

צבך אצל שמיר?

ציינתי כבר בפניך שאני הוא שהסרתי את מועמדותי ועשיתי זאת בשל תקופת הזמן והנסיבות שאפפו את האישור הצפוי.

אתה מאמין שיכולת למלא את התפקיד?

אלמלא האמנתי שאני יכול למלא התפקיד, לא הייתי נעשה מועמד מלכתחילה. מה שהוריד אותי מהנושא, זו לא אי האמונה ביכולת למלא אותו, אלא בתהליך האישור עצמו.

האם העובדה ששמעון פרס המליץ עליך לתפקיד היתה לרועץ לך במקרה זה?

אני מעדיף להשתמש בניסוח שהמצב שהוליד את המועמדות שלי הוא שגם הפך אותה לבלתי אפשרית.

אתה משיב בדיפלומטיה.

אולי בסוף תהיה לי הכשרה.

חשבת כיצד לנהוג את תפקידך בוואשינגטון, לו היית מקבלו, כאשר שולחיך, ראש הממשלה ושר החוץ, משדרים בתדרים מנוגדים?

שקלתי זאת בשלב המוקדם, כשהוצע לי התפקיד והגעתי למסקנה שעל הבעיה הסבוכה הזאת אוכל להתגבר, כפי שמת־גברים מאות דיפלומטים ישר־אליים בעולם. אילו קיבלתי את ברכת הדרך הדרושה, הייתי יכול להתגבר על קושי זה.

האם המסקנה הפרטית שלך עלולה להרתיע אנשי אקדמיה מלפנות ולהשתלב בשירות הציבורי. התוצאה מכך תהיה המשך הסתגרותם ב"מגדל השן האקדמי"?

אני מקווה שלא. אני גם לא חושב שמדובר כיום במצב של הסתגרות. יש לא מעטים מעמיתי באוניברסיטה שלי ובאוניברסיטאות אחרות, שממ־לאים ומילאו תפקידים ציבוריים ופוליטיים.

רבים גם נכוו וחזרו לאקדמיה.

אני כשלעצמי לא מרגיש נכווה. אני לא אומר שהיו אלה שבועיים קלים בחיי, אבל הם היו חשובים ומעצבים. אחד היתרונות שיש לאיש האקדמיה ההולך לשירות הציבורי, שיש לו לאן לחזור.

אתה מאוכזב, ממורמר?

לא אשתמש בביטויים אלה. אבל אומר שאני מקווה כי עוד יינתנו לי הזדמנויות בעתיד שת־היינה יותר ראליות.

למשל כאשר המערך ישלוט בממשלה?

אין טעם להתייחס למצבים ספציפיים.

היותך מזרחן היתה יכולה להועיל לקידום תהליך השלום במזרח־התיכון לו היית מקבל על עצמך את התפקיד?

תהליך השלום הוא עניין כל כך מרכזי ומורכב שקידומו הוא לא מעשה ידיו של שגריר בודד אלא מעשה ידיה של הנהגה פו־ליטית. אבל בהחלט הייתי יכול לסייע.

למשל על־ידי ניסיון להביא את סוריה, המדינה שהיא בת־חום התמחותך, למעגל שיחות השלום?

תפקידו של שגריר ישראלי בוואשינגטון הוא קודם כל לדאוג לטיפוח יחסי ארה"ב ישראל. אבל ככל שלאדם בתפ־קיד הזה כישורים רחבים יותר, הוא יכול למלא פונקציות נוס־פות בהתאם לכישוריו.

אולם לאור הפרשיות שהעי־בירו באחרונה את היחסים בין ישראל לארה"ב אולי מוטב שלתפקיד של שגריר ישראל בוואשינגטון יתמנה בעל הכשרה משפטית?

השכלה משפטית לא יכולה להזיק, אבל אני לא חושב שש־אלות משפטיות הן העומדות ביס־וד יחסי ארה"ב וישראל.

ניסו להביא אותך מלחזור בך ולהמשיך להציג מועמדות לתפקיד?

היו בסוף השבוע יותר מניסיון אחד כזה.

לרבות ניסיון של שמעון פרס?

אני לא רוצה להתייחס לשמות.

שמיר: לו ידעתי ש"העבודה" מוכנה להחזיר השטחים – לא הייתי מקים ממשלת האחדות

מאת אילן שחורי

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר אמש כי אילו ידע לפני שנתיים וחצי, בעת המגעים להקמת ממשלת האחדות הלאומית, כי פניהם של מנהיגי מפלגת העבודה להביא להחזרת כל שטחי יהודה ושומרון במסגרת הסכם שלום, לא היה נותן יד להקמתה של ממשלת האחדות הלאומית, והיה מעדיף מיד קיומן של בחירות חדשות.

שמיר דיבר במושב מיוחד בוע־ידת פורום ג'ין קירקפטריק, שהוקדש השנה לבחינת השפעתה של ממשלת האחדות הלאומית על המערכת הפרלמנטרית. הוועידה נפתחה אתמול בבוקר במלון הילטון בתל־אביב.

יו"ר הכנסת ח"כ שלמה הלל קרא לליכוד ולמפלגת העבודה להביא להקדמת הבחירות לכנסת, אם לאחר הוראת העימות ביניהם הם אינם מסוגלים להמשיך את השות־פות בממשלת האחדות הלאומית. לדבריו, אם לא יחול שיפור בתפקוד הממשלה, חייבות שתי המפלגות הגדולות לגלות תבונה ואחריות לאומית ולהביא לפיזור הכנסת, כדי שלא לגרום לפגיעה קשה בדמוקר־טיה הישראלית.

יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת ח"כ אבא אבן, שהנחה דיון בנושא השפעתה של ממשלת האחדות על המערכת הפוליטית ותהליכי קבלת ההחלטות, אמר כי נוכח התהום הפעורה כיום בין הלי־כוד למפלגת העבודה, קיימת השאלה החריפה אם הנ"ל מסוגלים עדיין לתפקד יחדיו במסגרת ממשלת האחדות.

לדברי אבן ממשלת האחדות מסכנת את החיים הרעיוניים של התנועות, וכל תנועה חייבת, למען תפקודה בממשלה, לטשטש את האני־מאמין התנועתי שלה. אבן הגדיר את ההסכם הקואליציוני "ביזיון" – משום שכל צד יכול לפרש את סעיפי ההסכם כראות עיניו ו[illegible] נפשו.

ראש תנועת הנוער של "פתח" בעזה גורש לירדן

מאת איתן רבין

אחמד פתח אחמד נאצר (36) תושב האדיונג, מנהיג השביבה, תנועת הנוער של ה"פתח" ברצועת עזה, גורש אתמול בבוקר לירדן, לאחר שאלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, הוציא נגדו צו גירוש לפני שבועיים.

נאצר ויתר על זכותו לערער על הצו בפני הוועדה הצבאית לערעורים ובפני בית המשפט העליון. לפיכך הוא גורש אתמול בבוקר דרך נקודת הגבול בערבה.

ג'אז / רפי קינן

מיילס דייוויס מודל '87

מיילס דייוויס ותזמורתו באמפיתאטרון קיסריה

לפני הרבה שנים התפאר מיילס דייוויס, אחת הדמויות הגדולות ביותר בתולדות הג'אז, יחד עם לואי ארמסטרונג וצ'ארלי פארקר – כי אילו רצה, היה יכול להקים להקת רוק טובה יותר מזו של ג'ימי הנדריקס. השנים נקפו, ומי שהיה ראש החץ של סגנון ה"קול" וה"הארד־בופ" בישר בתולדות שנות ה־70 את הג'אזרוק, ובשנות ה־80 הוא כבר מבגן רוקיג'אז.

מי שהקשיב במשך השבוע האחרון למיילס דייוויס של שנות ה־50 וה־60 ב"כל הג'אז הזה" בגלי־צה"ל, לא היה מזהה את מה ששמע אמש: קצב הפאנקי שלט בכיפה בביצוע וירטואוזי של שבעת הנגנים של מיילס: שני קלידים, גיטרה בס, גיטרה, תופים, כלי הקשה וסקסופון. בעצם להקת רוק־פיוז'ן ביססה את הסגנון הזה כבר בסוף שנות ה־60, אבל אין מה להשוות בין הביצועים. בקטעי הפאנקי היו כל כלי התזמורת חלק מהקצב, שני כלי הנשיפה ניגנו במשפטים קצרים וקטועים, והמיקצב הכולל הקפיץ את אמפיתאטרון קיסריה שהיה מלא מפה לפה.

את צבע הג'אז סיפקו נגן הסקסופון המצויין וכמובן דייוויס עצמו. בכמה קטעים ניגנה התזמורת פיאניסימו, ואיפשרה למאסטרו, לבוש שחור וזהב, לשוב אל משפטיו המוסיקליים משכבר הימים – פשוטים, ארוכים ורווי־עצב השלמה, שקשה לדעת היכן הם מתחילים והיכן הם נגמרים. אלה היו הרגעים היותר מרגשים לגביי – אבל אני נמנה עם אלה שאהבו, ועדיין אוהבים את מיילס של פעם.

תיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

לא רלוונטי וטוב

"ציד המכשפות" מאת ארתור מילר בביצוע תיאטרון "אריינה" מוושינגטון. בימוי: זלדה פיצ'נדלר.

ארתור מילר כתב לפני 35 שנה מחזה על בידוי ראיות שמטרתם להביא לשלמותה ולבטחונה של הקהילה. הוא כתב עלילה על ציד מכשפות במאה הי"ז בשם האלוהים, האמונה ושלום הקהילה, והתכוון לסנאטור מקארתי ומלחמתו באימת הקומוניזם, שעיוותה דור שלם בארה"ב בשם האמת.

מי שרוצה לחפש אנאלוגיות למה שקורה בארץ באמצעות מחזה זה עושה לעצמו עבודה קלה. מילר כתב על ציד מכשפות כאשר לקהלו היה ברור שהמכשפות הן רק משל, בעוד שאימת הקומוניזם היא ממשית. במציאות שלנו ברור למדי שאם לא היו חטאים, הרי פשעים היו, ויש ממש כלשהו בבידוי ראיות מתוך אמונה במכשפות הבטחון. לכן מי שירצה לראות ב"ציד המכשפות" מחזה רלוונטי מוצא אותו, למשל, כמחזה המדבר נגד קיומן של ועדות חקירה, המחפשות את האמת האבסולוטית והורסות חיי אנשים. לכן צריך לראות את המחזה הזה על איכויותיו האנושיות, מגמותיו האוניברס־ליות, וכאלה לא חסרות בו, על אף הזמן שעבר מאז היכתבו.

לכן צריכה הבימאית שבחרה להתרכז במרקם ההיסטורי של המחזה, ושם לחפש את האמת שלה, שעדיין קיימת. נכון, זהו מחזה קונבנציונאלי, אבל לא נראה לי שהוא התיישן. כוחו עדיין תלוי בביצוע, והביצוע הזה מחזיק אותו בחיים, לא מעט בזכות משחקם של רובדס וסטונברג (פרוקטור), ראגני רנסון (אליזבת פרוקטור, בעיקר בחצי השני), היתר אהלדס (אביגיל ווי־ליאמס) ומריטה קפלנר (מרי וארן) וסום יואיט (הכומר היל).

העמדתו של המחזה בזירה לא עושה אמנם דבר לאופיו, אבל בהחלט הופכת את הקהל למעורב בהתרחשות כצופה בפולחן תמרוני בלתי נמנע. הישיבה סביב הזירה מנעה מן הקהל את ההזדהות ואת המחזה מלהפוך למלודרמה מסוגננת. מעניין שעד עתה שתי הפקות התיאטרון המעניינות ביותר בפסטיבל הן תיאטרון שגרתי במיטבו: "החטא ועונשו" ו"ציד המכשפות".

יומן פסטיוואל ישראל

"אי סובלנות" לא יוקרן

מאת מיכאל הנדלזלץ

אחרי שלהקת "אמאמפונדו" מדרום־אפריקה בכל זאת החלה אתמול את הופעותיה בפסטיבאל, אחרי כמעט ביטול, יש בכל זאת ביטול בפסטיבאל: הסרט "אי סובלנות" של גריפית, שהיה אמור להיות מוקרן בלווי תזמורת לא יוקרן, כיוון שבעל הזכויות שינה את תנאי ההצגה.

"אלה מטראגזר" בביצוע תיאטרון דה ל'אפאמר היא ההצגה הרביעית מתוך ההצגות הצרפתיות בפסטיבאל ישראל, וסוף־סוף אחת טובה. יש בה משאית כמשל: עשרה פליטים ממדינה דמיונית ששמה טראגזר תופסים טרמפ עם נהג צרפתי במשאית מתקלקלת. משא חיים שלם של פליטים במקום לא להם נפרש במשך שעה וחצי, עם טקסט בשפה שחוברה במיוחד לצורך ההצגה, וזו הצגת התיאטרון הראשונה בפסטיבאל שבאמת ניתן להבינה מבלי להכיר את השפה.

"תמונות מתערוכה רחוקה" הוא ערב יחיד של השחקנית והזמרת חנה רוס, שכתבה את השירים ואת הלחנים שלהם, ואף מבצעת אותם. אני לא מסתיר את אהדתי לחנה רוס, וכשיצא לאור ספר שירים יהיה זה הזמן להעריכם. לעת עתה נראה שבערב זה, שכל כולה עליה, היא משקיעה מאמץ רב מדי כדי לשחק את השירים, כשהיא מאיידת אותם לפעמים בתנועה מגוזמת. יש בטקסטים שלה אירוניה עצמית מרה, שחלקה עובר במשחק שלה, וכמה מן השירים מרשימים גם באמת שלהם וגם במנגינתם. לרוס כשחקנית יש הנטיות ללכת חזק בעיצוב בימתי, ובמקרה הזה לא תמיד משרת הדבר לטובה את הטקסטים שלה, כשהיא אינה נותנת להם לדבר בעד עצמם.

יומן פסטיוואל ישראל

★ בתיאטרון שרובר "ציד המכשפות" של ארתור מילר, בביצוע תיאטרון "ארינה" מוושינגטון. 3 שעות, באנגלית, עם תרגום סימולטני. 15:30 ו־20:30.

★ אולם רבקה קראון "אלה מטראגזר" בביצוע תיאטרון ל'אפאמר מצרפת, בשפה שחוברה במיוחד להצגה זו. 18:00 ו־21:30.

★ באולם הנרי קראון "אמאמפונדו" מדרום אפריקה. הופעה של זמר, מוסיקה ופולקלור. 18:30 ו־21:30.

★ בבריכת השולטן מיילס דייויס ולהקתו. 21:00.

★ במגדל דויד "לא מאמא" עם מתנדבים מקומיים בביצוע "ירושלים" לשירים של יהודה עמיחי, מאת אליזבת סוורוס. 19:15. הופעה אחרונה.

סריקת כוחות הביטחון בבלאטה הופסקה בגלל התפרעות תושבים

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

כוחות הביטחון הפסיקו אתמול לפנות בוקר פשיטה רחבת היקף על מחנה הפליטים בלאטה, ליד שכם, בשל התפרעויות קשות של תושבי המחנה.

בפשיטה נעצרו כ־50 חשודים בפ־עילות עוינת להמשך חקירה. נגד עוד 10 הופעל מעצר מינהלי לחצי שנה. כמו כן הוצא צו גירוש נגד ראש תנועת הנוער של "פתח", אסיר ששוחרר בעסקת ג'יבריל. בפשיטה נסרק המחנה, שבו יש כ־15 אלף נפש, מבית לבית.

כ־1,500 גברים רוכזו בחצר ביה"ס של אונר"א (ארגון הפליטים של האו"ם) וכוחות הביטחון החלו בדי־חיים. סמוך לשעה 9 בבוקר החלה התפרעות נשים בתוך המחנה, שאליהן הצטרפו גם הגברים אשר רוכזו בחצר ביה"ס.

חיילי צה"ל השתמשו בגז ובכ־דורי גומי, כדי לפזר את המתפרעים. אחד הגברים נפגע קל בראשו והועבר לביה"ח רפידיה בשכם. צה"ל העביר תגבורת גדולה אך המפקדים בשטח – בהם אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע – העריכו, כי ללא הפעלת כוח של ממש לא ניתן יהיה להשליט סדר במקום.

בהתייעצות עם גורמי ביטחון שהתקיימה בשטח, הובהר, כי הושגו רוב המטרות והוחלט להפסיק את הפעולה בסביבות השעה 11 בבוקר. בשעה זו הוסר גם עוצר על המחנה ופונו מרבית הכוחות.

מצנע מדגיש, כי הפעולה אינה קשורה בחקירת רצח רמי חבה ז"ל מאלון מורה. יחד עם זאת ציין אלוף הפיקוד, כי בחקירת הרצח יש התקדמות.

לחיה
משתתפים באבלך על מות
אביך
דיירי הבית לייב יפה 36 ב'

במלאות שלושים לפטירתה של
אשתי אמנו וסבתנו היקרה
לאה קצף ז"ל
תיערך אזכרה וגילוי מצבה ביום חמישי ד' בסיון תשמ"ז 4.6.87 בשעה 17.00 בבית הקברות שכונת קרציון נתניה
נפגשים ליד שער בית העלמין
המשפחה

לידידינו תושיה ויוסף ילון
תנחומינו באבלכם הכבד במותה של האם
נסיה ויסמן ז"ל
חבריכם באשטרום

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבי, אחינו וסבנו היקר
צבי בר' יצחק ז"ל גיל ז"ל
ההלוויה תתקיים היום יום שני, ד' סיון תשמ"ד 1.6.87 בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית־שאול

המתאבלים:
אשתו: זהבה
בנו וכלתו: יורם וורדה וב"ב
אחותו: רבקה גבירצמן
אחיו: שמואל גיל וב"ב לונדון
ומשפחות שיניצקי,
מוזס, קמחי, וצ'רניצקי

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'	הטמפרטורות אתמול		
אמסטרדם	10	14	גשם	9	15
אתונה	8	22	מעונן	16	24
בוקרשט	13	18	גשם	–	–
בריסל	9	13	גשם	8	18
וינה	9	15	מעונן	7	14
דבלין	10	15	גשם	5	19
לונדון	12	18	גשם	13	18
ליסבון	15	26	נאה	15	21
מדריד	15	29	נאה	16	30
ניו־יורק	22	33	בהיר	24	32
פאריס	14	18	גשום	12	20
פרנקפורט	11	17	גשם	11	16
ציריך	9	13	גשם	–	–
קהיר	18	34	מ"ח	22	40
קופנהאגן	9	13	מ"ח	–	–
רומא	15	20	נאה	14	21
שטוקהולם	8	11	מ"ח	5	11

ELAL אל על

דחפון
שרות מודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

בראיון בטלוויזיה הבריטית:

פרס: אני מעוניין למוטט ממשלת האחדות ולקיים בחירות בהקדם

"רעיון הוועידה הבינלאומית הוא במקורו ירדני – לא ישראלי"

לונדון (עי"ד ועי"צ). מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס הצהיר שלשום בראיון בטלוויזיה המסחרית בבריטניה כי הוא מעוניין למוטט את ממשלת האחדות הלאומית הישראלית, ולקיים בחירות מוקדמות בהקדם האפשרי.

הוא הוסיף כי מטרתו להקים ממשלה חדשה שתהיה מוכנה לשאת ולתת על עתיד השטחים המוחזקים במסגרת ועידת שלום בינלאומית – רעיון שהוא במקורו ירדני, לדבריו. "אני מקווה שנצליח לגייס רוב ולקיים בחירות מוקדמות", אמר פרס.

פרס אמר כי ועידת שלום בינ"ל על המזרח התיכון צריכה להיפתח עם סדר־יום פתוח, ללא תכנית קבועה מראש. הוא הבהיר את קיומו של הסכם השגי עם חוסיין מלך ירדן.

בהסבירו בערוץ 4 של הטלוויזיה כי פורום של ועידה בינלאומית מהווה אמתלה "כדי לפתוח בתהליך של מו"מ ישיר", הוסיף שר החוץ: "ישראל יכולה לוותר עליה... אנו מוכנים להסב מיד מסביב לשולחן, לשאת ולתת עם הירדנים והפלשתינאים. הרעיון לכנס ועידה בינלאומית הוא במקורו רעיון ירדני. אין זה רעיון ישראלי".

עוד אמר כי הוא משוכנע שכאשר יחל המשא ומתן, "יהיו עמדות הפתיחה של הירדנים והישראלים רחוקות מאוד זו מזו. "אין כל תכנית שמוצאת בירדן, היכולה להתקבל על דעתה של ישראל. אין גם שום תכנית ישראלית היכולה להתקבל על דעת הירדנים. לכן, הגענו הפעם להסכם כי התכנית היחידה היא לשאת ולתת, וכי יש להביא למשא ומתן להביא תוכנית שתוכל להתקבל, ושתתקבל על־ידי שני הצדדים", אמר.

בהתייחסו להתנגדותו של ראש הממשלה יצחק שמיר לכינוס ועידת שלום, אמר ממלא־מקומו: "קיימת עתה הזדמנות הסטורית לכונן את השלום. תהיה זו טרגדיה להחמיץ הזדמנות זו".

אריה נאור הוצא מחרות על שסירב לחדול מקידום הוועידה הבינ"ל

סירב להתפטר מצוות של פרס לאחר שהתבקש לעשות כן לפני שבועיים • נאור: ההחלטה מנוגדת לתורת ז'בוטינסקי, חופש הדיבור וחופש המצפון

מאת אילן שחורי
כותב "הארץ" לענייני מפלגות

אריה נאור, מי שהיה מזכיר ממשלת הליכוד בראשותו של מנחם בגין, סולק אתמול מתנועת החרות על־פי החלטת בית הדין העליון של התנועה.

בית הדין דן לפני כשבועיים בעתירתה של חברת התנועה לימור לבנת, שקבלה כי חרף היותו חבר בתנועת החרות, החליט נאור להשתתף בצוות הסברה של שר החוץ שמעון פרס, בעד הוועידה הבינלאומית, בניגוד למדיניות התנועה.

בדיון שהתקיים ערב יום העצמאות בבית הדין, הוחלט להעניק לנאור 14 יום לחזור בו מהחלטתו, ולפרוש מהצוות של פרס. אם לא, נאמר בהחלטה, הוא יוצא מתנועת החרות.

אתמול שלח נאור מכתב ליו"ר מזכירות תנועת החרות, השר משה ארנס. הוא כתב כי החליט להמשיך ולהשתתף בצוות ההסברה במשרד החוץ, אפילו על חשבון סילוקו מהתנועה.

אריה נאור

במכתבו כתב נאור כי הוא רואה בשתי ידיים את החלטת בית הדין של תנועת החרות. עוד כתב נאור כי אינו מקבל את קביעת בית הדין לחייב חבר תנועה שלא להשתתף בצוות הסברה של משרד ממשלתי. לדבריו, מדובר בהחלטה מופרכת מיסודה, המבטאת גישה לאיסור לבית ולאו ממלכתית. לטענת נאור, ההחלטה עומדת בניגוד לתורת ז'בוטינסקי, חופש הביטוי וחופש המצפון.

באשר לוועידה הבינלאומית כתב נאור כי הדחייה המוחלטת והלאומנית של רעיון הוועידה על־ידי ראשי הליכוד היא בבחינת שגיאה במימדים היסטוריים, העלולה לסכן את השלום, הביטחון ועתידם של יהודה ושומרון.

בשיחה ל"הארץ" אמר אמש נאור כי לפי שעה אין הוא מתכוון לעבור לפעילות פוליטית במפלגה אחרת, ואין בדעתו להיות חבר במפלגת העבודה.

לאחר 40 ימי שביתה במחאה על מדיניות רשות שמורות הטבע:

כוח משטרה הסיר המחסומים בבית ג'אן בתיאום עם המועצה המקומית

ראש המועצה אסעד: ניישם ההחלטה להכשיר מגרש הכדורגל בשמורה

מאת נדירה בהנא
סופרת "הארץ"

כוח משטרה שסייר אתמול בבית־ג'אן, בתיאום עם רשות שמורות הטבע וראש המועצה המקומית, פינה את המחסומים שהוצבו לשמורת הטבע במקום מאז תחילת השביתה לפני כ־40 יום. המחסום בכפר עדיין לא הוסר.

ראש המועצה שפיק אסעד חלק שבחים למפקד משטרת מרחב הגליל, ניצב־משנה יעקב גנות, על גישתו המתונה ואופן טיפולו בסכסוך עם רשות שמורות הטבע. אסעד אמר כי בזכות גנות נעצר להסרת המחסומים בשמורה, "ותודות לו נמנעו מהומות".

עם זאת, המועצה המקומית תיישם, לדברי אסעד, את ההחלטה להכשיר מגרש כדורגל באזור השמורה.

שלשום ואתמול הובאו לחקירה במשטרת מרחב הגליל אנשים שהשתתפו בהכשרת שטח שמורת הטבע. נצ"מ גנות הודה בתלונה על הכאת שני עיתונאים שהגיעו לבית־ג'אן בסוף השבוע, ולפתוח בחקירה בנושא.

מפקד המרחב טען שכוח משטרה שסייר בכפר לא מצא ולא דיווח בשבת על כל הפגנה, כפי שטענה רשות שמורות הטבע. לדבריו, היו רק מקרי הזרות, שתפקידם היה להאיר לטרקטורים את הדרך להכשרת מגרש הכדורגל.

היום אמור לבקר בבית־ג'אן השר משה ארנס, שהחליט להתערב אישית בסכסוך המתמשך בין הכפר הדרוזי לבין רשות שמורות הטבע. ארנס ייפגש עם ראשי המועצה והנכבדים הדרוזים.

דוברו של השר מסר כי ארנס מעורה בהתרחשויות מזה כמה שבועות, ורק עתה החליט להתערב אישית, כדי למנוע הרעה ביחסים בין הרשות ובית־ג'אן.

תשע טיסות של אל על עוכבו בשל שיבושים בבדיקות הביטחוניות

20 נוסעים הפסידו טיסותיהם • רשות שדות התעופה: מחסור חמור בכוח אדם • באל על מודאגים שהמצב יחמיר לקראת שיא העונה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

תשע טיסות של חברת התעופה "אל על" יצאו אתמול באיחור בגלל הבדיקות הביטחוניות בנמל התעופה בן גוריון. נמסר כי 20 נוסעי החברה הפסידו את טיסותיהם המקוריות בשל העיכובים.

טורים ארוכים במיוחד השתרכו אתמול לפני הדלפקים לבדיקת מזוודות של החברה. לנוכח המצב, פנתה הנהלת החברה במברק להנהלת רשות שדות התעופה ול־משרד התחבורה והביעה את דאגתה.

לדברי אנשי "אל על", חלה התדרדרות קשה בנושא השירות לנוסעים בגלל העיכובים שגורמות הבדיקות בחודשיים האחרונים.

באמצע מרס השנה אוחדה יחידת הבדיקה של קבלן פרטי, שטיפל בנפרד בנוסעי חברת "אל על", עם יחידת הבדיקה של רשות שדות התעופה שטיפלה בחברות הזרות.

הנהלת "אל על" הביעה את דאגתה, במיוחד מכיוון שתקופה זו אינה שיא העונה, ותנועת הנוסעים בנתב"ג עדיין אינה עמוסה במיוחד.

טיסות חברת התעופה יצאו אתמול באיחורים של עד 20 דקות. אילו הצטרכו להמתין לנוסעים האחרונים, היו האיחורים גדולים הרבה יותר.

גורם מוסמך ברשות שדות התעופה הסביר בתגובה כי קיים מחסור חמור בכוח אדם לביצוע הבדיקות הביטחוניות.

לדבריו, הוחל בגיוסם של עובדים חדשים, אולם גם יכולת ההדרכה של כמה קורסים מקבילים מוגבלת בגלל מחסור במדריכים העוסקים גם בעבודות אבטחה בפועל.

קופת חולים תאפשר לחבריה לבחור את רופאיהם – באורח ניסיוני

הניסוי יחל החודש בהרצליה, רעננה, כפר סבא ורמת השרון

מאת דן סגיר
סופר "הארץ"

במסגרת תוכניות הרפורמה של קופת חולים הכללית, תאפשר הקופה לחבריה בהרצליה, רעננה, כפר סבא ורמת השרון לבחור פעמיים בשנה את הרופאים שיטפלו בהם, מתוך רשימת הרופאים באותה עיר.

על־פי התוכנית החדשה, יוכלו המבוטחים לבחור רופאי משפחה ורופאי ילדים מקרב רופאי המרפאות, רופאים עצמאיים וקבוצות רופאים, העובדים באופן עצמאי למען קופת חולים.

יו"ר מרכז קופ"ח, פרופ' חיים דורון, שמסר על התוכניות אתמול במסיבת עיתונאים, ציין כי על פי תוצאות הניסוי במחוז השרון יוחלט על המשכו בכל רחבי הארץ.

תחום אחר, שבו מבטיח פרופ' דורון מגמה לשינוי, הוא בשיטות הניהול של הקופה. לדבריו, במגמה ליישם מדיניות ביזור בניהול השירותים הרפואיים של המוסד, ייעשו ניסיונות מבוקרים במרחב העמק והנגב. מרכז קופ"ח יעניק יותר עצמאות, סמכויות וגמישות תקציבית לשני מרחבים אלו במטרה לעודד התייעלות וחיסכון.

חיים דורון פרס בפני כתבי הבריאות את תכניות הפיתוח של הקופה לשנה הקרובה.

לדבריו, תקציב הפיתוח לשנת התקציב הנוכחית – 1987־88 – עומד על 42.5 מיליון ש"ח. 28.2 מיליון ש"ח הם מתוך תקציב הקופה (המגיע למיליארד שקל) ו־12.5 מיליון ש"ח הם מתרומות המיועדות לפרוייקטים מוגדרים מראש ע"י התורם.

60% מתקציב הפיתוח הוא "עם הפנים לקהילה", כהגדרת פרופ' דורון, כולל הקמת 15 מרפאות חדשות ברחבי הארץ וכ־40% השקעות בבתי החולים.

מדי שנה נזקקים עוד 650 ישראלים לקוצבי־לב

סימפוזיון בינלאומי בנושא נפתח היום בירושלים בהשתתפות נציגים מ־42 מדינות

מאת דן סגיר, סופר "הארץ"

יותר מ־5,000 גברים נשים וילדים בישראל נעזרים בקוצבי לב להסדרת קצב פעימות הלב שלהם, ובכל שנה מתווספים כ־650 נזקקים חדשים למכשירים.

נתונים אלו ואחרים נמסרו לקראת כינוס של סימפוזיון בינלאומי בנושא קוצבי לב שייפתח בירושלים ביום ראשון הקרוב, ויימשך ארבעה ימים.

בסימפוזיון ישתתפו יותר מ־2,000 רופאים קרדיולוגים ואנשי מדע המתמחים בנושא, מ־42 מדינות בעולם. על המדינות הללו נמנות הודו, הונגריה, פולין, סין העממית וברזיל.

הדיונים וההרצאות יעסקו בהתפתחויות האחרונות בשטח קוצבי הלב והאלקטרופיזיולוגיה, כולל אמצעים חשמליים ותרופתיים לטיפול בהפרעות קצב הלב. נושאים אחרים הם טיפול באמצעים כירורגיים בהפרעות לב, השתלות לב, פיתוח קוצבי לב, מוצרים ותרופות חדשות.

במסגרת הכינוס תיערך תערוכה מקצועית, שתשתרע על יותר מאלף מ"ר בבנייני האומה בירושלים, בהשתתפות 40 החברות הגדולות בעולם, המייצרות קוצבי לב, מוצרים שונים לקרדיולוגיה ותרופות. בתערוכה יציגו גם חמש חברות ישראליות.

טעות שלנו

בידיעה מיום ו' בעניין סטטיסטיקה של תאונות הדרכים לחודשים ינואר–מרץ השנה, צריך להיות: מספר ההרוגים ברבעון זה בתאונות דרכים הגיע ל־95, מהם 53 אחוז הולכי רגל, ולא כפי שפורסם.

ערך את העמוד: ישראל עמרני

על־פי תוצאות סקר דעת קהל של ד"ר מינה צמח:

רוב הגברים הישראלים סבורים שחבריהם הקרובים נשואים באושר

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ"

31 אחוזים מתושבי ישראל סבורים כי לפחות אחד משלושת חבריהם הקרובים לא היה נישא לאשתו הנוכחית, לו חי את חייו בשנית. כך עולה מסקר דעת קהל של ד"ר מינה צמח שתוצאותיו פורסמו אתמול.

מטרת הסקר היתה לבדוק את שביעות רצונם של גברים נשואים בישראל מחיי הנישואין שלהם. כדי להגיע לחקר האמת, לא הוצגה לנשאלים שאלה ישירה, אלא נבחרה שיטה של שאלה עקיפה המייחסת את הנושא לחברי המרואיינים. השאלה התייחסה רק לגברים, אולם הנשאלים היו גברים ונשים כאחד.

מממצאי הסקר עולה כי 7% סבורים שכל אחד משלושת חבריהם הקרובים לא היה מעוניין להינשא בשנית לרעייתו הנוכחית; 9% השיבו כי שניים משלושת חבריהם הקרובים לא היו נישאים בשנית לרעיותיהם, ו־15% סבורים כי חבר אחד מתוך השלושה לא היה שב ומתחתן עם אשתו.

בסך הכל, 31% לא היו נישאים לאשה הנוכחית שלהם, לו היתה בידם האפשרות. 58% השיבו כי כל השלושה היו נישאים בשנית לאותה אשה. 11% לא השיבו.

עוד מעלה הסקר כי 55% סבורים שאשתו של אותו חבר, אליו הם מתייחסים, אינה יודעת על תחושתו זו של בעלה שלא להנשא לה, אם היה עליו להחליט פעם נוספת.

עוד מתברר כי קיימת מגמה של עלייה בשיעור הלא־מרוצים מנשותיהם הנוכחיות, ככל שמשך הנישואין מתארך. מקרב הגברים שחבריהם סבורים שלא היו נישאים בשנית לאותה אשה – 29% נשואים עד חמש שנים, 31% נשואים עד 10 שנים, ו־34% נשואים למעלה מ־10 שנים.

את אלה שאינם שבעי־רצון מאפיינים רמת הכנסה גבוהה, השכלה גבוהה, מרביתם ילידי הארץ ממוצא מערבי, ילידי הארץ דור שני, גרושים ורווקים. מרבית הנשאלים הסבורים כי חבריהם היו מתחתנים בשנית עם אותה אשה הם מבוגרים בני 66–80, דתיים וחרדים, בעלי השכלה עממית, הכנסה ממוצעת, וכן אלמנים.

פרסי קרן וולף היוקרתיים, בסך כולל של 600 אלף דולר, הוענקו זו השנה ה־13 לתריסר אנשי מדע ואמנות מחמש מדינות, בהם ישראלי אחד, בטקס המסורתי שהתקיים אתמול באולם שאגאל במשכן הכנסת בירושלים. הפרסים נמסרו לחתנים מידי נשיא המדינה חיים הרצוג, שבירך אותם והעלה על נס את הישגיהם ותרומתם לתרבות האנושית. בטקס השתתפו יו"ר הכנסת, ח"כ שלמה הלל, ראש הממשלה, יצחק שמיר, נציגי משפחת וולף, תורמת הפרסים וקהל אנשי מדע, רוח ואמנות ובני אורחים רבים. יצחק נבון, שר החינוך והתרבות, שהוא יו"ר מועצת קרן וולף, נעדר מהטקס בשל מחלה. השנה הוענק פרס וולף לראשונה לפולני – המלחין קרישטוף פנדרצקי מקרקוב, שחילק את פרס האמנות עם הכנר האמן, אייזיק שטרן מניו יורק. בתמונה: הנשיא (מימין) מוסר את מגילת הפרס לכנר אייזיק שטרן. (צילום: זום 77)

סטודנטים: גבו מאתנו כסף שלא כחוק

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

תביעה שעשויה להשפיע על אלפי סטודנטים בישראל הוגשה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל־אביב. מועצת הסטודנטים של הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל־אביב וסטודנטים בפקולטה מבקשים פסקדין הצהרתי שיקבע, כי נגבו מהם מאות שקלים שלא כחוק במשך השנתיים האחרונות.

פרקליט התובעים, עו"ד חנן מלצר, טוען בתביעה, כי לפי חוק ההקפאה אסור היה להעלות את אגרות החינוך במוסדות להשכלה גבוהה. לטענתם, אגרה זו מהווה מרכיב חשוב בתשלומים הנגבים מהסטודנטים ואילו המוסדות להשכלה גבוהה העלו אותה ללא התחשבות בהוראות חוק ההקפאה.

סופר "הארץ" מציין, כי פסק־הדין עשוי להשפיע על כלל ציבור הסטודנטים. בתביעתם מציינים התובעים, כי אם יזכו בתביעה הם ימליצו לתרום את מחצית הסכומים שיקבלו בחזרה לפקולטאות עצמן.

הכט
בית ממכר לבשר ודברים טובים
Meats and other treats
HECHT

הכט במבצע הכט במבצע

גריל במחיר לא רגיל

בואי לטעום מחיר מיוחד של סטייק מיוחד
רק: 10 ש"ח לק"ג

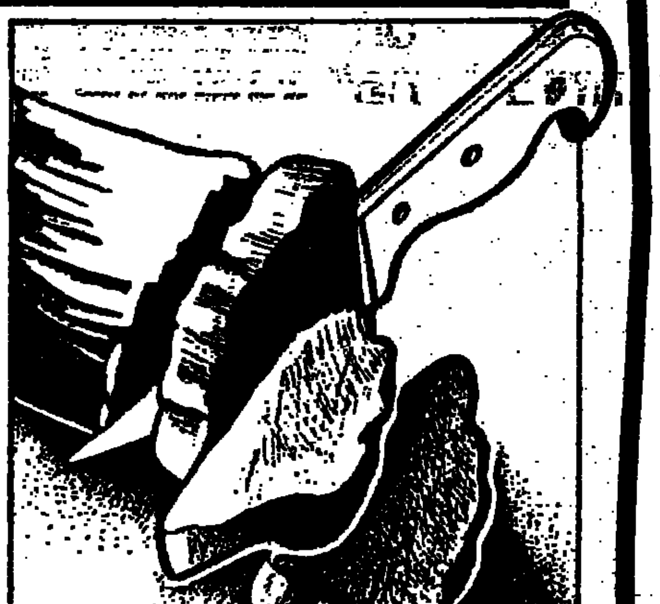

ספריבס
יש לך סיני במחיר מיני
רק: 10 ש"ח לק"ג

סטייק בלי עצם אבל עם הנחה
רק: 15 ש"ח לק"ג

צלע לבן במחיר מוקטן
רק: 14 ש"ח לק"ג

שיפדנו את מחיר השיפודים
רק: 15 ש"ח לק"ג

...וגם ראם-סטייק בקר בהחלט לא יקר
רק: 26.80 ש"ח לק"ג

* המבצע עד גמר המלאי.
* בהכט מכבדים את כרטיס המסטרקארד ואת כל כרטיסי האשראי.

הכט - אצלנו גסטרונומיה היא תרבות
בימים ב', ג', ד', ה' - פתוח רצוף 08.00־19.00.
מרכז מסחרי כפר שמריהו. טל. 052־78631
ביום א' - 08.00־13.00. ביום ו' - עד 14.00.

חדשות חוץ

חיל האוויר האמריקאי ירט ארבעה מפציצים סובייטיים סמוך לאלסקה

המפציצים, שטסו במרחב הבינלאומי, נשאו טילי שיוט ● מתחילת השנה בוצעו 10 פעולות ירוט על מטוסים סובייטיים באזור

אנקוראג', אלסקה (ע"צ). שני צמדים של מפציצים אסטרטגיים סובייטיים מדגם טו־95 יורטו ביום שישי בשני אזורים הקרובים למרחב האווירי האמריקאי, בדרום־מערב ובצפון־מזרח לאלסקה. כך הודיע אמש דובר של חיל האוויר האמריקאי.

שני המפציצים הראשונים, נשאי טיל השיוט הסובייטי אס־12, אותרו ויורטו כ־500 ק"מ מדרום־מערב לבסיס אדאק, על־ידי שני מטוסי אף־14 של חיל הים האמריקאי.

שני המפציצים האחרים התקרבו כדי 160 ק"מ לאי בארטר, בקצה הצפון־מזרחי של אלסקה, לא הרחק מגבול קנדה. הם יורטו על־ידי שני מטוסי אף־15 של חיל האוויר האמריקאי.

הדובר הדגיש כי המטוסים הסובייטיים נשארו כל הזמן במרחב האווירי הבינלאומי. עוד מסר הדובר כי מראשית השנה בוצעו 10 פעולות ירוט על מטוסים סובייטיים בקרבת המרחב האווירי האמריקאי.

"אמנסטי" קורא לשלטונות ארה"ב להמתיק דינם של השפוטים למוות

הארגון לזכויות האדם טוען כי יתכן ש־40 אסירים יומתו השנה, בהשוואה ל־18 אשתקד ● מבליט העובדה ש־41% מהנידונים למוות הם שחורים

לונדון (ע"ד). ארגון "אמנסטי אינטרנשנל" קרא לשלטונות ארה"ב להמתיק את דינם של 12 אסירים שנידונו למוות. הארגון מזהיר מפני הכפלת מספר ההוצאות להורג בארה"ב במהלך שנה זו.

בהודעה שפרסם הארגון להגנת זכויות האדם "אמנסטי", שמרכזו בלונדון, נאמר כי יתכן שעד 40 אסירים יוצאו להורג ברחבי ארה"ב במהלך שנה זו, באמצעות העלה באים, בכיסא החשמלי או הזרקת חומר קטלני. לעומת 18 הוצאות להורג בשנה שעברה.

מספר ההוצאות להורג החל לגדול בעקבות פסיקה של בית המשפט העליון של ארה"ב בחודש אפריל, לפיה עונש המוות אינו מנוגד לחוקה.

בית המשפט מצא שחוקי מדינה זו אינם כפלים, למרות העובדה שהסכים לקביעה כי שחורים שהורשעו בהריגתם של לבנים עלולים להיות נידונים למוות במקרים רבים יותר מאשר לבנים שהורשעו בהריגת שחורים.

בהודעה נאמר כי אמנסטי אינטרנשונל פנה למושלי לואיזיאנה וטקסאס בבקשה להמתיק את דינם של הנידונים למוות, כן נתבקשו מושלי מדינות אלה לחקור תופעות של אפליה גזעית במהלך הפעלת עונש המוות.

ההודעה מצביעה על העובדה, כי בתאי הנידונים למוות בארה"ב נמצאים 1,901 אסירים — 41 אחוז מהם שחורים.

30 אלף יוונים הפגינו נגד המשך נוכחות הצבא האמריקאי בארצם

אתונה (ע"צ). כמה רבבות שוחרי־שלום יוונים השתתפו היום בעצרות "מצעדים למען השלום" באזור אתונה, שבהם תבעו לסלק את הבסיסים האמריקאיים ביוון.

את המצעדים אירגן "הוועד היווני למען השלום הבינלאומי והשילום". ארגון זה מקורב למפלגה הקומוניסטית היוונית הפרו־סובייטית.

ההפגנות נערכו גם לציון יום השנה ה־24 לרצח ציר בית הנבחרים גריגוריס לאמבראקיס על־ידי אנשי הימין הקיצוני, במאי 1963, בסלוניקי. לאמבראקיס היה האיש שהחל, בשנות השישים, באירגון המצעדים למען השלום "ממרתון לאתונה".

המארגנים טוענים כי בהפגנות השתתפו רבבות רבות של אנשים, אך נראה כי רק 30 אלף אנשים הפגינו בשעות הערב בכיכר המרכזית של אתונה ליד בית הנבחרים.

המפגינים דרשו את סגירת הבסיסים האמריקאיים, וכן תבעו למנוע את פתיחתו של משא ומתן חדש להפעלת הבסיסים. הם גם דרשו את הוצאת הנשק הגרעיני המוצב ביוון על־ידי הכוחות האמריקאיים.

יותר משלושה מיליון מובטלים בדרום אפריקה

יוהנסבורג (ע"צ). לפי אומדנים ממשלתיים, מספר המובטלים בדרום אפריקה מגיע עתה ל־3.3 מיליון אנשים. וצופים כי עד סוף המאה יגדל מספרם ל־5.8 מיליון. כ־30 אחוז מהאוכלוסיה הפעילה במדינה.

חוקרים דרום־אפריקאים מתארים תמונה שחורה יותר. לדבריהם, כבר עתה מובטלים באופן מלא או חלקי כ־6 מיליון אנשים, רובם שחורים.

זמר העם הפציפיסט פיט סיגר שר לפני המונים בניו יורק במהלך הפגנת "פרו את הים". ההפגנה קיימה במחאה נגד תוכניות הצי האמריקאי לבנות נמל בסטאטן איילנד לאוניות מלחמה בעלות כושר גרעיני. (תצלום איפי)

30 אלף טונות של מלון צף

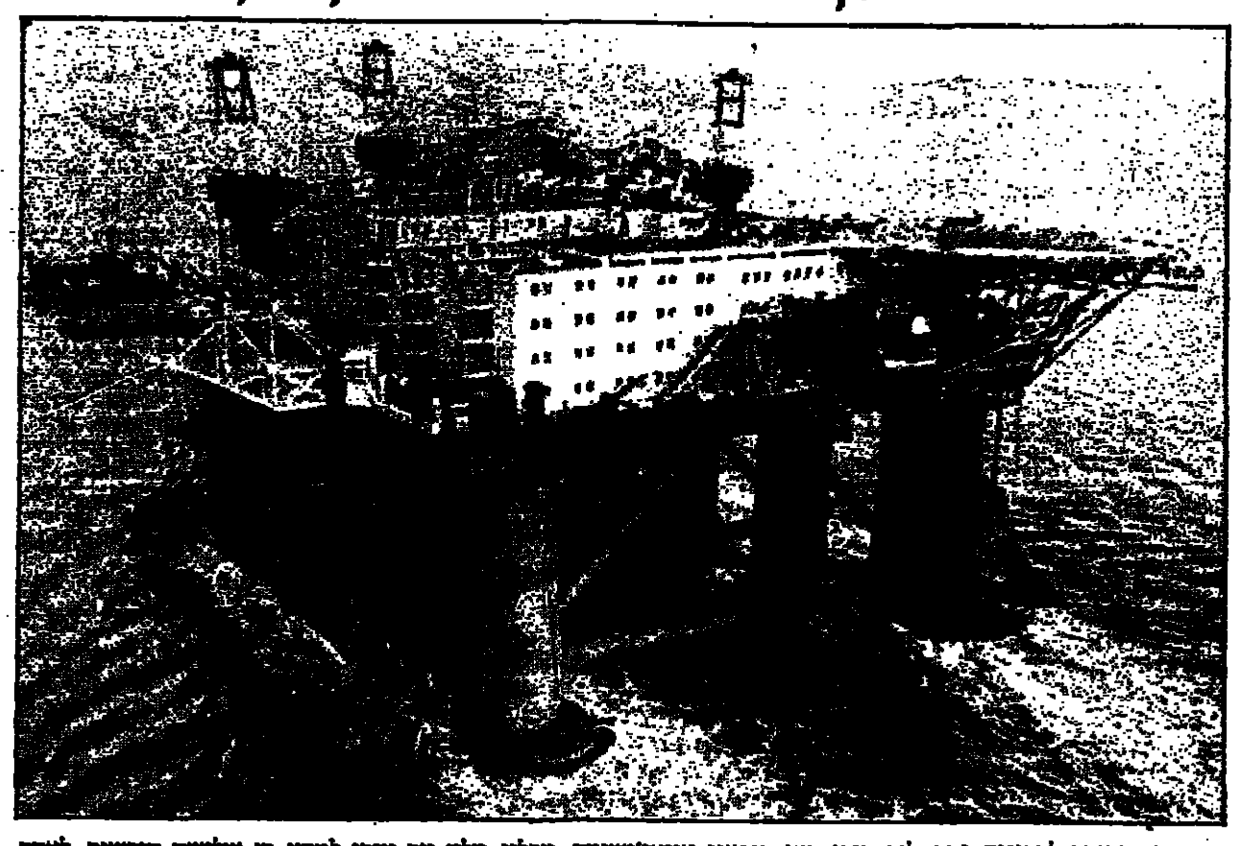

כשהוא מחובר לספינות גרר, ליד חופי האי היפאני אוקאגושימה, מפליג מלון צף ענקי למסע בן שלושה חודשים, לאחר שהושלמה בנייתו, שנמשכה שנה, במספנה באוקאיאמה, שבמערב יפאן. המלון הצף הגדול בעולם (שוקל 30 אלף טונות) הוזמן על־ידי חברת הספנות הבריטית "ראסמוסן אוסשור". הוא ישמש לשיכונם של עובדי הנפט בים הצפוני למן אוקטובר הקרוב. בנוסף לחדרים רגילים, יש במלון הצף הזה מסעדות, בתי קפה, בתי קולנוע ובתי חולים, כמו בכל מלון פאר. (צילום איפי)

עורך "חדשות מוסקווה" על מדיניות הבנייה מחדש:

לא נוכל לעשות כמעשה אלוהים שיצר את העולם בשבעה ימים

"משה הוליך את ישראל 40 שנה במדבר בטרם קם דור חדש ● ה'פריסטרויקה' היא תהליך ממושך"

מאת אליהו זהבי
סופר הארץ בסקנדינאוויה

י. יאקבלאב, עורך השבועון "חדשות מוסקווה", שהפך בחצי השנה האחרונה לשופר התעמולה העיקרי בעד מדיניות ה"גלאסנוסט" (פתיחות), מספר בראיון לעיתון השוודי "דאגנס ניהטר" כי ערך "טיהור" בעיתון.

לדבריו, לאחר שקיבל את עריכת העיתון סילק מלשכותיהם 26 עיתונאים שנשאו בתואר "עורך". במקומם מינה 27 עיתונאים חדשים, והם שנתנו ל"חדשות מוסקווה" את תדמיתו החדשה והפכוהו ל"מצרך מבוקש" בשוק.

"חדשות מוסקווה" פרסם סדרת מאמרים על סילופים בכתיבת ההיסטוריה של בריה"מ ופרסם מכתב של 12 ממתנגדי המשטר שהיגרו למערב (כולל הישראלי אדוארד קוזניצוב), המטילים ספק בכוונת המשטר לדבוק במדיניות ה"גלאסנוסט".

על טענות אלו משיב יאקבלאב: "מן התנ"ך למדנו כי משה הוליך את ישראל 40 שנים במדבר, בטרם קם דור חדש. אנחנו בבריה"מ לא נוכל לעשות כמעשה אלוהים שיצר את העולם בשבעה ימים. הפריסטרויקה' (בנייה מחדש) היא תהליך ממושך".

יעקבלאב היה בן 26 כאשר השמיע כרושצ'וב את נאומו הידוע בקונגרס המפלגה ה־20, בשנת 1956, שבו חשף את פשעי סטאלין.

בשאלת התייחסותו לסטאלין, שאל הכתב השוודי: "האם היית מגדיר את סטאלין כ־70 אחוז 'טוב' ושלושים אחוז 'רע'?"

התשובה: "אצל סטאלין לא היה אפילו אחוז אחד של טוב".

התיאטרון האידי הסובייטי מופיע בקליפורניה; מקווה להופיע בקרוב גם בארץ

מאת בני לנדאו
סופר "הארץ" בקליפורניה

לוס אנג'לס (מיוחד ל"הארץ"): "התיאטרון האידישאי הסובייטי" פתח בסוף השבוע החולף את סיורו בארה"ב בהופעה בלוס אנג'לס.

17 אנשי הלהקה הנייחת, המופיעה מדי שנה ברחבי בריה"מ בפני כרבע מיליון צופים, שרו שירים אידישאים מוכרים כ"רבי אלימלך" ו"דונה דונה".

בתום ההופעה רואיין הקונסול הכללי של ישראל במערב ארה"ב, איתן בנצור, במסגרת סרט תעודה המופק בידי הטלוויזיה הסובייטית, על הסיור. הוא הביע תקווה כי הגישה הליברלית יותר המסתמנת בבריה"מ כלפי תרבות האידיש תאפשר גישה ליבראלית יותר גם כלפי התרבות העברית.

בתום ההצגה נפרדו השחקנים היהודים מהצופים בברכת "שלום" ו"לשנה הבאה בירושלים", הביעו את תקוותם כי יתאפשר להם להופיע גם בישראל. מלוס אנג'לס אמורה הלהקה לצאת לשיקאגו ולניו־יורק ולהמשיך לסבב הופעות בארגנטינה.

סקרי דעת קהל: מפלגת הלייבור בבריטניה מוסיפה לצבור כוח

לקראת הבחירות הכלליות ב־11 ביוני, שהוקדמו ביוזמת תאצ'ר

לונדון (ע"ד וע"צ). סקרי דעת־קהל מראים שוב שהמטוטלת נוטה לצד מפלגת הלייבור הבריטית, לקראת הבחירות הכלליות העומדות להיערך ב־11 ביוני.

ארבעה סקרי דעת־קהל חדשים יוצרים את הרושם שמנהיג הלייבור, ניל קינוק, הצליח להדוף התקפה שערכו השמרנים, לאור כוונתו להשבית את ביטחונה של בריטניה על כלי נשק לארגרעיניים.

ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר תקפה בחריפות את התרכנית של מפלגת הלייבור להוציא מכלל שימוש את כלי הנשק הגרעיניים של בריטניה, ולסגור את הבסיסים הגרעיניים של ארה"ב על האי. היא טענה כי קינוק יוצר תנאים נוחים להתקפה סובייטית, ומניף דגל לבן בשמי בריטניה. תחילה התקבל הרושם שמתקפה זו של תאצ'ר השפיעה על הבוחרים, אך סקרי דעת־קהל שנערכו בשבוע שעבר מצביעים על כך שמפלגת האופוזיציה הראשית בבריטניה שוב נמצאת בסימן עלייה.

מרגארט תאצ'ר

סקר דעת־קהל של חברת "האריס" שפורסם בעיתון "אובזרוור", מראה שהלייבור הצליח לצמצם את היתרון של השמרנים לארבע נקודות בלבד. שלושה סקרים נוספים יוצרים את הרושם כי השמרנים עדיין מקדימים את הלייבור ב־7 עד 12 נקודות.

עם זאת, גם סקרים אלה מצביעים על צמצום הדרגתי של הפער בין השמרנים ללייבור לטובת מפלגת האופוזיציה הראשית.

ג'ורג' בוש מוביל בסקרים למועמדות הרפובליקאים לנשיאות

ניו יורק (ע"צ). סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש הוא בעל הסיכויים הטובים ביותר לזכות במועמדות המפלגה הרפובליקאית לקראת הבחירות לנשיאות ב־1988. כך מגלה סקר שפרסם "ניו יורק טיימס".

בעקבות בוש, עם 45 אחוזים, צועד שר החוץ לשעבר אלכסנדר הייג, עם 37 אחוז מהקולות במפלגה הרפובליקאית.

השלישי מבין המועמדים הרפובליקאים הוא הסנאטור רוברט דול ממדינת קנזאס, שקיבל בסקרים 29 אחוז מהקולות.

ערך את העמוד: ישראל עמרני

מספר המשתתפים בוועידה על מחלת האיידס השנה כפול מבשנה שעברה

משקיפים בוועידה: התופעה מעידה כי גובר העיסוק במחלה בקרב אנשי הרפואה ● מעריכים כי כ־10 מיליון איש נושאים את נגיף האיידס

וואשינגטון (ע"צ). יותר מ־5,000 אנשי מדע מרחבי העולם יבואו לוואשינגטון השבוע לרגל הוועידה הבינלאומית השלישית על מחלת האיידס, שבה יוחלף מידע ויידונו כל ההיבטים של המגיפה, במשך חמישה ימים.

אחד המארגנים, ד"ר רוברט גאלו, אמר כי בוועידה יוצגו חידושים שיועילו במיוחד לחוקרים זרים, ולאלה המרוחקים ממרכזי המחקר העיקריים על המחלה.

מספר המשתתפים בוועידה זו כפול לעומת הוועידה הקודמת, שנערכה אשתקד בפאריס. עובדה זו, לדעת משקיפים, מבליטה את העיסוק הגדל והולך במחלה זו בקרב אנשי הרפואה.

משקיפים סבורים, כי אחד הויכוחים המכריעים של המאבק במחלה, שאלת בדיקות החובה לגילוי המחלה, יעמוד במרכז ההרצאות הרבות שישמעו בכנס.

בעיה זו מעוררת עתה ויכוחים ערים בממשל ובעיתונות האמריקאיים. הנשיא רייגן אמר לפני עשרה ימים כי "קרוב לוודאי יתמוך בכך" שמועמדים לנישואין או להגירה לארה"ב, יהיו מחוייבים לעבור בדיקה לגילוי נגיף האיידס.

שר החינוך האמריקאי, ויליאם בנט, רוצה, מצדו, להרחיב את בדיקות הגילוי לכל החולים המאושפזים ולכל האסירים, בעוד "הרופא הראשי", הממונה על בריאות הציבור מטעם הנשיא, מתנגד לכל צעד מסוג זה.

בחודשים האחרונים פורסמו סיכומים מדאיגים בעניין המחלה: מאז 1979 מתו 21 אלף אמריקאים מאיידס, וכ־40 אלף נגועים כיום בנגיף, לפי נתונים של משרד הבריאות האמריקאי.

ארגון הבריאות העולמי מסר בגנווה בדו"ח שפורסם באחרונה כי 51 אלף מקרים של איידס נרשמו ב־112 מדינות, אך הדגיש כי קרוב לוודאי שהמספרים האמיתיים גבוהים בהרבה.

ארגון הבריאות מעריך כי מספרם של האנשים שחלו באיידס מגיע ל־100 אלף וכי כ־10 מיליון איש נושאים את הנגיף, אם כי אינם עדיין חולים.

עוד חבר קונגרס בארה"ב מודה שהוא הומוסקסואל

בארני פראנק ממסאצ'וסטס אומר כי פרשת גארי הארט ומותו מאיידס של חבר קונגרס בחודש שעבר השפיעו על החלטתו לפרסם את נטייתו ההומוסקסואלית

בוסטון (ע"צ). חבר קונגרס אמריקאי שני, הדמוקראט בארני פרנק ממדינת מאסאצ'וסטס, הודה כי הוא הומוסקסואל, בראיון שפורסם שלשום בעיתון "בוסטון גלוב".

ב־1983 הודה חבר קונגרס דמוקרטי אחר ממדינה זו, ג'רי סטאדס, כי הוא הומוסקסואל, לאחר שפורסמו גילויים על קשריו עם עובד צעיר בבית הנבחרים.

"אם אתם שואלים אותי: האם אתה הומוסקסואל, התשובה היא כן", אמר פרנק. תשובה שלילית על שאלה זו, הוסיף, "תעורר את הרושם שיש לי משהו להסתיר. ואין לי מה להסתיר".

חבר בית הנבחרים בן ה־47 אישר כי הגילויים והאחרונים בנושא פרשיית האהבים של גארי הארט, ומותו של חבר בית הנבחרים סטיוארט מאקיני בחודש שעבר מאיידס, השפיעו על החלטתו לפרסם את נטייתו ההומוסקסואלית.

עמיתים של פרנק אמרו כי לא הופתעו על־ידי הודעה זו, והוסיפו כי אין הם סבורים שהגילוי ישים קץ לקריירה הפוליטית של פרנק.

הופיע!
WE REPRESENT IN ISRAEL & ABROAD 1986-87
"אנו מייצגים בישראל"
מדריך מסווג של החברות המייצגות
חברות בינלאומיות בישראל ומוצריהן
170 עמודים בכריכה מהודרת
להשיג ברשת חנויות סטימצקי

קופת העובד הלאומי לאשראי וחסכון בנתניה
רח' סמילנסקי 5 — בית זאב — ת.ד. 2124 — טלפון 33541־053־2

הזמנה

א.נ.,
חברי האגודה מוזמנים בזה לאסיפה הכללית השנתית של האגודה שתתקיים באולם "בית זאב" בנתניה ביום רביעי, י"ג בסיון תשמ"ז 10 ביוני 1987 בשעה 7 בערב.

סדר היום:
א. בחירת יו"ר ומזכיר האסיפה
ב. דו"ח ההנהלה
ג. אישור המאזן ליום 31/12/1986
ד. אישור תקציב 1987
ה. בחירת מילואים להנהלה ולמועצה
ו. בחירת ועדת הבקורת
ז. מנוי רואה חשבון לאגודה
ח. שונות

לתשומת לב: אם בשעה הנ"ל לא יהיה מספר החברים בהתאם לתקנון האגודה תתקיים אסיפה שניה ביום רביעי י"ג בסיון תשמ"ז — 10 ביוני 1987 בשעה 8 בערב באותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.

בכבוד רב
ההנהלה

דרוש משקיע
$ 500,000 - 50,000
(אפשרות לשותפות פעילה)
להרחבת הפעילות בחברה העסקת ביבוא ושווק
אלקטרוניקה בידורית
בציגות בלעדית לישראל של מוצרי יוקרה עולמיים.
בהצעות רציניות נא לכתוב לת.ד. 33880, חיפה.

בנק אמריקאי ישראלי

הודעה ללקוחותינו

עידכון שיעורי הריבית בתפ"ס

1. החל מיום ג', 2.6.87 ישתנו שיעורי הריבית בתפ"ס לעסקות קיימות עפ"י המפורט להלן:

היתרה בשקלים חדשים	% ריבית שנתית נומינלית	% ריבית שנתית מתואמת
מ־50 עד 999	7.00	7.25
מ־1,000 עד 9,999	13.00	13.86
מ־10,000 עד 49,999	13.50	14.43
מ־50,000 ומעלה	14.00	15.01

2. שינוי ביתרת התפ"ס (מעבר ממדרגה למדרגה) יגרום לשינוי הריבית בהתאם.
3. הודעה זו מתפרסמת במקום הודעות אישיות ללקוחות.
4. פרטים נוספים ניתן לקבל בסניפי הבנק.

עיריית תל־אביב־יפו
לידיעת הציבור
ביום שני 1.6.87 תבוצע העבודה
של החלפת קו המים ברחוב לבנדה
(בקטע שבין רחוב לוינסקי עד רח' ראש פינה)
בשל העבודות עלולים לחול שיבושים בתנועה
אנא השמעו לתמרורים ולהוראות השוטרים במקום

האוניברסיטה העברית בירושלים
המכון ליחסים בינלאומיים ע"ש לאונרד דייוויס
הציבור מוזמן
לכנס הבינלאומי השנתי
בנושא
המנהיג המחדש ויחסים בינלאומיים
"INNOVATIVE LEADERSHIP AND INTERNATIONAL POLITICS"
שייערך ב־8, 9, ו־10 ביוני 1987
יום ב', 8.6.87, אולם הסנט, בנין המנהלה

9.30 – 13.30
Y. HARKABI, OPENING REMARKS
L. EDINGER, A THEORETICAL OVERVIEW
Y. DROR, SOME CONTRADICTIONS OF INNOVATIVE LEADERSHIP
15.00 – 18.00
H. BEN-ISRAEL, NATIONAL CHARACTER AND NATIONAL LEADERSHIP
B. KELLERMAN, THE AMERICAN PRESIDENT AS WORLD LEADER
M. AGURSKY, SOVIET LEADERSHIP: INNOVATION AND FOREIGN POLICY
A. SELA, THE GORBACHEV POLICIES

יום ג', 9.6.87, אולם הסנט, בנין המנהלה

9.30 – 13.30
S. HOFFMANN, DEGAULLE AS AN INNOVATIVE LEADER
H. P. SCHWARZ, ADENAUER AS AN INNOVATIVE LEADER
T. COULOUMBIS, KARAMANLIS AND PAPANDREOU: SUBSTANCE OF LEADERSHIP
J. LINZ, INNOVATIVE LEADERSHIP IN THE TRANSITION TO DEMOCRACY AND A NEW DEMOCRACY: THE CASE OF SPAIN
15.00 – 18.00
J. MANOR, GANDHI, NEHRU AND INDIRA GANDHI
B. SILBERMAN, INNOVATIVE LEADERSHIP AND INSTITUTIONS IN JAPAN
B. NEUBERGER, ETHICS AND FOREIGN POLICY: TANZANIA'S JULIUS NYERERE

יום ד', 10.6.87, אולם הסנט, בנין המנהלה

9.30 – 13.30
S. TEVETH, THE DOUBLE FORMULA IN BEN-GURION'S POLITICAL STRATEGY
G. SHEFFER, SHARETT: THE FAILURE OF INNOVATION
M. BAR-ON, BEN-GURION AND THE WAR OF 1956

אולם הנרלד־צוויג (500), בנין מדעי הרוח

15.00 – 18.00
R. YADLIN, SADAT
A. NAOR, BEGIN
S. AVINERI, BEN-GURION AND BEGIN
S. PERES, OBSERVATIONS ON INNOVATIVE LEADERSHIP

כנס זה נערך בסיוע המרכז לתרבות אמריקה של שגרירות ארה"ב בישראל ומרכז ההסברה של משרד החינוך והתרבות

עיריית תל־אביב־יפו
מנע כלבת – לך עם כלבך קשור
על פי החוק – על הכלבים הנמצאים ברחוב להיות קשורים ברצועה. כלבים שאינם קשורים נתפסים על ידי העיריה, במסגרת הפיקוח הווטרינרי ומובאים להסגר. על בעלי הכלבים מוטלים קנסות.
בשבוע האחרון נשכו מספר אנשים בשומרון ע"י **כלבים חולי כלבת.**
בעקבות הפיקוח הווטרינרי החמור של עיריית ת"א, לא נרשם בעיר בשנים האחרונות כל מקרה של כלבת.
זכור לחסן את כלבך!

למגדלי ענבים לייצוא
שירות חדש
החל מה־1 ביוני 1987, ניתן לקבל דיווח מהשווקים באירופה באשר לענבים — כמויות ומחירים שוטפים
עליך לחייג לטלפון 03-264672
משעה 4.00 אחה"צ עד 06.30 בבוקר ותיענה
מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

האוצר מואשם בהסתרת נתונים על הכנסות מתושבי השטחים

מאת עדנה אריזור
כתבת "הארץ" לענייני כלכלה

חברי ועדת המשנה לתקציב הביטחון ליד ועדת הכספים של הכנסת, מאשימים את האוצר בהסתרת נתונים על הכנסות ממסים ישירים ועקיפים, הנ־גבים מתושבי השטחים.

בדיון בוועדה אתמול, על תקציב המינהל האזרחי לשנת 1987, שאושר ב־235 מליון דולר, הוברר לחברי הוועדה, כי ההכנסות מגביית מיסים בשטחים, גבוהות מהסכום המוקצה מתקציב המדינה לפעילות המנהל השטחים. ההפרש מותיר מדי שנה בקופת המדינה, עשרות מיליוני שקלים שלא כחוק. החוק הבינלאומי ואמנת ז'נבה אוסרים העברת רווחים למדינה כובשת, וההכנסות ממיסים חייבות להישאר בתקציב מינהל בשטחים. הוועדה דרשה מנציגי האוצר שהשתתפו בדיונים, להעמיד לרשות הוועדה, נתונים על ההכנסות שהצטברו במהלך השנים.

חברי הוועדה, ח"כ חיים רמון (מערך) ודדי צוקר (רצ), מאשימים את משרד העבודה, כי הוא מסרב מזה שנים להעמיד לרשות המינהל האזרחי את סכומי מס הכנסה שהוא גובה באמצעות לשכות התעסוקה, מתושבי השטחים העובדים בישראל. ח"כ צוקר מציין, כי ההערכה היא שגם כספי מע"מ ומכ־סים שנגבים בתחנות הגבול, אינם מגיעים לקופת המינהל.

דירות יקרות נמכרות ביתר קלות מאשר דירות עממיות

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברות הבניה המובילות ממשי־כות לסבול מירידה במכירות. רוב החברות מתקשות במכירת דירות עממיות ובינוניות, לבד הצלחה למכור, במחירים גבוהים יחסית, דירות יקרות.

הירידה במכירת דירות חדשות נמשכה גם בחודש מאי. חברות הבניה הגדולות מכרו במאי 269 דירות בלבד, לעומת 286 דירות באפריל — ירידה של 6%.

חברת דרוקר לא מכרה במאי אף דירה, שכן לדברי מנהליה נגמר מלאי הדירות של החברה. חברה זו תתחיל לפעול בקרוב במסגרת חדשה, עם העברת השליטה בה לידי קבלן מארה"ב.

נתוני מאי הושפעו במיוחד מחברת יובל גד, שמכרה באפריל 71 דירות בזכות הסכם עם אחת מקו־פות החולים. במאי חזרה החברה למכירות רגילות.

רוב חברות הבניה העלו במאי את מחירי הדירות עד ל־4%־5%. חברת שיכון עובדים העלתה את מחיריה בקרוב ל־5%.

להלן התפתחות המכירות של 9 חברות הבניה הגדולות:

החברה	אפריל	מאי	שינוי באחוזים
שיכון ופיתוח	40	39	−2
שיכון עובדים	79	85	+8
אשדר	29	36	+24
יובל גד	71	28	−60
דרוקר	7	–	–
רסקו	15	15	–
רמט	15	18	+20
אזורים	14	30	+114
רובינשטיין	16	18	+12
סך הכל	286	269	−6

הירידה במכירות של דירות חדשות היא ביטוי לציפיות היחסית במחירי הדירות מדי שנה. הדירות מדי שנה זוכות לביקוש רב, בין היתר בגלל חששם של רבים מהסתבכות עם קבלנים שעלולים להיקלע לקשיים.

הממשלה ממשיכה להזרים כספים באמצעות שוק ההון

במאי הסתכמה ההזרמה ב־265 מיליון ש"ח כתוצאה מעודפי פדיונות באג"ח

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הממשלה, באמצעות בנק ישראל, המשיכה גם בחודש מאי, להזרים כספים בשוק ההון. בחודש זה הסתכמו הפדיונות באגרות חוב ב־655 מיליון שקל, בעוד שהנפ־קות האג"ח הסתכמו ב־390 מיליון שקל בלבד. ההזרמה בשוק ההון הסתכמה החודש ב־265 מיליון שקל, לעומת 82 מיליון שקל באפריל.

מדיניות האוצר בשנת התקציב הקודמת ובשנת התקציב הנוכחית היא למחזר חלק מהחוב הפנימי, על־מנת לשחרר מקורות גדולים בשוק ההון שיעמדו לרשות הסקטור העסקי. בהתאם למדיניות זאת הסתכמה ההזרמה בשוק ההון בשנת התקציב הקודמת, ב־970 מיליון שקל.

גורמים באוצר מעריכים, כי עודפי ההזרמה הגדולים בשוק ההון במאי יתקזזו בספיגה גדולה (332 מיליון שקל) שביצע בנק ישראל, באמצעות המלוות קצרי המועד (המק"מ). כלכלני בנק ישראל, בבואם לחשב את נתוני הפעילות בשוק ההון, אינם לוקחים בחשבון את פעילות הבנק במק"מ.

גורמים בבנק ישראל העריכו כי ההזרמה בשוק ההון נובעת מרצונו של האוצר שלא למחזר את הפדיונות בדרך שתגדיל את עלות מיחזור החוב הפנימי. יש לציין, כי ירידות השערים שהיו בשבועות האחרונים בשוק אגרות החוב, הגדילו את שיעורי התשואה לפדיון על אגרות אלה, ובהתאם לכך את עלות גיוס ההון על־ידי בנק ישראל.

בנק ישראל רכש במהלך מאי, מניות בנקאיות הנסחרות במסגרת ההסדר, בהיקף של 30 מיליון שקל, לעומת 16 מיליון שקל בחודש אפריל.

ארגון־גג של תעשיות יצוא ישראליות יוקם בבריטניה

מאת עדנה אריזור
סופרת "הארץ"

ארגון־גג של תעשיות יצוא ישר־אליות, בו יאוגדו נציגי התעשיה הישראלית בבריטניה, יוקם בלונדון, במטרה לקדם אינטרסים משותפים בתחום היצוא הישראלי ולהתמודד זה כוח בשיווק של מוצרים בעלי אופי דומה — מסר נח שני, הנספח המסחרי בשגרירות ישראל בלונדון, בפגישה עם כתבים כלכליים ישר־אליים בבריטניה.

הנספחות המסחרית של ישראל בלונדון, במשותף עם נציג "כור" בבריטניה, יזמו הקמת ארגון זה, אשר ינוהל ע"י נציגי התעשיות בלונדון ואליהם יצטרפו חברים "גלוחים" — נציגי גופים ישראליים התורמים בעקיפין ליצוא.

שני מציין, כי בלונדון יש נצי־גיות של 35 חברות ישראליות ומוס־דות פיננסיים. קיומו של גוף כזה, המאגד את נציגי התעשיות הישר־אליות, יהווה ציוד נוסף להחדרה קולקטיווית של מוצרים ישראליים לשוק הבריטי. בארגון החדש ייבחנו אפשרויות של ימי עיון משותפים עם תעשיות בריטיות, תצוגות משותפות של קבוצות מוצרים ישר־אליים בענפים נבחרים, וסיורים משותפים בערי השדה בבריטניה, במטרה להביא את התעשיה הישר־אלית אל מחוץ ללונדון.

ב־3 החודשים הראשונים של 87', גדל היצוא הישראלי לבריטניה בשיעור 9%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, והגיע לסך של 116 מיליון לירות שטרלינג. עיקר הגידול היה במוצרי מזון וביהלומים.

אגד שוקלת רכישת 35% ממניות התחנה המרכזית החדשה בת"א

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מזכר ההבנה שנחתם בשבוע שעבר בין קואופרטיב אגד לבין הקבלן הירושלמי יונה מרדכי, מאפשר השלמת התחנה המרכזית החדשה בת"א. עקרונות הסיכום שהושג, יבואו לידי ביטוי בהסכם שכירות, הרש שייערך בין הצדדים.

החתימה על מזכר ההבנה נעשתה שעה קלה לפני שהצדדים היו צרי־כים להופיע בבית המשפט המחוזי בת"א, להמשך משפט המתנהל זה 9 שנים בין חברת ביכר לינסקי בע"מ בעלת התחנה המרכזית והאחרי־ך מפרקי החברה רואה החשבון יחזקאל פלומין ועו"ד ישראל גפני, לבין חברת אגד.

לאגד הישג נוסף בהסכם: הובטחה לו אופציה להיכנס כשותף בחברת התחנה המרכזית החדשה בת"א בהיקף של עד 35%. יש להניח שאגד תרצה לממש את האופציה ואז השותפות בתחנה החדשה תתחלק בין חברת מרל"ו בע"מ, שבשליטת מרדכי יונה, אגד ומרדכי יונה עצמו.

ישראל החלה לייצא מוצרי חקלאות טריים ל...ספרד

אגרקסקו הקימה במדריד שלוחה לאיסוף מידע שיווקי ומודיעין מסחרי

מאת אברהם צדר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ישראל החלה לייצא תוצרת חקלאית טריה לספרד — המתחרה בישראל על היצוא לשוק האירופי המשותף.

פריצת הדרך לייצוא החקלאי הישראלי לשוקי ספרד נעשתה על־ידי אגרקסקו, שכבר בעונה הנוכחית ייצאה לאותה ארץ תוצרת חקלאית בסכום כולל של כחצי מי־ליון דולר. השנה יוכפל היצוא.

כדי לקדם את היצוא החקלאי הישראלי לספרד, הקימה אגרקסקו שלוחה במדריד, שתעסוק בעיקר באיסוף מידע שיווקי ובמודיעין מסחרי. בראש השלוחה מונה גיורא גרופר, קרוב משפחה של סגן שר החקלאות לשעבר וראש השדולה החקלאית בכנסת הנוכחית, פסח גרופר.

המוצרים העיקריים שישראל מייצאת לספרד הם תפוזים טריים, מוצרי בשר־הודו וצמחי־נוי אקווטיים.

גאטט אישר הסכם הסחר החופשי בין ישראל לארה"ב

מאת עדנה אריזור
סופרת "הארץ"

מועצת ארגון גאטט, ארגון לסחר בין־לאומי, אישרה בישיבתה האחרונה את הסכם הסחר החופשי בין ישראל לארה"ב — מסר אילן נוה (וליכמן), הנספח המסחרי בנציגות ישראל ליד האו"ם והאר־גונים הבינלאומיים בז'נבה.

גאטט, המאגד 94 מדינות, קבע כללים מוצקים לעקרון השוויון, לפיו אי אפשר להפלות מדינות סחר, ובעיקר מכסי יבוא, באופן המפלה בין מדינות. כל סטיה מעיקרון זה, כמו במקרה של הסכם הסחר החו־פשי בין ישראל לארה"ב, המקנה פטור ממכסים הדדי בין שתי המדינות, מחייב קבלת אישור הארגון. במסגרת הארגון קיימות הוראות ברורות לגבי מתן היתר שכזה.

הנספח המסחרי ליד הארגונים הבינלאומיים בז'נבה ציין, כי כאמור בנוגע לתנאי ההסכם, הוא נבחן על־ידי קבוצת עבודה מיוחדת שהוקמה על־ידי ארגון גאטט — זאת במטרה לראות אם הסכם זה אכן עונה על הדרישות והכללים של הארגון הבינלאומי.

564,000 ש"ח רווח בנק הספנות ברבעון הראשון של 87'

מאת אריה לביא

בנק הספנות, שבשליטת שאול אייזנברג, סיים את הרבעון הראשון של 1987 עם רווח נקי של 564 אלף שקל. הבנק נמנע מלמסור נתונים השוואתיים עם 1986. התשואה על ההון, על בסיס שנתי, מגיעה ל־12.8% והיא מהגבוהות שפורסמו השנה ע"י הבנקים.

ההון העצמי המתואם של הבנק, גדל בשיעור של 3.8%, מ־19 מיליון שקל בסוף 1986 ל־19.7 מיליון שקל. מאזן הבנק גדל ב־6.4% והגיע ל־137.6 מיליון שקל בהשוואה ל־129.3 מיליון שקל בסוף 1986. הפקדונות של הבנק גדלו ב־5% והגיעו ל־75.8 מיליון שקל, בעוד שההלוואות גדלו ב־11.1% והגיעו ל־97.6 מיליון שקל.

מלון דירות חדש יוקם באשל השומרון

מאת זוהר בלומנקרנץ

משרד התיירות אישר הקמת מלון דירות חדש באשל השומרון בהשקעה של כ־6 מיליון ש"ח. במ־לון יהיו מאה חדרים ברמה של 3 כוכבים.

ועדת ההשקעות של משרד התיירות אישרה גם את תוכנית ההרחבה של "עין גדי" — אתרי תיירות נופש ומרפא, לתוספת של 18 חדרים והרחבת חדר־האוכל בהשקעה של כ־1.2 מיליון ש"ח.

הוועדה החליטה לקיים דיון נוסף בבקשת "נוף גינוסר" להקמת בר־יכת־שחיה. הוועדה הממשלתית ביקשה לקבל עוד פרטים על מקום הבריכה וגודלה ועל הגידול הצפוי בשיעורי התפוסה.

חשוד בהשמטת הכנסות ובהחזקת מט"ח בשווייץ

(ע). מנהל חברת "מעיין הכרמל" בע"מ, שלמה חליבה (62) מחיפה, החשוד בהשמטת הכנסות ובהחזקת מט"ח בחשבון בנק בשווייץ, שוחרר אתמול בבית־משפט השלום בחיפה בערבות של 20 אלף ש"ח.

רכז המבצעים של מחלקת החקירות במס־הכנסה חיפה והצפון, יעקב שבוק, טען באוזני נשיא בית־המשפט, השופט רם סביר, כי בידי שלטונות המס ראיות המקשרות את החשוד לביצוע העבירות של השמטת הכנסות ואחזקת חשבון בנק בשווייץ. כן חשוד מנהל החברה בהגשת הצהרות הון כוזבות לשל־טונות המס. ב"כ שלטונות המס לא התנגד לשחרורו של החשוד בערבות.

הוצא צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד החשוד, עד תום ההליכים המשפטיים.

עורך את העמוד: אריה חשביה

מכרז להקמת בי"ס לרכיבה וחוות־סוסים בדרום חיפה

מאת ירח טל
סופר "הארץ"

עיריית חיפה תפרסם בימים הקרובים מכרז להקמת בית ספר ללימודי רכיבה וחוות סוסים.

הפרוייקט יוקם על כ־12 דונם באזור קיים ונופש במבואות הדרומיים של חיפה. הקמת בית־הספר לרכיבה משת־לבת בתכנון הכללי של האזור, והוא אמור להתחיל לפעול בעוד כשנה. באזור הקיים כבר הוקמו פרוייקטים שונים בתחום תיירות הספורט והנופש, ביניהם: מרכז טניס, סקווש ובריכת דשא.

עיריית חיפה מתכננת להקים באזור עוד שני פרוייקטים בת־קופה הקרובה. בעוד כ־3 חד־שים תחל בנייתו של מרכז ספורט שישתרע על 26 דונם. כמו כן תוצמה העירייה על חוזה עם משקיעים פרטיים, האמורים להקים מרכז בידור בהשקעה של כ־3 מיליון דולר.

רובינשטיין מתכננת ששה בתי־מגורים בנוה אביבים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת הבניה רובינשטיין מתכננת לבנות 6 בנייני מגורים שיכילו 128 דירות בנוה אביבים שברמת אביב.

מנכ"ל החברה, אברהם רובינשטיין, מסר שמחירי הדירות יגיעו ל־175 אלף דולר (לדירת 4 חדרים בשטח של 140 מ"ר) ו־210 אלף דולר (5 חדרים בשטח של 110 מ"ר) כלומר מחיר ממוצע של כ־43 אלף דולר לחדר.

הבניה בנוה אביבים היא במסגרת תוכנית בניה ברחבת של החברה, המתבצעת ברובה על ידי קבלני משנה. במסגרת מדיניות הימנעות מבניה עצמית. במסגרת זו בונה כעת החברה 148 דירות ברמת אביב ג' ומתכננת הקמת 130 יחידות דיור נוספות בשכונה זו.

החברה החלה בבניית 180 יחידות בשכונת גילה בירושלים, על קרקע פרטית. לדברי רובינשטיין, זו הפעם הראשונה שבונים על קרקע פרטית בשכונת גילה.

עימות בין משרד הפנים לבין שירות התעסוקה על העסקת טייסים זרים

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שירות התעסוקה ומשרד הפנים נקלעו לעימות, עקב החלטת משרד הפנים לאשר העסקתם של טייסים זרים ב"ארקיע".

דוד מנע, המשנה למנכ"ל שירות התעסוקה, פנה בעניין זה במכתב לאריה דרעי, מנכ"ל משרד הפנים, ובו הביע את מחאתו על החלטת משרד הפנים.

מנע מביע את התנגדות השירות להעסקת טייסים זרים בארץ, ומציין כי יש היום טייסים רבים שעברו ב"אל על", או שהם יוצאי חיל־האוויר, המחוסרים עבודה.

עוד קובע מנע, כי משרד הפנים פעל בניגוד להליכים המקובלים בנושא זה, שכן לא התייעץ עם שירות התעסוקה, אשר התנגד למהלך זה.

בעבר נהג משרד הפנים לקבל את חוות־הדעת של שירות התעסוקה, לפני שהעניק רשיון עבודה לעובדים זרים.

משכירי דירות ישלמו מס בשיעור של 10% בלבד

מאת עדנה אריזור
סופרת "הארץ"
לענייני כלכלה

משכירי דירות ישלמו על הכנסתם מהשכרת דירות מס בשיעור של 10% בלבד. הממשלה אישרה אתמול הצעת משרד האוצר לפיה יאפשר האוצר למי שמשכיר דירה למגורים, לשלם על הכנסתו מההשכרה מס בשיעור 10% בלבד, במקום המס שחייב בו לפי החוק.

בנציבות המס מציינים, כי החלטה זו תאפשר לסגור אלפי תיקים שהסיבה היחידה לקיומם היא גביית מס על הכנסות משכר דירה.

שר האוצר מקווה, כי פישוט הליכי גביית המס על דירות להשכרה, יביא להקלה על מצוקת הדיור לזוגות צעירים ולעולים חדשים.

לאור החלטת הממשלה יוכנסו שינויים בחוק מס הכנסה, והם יובאו לאישור ועדת הכספים של הכנסת. לשינוי בחוק, שיש בו משום הקלה למשכירי הדירות, מובטח רוב בוועדה.

צפוי גידול ב־35% בתנועת התיירות הקבוצתית לחו"ל

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"
לענייני תיירות

עליה של כ־35% בתנועת התיירות הקבוצתית, המאורגנת מישראל לחו"ל, צפויה השנה לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

מנכ"ל חברת הנסיעות והת־יירות "דיזנגוף", אבי פרידמן, אמר אתמול, כי להערכתו ייצאו השנה את הארץ כ־50 אלף ישר־אלים בקבוצות מאורגנות. הסיבה העיקרית לעליה הצפויה נובעת, לדעתו, מהיחלשות הדולר לעומת שערי המטבעות האירופיים. משום כך, אירופה יקרה במיוחד, לדבריו, לתייר הבודד.

חברות התיירות הסיטו את מחירי השירותים והצליחו לקבל מחירים נמוכים יותר משניתנו בשוק החופשי. לדבריו, צפויים להירשם השנה בין 700־750 ישראלים ליציאה לחו"ל — גי־דול של כ־10% בתנועת הנוס־עים לחו"ל.

סיטונאי תיירות נקנס על אי עמידה בהתחייבויות

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"
לענייני תיירות

קנס כספי ותשלום פיצויים הוטלו על סיטונאי תיירות אשר בית הדין למשפט חברים של התאחדות סוכני הנסיעות והת־יירות מצא אותו אשם באי־עמידה בהתחייבויותיו כלפי זוג לקוחות שרכשו שירותים באמצעות סוכנות נסיעות אחרת.

המתלונן טען, כי ההזמנה שאושרה על ידי החבר המארגן בעבור זוג לקוחות לא עמדה במבחן המציאות. כתוצאה מכך נגרמו ללקוחות הוצאות מיותרות וקיצור השהייה בחו"ל כמתוכנן. כן נגרמו נזקים והוצאות מיותרות למתלונן עצמו.

בית הדין הפנימי הכיר בצדקת המתלונן והטיל על החבר המארגן החזר הוצאות ופיצוי לזוג הלקוחות בשווי כולל של 497.50 דולר, וכן פיצוי בשווי 100 דולר.

אל תיתן לשינויים בריבית ובמדד לנגוס ברווחים שלך.

בוא לעשות "עסקות עתידיות" בשקלים בבנק לאומי

כך תבטיח את רווחיך העתידיים מפני השינויים בריבית ובמדד.
"עסקות עתידיות" של בנק לאומי פותרות עבורך סיכוני חשיפה בתקבולים ובהתחייבויות עתידיות.
ב"עסקות עתידיות" קונים זכות לפיקדון, מוכרים זכות להלוואה ומאפשרים אופציות למחירי כסף בעתיד.
מינימום לעסקה 250,000 ש"ח.

בעת עריכת העסקה אין צורך בפקדונות.

לפרטים נוספים פנה ישירות לחדר העסקות בשקלים
טל' 03-648816, 03-648841, 03-648867.

לראשונה בישראל

בנק לאומי

מיתקפת החיזבאללה

(סוף מעמוד 1)

מקורות לבנוניים מסרו כי טור שריון של צה"ל יצא לכיוון ג'זין לאחר התקפות של אנשי חיזבאללה על מוצבי צד"ל.

האולם, אחרי ששב כוח צה"ל כג'זין, באה מתקפה נוספת של חיזבאללה על מוצב נוסף של צד"ל באזור ג'זין אחה"צ. מתקפה זו נהדפה מבלי שיהיו נפגעים באף צד. בשעות הלילה המאוחרות נודע כי ישנן ידיעות על מתקפות נוספות של חיזבאללה באזור ג'זין.

באותו מקום ביקר אתמול גם מפקד צד"ל הגנרל אנטואן לאחד. הוא שוחח עם החיילים מן הכוחות הנוצריים והבטיח, כי צד"ל בסיוע צה"ל ימשיכו לספק נשק ותחמושת לכוחות הנוצריים באזור ג'זין.

אמש חזר כוח השריון הישראלי בחזרה לאיזור הביטחון.

יצויין, כי מאז התייצב צה"ל לפני כשנתיים משני עברי גבול לבנון וכונן אזור הביטחון נבצעו חיילי צה"ל לצאת לפעילות מבצעית הרחק מעבר לרצועת הביטחון.

אלוף פיקוד הצפון, אלוף יוסי פלד, סייר אף הוא אתמול בדרום לבנון ועמד מקרוב על הפעילות הצבאית שם.

עוד מתקפה של חיזבאללה

תנועת השיחרור בביירות, שמסרו על פעולת צה"ל בג'זין, ציינו, כי כפרים רבים באזור נבטיה הופגזו וכי קרבות נמשכו גם באזור ג'זין.

סוכנות הידיעות הצרפתית מסרה אמש על פי סטטיסטיקה משלה, כי 58 פעולות תקיפה אנטי־ישראליות נערכו במהלך חודש מאי בדרום לבנון, פעולות שגרמו ל־21 הרוגים ול־61 פצועים.

חיילי צד"ל המוצבים באזור ג'זין נמצאים תחת מרותו של מפקד צד"ל, הגנרל אנטואן לאחד, הם נמנים עם תושבי האזור. וכן נוספו עליהם . פליטים נוצרים שברחו מכפריהם באיזור צידון, שנכבשו בידי השיעים, ושהתגייסו לצד"ל.

בזור ג'זין של צד"ל נועד למנוע מהשיעים או הפלסטינאים לכבוש את הכפרים הנמצאים ממערב לג'זין. כפרים אלה מהווים את קו ההגנה של מובלעת ג'זין, שבאמצעותה מתקיים הקשר הקרקעי של האוכלוסיה הנוצרית באזור עם רצועת הביטחון.

אתמול נראו מסוקי קרב של צה"ל חגים מעל אזורים נרחבים בדרום־לבנון.

בתוך כך נמסר כי כמה טילי קטיושה נורו אתמול אל כמה אזורים ברצועת הביטחון בצפון למטולה. איש לא נפגע. מדובר בטילי קטיושה שקוטרם 107 מ"מ.

אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, סייר אתמול באזור, שבו נפצעו חיילי צה"ל, ושוחח עם מפקדי צה"ל באזור.

גורם צבאי בכיר העריך אתמול, כי "חידוש התקיפות המאסיוויות של אנשי החיזבאללה על מוצבי צד"ל, היה צפוי. ומי שהעריך כי המכה שספג הארגון השיעי לפני כחודש תביא לסיום מלחמתו בצד"ל — טעה".

לדברי הגורם, למדו לוחמי החיזבאללה את לקח תבוסותיהם, ואותן מסקנותיהם באה לידי ביטוי בתקיפות אתמול. הרעיון העומד ביסוד תקיפות אלו הוא הניסיון להכות את צד"ל במקום שהוא חלש יחסית ושאין הוא מקבל בו גיבוי של חיילי צה"ל.

שרון

(סוף מעמוד 1)

הודעת הביטול נמסרה באמצעות רמזים דיפלומטיים ולא בהודעה ישירה למשרד התעשיה, בגלל רגישות הנושא.

ביקור זה אמור היה להוות פריצת דרך ביחסים בין שתי המדינות והיה אמור גם להירשם כאחד ההישגים החשובים של השר שרון, ששם לעצמו מטרה להגביר את שיתוף הפעולה בין ישראל להונגריה.

דובר משרד התעשיה מסר בתגובה, כי "איש לא ביטל שום נסיעה". הדובר ציין, כי השר שרון הודיע כבר בעבר שהוא מתכוון לבקר בהונגריה, אך לא תוכנן כל ביקור בהונגריה בשבוע שעבר, בין אם ממלכתי או פרטי.

הורביץ — מספר 6 בליכוד לכנסת

אחד ממקורביו — בעשיריה השלישית

מאת אילן שחורי

סופר "הארץ" לענייני מפלגות

גורמים בכירים בליכוד סיכמו אתמול עם ראשי "אומץ" טיוטת הסכם, המבטיחה את שילובו של השר יגאל הורביץ במקום השישי ברשימת הליכוד לכנסת הבאה ואת הצבתו של אחד ממקורביו בעשיריה השלישית.

חוסיין דבק בהסכם עם ארה"ב ופרס

— דיווח השגריר קלווריוס לפרס בשובו מירדן

מאת עקיבא אלדר

סופרו המדיני של "הארץ"

השגריר האמריקאי הנודד, ואס קלווריוס, דיווח עם שובו מירדן בסוף השבוע שעבר לשר החוץ, שמעון פרס, כי המלך חוסיין מוסיף לדבוק בהסכם על נוהל הוועידה הבינלאומית, אף שהוא מוטרד מההדלפות בישראל על הסכם זה.

עם זאת, סיפר קלבריוס, שואב המלך עידוד מהתגובות המתונות בעולם הערבי על ההסכם והביע נכונות להמשיך במגעים למימושו.

פרשנות משפטית

(סוף מעמוד 1)

הוועדה. מקבל ההודעה רשאי או להתייצב בפני הוועדה — בגפו או בלווית עורך־דין — להשמיע דברו, לחקור עדים וברשות הוועדה — להביא עדים משלו.

הכלל הרגיל הוא שדיוני ועדת חקירה הם פומביים, אלא אם כן החליטה הוועדה אחרת, מנימוקים הקבועים בסעיף 18 לחוק. בנוסף לסמכות הוועדה למנוע את פומביות הדיון, רשאית הממשלה מכוח סעיף 23 לחוק, לקבוע, באישור ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, שדיוני הוועדה מחייבים סודיות. קביעה זו אנו מוצאים בהחלטת הממשלה הבורה על הקמת הוועדה. אם תקבל קביעה זו את אישור ועדת חוץ וביטחון תהיה הוועדה רשאית לסייג את זכות העיון בראיות של מי שעלול להיפגע מדיוני הוועדה (במובן סעיף 15 לחוק) ובלבד שיכולתו של אותו אדם "להתגונן" בפני הוועדה לא תיפגע.

סמכות לסטות מהכללים

הוועדה תהיה מוסמכת גם לצוות כי דברים שנאמרו בפניה או ראיות שהוגשו לה יישמרו בסוד. כמו כן יתקיימו דיוני הוועדה בדלתיים סגורות. היא תגיש את הדין וחשבון שלה בנוסף לממשלה גם לוועדת החוץ והביטחון, ומעבר לכך לא יהיה פרסום של הדו"ח או הפרוטוקול של דיוני הוועדה.

לממשלה סמכות, באישור ועדת חוץ וביטחון, לסטות מהכללים האמורים, המפורטים בסעיף 25. במקרה הנוכחי קבעה הממשלה שהוועדה היא שתחליט אם לפרסם את הדו"ח שלה — בהתאם לסמכותה לפי סעיף 20 לחוק. לפי סעיף זה תהיה הוועדה רשאית שלא לפרסם את הדו"ח שלה, בין השאר מטעמי ביטחון המדינה.

דו"ח של ועדת חקירה אינו משמש ראייה בכל הליך משפטי. ברור שבעיקבות הדו"ח, נוכח ממצאים שייקבעו בו, ניתן יהיה לקיים חקירה פלילית נגד מי שמתעוררים נגדו חשדות לביצוע עבירה.

בדו"ח שלה רשאית ועדת החקירה להוסיף המלצות. המלצות אלו אינן מחייבות את הממשלה מבחינה פורמלית. עם זאת, בהתאם לחוות־דעת של היועץ המשפטי הקודם, פרופ' יצחק זמיר, המלצות של ועדת חקירה במישור האופרטיבי (לרשות במישור הפרסונלי) מחייבות למעשה את הממשלה במובן זה, ורק שיקול חריג וכבד־משקל יוכל לגרום לכך שהממשלה לא תפעל בהתאם לאותן המלצות אופרטיביות.

שמגר עשוי לעמוד בראש

(סוף מעמוד 1)

העליון בראש הוועדה (ד"ר שמעון אגרנט בוועדה לחקירת המחדלים במלחמת יום הכיפורים, ויצחק כהן בראש הוועדה לחקירת הטבח במחנות הפליטים סאברה ושאתילה). בשאר הוועדות מינה נשיא ביהמ"ש העליון שופטים אחרים לכהן בראש הוועדה. אם שמגר לא יתייצב בעצמו בראש ועדת החקירה, הוא עשוי להטיל על שופט אחר של ביהמ"ש העליון לשבת בראש הוועדה, קרוב לוודאי אהרון ברק או אליעזר גולדברג.

אפשרות לצירוף מוניק חופי

גורם משפטי בכיר ציין אמש כי יתכן ששמגר יחליט לצרף לוועדה את חברי צוות הבדיקה שהוקם על־ידי הממשלה לפני כשבועיים — מבקר המדינה לשעבר יצחק טוניק וראש המוסד לשעבר צבי זמיר. כמו כן הוא עשוי לצרף אישים כראש המוסד לשעבר יצחק חופי וראש אמ"ן לשעבר אהרון יריב ויהושע שגיא.

זמן קצר אחרי שהשופט שמגר ימנה את חברי ועדת החקירה, יצורפו אליה אנשי פרקליטות המדינה כדי לסייע באיסוף חומר ובגביית עדויות. כל דיוני הוועדה יתנהלו בדלתיים סגורות, כבראה בבניין מיוחד בירושלים שיוכשר למטרה זו.

גורם משפטי בכיר הדגיש אמש כי ועדת חקירה ממלכתית־משפטית מוסמכת עפ"י החוק לכפות על עדים להופיע לפניה, היא גם רשאית לגבות עדויות בשבועה. השופט המשמש יו"ר הוועדה רשאי להוציא צו חיפוש ולהורות למשטרה לתפוס מסמכים. הוועדה גם מוסמכת (עפ"י סעיף 15 לחוק) להזהיר עדים שיופיעו בפניה כי הם עלולים להיפגע, אבל העדויות שמוסרים העדים לפני הוועדה אינן יכולות לשמש ראייה נגדם בבית משפט. הוועדה גם רשאית להמליץ לפני היועץ המשפטי לממשלה, אם היא מגיעה למסקנה שנגד המעורבים בפרשה יש חשד כי ביצעו עבירות פליליות, או להעביר למשטרה את הממצאים כדי שתיפתח בחקירה.

ועדת החקירה היא המוסמכת להחליט לאילו קטעים מהדו"ח המסכם שלה, הכולל את מסקנותיה והמלצותיה, יינתן פרסום פומבי.

לחלץ את חוקרי נאפסו

להערכת גורמים משפטיים בכירים הוליטו ראש הממשלה ושרים בכירים להקים ועדת חקירה מתוך כוונה לחלץ את חוקרי השב"כ מעונש מאסר, על־ידי מניעת החקירה המשטרתית בפרשת נאפסו.

מקור בכיר גילה ל"הארץ" כי בהתייעצויות פנימיות שנערכו בסוף השבוע הוחלט לכונן את ועדת החקירה מתוך הערכה הרווחת בצמרת השב"כ שבסוף חקירת הוועדה יתברר כי חוקריו של נאפסו לא סטו במידה בולטת מהכללים הנהוגים באר־גון. לאור ממצאים כאלה מביהים כי הוועדה תמליץ שלא להפלות לרעה את חוקרי נאפסו.

בדרג המדיני מביהים כי אף אם המשטרה תסיים את חקירתה לפני ועדת החקירה, אפשר שהיועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש יעכב את מסירת התיק לבית המשפט עד לסיום עבודתה של ועדת החקירה. לדברי חריש, לדידו אין ועדת החקירה משמשת תחליף לחקירה משטרתית, והוא הודיע כי לא יורה למשטרה לעכב את חקירתה או להשעותה עד לגמר עבודת הוועדה. חריש הזכיר כי הציע לממשלה לכונן ועדת חקירה משפטית עוד לפני החלטת בית המשפט העליון בערעורו של נאפסו, והיא דחתה עצתו. עתה, אמר, הוא אנוס על־פי פסק הדין להורות על חקירת משטרה. "מובל שאין בודדים על־פי הכלל של סוף מעשה במחשבה תחילה", אמר חריש.

גורמים משפטיים הזכירו כי ביוני אשתקד דחתה הממשלה את הצעתו של היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש להקים ועדת חקירה בפרשת "אוטובוס 300", והחליטה להורות למשטרה לפתוח בחקירה. גם לפני שבועיים, כשחריש הציע לממשלה להקים ועדת חקירה בפרשת נאפסו, דחתה הממשלה את הצעתו. "מה קרה מאז שד־16 משרי הממשלה תומכים בהקמת ועדת חקירה, אם לא הרצון לעכב את חקירת המשטרה ולמנוע העמדתם לדין של אנשי השב"כ החשודים במ־עשים פליליים" — אמר גורם משפטי בכיר. לדברי גורמים משפטיים גם אין לשר המשטרה חיים בר־לב שום סמכות להורות למשטרה לעכב את החקירה. הדבר נתון בסמכותו של היועץ המשפטי לממשלה או של מפכ"ל המשטרה בלבד.

בר־לב: לא להאיץ במשטרה

לדברי גורם משפטי בכיר. "אין שום קשר בין שתי החקירות. המשטרה צריכה לחקור אם יש להגיש כתבי־אישום נגד חוקרי השב"כ שמסרו עדות שקר לביה"ד הצבאי, ואילו ועדת החקירה צריכה, עפ"י כתב הסמכות שלה, להגיש המלצות לגבי השיטות והנהלים בח־קירות השב"כ בנושא פעילות חבלנית עויינת, תוך הבאתם בחשבון של הצרכים המיוחדים של המאבק בפעילות המחבלים".

בתום ישיבת הממשלה אתמול רמז שר המשטרה חיים בר־לב כי אין כוונה להאיץ במשטרה לסיים את חקירת הפרשה. לדבריו "המשטרה קובעת לעצמה את סדר העדיפויות בחקירות".

קראוס מינה צוות חקירה

מפכ"ל המשטרה דוד קראוס מינה אתמול צוות מיוחד לחקירת החשדות נגד חוקרי השב"כ על עבירות שנעשו במהלך חקירת עיזאת נאפסו, העבירות שניתנו עליהם בבתי הדין הצבאיים.

בראש הצוות עומד תנ"צ זכריה בנאי, סגן ראש אגף החקירות, הנחשב לאיש מודיעין חקירות מעולה שעושה עבודתו בשקט וביעילות, וידוע כ"שתקן" מופלג שמתרחק מעי־תונאים. החבר השני בצוות החקירה המיוחד הוא נצ"מ יהודה זילק, משפטן המשמש עתה מפקד מרחב איילון של המשטרה, שהתפרסם בעבר כשהסכים לשמש התובע במשפטו המשמעתי של נצ"מ אסף חפץ שהועמד לדין בבית הדין למשמעת של המשטרה באשמת שיחה ללא אישור עם עיתונאים. השלישית בצוות החקירה היא משפטנית, הפ"ק שרה מר־חיים ממחלקת החקירות במטה הארצי.

נראה שבין ראשוני הנחקרים שיוזמנו למסור עדות בפני חוקרי המשטרה יהיה נאפסו עצמו, שיתבקש לפרט בעדות רשמית את הטענות והחשדות שלו כלפי החוקרים, ולציין את השמות.

גם בדמשק ישאלו

(סוף מעמוד 1)

מטוס הססנה לשמות באלפי מערכות מכ"ם ומנטכזים של מטוסי ההתראה והביון הסובייטיים, מבהירה את מגבלותיה של מערכת הגנה אווירית אשר אין משוכללת ממנה.

טיסתו של רוסט מדגישה את האירוניה בכך שדווקא בתקופה האחרונה שמים הסובייטים דגש על תהליך פיתוח כושר ההגנה האווירית נגד מטרות מנמיכות טוס. זאת, לאחר שהשלימו את היערכותם נגד מטרות מגביהות טוס וכאלו הטסות בגבהים בינוניים. במסגרת תהליך זה, משפרים הסובייטים את מערכות ההתראה שלהם, הכוללות שילוב בין מכ"מים חדישים, טילי קרקע־אוויר לגבהים נמוכים ומטוסי ההתראה והביון.

מערכת ההגנה האווירית הסובייטית פרוסה בשתי טבעות עקיפות. האחת, בקרבת הגבולות והאחרת מקיפה את איזור מוסקווה. הכוונה היא ליצור הגנה כפולה על הבירה. מטוסים החודרים את הטבעת הראשונה יופלו על ידי הטילים או תותחי הנ"מ המגינים על מוסקווה. למעשה, מוסקווה היא העיר המוגנת ביותר בעולם, מול התקפות אוויריות, הרבה יותר דמשק או קהיר, למשל.

לפני כשנה נעשה שינוי ארגוני ומבני במערכת ההגנה האווירית. מטוסי היירוט וטילי קרקע־אוויר, שהיו תחת שליטתם של מפקדי הגזרות השונות, הועברו לשליטה המרכזית של פיקוד ההגנה האווירית. כך התכוונו הרוסים למנוע אי הבנות מבצעיות בין מפקדי הגזרות, באמצעות קיומה של שליטה מרכזית.

נחיתת מטוס הססנה בככר האדומה הוכיחה כי השינוי הארגוני לא פתר את בעיית השליטה והפיקוח על כל המרחב האווירי הרוסי.

במרחב שבין הגבול עם פינלנד ועד למוסקווה פרוסים אלפי טילי קרקע־אוויר שנועדו להגנה מפני מטוסים מנמיכי טוס. כאלה הם הטילים מהדגמים ס. א. 6־, 8, 9, 11, 13. בנוסף להם מכוונים כלפי מעלה לועיהם של אלפי תותחי נ"מ, שהקטלניים ביניהם הם בקוטר 57 מ"מ ו־37 מ"מ.

לפני כארבע שנים הפילו מטוסי יירוט סובייטיים מטוס נוסעים של דרום קוריאה. בהסבירם שטייסי הרוסים לאחר מכן, טענו כי זה חדר אל המרחב האווירי הסובייטי והוזה בטעות כמטוס אויב. דוחים שונים, שמקומם במוסקווה, מספרים כי מטוסי קרב רוסיים זיהו את מטוס הססנה הגרמני, חגו סביבו, והחליטו לא להפילו. כביכול כתגובה מאופקת על הטעות שהביאה להפלת המטוס הדרום קוריאני. יש להניח כי הסיפור מצוץ מהאצבע ונועד לחפות במשהו על המחדל הנורא. אך, גם אם הוא נכון, הדבר רק מחמיר את מחדלה של מערכת ההגנה האווירית.

מחשבה מפוכחת של מנהיגי בריה"מ חייבת להביא אותם למסקנה כי עליהם להודות בעצם למתיאס רוסט הצעיר. הוא הוכיח להם כי סכומי העתק שהשקיעו בהגנת שמי ארצם, אינם מחסנים אותם מפני תקיפות מהאוויר של המטרות הרגישות ביותר בארצם. ייתכן מאד כי טיסתו הנועזת של הטייס הצעיר מגרמניה תהווה נקודת מפנה בתהליך פיתוח מערכת הגנה אווירית. קרוב לוודאי שמהנדסים ואנשי תעופה משני עברי מסך הברזל יעתרו לפרטיה את טיסתו של רוסט, על מנת להבין היכן ומדוע נכשלה מערכת ההגנה האווירית הנפוצה והמשוכללת ביותר שהוקמה אי פעם.

אגב, כל זה ישים גם לאחרים. אין ספק כי גם בדמשק מתחילים לשאול שאלות קשות. שהרי מערכת ההגנה האווירית הסורית נבנתה גם היא על ידי הרוסים. עקרונותיה, ומערכותיה, זהות במידה רבה לאלו שנכשלו שלשום באיתורו של מטוס הססנה הגרמני.

גורבצ'וב והמטוס הגרמני

(סוף מעמוד 1)

השבועון "שפיגל" מוסר כי רוסט עשה למעשה את כל הכנותיו לבדו, ושוחח מעט מאוד עם חבריו ומדריכי הטיס שלו על הטיסה. "בילד אם זונטג" מצטט את חבריו, להם אמר רוסט שהוא "רוצה לעשות משהו גדול".

בניגוד לציפיות של פרשנים אחרים, נראה שמוסקווה ככל אינה מפגינה רוגז כלפי בון. להיפך — הרוסים משתדלים להיות בכל מגעיהם נינוחים, ועושים הפרדה מוחלטת בין התוצאות הפנימיות (במישור של העמדת האחראים בצמרת הרוסית) והחיצוניות (במישור של דעת הקהל העולמית, ובעיקר הגרמנית).

במישור האחרון מבקשים הרוסים, ככל הנראה, לצבור נקודות במערב על־ידי הפגנת יחס סלחני במיוחד. כפי שמעידים דברי פאלין, מוכן הקרמלין אפילו "להודות" לרוסט על טיסתו הנועזת לכיכר האדומה.

פרשנים כאן סבורים, שגורבאצ'וב החליט לנצל את טיסת רוסט כדי לקדם את מדיניות הרפורמות שלו, ולהחדיר אותה גם לשורות הצבא. גורבאצ'וב יתבע מעתה גם ממפקדי הצבא יותר אחריות כלפי מעשיהם ויותר יעילות. אחד מהשגי הנחיתה בכיכר האדומה, אומרים הפרשנים, הוא חיזוק המגמות הסובייטיות הדורשות לביקורת עצמית.

לדברי מקורות דיפלומטיים וצבאיים מערביים במוסקווה, עם מינויו של הגנרל דימיטרי יאזוב לתפקיד שר ההגנה במקומו של המארשאל סרגיי סוקולוב, הבליט הקרמלין את שליטתו על תהליך מינוי ראשי הצבא. הגנרל יאזוב, כסגן שר ההגנה, פיקח כבר בחודשים האחרונים על המינויים לתפקידים בכירים בצבא.

לאחר שהוקיע את "הליקויים והמחדלים" במשרד ההגנה, העדיף הפוליטביורו — הגוף העליון של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית — איש צבא "מינהלי" על פני מפקד "מבצעי" בראש משרד ההגנה. בכך הועדף הגנרל יאזוב על פני רשימה ארוכה של מרשאלים או גנרלים של ה"סטאווקה" (הפיקוד העליון), שנראה היה כי סיכוייהם טובים יותר לרשת את מקומו של המרשאל סוקולוב.

אם כי יאזוב מעולם לא פיקד על זירת קרבות, ועד למינוי היה אחד הגנרלים הפחות מוכרים, הוא היה ממונה על שני אזורים צבאיים סובייטיים "רגישים", באסיה התיכונה ובמזרח הרחוק.

יאזוב בן ה־63 שבא מן הפרובינציה — פיקוד במזרח הרחוק, מזכיר במידה רבה את הצלחת גורבאצ'וב לזכות בהכרת הממסד הכללי: גם גורבאצ'וב בא למוסקווה מן הפרובינציה, ובתוך שנים מעטות עקף ותיקים ממנו בטיפוס אל ראש הפירמידה.

הצעות לכתיבת ספר

משפחת רוסט מוצפת בהצעות נדיבות של מוציאים לאור המבקשים לפרסם את מעלליו של הטייס הצעיר. מומחים אומרים שספר של רוסט על טיסתו ייהפך ללא ספק לרב־מכר עולמי בתוך זמן קצר ביותר.

אמו של מתיאס רוסט, מוניקה רוסט, אמרה ל"הארץ": "אני מקבלת תגובות נהדרות. אנשים באים שוב להיות גרמנים, כבי רצה לפעול למען השלום". לדבריה, "בני חלם לבקר בישראל, אך לא יכול היה עד כה להגשים את חלומו. תמיד חסרו לו האמצעים לכך. אני מקווה שהוא יזכה לכך בקרוב". לדברי האם, בנה התעניין בישראל באופן מיוחד, וקרא הרבה ספרות על תקופת השואה. מתיאס רוסט ובני משפחתו הם גרמנים פרוטסטנטים החיים בעיירה וודל שליד המבורג.

בשלב ראשון עוררה הטיסה של רוסט ספקות ואי־בהירות בגרמניה, אולם עתה היא מעוררת, יותר ויותר, גל של פטריוטיות וגאווה. במשאל דעת־קהל נקבע ש־80% מן הגרמנים באים במבצע של רוסט.

מסקר־בזק שפורסם בעיתוני יום א' במערב־גרמניה עולה כי 79% מהמשיבים מסרו כי צחקו מן האירוע או הגדירו אותו "מבדח". "בילד אם זונטאג", הרואה אור ב־2.5 מיליון עותקים, מקווה כי מתיאס רוסט ישוב בקרוב כדי "להוות מהילות" במערב־גרמניה.

אחד מידידיו של מתיאס רוסט, ששמו אקסל, גם הוא נלהב למטוסים, אמר ב"בילד אם זונטאג" כי "לרוסט יש חוש צדק. הוא ניסח איגרת ל'אמנסטי אינטרנשיונל' ובה רשימה של מדינות שבהן סובלים התושבים מעינויים, גזענות, רודנות ופגיעות אחרות בזכויות האדם. הוא רצה צדק בעולם, אך מעולם לא היה מעורב פוליטית. עם זאת הוא רצה לעשות משהו".

פראוודה: מחדלים במערך ההגנה

אהוד זהבי, סופר "הארץ" בבון, מוסר כי עיתוני סוף־השבוע דיווחו אתמול על החלטת הפו־ליטביורו להדיח את מפקד ההגנה האווירית ועל התפטרות המרשאל סוקולוב ומינוי גנרל יאזוב.

על פרשת חדירת המטוס הזר למוסקווה כותב "פראוודה" כי תקרית זו חשפה מחדלים בכושרו של מערך ההגנה האווירית להגן על המולדת.

הכשלון המשולש

חמישה שבועות לפני הטיסה מפינלנד לכיכר האדומה חצה בט־עות ב־22 באפריל מטוס "דראקן" שוודי את הים הבלטי, ונכנס לתחומה האווירי של בריה"מ ליד העיר ריגה. המטוס שעבר שיפוץ במפעלי "סאאב" הוטס לצורך בדיקה ע"י טייס אזרחי, שהבחין בט־עותו רק כשהיה מעל אדמת ליטה, והוא מיהר לחזור אל התחום האווירי של שוודיה.

מעקב הראדאר של חיל האוויר השוודי הבחין כי שני מטוסי "מיג" סובייטיים התנקו לאוויר כשמטוס ה"דראקן" כבר נמצא בשדה התעופה של מפעל המטוסים "סאאב". שוודיה שיגרה למחרת היום התנצלות פורמאלית, אך המודיעין הצבאי השוודי רשם לעצמו את חוסר התגובה המהירה של מערך ההגנה האווירית הסובייטי.

במקרה השני קרה יום לפני טיסתו של רוסט לכיכר האדומה: טייס סובייטי ערק עם מטוס קל מסוג "אנטונוב־2" מאזור ליד ריגה לאי השוודי גוטלאנד, בלא הפרעה או נסיון סובייטי ליירט את המטוס.

הדיונים על הלביא

(סוף מעמוד 1)

חוששים, כי פיתוחו וייצורו יבואו על חשבון צרכים חיוניים של צה"ל.

בישיבת הממשלה המשיכו ראשי משרד הביטחון, התעשיה האווירית וצה"ל בהצגת טיעוניהם בעד הפרוייקט ונגדו.

השרים שאלו שאלות והעירו, בדרך כלל, הערות שלימדו על תמיכתם בהמשך פיתוחו של המטוס. השר משה קצב קרא לשר הביטחון לשים קץ להתנצחות הפו־מבית בין גורמי הביטחון התומכים בפרוייקט לבין מתנגדיו.

הדיון יימשך בישיבת הממשלה ביום ראשון הבא.

נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו אמר, כי ההחלטה על פרוייקט הלביא היא אחת ההכרעות החשובות והכבדות, לאור התבנית הכלכלית, שהממשלה צריכה להכריע בהם.

השלכות פרוייקט הלביא על המשק הן לטווח ארוך ולכן חייבים לקבל החלטות על אופן הפיתוח, השימושים, כראיות למשק כולו וע־לות הפרוייקט לתקציב המדינה ולא כרטה של מטעל זה או אחר.

את עמדתו בנושא הלביא מתכוון להציג נגיד בנק ישראל בישיבה הבאה של הממשלה שתוקדש לנושא.

גורמים ממשלתיים תבעו אתמול לבדוק בדחיפות את טענות ראשי התעשיה האווירית, שסגירת פרוייקט הלביא תעלה 1.3־1.4 מי־ליארד דולר. לעומת מחיר של 400 מיליון דולר על פי ראשי משרד הביטחון, טענו הגורמים הממשל־תיים, כי לא יתכן להרשות לגורמים אינטרסנטיים להעלות טענות מספריות, שיבואו לתוצאות, שלא ניתן לחזור מהן בלי לבדוק אותם מיד.

לדבריהם, יש לבדוק, אם אכן יש בידי התעשיה האווירית סקרים בדוקים על המחיר של 1,300 מיליון דולר, שתעלה סגירת הלביא.

לדבריהם של אותם גורמים ממשלתיים העלו ראשי התעשיה האווירית נתונים שונים לגבי פרוי־קטים שונים בעבר. שלאחר זמן התבררו כבלתי מדויקים.

למשפחת אסנין — חיפה

ברכות חמות

לנשואי בתכם עם בח"ל

מרכז מכבי ישראל

הבנק הבינלאומי הראשון

הודעה

החל מיום ב' 1.6.87 ירד שיעור הריבית (הרווחה) הבסיסית השנתית על חשבונות עו"ש בחובה ב־3% לשנה ויהיה 18% לשנה המהווה ריבית (רווחה) מתואמת שנתית 19.54.

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

עירית ראשון לציון

מכרז מס' 18/87

עירית ראשון־לציון מכריזה בזה על קבלת הצעות מאת קבלנים לבניית היכל התרבות (שלב ב') — ביצוע כלונסאות בטונים והשלמת עבודות עפר.

ניתן לקבל פרטים על המכרז במשרדי אגף ההנדסה (במנה' בניה ציבורית, רח' זילל) וכן טופסי הצעות מחירים ותנאי המכרז והחוזה המוצע בצרוף מעטפות מיוחדות בשעות קבלת קהל תמורת תשלום של 1,500 ש"ח (שלא יוחזר).

את ההצעות בהתאם לתנאי המכרז יש למסור לידיו של מנכ"ל העיריה (לא לשלוח בדואר) במעטפה סגורה נושאת ציון "מכרז מס' 18/87" עד ליום שני, ירח סיון תשמ"ג, 15.6.87, שעה 18.00.

סיור קבלנים יצא למקום ממנה' בניה ציבורית ביום חמישי, ז' סיון תשמ"ז 4.6.87 שעה 10.00.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

יוסף שובלי

מ"מ ראש העיריה

מכרזים

רשות הדואר

מזמינים בזה הצעות לאספקת:

מכרז מס' 14/87 — דואר לחבר 11

— 15/87 תעודות עובד

— 16/87 אוזניה למכונת החתמה

— 17/87 נייר למדור הרשם

מסמכי הצעה מפורטים ופרטים נוספים אפשר לקבל במחלקת אספקות ומחסנים, רח' לינקולן 18 ת"א, טל' 623193, בימים א'־ה' בשעות 8.00—13.00 חדר מס' 316.

ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 2.7.87 שעה 12.00 בצהריים.

רשות הדואר אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזה הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות מבציע אחד.

הצעות במברקים לא יתקבלו.

עירית ירושלים

מכרז פומבי מס. מפ/41/87

א. עירית ירושלים מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים **לביצוע הסעות תלמידים מהבית ומתקופת אימון, אל המוסד החינוכי וחזרה (לפי אזורים) לשנת הלימודים המתחילה ב־1.9.1987 ומסתיימת ב־31.7.1988**, לפי הפירוט כדלקמן:

מספר סעיף	תיאור העבודה	סוג הרכב	מספר כלי־רכב	הערבות הנדרשת
1.	הסעת תלמידים ל־8 בתי"ס שונים איזור א'	טרנזיט מיניבוס	19 4	10.000
2.	הסעת תלמידים ל־6 בתי"ס שונים איזור ב'	טרנזיט מיניבוס	25 1	10.800
3.	הסעת תלמידים ל־8 בתי"ס שונים איזור ג'	טרנזיט	19	7.500
4.	הסעת תלמידים לבי"ס אחד איזור ד'	טרנזיט	5	2.200
5.	הסעת תלמידים לאולפנים אזור ה'	טרנזיט	2	1,400
6.	הסעת תלמידים ל־2 בתי"ס שונים איזור ו'	טרנזיט	11	5.000
7.	הסעת תלמידים נכים ל־3 בתי"ס שונים, איזור ז'	טרנזיט	2	1.400
8.	הסעת תלמידים ל־3 בתי"ס שונים איזור ח'	טרנזיט	3	1.200
9.	הסעת תלמידים ל־4 בתי"ס שונים אזור ט'	אוטובוס	4	4,200
10.	הסעת תלמידים ל־3 בתי"ס שונים איזור י'	מיניבוס	3	3.000

ב. פרטים וחומר לרבות תנאי המכרז ותנאים נוספים ההווה המוצע, אפשר לקבל אצל הגב' סיסטן סוזי באגף בתי"ס יסודיים במחלקה לחינוך, רחוב יפו 34, קומה ב', חדר מס. 30, טלפון 224361, החל מיום שני, 1.6.1987 בין השעות 10.00־13.00 לפנה"צ תמורת תשלום בסך של 40.־ ש"ח עבור מסמכי המכרז, של כל סעיף וסעיף בנפרד, שלא יוחזרו.

ג. רשאים להשתתף, אך ורק עוסק מורשה או עוסק זעיר המקיים משרד בירושלים ומצויד במכשירי טלפון ובמכשירי קשר.

ד. על המציע לצרף ערבות בנקאית כמפורט בתנאי המכרז, אחרת לא תדון ועדת המכרזים בהצעתו.

ה. את ההצעות יש לשלוח לעיריה בדואר רשום, במעטפה סגורה שעליה רשומים פרטי המכרז, לפי הכתובת: עירית ירושלים המכרזים והקניות של העיריה, רחוב יפו 22, ירושלים, לא יאוחר מיום שלישי, 16.6.1987 או למסור לידיהם של המכרזים והקניות בחדר מס. 410 בקומה ג', ביום שלישי האמור, בין השעות 9.00־12.00.

ו. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

קבלת מודעות ל"לוח העיר"

מ־8.00־20.00

"פרסום פון"

אשראי מיוחד!!!

03־738707 03־735588

לבעלי כרטיסי אשראי

שוהליה ודוד לוכסמבורג

שמחים להודיע על הולדת בנם **נדב**

אח לאסף

נכד ל:

אורה ויעקב מוקסיי — רות ואברהם לוכסמבורג

נין

לישראל לוכסמבורג

לאכול אותה בגדול

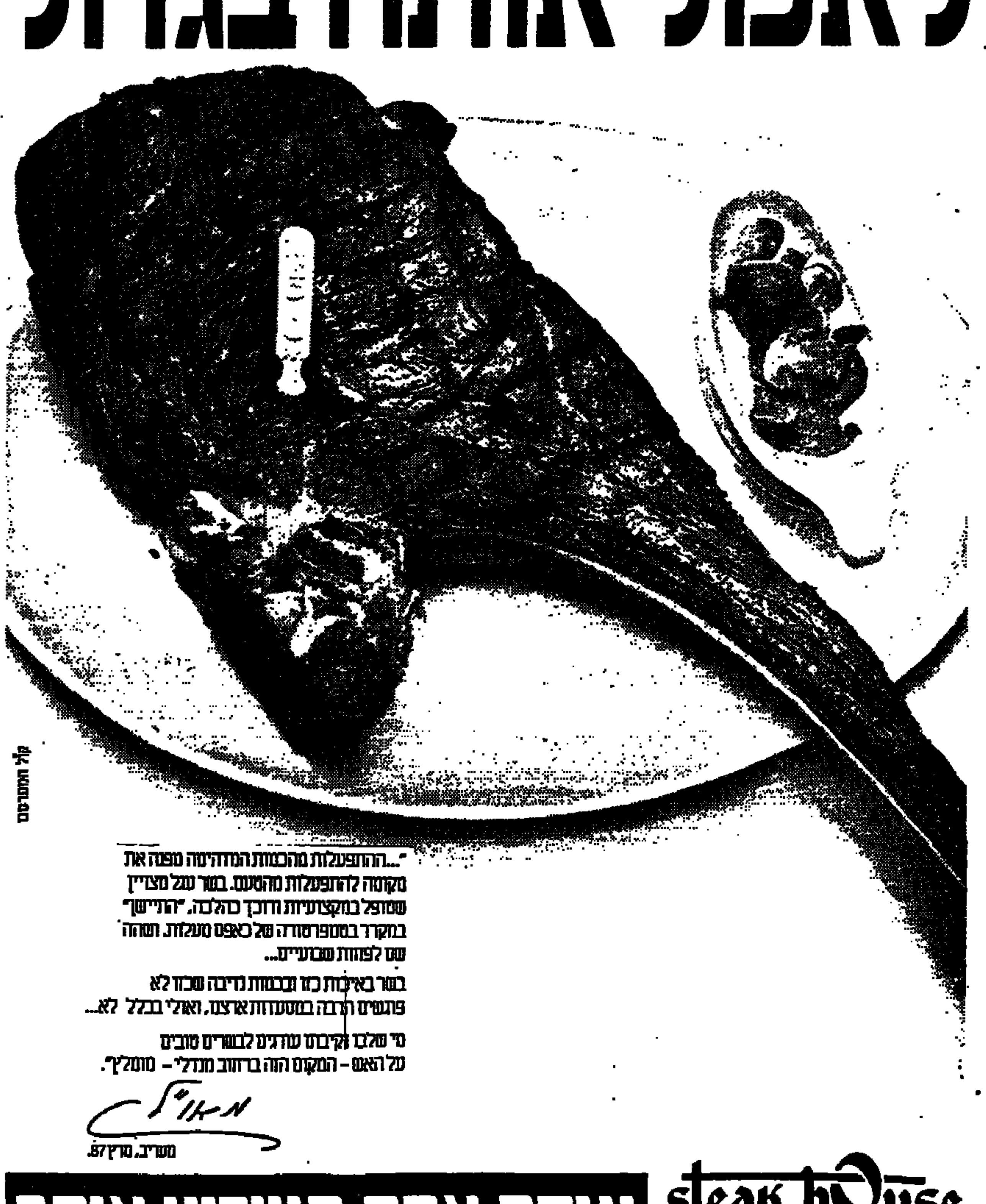

"...ההתפעלות מהכמות המרהיבה מפנה את מקומה להתפעלות מהטעם. בשר עגל מצויין שטופל במקצועיות ורוכך כהלכה. "הפיניש" במוקד במטמפרטורה של כאפס מעלות, ושוהה שם לפחות שבועיים...

בשר באיכות כזו ובכמות נדיבה שכזו לא פוגשים הרבה במסעדות ארצנו, ואולי בכלל לא...

מי שלבו וקיבתו עורגים לבשרים טובים על האש — המקום הזה ברחוב מנדלי — מומלץ".

מאיר

מעריב, מרץ 87

נגיסה אחת תשכנע אותך

steak house WHITE HALL

רח' מנדלי 6 תל־אביב. טל. 03-249282

קבוצת חברות הבטוח של מגדל

דין וחשבון מקוצר ליום 31 בדצמבר 1986

(באלפי שקלים חדשים)
מותאם להשפעת האינפלציה למדד דצמבר 1986

מגדל חברה לבטוח בע"מ
דין וחשבון מקוצר מאוחד (כולל מעוז וסלע) ושל החברה

(מותאם להשפעת האינפלציה)
מאזן מקוצר – מאוחד והחברה ליום 31 בדצמבר 1986
(הסכומים באלפי שקלים חדשים)

	מאוחד 1986	מאוחד 1985	חברה 1986	חברה 1985
אגרות חוב של הממשלה או בערבותה	751,548	738,714	674,724	661,602
ניירות ערך אחרים	3,915	3,775	2,690	2,096
הלוואות ופקדונות בבנקים	236,475	165,694	222,477	153,672
חברות בנות ומסונפות (2)	3,314	2,830	7,182	6,139
רכוש קבוע ומקרקעין	30,949	30,755	30,140	29,638
חברות בטוח ותוכני בטוח:				
פקדונות וחשבונות אחרים	9,832	12,176	10,000	15,815
פרמיה לגביה ויתרות סוכנים	28,893	36,691	27,644	33,920
חייבים ויתרות חובה	9,485	5,586	8,077	5,064
מזומנים ופקדונות בבנקים לפי דרישה	29,374	6,166	26,598	3,709
	1,103,785	1,002,387	1,009,532	911,655

	מאוחד 1986	מאוחד 1985	חברה 1986	חברה 1985
הון, קרנות ועודפים	53,522	48,000	53,522	48,000
בעלי מניות חיצוניים בחברה בת	1,313	1,196		
עתודה למסים נדחים	1,438	2,801	1,436	2,764
עתודות בטוח חיים	900,275	834,678	811,145	747,935
עתודות בטוח כללי	20,301	19,972	20,015	19,572
עתודות לסכונים יוצאים מן הכלל (3)	18,323	16,602	17,398	15,596
תביעות תלויות (3)	60,030	43,536	59,041	43,047
חברות בטוח ותוכני בטוח:				
פקדונות וחשבונות אחרים	8,244	15,477	7,602	15,831
התחייבויות אחרות ויתרות זכות	40,339	20,125	39,373	18,910
	1,103,785	1,002,387	1,009,532	911,655

דין וחשבון על עסקי בטוח חיים מאוחד והחברה בשנת 1986

	מאוחד 1986	מאוחד 1985	חברה 1986	חברה 1985
פרמיה	123,891	114,354	113,986	104,444
הכנסות מהשקעות	53,022	48,443	47,887	43,889
גידול בעתודות בטוח	(67,302)	(59,141)	(64,739)	(55,641)
תביעות לשנת הדו"ח	(71,210)	(52,041)	(61,860)	(45,051)
הפרשה לסיכונים יוצאים מן הכלל	(1,443)	(7,376)	(1,507)	(7,365)
דמי עמילות, ניהול הוצאות הנהלה וכלליות	(30,883)	(29,811)	(28,628)	(26,923)
השפעה מצטברת לראשית השנה בשינוי חישוב עתודות ביטוח	–	(10,118)	–	(9,968)
רווח לשנה	6,075	4,310	5,139	3,385

דין וחשבון על עסקי בטוח כלליים מאוחד והחברה בשנת 1986

	מאוחד 1986	מאוחד 1985	חברה 1986	חברה 1985
פרמיה	61,102	49,046	60,624	48,470
קיטון (גידול) בעתודות בטוח	(2,832)	10,188	(2,832)	10,136
הכנסות מהשקעות	12,061	9,724	11,961	10,118
תביעות לשנת הדו"ח	(54,302)	(50,114)	(53,542)	(49,974)
הפרשה לסיכונים יוצאים מן הכלל	(468)	573	(480)	576
דמי עמילות, ניהול הוצאות הנהלה וכלליות	(39,445)	(48,240)	(38,430)	(45,606)
דמי רישום ודמים אחרים	25,508	32,312	24,286	29,512
רווח לשנה	1,624	3,489	1,487	3,232

דו"ח מקוצר של רווח והפסד ויעוד הרווחים לשנת 1986

	מאוחד 1986	מאוחד 1985	חברה 1986	חברה 1985
רווח מעסקי בטוח	7,699	7,799	6,626	6,617
הכנסות מהשקעות שלא מקפו לדו"חות עסקי בטוח	2,019	4,395	2,043	3,980
הוצאות הנהלה וכלליות שלא מקפו לדו"חות עסקי בטוח	(1,250)	(1,575)	(1,190)	(1,504)
רווח לפני הפרשה למסים	8,468	10,619	7,479	9,093
הפרשה למס הכנסה ורווח	(3,313)	(8,807)	(3,000)	(7,442)
	5,155	1,812	4,479	1,651
השפעה מצטברת של שינוי חשבונאי	–	4,879	–	4,268
חלק החברה ברווחים של החברות הבנות והחברות המסונפות	730	433	1,043	810
הפחתת עודף עלות ההשקעה בחברות בנות	(246)	(246)	–	–
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווחים של חברת בת	(117)	(149)	–	–
רווח נקי לשנה	5,522	6,729	5,522	6,729

דו"ח על השינויים בהון בקרנות ובעודפים

	הון מניות	קרן הון	עודפים	סה"כ
יתרה ליום 1 בינואר 1985	17,156	–	23,962	41,118
הערכה מחדש של רכוש קבוע בחברות בנות	–	153	–	153
רווח לשנה	–	–	6,729	6,729
יתרה ליום 31 בדצמבר 1985	17,156	153	30,691	48,000
רווח לשנה	–	–	5,522	5,522
סה"כ	17,156	153	36,213	53,522

מצב ההון הנפרע

	1986	1985
ההון הנפרע המינימלי המתחייב לפי התקנות	15,185	13,546
ההון הקיים מחושב לצורך התקנות	51,036	33,097
עודף	35,851	19,551
הון מניות נפרע המתחייב לפי התקנות	2,351	1,969
הון מניות נפרע הקיים **	2,490	1,992
עודף	139	23

** כולל מניות הטבה המוצעות לחלוקה

(1) כל המספרים בשייר עצמי
(2) כולל השקעות במניות והלואות
(3) כולל בטוח כללי ובטוח חיים

הערות:
1. דין וחשבון מפורט ומלא, עם הביאורים של הנהלת החברה, כולל דין וחשבון של מבקרי החשבונות, ימסר במשרדי החברה, רח' סעדיה גאון 26 ת"א, לכל דורש.
2. הפרסום הנ"ל נעשה בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי בטוח, תשמ"א–1981.

בשם מועצת המנהלים:
ש. גרופמן – יו"ר הדירקטוריון
ד. קליין – חבר דירקטוריון ויו"ר ועדת כספים
ע. לוי – חבר דירקטוריון ומנהל ראשי

מעוז חברה לבטוח בע"מ
דין וחשבון מקוצר

(מותאם להשפעת האינפלציה)
(הסכומים באלפי שקלים חדשים)

מאזן מקוצר
ליום 31 בדצמבר 1986

	שנה 1986	שנה 1985
אגרות חוב של הממשלה או בערבותה	55,736	55,154
ניירות ערך אחרים	1,201	1,648
הלוואות ופקדונות בבנקים	10,361	8,930
חברה מסונפת	770	563
רכוש קבוע ומקרקעין	350	374
חברות בטוח ותוכני בטוח:		
פקדונות וחשבונות אחרים	22	393
פרמיה לגביה ויתרות סוכנים	410	211
חייבים ויתרות חובה	604	69
מזומנים ופקדונות בבנקים לפי דרישה	1,568	339
	71,022	67,681

	שנה 1986	שנה 1985
הון, קרנות עודפים	3,271	2,622
עתודות למסים נדחים	7	8
עתודות בטוח חיים	65,208	63,030
עתודות בטוח כללי	30	35
עתודות לסיכונים יוצאים מן הכלל (3)	620	699
תביעות תלויות (3)	162	141
חברות בטוח ותוכני בטוח:		
פקדונות וחשבונות אחרים	1,117	723
התחייבויות אחרות ויתרות זכות	607	423
	71,022	67,681

דין וחשבון על עסקי בטוח חיים

	שנה 1986	שנה 1985
פרמיה	7,521	7,221
הכנסות מהשקעות	3,898	2,377
גידול בעתודות בטוח	(2,305)	(1,408)
תביעות לשנת הדו"ח	(6,481)	(5,346)
הפרשה לסיכונים יוצאים מן הכלל	80	30
דמי עמילות, ניהול הוצאות הנהלה וכלליות	(2,060)	(2,415)
רווח לשנה	653	459

דין וחשבון על עסקי בטוח כלליים

	שנה 1986	שנה 1985
פרמיה	55	40
גידול בעתודות בטוח	4	(2)
הכנסות מהשקעות	42	18
תביעות לשנת הדו"ח	(85)	(42)
דמי עמילות, ניהול הוצאות הנהלה וכלליות	(3)	(3)
רווח לשנה	13	11

דו"ח מקוצר של רווח והפסד

	שנה 1986	שנה 1985
רווח מעסקי בטוח	666	470
הכנסות מהשקעות שלא מקפו לדו"חות עסקי בטוח	106	105
הוצאות הנהלה וכלליות שלא מקפו לדו"חות עסקי בטוח	(30)	(36)
רווח לפני הפרשה למסים	742	539
הפרשה למס הכנסה ורווח	(300)	(428)
	442	111
חלק החברות ברווחים של החברה מסונפת	207	74
השפעה מצטברת של שינוי בטפול חשבונאי	–	519
רווח לשנה	649	704

דו"ח על השינויים בהון בקרנות ובעודפים

	הון מניות	קרן הון	עודפים (הפסדים)	סה"כ
יתרה ליום 1 בינואר 1985	2,301		(509)	1,792
תוספת לקרן הון בגין שערוך	–	126		126
רווח לשנה	–	–	704	704
יתרה ליום 31 בדצמבר 1985	2,301	126	195	2,622
רווח לשנה	–		649	649
סה"כ	2,301	126	844	3,271

מצב ההון הנפרע

	1986	1985
ההון הנפרע המינימלי המתחייב לפי התקנות	2,351	2,351
ההון הקיים מחושב לצורך התקנות	3,224	2,622
עודף	873	271
הון מניות נפרע המתחייב לפי התקנות	2,351	1,969
הון מניות נפרע הקיים *	2,356	1,797
עודף (גרעון)	5	(172)

* כולל מניות הטבה המוצעות לחלוקה.

הערות:
1. דין וחשבון מפורט ומלא, עם הביאורים של הנהלת החברה, כולל דין וחשבון של מבקרי החשבונות, ימסר במשרדי החברה, ברחוב סעדיה גאון 26 ת"א, לכל דורש.
2. הפרסום הנ"ל נעשה בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי בטוח, התשמ"א–1981.

בשם מועצת המנהלים:
ש. גרופמן – יו"ר הדירקטוריון
ד. קליין – חבר דירקטוריון ויו"ר ועדת כספים
ע. לוי – חבר דירקטוריון ומנהל ראשי

סלע חברה לבטוח בע"מ
דין וחשבון מקוצר

(מותאם להשפעת האינפלציה)
(הסכומים באלפי שקלים חדשים)

מאזן מקוצר
ליום 31 בדצמבר 1986

	שנה 1986	שנה 1985
אגרות חוב של הממשלה או בערבותה	21,085	21,962
ניירות ערך אחרים	–	–
הלוואות ופקדונות בבנקים	3,636	3,092
השקעות בחברות בטוח אחרות	29	29
רכוש קבוע ומקרקעין	459	729
חברות בטוח ותוכני בטוח:		
פקדונות וחשבונות אחרים	2,232	3,628
פרמיה לגביה ויתרות סוכנים	839	2,562
חייבים ויתרות חובה	840	456
מזומנים ופקדונות בבנקים לפי דרישה	1208	2,113
	30,328	34,571

	שנה 1986	שנה 1985
הון, קרנות ועודפים	2,687	2,439
עתודה למסים נדחים	26	29
עתודות בטוח חיים	23,923	23,712
עתודות בטוח כללי	257	366
עתודות לסיכונים יוצאים מן הכלל (2)	305	304
תביעות תלויות (2)	826	348
חברות בטוח ותוכני בטוח:		
פקדונות וחשבונות אחרים	1,947	6,583
התחייבויות אחרות ויתרות זכות	357	790
	30,328	34,571

דין וחשבון על עסקי בטוח חיים

	שנה 1986	שנה 1985
פרמיה	2,383	2,687
הכנסות מהשקעות	1,237	2,175
גידול בעתודות בטוח	(258)	(2,092)
תביעות לשנת הדו"ח	(2,869)	(1,645)
הפרשה לסיכונים יוצאים מן הכלל	(15)	(39)
דמי עמילות, ניהול הוצאות הנהלה וכלליות	(194)	(473)
השפעה מצטברת לראשית השנה בשנוי חשוב עתודות ביטוח	–	(150)
רווח לשנה	284	463

דין וחשבון על עסקי בטוח כלליים

	שנה 1986	שנה 1985
פרמיה	423	537
קיטון בעתודות בטוח	95	55
הכנסה מהשקעות	57	(413)
תביעות לשנת הדו"ח	(674)	(97)
הפרשה לסיכונים יוצאים מן הכלל	11	(3)
דמי עמילות, ניהול הוצאות הנהלה וכלליות	(3,010)	(4,993)
דמי רישום ודמים אחרים	3,221	5,161
רווח לשנה	123	247

דו"ח מקוצר של רווח והפסד

	שנה 1986	שנה 1985
רווח מעסקי בטוח	407	710
הכנסות מהשקעות שלא מקפו לדו"חות עסקי בטוח	(116)	321
הוצאות הנהלה וכלליות שלא מקפו לדו"חות עסקי בטוח	(30)	(36)
רווח לפני הפרשה למסים	261	995
הפרשה למסי הכנסה ורווח	(13)	(686)
רווח נקי לשנה	248	309

דו"ח על השינויים בהון בקרנות ובעודפים

	הון מניות	קרן הון	עודפים (הפסדים)	סה"כ
יתרה ליום 1 בינואר 1985	7,115		(5,040)	2,075
תוספת לקרן הון בגין שערוך		55		55
רווח לשנה			309	309
יתרה ליום 31 בדצמבר 1985	7,115	55	(4,731)	2,439
רווח לשנה			248	248
סה"כ	7,115	55	(4,483)	2,687

מצב ההון הנפרע

	1986	1985
ההון הנפרע המינימלי המתחייב לפי התקנות	2,351	2,351
ההון הקיים מחושב לצורך התקנות	2,648	706
עודף (גרעון)	297	(1,645)
הון מניות נפרע המתחייב לפי התקנות	2,351	1,969
הון מניות נפרע מינימלי הקיים *	2,360	1,675
עודף (גרעון)	9	(294)

* כולל מניות הטבה המוצעות לחלוקה

1. כל המספרים בשייר העצמי
2. כולל ביטוח כללי ובטוח חיים

הערות:
1. דין וחשבון מפורט ומלא, עם הביאורים של הנהלת החברה, כולל דין וחשבון של מבקרי החשבונות, ימסר במשרדי החברה, רח' סעדיה גאון 26 ת"א, לכל דורש.
2. הפרסום הנ"ל נעשה בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי בטוח, תשמ"א–1981.

בשם מועצת המנהלים:
ש. גרופמן – יו"ר הדירקטוריון
ד. קליין – חבר דירקטוריון ויו"ר ועדת כספים
ע. לוי – חבר דירקטוריון ומנהל ראשי

המפרק הזמני של מ.ת.מ. בדו"ח לבית־המשפט:

כספי מ.ת.מ. הושקעו בטקסס, בארגנטינה ובארצות־הברית

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

חברת המימון של משקי תנועת המושבים השקיעה כ־300 אלף דולר ברכישת זכויות בבארות גז בטקסס, בהקמת חווה לגידולים חקלאיים בארגנטינה ובפרוייקטים של בניה בפלורידה, קליפורניה וניו־יורק.

ממצאים אלה ואחרים כלולים בדו"ח המפרק הזמני של שתי חברות של מ.ת.מ. — "חברת משקי תנועת המושבים" ו"חברת המימון של משקי תנועת המושבים". הדו"ח הוגש באחרונה לבית־ המשפט המחוזי בתל־אביב.

ההשקעות של מ.ת.מ. באותם פרוייקטים — 300 אלף דולר — הושקעו באמצעות חברת "נלוקס", חברה הרשומה בלוקסמבורג, שהשקיעה בהם כ־5 מליון דולר.

המפרק, עו"ד אילן שביט, כתב בדו"ח כי ההיגיון הכלכלי בהשקעות אלה אינו ברור, במיוחד לנוכח הקשיים במימושן, מה גם שלא היו פיקוח ובקרה על הכספים שהושקעו.

עוד כתב המפרק, כי מ.ת.מ. קיבלה שירותי ייעוץ והשקעות בשכר ממשרד חיצוני, שאחד משות־ פיו משמש כדירקטור ב"נלוקס". ויש יסוד להניח כי ההשקעה בחברה זו נעשתה ביוזמתו של משרד ייעוץ זה.

שתי חברות של מ.ת.מ. נכנסו להליכי פירוק בגלל חוב של 37 מי־ ליון דולר. הנושים הגדולים הם בנק המזרחי ובנק החקלאות.

ריבית לאיספירה

פרשה נוספת היא "ביטוח הדדי" — אגודה שיתופית, שמטרותיה, בעיקר, לעסוק ולפעול בעסקי הבי־ טוח. המפרק קובע, כי בין השנים 1982–1979 נוהלו עסקי הביטוח ההדדי באופן כושל. כך, למשל, נטלה האגודה הלוואה בריבית לאר סבירה לצורך מימון גרעונותיה שגרמו לה הפסדי ענק.

בפרק על עסקות בניירות ערך קבע המפרק הזמני, כי חברות של מ.ת.מ. השקיעו סכומים ניכרים בניירות ערך המזוהים עם גורמים ספקולטיביים ובריביות השקעה זו נראית תמוהה במיוחד נוכח היקף ההלוואות שנטלו חברות מ.ת.מ. באותה עת.

בסוף הדו"ח כתב המפרק, כי לא הוענקו לו סמכויות המאפשרות הסקת מסקנות חד־משמעיות ול־ פיכך קשה עליו בדו"ח זה לתאר את הממצאים והמסקנות שלו כממצאים ומסקנות לכאורה בלבד, המצריכים בדיקה וחקירה נוספת.

תרופות בשווי של רבבות ש' הוחזרו לקופ"ח בבאר־שבע

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

כמויות גדולות של תרופות משר־ כשות והרכות בשווי של עשרות אלפי ש"ח הוחזרו בימים האחרונים למרפאות קופת־חולים בבאר־שבע, במסגרת מבצע להחזרת תרופות מיותרות.

קופ"ח הכללית במחוז הנגב הכריזה על מבצע להחזרת תרופות מיותרות למרפאות. המבצע מתקיים בכל סניפי המרפאות במשך שבועיים.

יהודה נוה, מנהל מחוז הנגב של קופ"ח, מסר כי החזרת התרופות תוכל לשפר את שירותי אספקת התרופות במלואם, ללא דיחוי, וכס־ פים נוספים יתפנו לשיפור שירותים בתחומים אחרים. לדבריו, עד כה הוחזרו למרפאות כמויות גדולות של תרופות. בעת המבצע מדריכים עובדי הבריאות של קופ"ח את המבוטחים בנושא שימוש נכון בתר־ ופות, ומחלקים ערכת עזרה ראשונה כשי על־ידי קופת־חולים.

ההערכה היא שבבתיהם של מבוטחי קופ"ח רבים נמצאות, ללא שימוש, תרופות בבליוני שקלים.

הפגנה בנתניה נגד היטל תיעול חודשי

מאת נורית אמיתי

300 תושבים בנתניה הפגינו אתמול, ברכישן, נגד החלטת העירייה לגבות היטל תיעול חודשי לשבע השנים הבאות. בנתניה נאספו חתי־ מות נגד גביית דמי תיעול מתושבי העיר, נגד גביית כספים שמופנים שלא לצורך תיעול ועוד.

חשוד בגניבה קפץ מחלון בקומה שלישית

(עו). חשוד בגניבות קפץ מחלון דירתו בקומה השלישית ונפצע בעת שחוקרי משטרה באו לעצרו.

החוקרים חשדו כי האיש, העובד בבית מלון, נהג לגנוב מן הכספת, והחליטו להביאו לחקירה. אתמול לפני הצהריים, כשהגיעו שוטרי מחלק החקירות במשטרת ירושלים לביתו בשכונת נוסיבה ליד נווה יעקב, קפץ החשוד (25) מן החלון בקומה השלישית. הוא נפגע ברגלו ולסתו.

בבית החולים, בו אושפז, הוצבה עליו שמירה.

בית־חולים חדש מופעל באזור הביטחון בלבנון

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

בית־חולים חדש מופעל באחרונה בעיירה אשיד בינת' ג'בל שבאזור הביטחון. הוא מקבל סיוע מיחידת הקישור של צה"ל בדרום־לבנון.

בית־חולים זה משרת את האוכלו־ סייה השיעית בגזרות המרכזית והמערבית, ובו 30 מיטות. 10 רו־ פאים לבנונים, בסיוע רופאים ישר־ אלים, מטפלים בחולים בבית־חולים זה שבו נפתחו מחלקות ילדים, יול־ דות ומרפאות לטיפולים קלים.

צרפתי ובריטי חתני פרס הארווי של הטכניון

מאת יהודית פל
סופר "הארץ" בחיפה

הפרופסורים פייר שמבון מצרפת וסידני ברנר מבריטניה הם חתני פרס הארווי של הטכניון לשנת 1987. הפרס יוענק לשניים בטקס חגיגי בקריית הטכניון במסגרת מושב חבר הנאמנים של המוסד ב־17 ביוני.

שמבון, מנהל המעבדות לביולו־ גיה מולקולרית של המרכז הצרפתי הלאומי למדע ולמחקר, זכה בפרס כאות הוקרה על תרומתו להבנת מבנה הגן, מנגנוניו ובקרת פעולתו.

פרופסור סידני ברנר, מנהל המעבדה לביולוגיה מולקולרית של ועד המחקר הרפואי באוניברסיטת קמברידג', זכה בפרס על תרומתו בשטח הביולוגיה המולקולרית. הוא פיתח שיטת צביעה שלילית במיקר־ וסקופיה אלקטרונית, ועזר לפצח את הקוד הגנטי של החלבונים.

סטודנט חיפאי התאבד בהצתה

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

סטודנט חיפאי (33) התאבד אתמול בהצתה. חברתו, שהגיעה סמוך לשעה 1 בצהריים לדירתו ברחוב מימון בנווה שאנן, מצאה אותו שרוף בסאלון. היא הזעיקה את המשטרה ואת מגן דוד אדום.

מחקירה ראשונית עולה, שהצעיר שפך על עצמו אלכוהול, הצית את עצמו באמבטיה, הגיע לסאלון ושם התמוטט. הוא לא השאיר מכתב. בדצמבר אשתקד קפץ הצעיר מקומה רביעית בבניין וניצל.

זה מקרה ההתאבדות השני השבוע של סטודנט חיפאי. ביום ד' שעבר התאבדה אורנה זינגר, סטודנ־ טית בטכניון.

פקקי תנועה בגלל קישור צומת מורשה וכביש חוצה שומרון

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בשרון

עשרות מתושבי כפר סבא ורעננה הפגינו אתמול בצומת שבין שתי הערים במחאה על קשיי התעבורה בדרך המובילה לצומת מורשה וממנה.

ראש עיריית כפר סבא ניצב בראש המפגינים ובידו את משטרת ישראל על שנקטה אתמול יוזמה, כך שהתנועה מכיוון צומת השרון זרמה ללא מעצורים לכיוון גוש דן. זה מוכיח, לדעת ולד, כי ניתן לשפר את המצב הקשה שעימו מתמודדים הנהגים מדי יום.

המפגינים תבעו לסלול מסלול נסיעה נוסף לכיוון צפון הרחבת הצומת לשלושה מסלולים דרומה, לכיוון גוש דן ותל־אביב.

זו ראשונה בסדרת פעילויות שינקטו תושבי האזור בראשות ראש עיריית כפר סבא, עד שימצא פיתרון לבעיה.

ביום־עוסקים עובדי מע"צ בקישור צומת מורשה עם כביש חוצה שומרון. אלו, מסתבר, גורמים לא פעם לקשיי תעבורה במקום.

חשש להצתה במפעל קונפקציה של "מיסטר איקס" בתל־אביב

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

נזק כבד נגרם למפעל קונפקציה סמוך למגדל שלום בתל־אביב בדליקה שפרצה במקום אור ליום אתמול. כנראה כתוצאה מהצתה. המשטרה חוקרת את הסיבה לדליקה.

המפעל שייך ל"מיסטר איקס" — האיש שהתפרסם כסוכן משטרתי בחקירת השוחד נגד השר לשעבר אהרון אבו־חצירא. שמו נאסר כשעתו לפרסום על־ידי בית המשפט, כדי למנוע פגיעה בו על רקע שיתוף הפעולה שלו עם המשטרה.

"מיסטר איקס", שהוא בעל ניסיון רב בחקירות, עוד מתקופת שירותו הצבאי, סייע למשטרה בשנים האחרונות בחקירת פרשיות פשע מסובכות ורגישות, והמשטרה בודקת אפשרות של קשר בין ההצתה וחקירות אלו.

6 נפצעו בתאונת דרכים באשקלון

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

בתאונת דרכים שאירעה אתמול בבוקר באשקלון נפצעו 6 בני־אדם. שניים מהם פצעים קשים.

שני כלי־רכב התנגשו חזיתית ברחוב הנשיא. הפצועים הועברו לבית החולים ברזילי. משטרת מרחב לכיש פתחה בחקירה.

תיק החקירה על הארכיהגמון הארמני הועבר לפרקליטות

(עו). היחידה לחקירות הונאה במטה הארצי השלימה את חקירתה בעניין החשדות נגד איש הדת הארמני, הארכיהגמון שאהה עג'מיאן, שנעצר לפני יותר מחצי שנה, יחד עם הממונה לשעבר על המחוז במשרד הפנים, רפי לוי, ושוחרר בערבות.

המשטרה טענה בבית־המשפט, כי הוא העביר מידע שלא כדין לאחרים, על תוכניות בניה באזור צפון ירושלים. בחיפוש בביתו נמצאו 8 כלי־נשק, בהם תמ"ק מסוג "סקורפיון". רק אחד מהם הוחזק ברשיון.

תיק החקירה הועבר לפרקליטות מחוז ירושלים שתכריע אם יוגש נגדו כתב־אישום.

ערך את העמוד: אריה חשביה

הפקק עף מהבקבוק — ופגע במצח

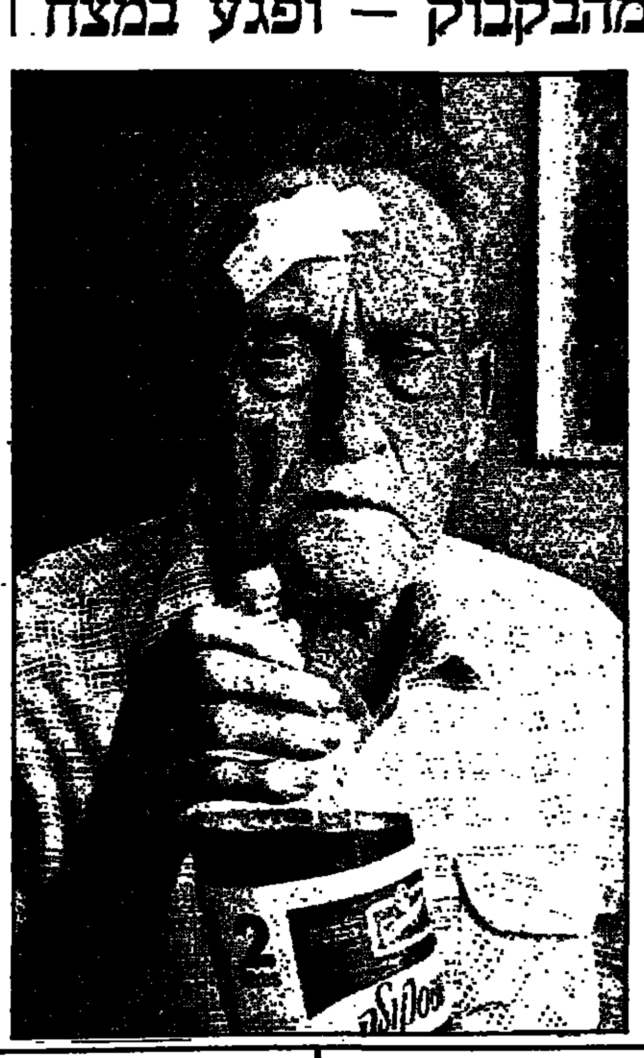

פקק שעף מבקבוק משקה משמחתי מצע שלשום את ישראל שינקלר (78) מפתח תקוה. בעת שפתח את הפקק הפלסטי החדש מבקבוק "שוור סקולה" משמחתי, פגע הפקק במצחו. הקשיש איבד לזמן קצר את הכרתו ואנשי מד"א הבהילו אותו לבית־חולים. עוזר מנהל השיווק בחברה המייצרת את המשקה, קובי אולינקי, אמר כי מדובר בפקקים חדישים שמי־ יעודם קלה, והם בעלי זיזים המשחררים לחץ מרגע פתיחת הבקבוק. "הנושא ייבדק", הבטיח אולינקי, והוא מציע כי בעת פתיחת בקבוקים באלה, יש להפנות את הבקבוק הצידה.

מנהל המחקרים במכון התקנים הישראלי, המהנדס אברהם ידניק, ציין כי אין סיבה שפקקים יעופו כשנוצר לחץ בבקבוק. "אנו ממליצים למלא את הבקבוק עד סופו כדי שלא ייווצר חלל ריק המגביר את הלחץ בפתיחתו", הבהיר. בכל הנראה, הפקק עף בשל שיבוש בתבריג. לדבריו, עדיין אין תקן לנושא זה בארץ ובחו"ל.

המקרה שאירע בפ"ת הוא, כנראה, הראשון בארץ שבו פקק חדיש מסוג זה פוצע אדם. (כתבה: נורית אמיתי; תצלום: עוזי קרן)

קנס 10,000 ש"ח הוטל על רופא־השיניים רמון

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

בית־משפט השלום בתל־אביב גזר אתמול על פרופ' יוחנן רמון, לשעבר מנהל מחלקת פה ולסת בבית־החולים שיבא בתל־השומר, קנס בסך 10,000 ש"ח.

השופטת אסתר קובו לא הטילה על הנאשם עבודות במסגרת שירות לתועלת הציבור, מפני ששירות זה לא חל על מקום מגוריו של הנאשם — הרצליה — ואינו חל גם על אזור תל־אביב.

במסגרת עסקת טיעון עם התביעה הורשע רמון, על־פי הודאתו, בשתי עבירות: קבלת דבר במרמה ומרמה והפרת אמונים.

פרשה זו נוגעת לנושא "הרפואה השחורה". רמון, בעל מרפאה פרטית, השתמש באמצעי בית־החו־ לים בעבור לקוחותיו הפרטיים.

התביעה והנאשם הגיעו לכלל הסכמה, שהעונש שתבקש התביעה יהיה קנס בן 5,000 ש"ח ובתמורה הוא יודה בשתי העבירות. בישיבה לפני כשבועיים התערבה השופטת קובו בעסקה המוצעת. והציעה שבנוסף לקנס הכספי יעשה הנאשם עבודות לתועלת הציבור. השופטת נימקה את החלטתה בכך שהעסקה אינה מבטאת את ההיבט הציבורי שבמקרה זה, ו"כי מי שלקח מקופת הציבור — ראוי לו שיעשה לתועלת הציבור".

מאחר שקצינת המבחן המחוזית הודיעה לשופטת כי לא ניתן להחיל את שירות המבחן באזור מגוריו של הנאשם ואף לא באזור תל־אביב, החליטה השופטת לגזור על הנאשם עונש כספי גדול יותר, וקנסה אותו ב־10,000 ש"ח.

בתגובה לטענותיו של הסניגור, עו"ד נתן קנת, שהצביע על תרומתו של הנאשם לבית־ החולים ולמחלקה שבראשה עמד, כתבה השופטת כי על־פי המסקנות הער־ לות ממקרה זה אין לדעת תרומתו של מי היתה גדולה יותר: של הנאשם למערכת הציבורית או להיפך.

הרוקח המחוזי של מש' הבריאות בצפון — נדון למאסר על שוחד

(עו). הרוקח המחוזי של משרד הבריאות בצפון, יעקו דווידסקו (63), נידון אתמול בבית המשפט המחוזי בחיפה ל־3 חודשי מאסר בפועל ול־ תשלום 3,000 ש"ח קנס, לאחר שהורשע עפ"י הודאתו בקבלת רדיו־טייפ כשוחד מבעל בית מרקחת.

הנאשם ערך במארס אשתקד ביקורת בבית מרקחת בכפר דליית אל כרמל, וגילה פגמים בניהול המקום. דווידסקו הודיע לבעל בית המרקחת, שנפגשו הליכים מש־ פטיים נגדו וכי עלולים לשלול ממנו את רשיון הרוקחות. בהמשך רמז כי הוא זקוק למקלט רדיו־טייפ למכונית חדשה שרכש. הנאשם הסתפק במגירות בית המרקחת לשבועיים לצורך שיפוצים, והבטיח לרוקח לסייע לו "להיחלץ מהבעיה" — תמורת רדיו־טייפ.

בעל בית המרקחת נתן, לפי כתב האישום, לרוקח המחוזי רדיו־טייפ בשווי 400 ש"ח, תמורת הסיוע שהבטיח.

הסניגור ביקש מבית המשפט להקל בדין מרשו, בשים לב לכך שהנאשם עבד בשירות המדינה מזה 37 שנים ויצא לגמלאות, וביקש לראות בפרשה זו כישלון חד־פעמי.

השופט ד"ר דן ביין קבע בגזר הדין כי לקיחת שוחד יש בה כדי לפגוע קשה באמון שהציבור צריך לרכוש למערכת השירות הציבורי. "אם בארזים נפלה שלהבת — ציטט השופט — מה יגידו אזובי הקיר?"

בית המשפט אימץ עסקת טיעון שנעשתה בין הסניגוריה לתביעה. והחליט שלא למצות את הדין עם הנאשם, ניצול שהוא, ובשים לב למצבו הרפואי הבלתי תקין.

בית המשפט דחה את ביצוע המאסר בפועל עלמנת לאפשר לנאשם לפנות למפקד המחוזי הצ־ פוני של המשטרה, בבקשה לרצות את עונשו בעבודת־חוץ.

3 מסלולים להגיע ללנצ'יה פריזמה חדשה!

שלם במזומן - וההפקדה על חשבוננו!

מסלול 1 - שלם במזומן החל מ־29,843 ש"ח בלבד - וקח לנצ'יה פריזמה חדשה.
ההפקדה החל מ־2,310 ש"ח - על חשבוננו!

שלם החל מ־19,999 ש"ח והיתרה ב־6 תשלומים!

מסלול 2 - שלם החל מ־19,999 ש"ח במזומן והיתרה (12,154 ש"ח) ב־6 תשלומים צמודים לשער הקניה של הפרנק השוויצרי, ללא ריבית!

שלם החל מ־19,999 ש"ח ותשלום נוסף באוק' 87'!

מסלול 3 - שלם החל מ־19,999 ש"ח במזומן והיתרה (12,154 ש"ח) בתשלום אחד באוק' 87' (לאחר ראש השנה), צמוד לשער הקניה של הפרנק השוויצרי, ללא ריבית!

כל הדרכים מובילות ללנצ'יה פריזמה 1500 - מכונית הספורט־אלגנט של אירופה.
הפריזמה מצטיינת בגימור מעולה ומציעה לך כציוד סטנדרטי: שעון טורים, שעון זמן דיגיטלי, גלגל הגה מתכוונן, צמיגים רחבים והצתה אלקטרונית; הפריזמה של לנצ'יה - עכשיו גם המחיר שלה הוא אטרקציה!

המבצע כולל לנצ'יה פריזמה 1500 סמ"ק בלבד.

סוכנויות טלקאר: סוכנות ראשית: תל־אביב טל. 03-336081.
סוכנויות משנה: ירושלים: טל. 02-717555. חיפה: טל. 04-515115.
רחובות: טל. 08-51462. הוד השרון: טל. 052-27874. חדרה: טל. 06-324527. רמת־גן: טל. 03-720738. נתניה: טל. 053-38295.
ק. שמונה: טל. 06-740398. עזה: טל. 051-62570. הרצליה: טל. 052-543875. פתח־תקוה: "יוסמטי־קאר" - בר־כוכבא 37, טל. 03-916908.

אספקה מיידית.

התשלומים כוללים מע"מ והפקדה (במסלולים 2, 3).
לפי מחירון 5/87 מיום 1.5.87.

לנצ'יה פריזמה
מכונית עם כריזמה

גיתם מערכות תדמית

בקו הבריאות

לשכת דובר קופת חולים הכללית והמרכז לקידום בריאות עורכים:

קו פתוח לבריאות הציבור

דלקות פרקים

מחלות ראומטיות
שיטות הטיפול והמניעה

צוות רופאים מומחים ישיבו טלפונית לשאלות הציבור במבצע מיוחד שייערך
היום יום שני 1.6.87
בשעות 16:00-19:00

צוות המרכז:
פרופ' אברהם וינברגר - בי"ח בילינסון
ד"ר אריה ויסנביק - בי"ח בילינסון
ד"ר ישראל מכטיי - בי"ח השרון
ד"ר אברהם ירצקי - בי"ח מאיר
ד"ר לסלי גרין - בי"ח קפלן
טלפונים: 03-433500 (5 שלוחות)

צוות חיפה:
פרופ' יהודה שרף - מרפ' לין
ד"ר דוד רימון - בי"ח כרמל
ד"ר דניאל שפירא - מרפ' לין
טלפונים: 04-568449, 04-568521
04-568553

צוות באר־שבע:
ד"ר יעקב הורביץ - בי"ח סורוקה
ד"ר שאול סוקניק - בי"ח סורוקה
טלפונים: 057-74406, 057-660321

שנה יותר בריאות!

קופת חולים - ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

לשכת הדובר

תריסים קונים באפקס

בואו להתרשם ב"ארם ומגוונו 87'

03-9611511 03-284628
04-725175 02-433693

APEX ISRAEL LTD

הארץ

יום ב' ד' סיון, תשמ"ז
1 ביוני 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההבצלת 2 טל' 224245, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב מרדאו 20 טל' 661166, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה ודי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות
HA'ARETZ, Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

שגרירות מיותמת

שלושים ותשע שנים קיימת המדינה, ולא חלף יום שבו לא ייצג אותה שגריר בבירת ארצות־הברית, או לפחות היה ידוע מי ייצג אותה בעתיד הקרוב. כיצד לתרץ את העובדה כי ביום האחד ביוני 1987, אין שגריר ישראלי בוואשינגטון? תעלומה אופפת את השאלה מתי ימונה שגריר חדש?

התפקיד תובע ממי שנועד למלאו צירוף נדיר של תכונות. שגריר ישראל בוואשינגטון רצוי שיהיה בעל ניסיון דיפלומטי, או להילופין — אדם שיהיה מוכשר לסגל לעצמו במהירות את נוהגי המקצוע הזה. מצפים ממנו שלא רק יצליח לייצג את השקפותיה הפוליטיות של מדינת ישראל באוזני נשיא ארה"ב, מזכיר המדינה וצמרת מחלקת המדינה, אלא שירשים גם את חברי הקונגרס, על שני בתיו. השגריר צריך להיות פתוח כלפי אמצעי התקשורת, ואחרון אחרון חשוב: רצוי ביותר שיכבוש גם את ליבותיהם של יהודי אמריקה.

לא על נקלה אפשר לגלות שגריר מתאים; אולם עובדה היא כי תמיד נמצא איש אשר מינויו הצדיק את הציפיות שתלו בו, גם אם זה או אחר מהם היה באחד התחומים הנ"ל פחות משכנע או פחות פופולרי, משהיה רצוי שיהיה. התפקיד הוא קשה גם במובן זה שהוא דורש כוח עבודה שחורג בהרבה מגדר הממוצע. האיש צריך להיות מסוגל לעמוד במתחים ולעולם לא לאבד את קור רוחו.

כל השיקולים האלה מכבידים על הבחירה; אבל אין להסיק מזה שמן הנמנע הוא למצוא בין אנשי שירות החוץ או ברובד הפוליטיקאים שלנו מועמד שיוכל לעמוד על הצרכים. לא בצורות במישור הפרסונלי מנעה עד כה את איושה מחדש של המשרה הדיפלומטית החשובה ביותר של ישראל. אלה דיסהרמוניה ומחלוקת בין ראש הממשלה לבין ממלא מקום ראש ממשלה ושר החוץ.

כל שגריר כפוף למרותו של שר החוץ; מטבע הדברים הוא שהשגריר צריך להיות מקובל גם על ראש הממשלה. צורך כפול זה מכביד, בנסיבות הנתונות, על בחירת המועמד. אבל לא יתכן כי שגרירותנו בבירת ארה"ב תנוהל על ידי מיופה־כוח זמני, משום ששני הפוליטיקאים הראשיים שלנו אינם יכולים להסכים בינם לבין עצמם על אף אחד מכל המועמדים ששמותיהם הוזכרו מדי פעם כבאים בחשבון לתפקיד. יצחק שמיר ושמעון פרס אינם רואים עין בעין בעניין הוועידה הבין־לאומית, אבל אין להצדיק על רקע זה את הדחייה המתמשכת במינויו של מחליף למאיר רוזן.

מדינת ישראל אינה יכולה להרשות לעצמה את הסחבת הזאת. חוסר יכולת לאייש את התפקיד שהתפנה, פוגע ביוקרת המדינה בזירה הציבורית האמריקאית. בשביל יהודי ארה"ב זהו חיזיון מדכא.

שמעון פרס ויצחק שמיר נתבעים לשים קץ למצב אומלל זה. אסור להם להתייחס בשוויון נפש ליתמותה של השגרירות הנועדת לשמש פה ושופר למדינה באוזני מעצמת־העל הידידותית.

עימות במפרץ ובוואשינגטון

נראה כי בעקבות ההתקפה העיראקית על פריגטת הטילים האמריקאית במפרץ הפרסי בעים הבית הלבן והקונגרס לקראת עי־ מות ביניהם [illegible] הנשיא רייגן [illegible] ביחוד [illegible] כי ארה"ב תכפיל את כוחה הימי האמריקאי במפרץ, תעניק הגנה אווירית למיכליות שנושאות מהגנתה. הממשל מתכנן גם לקיים שיחות תיאום עם הבריטים, הצרפתים והסעודים.

הודעת אירן, שלא תהסס לתקוף מיכליות כוויתיות, השטות גם בדגל אמריקאי, הגבירה את הדאגה בקונגרס. חברי הקונגרס הביעו דאגה שארה"ב מסתבכת יתר על המידה במלחמת המפרץ, מעל ומעבר לאינטרסים החיוניים הישירים שלה בחופש זרימת הנפט מהאזור.

קיימים שני היבטים לניגוד ההשקפות המסתמן בין הנשיא לקונגרס. ראשית, הנשיא ועוזריו, בהזכירם את אירועי 1973 ו־1987, כאשר הפרעות לאספקת הנפט גרמו לקפיצות מחירים ולי תוצאות כלכליות ופוליטיות חמורות במערב, רואה צורך ראשון במעלה למנוע סכנה חדשה כזאת. הקונגרס, לעומת זאת, רגיש יותר לדברי ביקורת בדעת הקהל הן מבחינת מספר הקורבנות האמריקאיים והן מבחינת חלוקת הנטל בין ארה"ב ובעלות־בריתה בהגנה על נתיבי הנפט במפרץ.

ההיבט השני, המדאיג כנראה את הקונגרס, הוא שיתופה של בר־יה"מ באבטחת שיט המיכליות. חברי קונגרס חוששים כנראה שתיאום מפורש בין וואשינגטון ומוסקווה יעניק לגיטימציה למעורבות סובייטית מוגברת במפרץ הפרסי.

סדקים בצמרת העבודה

מאת א. שוייצר

דברי אבן ופיקרינג עלולים לערער את הסולידריות של מפלגת העבודה עם פרס ורבין

בסוף השבוע שעבר נאמרו דברים על המסביב לחקירת מקרה פולארד, העלולים לחולל משבר פוליטי במלוא מובן המלה. האומרים הם בעלי משקל סגולי גבוה — ח"כ אבא אבן ושגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג. מן הראיונות שח"כ אבן נתן לכלי תקשורת ישראליים וכן לבי־בי־סי, משתמע כי לדעתו ה"ה פרס ורבין חייבים להתפטר מן הממשלה; ומסקנה דומה מתבקשת מדברי השגריר, אשר ביטא את הצי־ פיה האמריקאית, כי הישראלים המעורבים בפרשת פולארד ייתנו את הדין. מכיוון שמשאלה זו התמלאה כבר, בצורה זו או אחרת, בשורות הדרג הביצועי, הרי שדברי השגריר המכוונים לא יכלו אלא לכוון לדרג המדיני.

הדעה נוהגת, כי על־פי הגיונם, התכוונו ה"ה אבן ופיקרינג גם לשני נציגי הליכוד במוכתמי־פרשת־פולארד, ראש הממשלה שמיר והשר משה ארנס. ואולם, שני אלה, ובמיוחד ראש הממשלה, לא קורצו מן החומר המתאים; לא אבן ולא פיקרינג (או שלוחיו) משמשים להם מורי הלכה. מערכת ההתייחסות שלהם היא ישראלית־מקומית באופן בלעדי; אם בכלל, הם יגיבו מן הסתם בכעס על התערבותו של שגריר, ולו שליחה של מעצמה ידידותית, בעניין הנוגע לדעתם למערכת הפוליטית הישראלית, ולה בלבד.

השגריר מאותת על התגובה

בשבועות שקדמו לפרסום הודעות של ועדת רוטנשטרייך־צור ועדת אבן, היה יסוד לסברה כי על הדרג המדיני לא תוטל אלא אחריות עקיפה, זו הקרויה מיניסטריאלית. וכי זו לא תיראה בעיני ה"ה פרס ורבין סיבה מספקת להתפטרות. הערכה זו נשענה גם על ניפוקים נסיבתיים: חזקה היה על מפלגת העבודה שלא תסכים להסתלקות ראשיה פרס ותאומו הסיאמי רבין, במיוחד במצב של ערב בחירות ולמראה האיפוק האמריקאי הרשמי בהתייחסות לפרשה. עתה, אפשר שהערכה זו תיראה טעונה עיון מחדש.

סיבה אחת, ואולי היא החשובה יותר: נקודה כמה שנראה כהסתלקות אמריקאית מן העמדה המצוחקת והמאופקת שננקטה עד כה. השגריר פיקרינג אינו מטפסן: מה שאמר, העיתוי שנבחר להבעת הציפייה האמריקאית למיצוי הדין עם מוכתמי־פולארד, מצביעים על תפנית בעמדה אשר הוכתבה על־ידי הרצון להתרחק מכל מה שנראה כהתערבות בתהליכים פוליטיים בתוך ישראל. הסיבה האחרת היא מתוצרת בית: התערותם של ה"ה פרס ורבין על חברים אבן בישיבת מרכז מפלגת העבודה, בניסוח של־ דעת לא מעטים מבאי המרכז הכבידה את הנהוג בהתכבסויות של תנועת הזירות — השוואה שאין בה כדי להחמיא. התערות זו לא יכלה אלא להותיר רושם על הנוכחים, כי השניים חשים עצמם פגועים ופגיעים כאחד. ואת לעומת טענתם כי לא חטאו, וכי ממילא אין להם יסוד לחשוש ממה שבסופו של דבר אינם אלא התודיעות בלתי מחייבת של יריבים פוליטיים.

שר החוץ פרס טען, גם בדבריו הנרגשים במרכז מפלגת העבודה, כי בימים הקשים אותו גילוי פרשת פולארד היה זה הוא, יחד עם עמיתו שמיר והוא רבין, אשר הציל מפגיעה קשה את היחסים עם ארה"ב. למראה האיפוק האמריקאי הרשמי, זו נשמעה טענה אמינה — ואנשי מפלגתם היודעים להעריך את ערכם של יחסים אלה, יכלו לגלות סולידריות עם מנהיגיהם המותקפים. עתה בא השגריר פיקרינג ומטיל ספק בהערכה זו. יתרה מזו, עוד בטרם אמר הלה מה שאמר, התגלה לעיני חברי מפלגת העבודה אדם פגוע, החש עצמו נרדף עד צוואר על לא עוול בכפו. ח"כ אבן אולי הגזים בתארו את ידידיו פרס ורבין כאובדי עשתונות; אך השניים, ופרס במיוחד, לא הותירו על באי המרכז רושם של מוצקות וביטחון עצמי.

שאלה של עמידה איתנה

הצגת הסולידריות עם המנהיגים המותקפים, שאמורה היתה להיות המסר היוצא מכינוס מרכז מפלגת העבודה מן השבוע שעבר, לא עלתה יפה. מה שאינו אומר דבר לגבי הסולידריות עצמה; ויצר הקיום אכן מחייב, שמפלגת העבודה תוסיף לעמוד כחומה בצורה לצד ה"ה פרס ורבין. אך מי שמכיר מפלגה זו אינו יכול להיות בטוח שכך יהיה. היא ספגה באחרונה שתי מהלומות: כישלון בהקדמת הבחירות, ועתה הטלת אחריות ייחודית על ראשיה בקשר לפרשת פולארד. יש כבר, ובעתיד עלולים להיות עוד יותר מקרב חבריה, לרבות חברים בצמרתה, שיאשימו בשתיקה את יושב הראש פרס. ממילא יש בקרב השכבות העליונות של מפלגת העבודה אנשים, שגם מאסו בצמד פרס־רבין, גם רואים את עצמם כשירים ליטול את המשכות לידיהם. נוסיף לכך את הזכוכות הטבעית של מפלגת שמאל מסורתית, ונקבל מרשם לי מרד אפשרי.

השאלה, אולי מכרעת לגבי התפתחותם של הדיים הפוליטיים בישראל בעתיד הנראה לעין, היא, כיצד יעמדו פרס ורבין במבחן אשר אפשר שנשקף להם. כאן הגורם המכריע אינו טיב הנחמקה השכלתנית בזכות קיום הסטאטוס קוו במפלגת העבודה — במשתמע, קיום קפוני של הסולידריות עם המנהיגים המותקפים — אלא החוזק העצבים והכוח הנפשי של ה"ה פרס ורבין. שניהם למודי ניסיון, ושניהם הושלו בקרבות פוליטיים אין־ספור. אך בשבועות האחרונים נראה לא אחת כאילו עייפו, וכאילו נפגעו ביטחונם העצמי וחושיהם הפוליטיים. ואם צה"ל אמור לנהוג על־פי הכלל כי אין משאירים פצועים בשטח, הרי בפוליטיקה נהוג הכלל, כי פצועים שעורם בודים, חבריהם הורגים אותם.

בעיני רבים וטובים, השאלה החייבת להעסיק בימים אלה את הציבור ואת ראשיו נוגעת מעל לכל למימוש האחריות, ישירה או נגזרת, למה שהיה. אך קרוב יותר אל הדעת, כי, במיוחד במקרה של ספק, עדיף לרכז את תשומת הלב במה שיהיה. בעברית פשוטה, כלום יש במפלגת העבודה חלופה ראויה לה"ה פרס ורבין. וגם אם יש, כלום זה העיתוי המתאים להיפרד מן השניים. התשובה, כך נדמה, היא לאו ברור לשתי השאלות גם יחד. אך כדי שמפלגת העבודה תנהג על־פי התשובה הנ"ל, עליה ללמוד את יתרון הלכידות מיריבתה, היינו: ואילו האיתנות הנפשית של ראש הממשלה שמיר בניין שתשמש דוגמה לה"ה פרס ורבין.

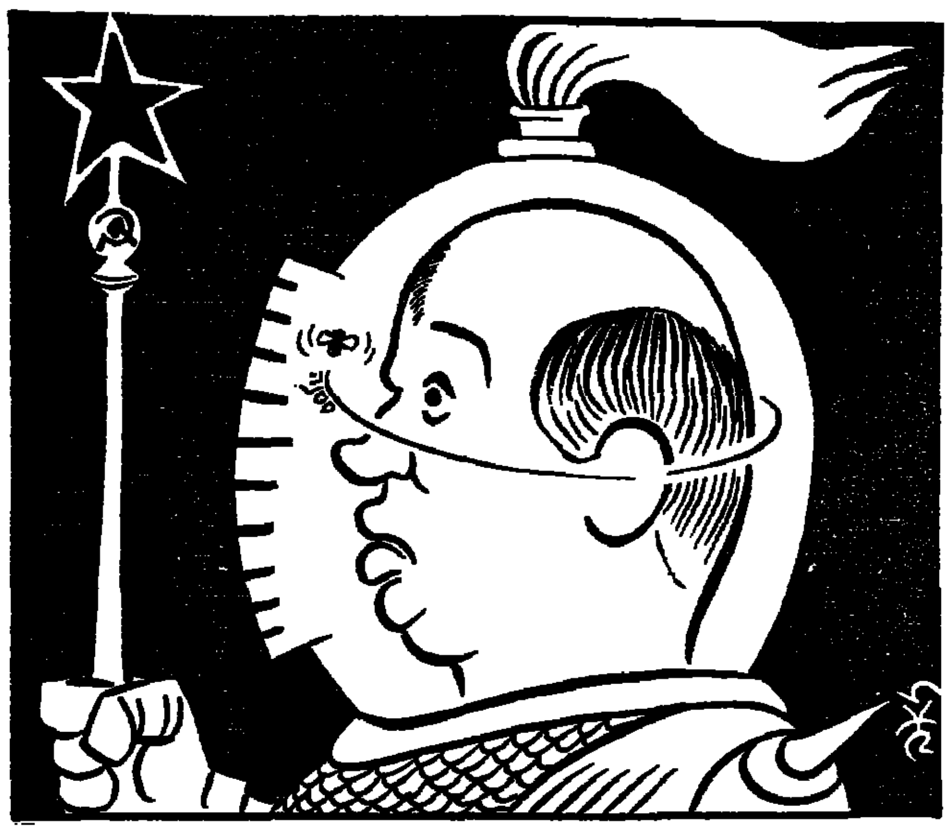

28 יחידות קומנדו

מאת עודד זראי

אווירת הפיוסים בעולם הערבי נועדה להכשיר את הקרקע לכינוס הפסגה ה־13

בשנות השישים גרם המשורר היותר מפורסם בעולם הערבי נזאר קבאני לסערת רוחות כאשר כתב את שיר האהבה הנועז "האם הוא חושב אותי למשחק בידיו". השיר הפך לשלאגר מבוקש בכל האפלה כאשר המוסיקאי המצרי הנודע מוחמד עבד אל־והאב כתב את הלחן והזמרת המצרית העולה נג'את אל־סגירה קצרה הצלחה בביצועו. מאז ועד עצם היום הזה אין המשורר יליד דמשק והמתקרב לשנות השישים לחייו יורד מהכותרות. שנים רבות הקדיש את עיקר יצירותיו ליופיה של האשה ולאהבתו לבירות בה בילה את שנות צעירותו.

נזאר קבאני ניחן בסגנון כתיבה חריף ובלתי מתפשר וספרי שיריו נחטפו במרבית בירות ערב. מעמדו הרם והפופולארי כמשורר הקו הראשון פתח בפניו את דלתות החברה הערבית הגבוהה, אך כל ניסיונות הצנזורה לרכשו עלו בתוהו. בעשור האחרון הפך נזאר למשורר העם המצליף ללא רחם בשליטי העולם הערבי, אותם הוא מכנה דיקטטורים. הוא לא חוסך את שבטו גם מעמי ערב, אותם הוא מדמה ל־150 מיליון דגים שהושמו במקפיא ויוצאים כוויות הקוטב 9 חודשים בשנה.

ממקום גלותו בז'נבה הוא מתאר את המציאות העכשווית בעולם הערבי על רקע אווירת הסולחה השוררת בשבועות האחרונים. לדידו לא קורה בעולם הערבי שום דבר במקרה. הכל מתנהל על פי רצונו של השליט כבתוב בשירו "כל־קוס" לאמור: לא צומח עשב בגן בארצנו ללא הסכמתו (השליט). אין עורפים ראשו של איש ללא פקודתו. כל הכלבים, הפקידים בשכר, אוכלים ומשתכרים על חשבונו. כל הגנבים מהאוקיאנוס ועד המפרץ (ביטוי נפוץ לגבולותיו של העולם הערבי) הודסים, מבעידים, בוזזים, מקבלים שלמונים ואונסים נשים על פי הנחיותיו של השליט.

בוז לבאזר העיתונות

לדידו כפי שבישראל יש "מוסר" העוקב אחר הסופרים והוגי הדעות הערביים, הרי בעולם הערבי קיימים "מוסרות" שתפקידם להשתיק או לחסל כל סופר שאינו מקבל מרות והופך לסירובניק. נזאר מתייחס בבוז ל"בזאר העיתונות" המתקיים באירופה כאשר המשטרים הערביים מתחרים ביניהם על רכישת העיתונים הערביים רבי התפוצה המופיעים בלונדון ובפאריס. עיתונים אלה עוברים מיד ליד בהתאם לגובה המחיר המשולם. השליט הערבי, לדברי נזאר, אינו מסתפק עוד בתמיכה של 10%, 30% או 50% של כתב העת או המשורר. הוא רוצה שליטה טוטאלית על כלי הביטוי, המשכילים והוגי הדעות בערך של 500%.

השליט מבקש לקבוע בלעדית את שערו של השבועון ואת הכותרת הראשית של היומון ואת נושאי ומיחת שירתו של המשורר. לפיכך נתון נזאר במלחמה "עקובה מדם" עם מרבית הממשלים הערביים מבלי לנקוב בשמם, הוא ניצב בודד מול אותם שליטים מזוינים מכף רגל ועד ראש בשליטתו 28 אותיות השפה הערבית, המשולות ל־28 יחידות קומנדו בלתי מנוצחות. הוא יורה את חיציו לא רק לעבר משטרי "העושק" אלא גם ולעתים באותה מידה לעבר ההמונים הערביים המתייחסים לסובב אותם באפאטיות ומאריכים בכך את חיי שליטם.

קמפ דייויד באסלה

"הוי ארצות ללא עמים התעוררו מתרדמה ומשתיקה נוכח העושק הדיכוי", אומר נזאר בשירתו החדשה, הגוררת למרבית המדינות הערביות למחות איסור הפצתה. ביריד הספרים האחרון בקאהיר הופיע נזאר בערב שירה וקצר הצלחה רבה. לדבריו "אכל" העם המצרי את הסכמי קמפ דייויד והשליך אותם לאסלה, כשהוא שומר על אצילותו הערבית. באשר לניסיונות הסולחה גורס נזאר כי האומה הערבית סובלת מאנמיה של אהבה ומלחץ שנאה גבוה וצריך קודם כל לטפל במחלות אלה.

בעמאן נאמר לנזאר, בהיותו שם בביקור קצר בעת האחרונה, שהחלה הספירה לאחור לכינוס הפסגה הערבית ה־13 הדחויה מזה 4 שנים. על פי לוח הזמנים שנכבש בין המלך חוסיין לבין המלך הסעודי פאהד, צפויה הפסגה לאחר חג הקורבן בסוף הקיץ. המדובר בפסגה מן המניין בהשתתפות כל המלכים והנשיאים ולא דוגמת הפסגה המיוחדת שנערכה בקזבלנקה באוגוסט 1985 ושנעדרו ממנה 5 מנהיגים ערביים. תהיה זו הפסגה ה־13 והבאה לאחר פסגת פאס ה־12 ב־1982 שבה אושרה תכנית השלום הבין־ערבית הידועה כתכנית פאס. על פי ההבנה בין חוסיין לפאהד תיערך הפסגה ה־13 בריאד או בטאיף שבסעודיה המשמשת מאז חודש מארס יו"ר תורן של הליגה הערבית עד לראשית הסתיו.

העיתוי הצפוי של הפסגה נקבע על פי שורה של אילוצים הפועלים על כל מדינה ערבית בנפרד ועל כל העולם הערבי יחדיו. ההידרדרות במלחמת המפרץ מגבירה את היורוק קוהן של ששת המפרציות ובראשן סעודיה לעמדה בין־ערבית מד לידיאלית מול איראן ולהבנה עם המערב.

סוריה נתונה בקשיים פנימיים חמורים ובעיקר במישור הכלכלי, המאלצים אותה להיענות ולו זמנית להליכי סולחה עם יריבתה עיראק. גם המשטר הלובי נתון בקשיים פנימיים, כלכליים ובטחוניים המאלצים את קולונל קדאפי להצטרף למאמצי הסולחה לא רק עם אש"ף אלא גם עם עיראק. המלך חוסין מצפה מהפסגה ה־13 כי תאמץ נוסחה חדשה בנושא המאמצים המדיניים באיזור שיש בה כדי לשפר את עמדת ירדן ומחויבותו המוצהרת לבעיה הפלשתינית.

אילוצים אלה ואחרים הם שהביאו את המלך פאהד לשבור את הקרח בין מרוקו ואלג'יריה ולהפגיש את המלך חסאן השני עם הנשיא אל־שאדלי בן־ג'דיד לאחר ניתוק של 4 שנים. כך גם לגבי מאמציו של המלך חוסיין להביא לסולחה משית בין סוריה לעיראק מזה ולהשית הדיאיה בין סוריה למצרים מזה.

חוסיין היה רוצה בכל מאודו כי הפסגה ה־13 תיערך בהשתתפות מצרים, אך עמיתו מלך סעודיה גורס כי עדיין מוקדם מדי. פאהד הורה אמנם להוליך את הריאתם בתחילות המלכותיות בטאיף לקראת איחוו באי הפסגה, אך לפי שעה לא הוכתרו מאמצי הסולחה בהצלחה, בעוד שהליכי הפיוס הממשיים בין הנשיא אסד לבין עיראק עדיין לא החלו.

מקום טוב באמצע

מאת אילן שחורי

לאחר פרישתה מהממשלה מנסה שינוי להתמקם בגוש מרכזי, במרווח שבין לאומנות וכפייה דתית לבין הסוציאליזם המיושן.

רק תוצאותיה של מערכת הבחירות הבאה יקבעו אם תורותה בת השנתיים וחצי של תנועת שינוי בממשלת האחדות העילה או הזיקה לה, אם העניקה תנופה לתנועה זו, המנסה כיום לרכז סביבה את הכחות במרכז המפה הפוליטית, או שהיתה בעוכריה, ותהווה נדבך נוסף בדרך להיעלמותה מהזירה הפוליטית.

אמנון רובינשטיין, לאחר פעילות מוצלחת כשר התקשורת, נימק את פרישתו מהממשלה בשיקולים אידיאולוגיים. [illegible]

אולם בסביבתו הקרובה של רובינשטיין היתה בחודשים הקרובים הערכה ברורה כי תנאי בסיסי להצלחתה האלקטורלית של שינוי בבחירות הבאות מחייבת פרישה לאלתר מהממשלה, עוד לפני הגלת יוזמתה של מפלגת העבודה בכנסת להקדמת הבחירות.

בשנתיים וחצי האחרונות עמדה תנועת שינוי בסימן מחלוקת פנימית, עמוקה לגבי השותפות בממשלת האחדות. היתה זו מחלוקת שהתפתחה לאחר ביצוע הרוטציה ומסירת תפקיד ראש הממשלה לידי יצחק שמיר. עימות זה בא לידי ביטוי גם בימים האחרונים לאחר פרישת שינוי, כשרובינשטיין מבהיר בכישרון מוצלח מאוד את המחויבות של שינוי בממשלה, ועמיתו־יריבו לתנועה, ח"כ מרדכי וירשובסקי, אינו עדיין בדעתו כי היתה זאת טעות חמורה שספק אם שינוי תתאושש ממנה.

אין ספק כי בשנתיים וחצי האחרונות הצליחה תנועת שינוי להוכיח כי מלבד היותה תנועת מחאה וקבוצה של אנשים מטיפים בשער, מתבלטים חבריה גם בעשייה ממשלתית. היו אלה השנתיים וחצי הראשונות שבהן ניתנה הזדמנות לחברי שינוי להשתתף בפעילות הממשלתית, מאז נוסדה התנועה לפני כעשר שנים בגלגולה הקודם [illegible] לא השתתפו ב־1977 בממשלת הליכוד. [illegible] את הקרע הראשוני בד"ש, ממנו צמחה לאחר מכן תנועת שינוי. כמה מבכיריה תפשו עמדות חשובות במנגנון הממשלתי ועבודתם קיבלה תהודה ציבורית נרחבת — יורם אלסטר, כמנכ"ל משרד התקשורת ואחר כך כיו"ר חברת בזק; עו"ד אברהם פורז, כיו"ר מנהלת ההקמה של הערוץ השני; יאיר רוטלוי, כיו"ר מועצת המנהלים של רשות הדואר, ורבים אחרים.

לגיטימציה לשרון

רובינשטיין עצמו השאיר אחריו במשרד התקשורת שורה לא קטנה של הישגים בתחומי המשרד השונים. השבוע אמר כי בתקופת כהונתו ניסה ליישם את מצע תנועת שינוי בתחומי הפעילות השונים במשרד, בין היתר על ידי ביטול מונופולים של חברות ממשלתיות, הגדלת התחרות, הקמת יחידות עצמאיות ללא מימון ציבורי ועל בסיס של רווח, ביטול הסובסידיות במשרד, שיפור השירות לציבור וצמצום העובדים.

"המחשתי למה תנועת שינוי מתכוונת כשהיא מדברת על רפורמה בתפקוד המנהלי והכלכלי של משרדי הממשלה", אמר רובינשטיין. הוא מתפאר כי במשך כל תקופת כהונתו לא היה יום של שביתה בחברת הבזק ובדואר. רק ממש ביום עזיבתו נקטו העובדים מספר עיצומים, אך ללא קשר לשר הפורש. במישור הממשלתי רואה רובינשטיין את הישגה של תנועת שינוי בתחומי החקיקה והכלכלה. שר התקשורת היוצא נוטל לזכותו בין היתר את ביטול יוזמת "חוק נקש", את מינויו של פרופ' ברונו לנגיד בנק ישראל ואת ביצוע מסקנות ועדת בייסקי.

אך כגודל התרומה הפנימית והחיצונית של שינוי בממשלה, כך כנראה גם גודל הנזק הפנימי. רובינשטיין רואה את התלהטות הוויכוח הפנימי כנקודה שלילית יחידה להשתתפותה של תנועת שינוי בממשלת האחדות.

אך ח"כ מרדכי וירשובסקי, ועמו לא מעטים מבין חברי תנועת שינוי, טוענים כי התנועה היתה חברה בממשלה שבה התקבלו החלטות הנוגדות מהותית את "האני מאמין" של התנועה, דבר שגרם נזק תדמיתי גדול לתנועה ויהיה לה לרועץ במערכת הבחירות הקרובה. כדוגמה הם מביאים את ישיבת תנועת שינוי בממשלה שניהלה יד קשוחה כלפי תושבי השטחים, תנועה שהסכימה לשבת לשולחן אחד עם אריאל שרון, שקיבל בשנתיים וחצי הללו לגיטימציה מחודשת, תנועה שלא הצליחה ליישם ולו אחד מעקרונותיה במהלך השותפות הממשלתית, ולעומת זאת נאלצה לעשות ויתורים עקרוניים רבים. השתתפות הממשלתית חייבה הבלגה במספר רב של נושאים, כך שהקרקע נשארה פתוחה לתנועות כמו רצ ומפ"ם, שהגבירו את אהדת הציבור כלפיהן על חשבון תנועת שינוי.

פרק מיוחד בניתוח שותפותה של שינוי בממשלת האחדות ידון במערכת היחסים עם מפלגת העבודה. למעשה, מלבד הנושא המדיני והדרך לשלום, לא היה דבר משותף בין שינוי לעבודה. שתי התנועות פעלו במישורים שונים, בעיקר בתחומי החברה והכלכלה, דבר שהביא לידי עימות מתמשך בדיוני הממשלה ובהחלטותיה. נציגה של שינוי בממשלה הרים לא פעם את ידו נגד עמדת שרי מפלגת העבודה. בנושאים כהקמת ועדת חקירה ממלכתית בעקבות פרשת השב"כ, יישום המלצות ועדת בייסקי, מדיניות היד הקשה בשטחים, נושא המינויים הפוליטיים והמפלגתיים, הדיונים למפלגות הדתיות ונושאים אחרים. לדברי רובינשטיין, זהות הדרך בתחום המדיני והצבוריות של שינוי לחיזוק הקו המתון בממשלה היו הצדקה לשיתוף פעולה בין שינוי ומפלגת העבודה, ודוף העימות העיוני הגדול ביותר התחומים, ותוף הגדרתו את מפלגת העבודה כתנועה בעלת תורה סוציאליסטית מיושנת וגישה מפלגתית צרה.

בימים אלה נמצאת תנועת שינוי בשיאם של מגעים עם ל"ע וקבוצת פעילים בראשות יצחק ברמן ויחזקאל הרמלך, כדי לנסות ולהביא להקמתו של גוש פוליטי חדש שיתמודד על קולות המרכז בבחירות הקרובות. מגעים ורשמיים מתנהלים עם מספר שמועות ומתמקדים בעיקר על רידוג האישים שירכיבו את הרשימה המשותפת. גם בשינוי מבינים היטב כי לתנועה כמו שינוי קיים סיכוי לתנופה בקלפי, עם פרישתה מהממשלה, רק בדרך של ליכוד כוחות במרכז המפה הפוליטית ופעולה במרווח שבין לאומנות וכפייה הדתית לבין הסוציאליזם המיושן.

קו המשווה / יואב קרני

היום בו נפלה מדינת פלאנואה

טגוסיגאלפה, הונדורס

ביום רביעי, ה־13 במאי, בשעה שבע בבוקר, התחילה המלחמה בחופי הרפובליקה של פלאנואה. מטוסי הפיקוד האטלנטי של ארה"ב הפציצו את שדה־התעופה של סרס חיו, מסוקים הנחיתו אחר כך את לוחמי הדיוויזיה ה־101, וכעבור שעתיים הופיעו גם המארינס. לאורך "החוף הארוס" (זה הכינוי שניתן לו) התחילו להתאבך פס־ריות־עשן לבנות. כלי־רכב אמפיביים בקעו מן הנחתות, צלחו את מי האוקיינוס האטלנטי, ופלטו מאות חיילים מגוייסים אל הדיונות. מאה עיתונאים עמדו והשקיפו ואחר כך גם הקיפו את כלי הרכב האמפיביים, והעסיקו את המארינס בחוויות צילום. "בבקשה", נשמע אחד הקצינים מתחנן לפני העיתונאים, "תנו לנו לצאת".

אחר כך הוסעו העיתונאים בשני מסוקי "צ'ינוק" כבדים של צבא ארה"ב אל זירת הנחיתה השנייה, בקרבת בוגנל. מסוקים אחרים פלטו מתוכם עוד מגוייסים, אבופי אס־16. גם פה היתה הפעילות המאומצת ביותר כרוכה בחוויות צילום. סרן מייקל יוז מחיל־הנחתים, שפיקד הוד מרוחות כבבגדי־הסוואה הגיגיים, תודך את העיתונאים ללא לאות, קרבות כבדים, אמר, מתחוללים בפלאנואה.

לבסוף הגיע מפקד כוח־המשימה, קולונל חיל־האוויר ג'והן קינור. האם הקולונל מוכן לספר לנו מהי מדיניות החוץ של פלאנואה? "פלאנואה היא ארץ פיקטיבית", ענה הקולונל. והאם גם הכרשת שבה נמצאת פלאנואה היא פיקטיבית? "אתה יכול להסיק בעצמך את המסקנות על זהותה של פלאנואה", יעץ הקולונל.

פלאנואה הוקמה באותו בוקר במרכז החוף הצפוני של הונדורס, לאורך ג'ונגל סבוך, בין עצי קוקוס, על אדמה טרופית לוהטת. היא היתה היעד של תמרון פלישה אמריקאי, אולי הגדול ביותר בהיסטוריה של אמריקה המרכזית. צבא ארה"ב, בשיתוף מוגבל של צבא הונדורס, שחרר את חופי פלאנואה מלוחמי גרילה דמיוניים שהשתלטו עליהם. קולונל קינור, ותיק קרבות וייטנאם, הודה: "כאשר מסתיי מעל האיזור, חלף בי הזכרון שכבר הייתי פה". הצבעים דומים לוייטנאם, הצמחייה דומה, אפילו מזג־האוויר קצת מזכיר.

אבל איש מן העיתונאים שנקבצו למעמד הצליודי הזה לא חשב על וייטנאם. 160 ק"מ דרומה מחופי פלאנואה נמצאת מדינה לא־פיקטיבית בהחלט, ושמה ניקרגואה. חייל אחד, בתנוחה קרבית, שהמתין להוראות, אמר לעיתונאית אמריקאית במבטא דרומי מובהק: "אנחנו עושים שירים, שירים כלפי אמריקה המרכזית, שירים כלפי העולם".

יום רואי החשבון

על אף קרבתה המאויימת של ניקרגואה, נשיא הונדורס, חוסה אסקונה אויו, אינו מודאג. כאשר ביקשתי ממנו לדרג את עוצמת הסכנה לשלום אמריקה המרכזית במין סולם־מדד פוליטי, צחק הנשיא ואמר: "שלוש. לא, שתיים וחצי".

המפקד העליון של צבאו, הגנרל אומברטו רגאלאדו ארננדס, היה עסוק בימי התמרונים האמריקאים בשורה של עניינים לא צבאיים. על פי רגאלאדו, מסבכים אינם ואר־הביו, יישק דבר בהונדורס. הצבא, סוף סוף, הוא המוסד היציב ביותר במדינה מלמוריה־תחלאות ההפיכות.

מרכזיותו של הגנרל בחוג הונדורס מקבלת ביטויים רציניים. וגם אנקדוטאליים. במשך שהייה של שבוע בטגוסיגאלפה היה אפשר לשמוע שהגנראל מנהל משא־ומתן עם נציגים של איגודי איכרים, הדורשים אדמות; הגנראל מגדיר את תפקידה של העיתונות בחוף הונדורס ("העיתונאים הם חיילי הדמוקרטיה"); נותן ציונים למבקרים אורחיים של מדיניות־הרכש של הצבא ("קומוניסטים"); ומפרסם מודעות־ענק, על פני עמודים שלמים של כל עיתוני הונדורס, לברך, לא פחות ולא יותר, את ציבור רואי החשבון לרגל ("יום רואה החשבון האינטר־אמריקאי").

באיזור המטרופוליני של טגוסיגאלפה חיים 700 אלף בני־אדם, כמעט פי שניים מכפי שהיו בה לפני שבע שנים. אבל נתון הסטטיסטיקה הוא נותנת למבקר הזר תחושה של דוחק וצפיפות בלתי־נסבלים. היא בנויה על רכסי־הרים, וכמה מן הרחובות בה משופעים בכדי 50 או 60 מעלות. כמעט כל רחובותיה, בכללם גם הרחובות המרכזיים, צרים כדי מחנק. תור של חמש מכוניות בצומת משתק על נקלה את התנועה בכל רחבי העיר.

לעת ערב שוקעת "טגוס" (כך מקצרים ההונדוראים את שמה) בתנומה עמוקה. כאשר דיווחתי למבקרים מקומיים שבלילה הראשון של סוף־השבוע ביקרתי במועדון הלילה "קיוטס", במסעדת "קלוסטר" ובבאר "טוסטה", הם הסבירו שבזה השלמתי את מכסת הבילויים האפשריים.

טגוסיגאלפה היא גם עיר־הבירה היקרה ביותר באמריקה המרכזית. אף כי היא נמצאת בארץ העניה ביותר, המטבע הלאומי, ה"למפירה", לא פוחת מאז 1918. שווי הצי־דולר, וזה הפלא שמכוניות טגוסיגאלפה יקרות יותר ממכוניות ואשינגטון. פיחות מטבע, מסבירים יודעי דבר, נחשב כאן לפגיעה בכבוד הלאומי.

יהודים ופלשתינאים

העיתונות של טגוסיגאלפה, למרבה ההפתעה, היא אולי רבת־הדעות ביותר באמריקה המרכזית. אחרי ההדרגתיות האידיאולוגית של עיתוני מנגואה, אחרי החולבאריות של יומוני גואטמאלה, אפשר לפתוח כאן עיתון בלי להיתקף תחושה של אי־נוחות. על פי הערכה מוכרים ארבעת עיתוני טגוסיגאלפה 140 אלף עותקים ביום, בארץ של 4.5 מיליוני תושבים. שני עיתוני גואטמאלה מוכרים בקושי 60 אלף עותקים בארץ של שמונה מיליונים.

העיתון בעל התפוצה השנייה בגודלה, "לה טריבונה", בעל השקפות שמרניות בדרך כלל, שייך לפוליטיקאי קארלוס רוברטו פלורס פאקוסה, המתכוון להתמודד לנשיאות ב־1989. פאקוסה הוא בן למשפחה פלשתינית נוצרית, שהיגרה להונדורס בתחילת המאה. בהונדורס יש קהילה גדולה של מהגרים פלשתינאים, כמה עשרות אלפים, הם נקראים כאן "טורקוס", כלומר טורקים, והאיל והגיעו עם דרכוני האימפריה העותומנית. מימרה מקובלת: "בהונדורס יש יותר פלשתינאים מבית ג'אלה מאשר בבית ג'אלה".

יש גם יהודים בעמדות ציבוריות, ודף הדוורוייתה של הקהילה המקומית. המנהיגים הבנקאי חיימה רוסנטאל הוא אחד משלושת סגני הנשיא. גילברטו גולדסטיין, אחד האנשים העשירים ביותר בהונדורס, הוא ציר קונגרס מן "המפלגה הלאומית". אין שום מתח בין יהודים לפלשתינאים בהונדורס. גם מפני שרוב הפלשתינאים מתייחסים אל המולדת הישנה כאל אלמנט נוסטאלגי רחוק בביוגרפיה שלהם.

مطابقة الأصل

גוף חולה בנפש חולה?

סוד ההתגברות על מחלות טמון בנפש – גורסת אסכולה פסיכולוגית. ★ החוקרים מודים שהמנגנון מאחורי תופעה זו עדיין אינו מוכר להם

מאת פרופ' מיכאל מור

בעיית הקשר בין מחלות פיזיות לבין גורמים פסיכולוגיים מטרידה זמן רב את אנשי המקצוע, הן בתחום הרפואה והן בתחום הפסיכולוגיה. קיום הקשר בין בריאות ומחלה בשני התחומים (שהם, למעשה, אינם אלא הגוף והנפש) זוכה לתמיכה במקורות רבים ומגוונים, אם כי לרוב בלתי מדעיים. כולנו שמענו על אנשים "פרימיטיביים" שחלו ואף מתו בעקבות כישוף, ועל אחרים שעל אף שהיו חולים אנושים חיו עד ליום הולדתם או עד לאירוע אחר שהיה חשוב להם. התקפות לב והתקפות קצרת המתרחשות סמוך להתרגשות, אף הן מעידות על "תרומה" פסיכולוגית לחולי גופני.

אחד הנסיונות השיטתיים לקשר בין שני התחומים נעשה לפני קרוב לעשרים שנה על-ידי הולמס ועמיתיו, שפיתחו סולם להערכת לחצים. חוקרים אלה התמקדו במיוחד בשינויים החלים בחיי היומיום של אדם, ולכל שינוי העניקו ערך מספרי. למשל, חופשה שנתית מקבלת 13 נקודות, מעבר לדירה חדשה – 20 נקודות, פרישה לגימלאות – 45 נקודות, נישואין – 50 נקודות, גירושין – 73 נקודות, ומות בעל או אשה – 100 נקודות. הולמס מצא שכ–80 אחוז מאלה שאגרו במהלך חודשים אחדים 300 נקודות או יותר, חלו תוך שנתיים במחלה רצינית.

הסברים שונים הוצעו לתופעות אלה. לפי אחד ההסברים, רגשות חזקים ומתמשכים מלווים בשינויים פיזיולוגיים שגורמים נזק לאורגנים. תיאוריה מפותחת יותר טוענת שהאורגניזם מגיב תחילה ללחץ מתמשך על-ידי גיוס כל הכוחות ועל-ידי התגוננות, ורק כשכוחות התנגדות אלה אוזלים מגיבה המערכת האנדוקרינית באופן הרסני, ולעתים אף קטלני. דוגמה קלאסית לשרשרת אירועים כזאת היא ההתפתחות של כיב קיבה – דאגות, כעס עצור, חרדות, תלות ומצבים ריגושיים שליליים דומים גורמים להפרשה עודפת של חומצת קיבה.

הפרעה פסיכוסומטית זו (פסיכו – נפש, סומה – גוף) היא רק אחת משורה ארוכה של מחלות דומות, וביניהן אנורקסיה נרבוזה, מיגרנות, לחץ דם גבוה והתקפי לב. בכולן ניתן לזהות את השפעתם של גורמים פסיכולוגיים על התפתחות המחלה הגופנית.

אולם הגישה הפסיכוסומטית (הידועה גם כרפואה התנהגותית) מתפשטת גם לתחומים פחות ברורים ומובהקים, בהם השפעתם של גורמים פסיכולוגיים טרם הוכחה. המעניין והחשוב ביותר הוא הניסיון למצוא היבטים פסיכולוגיים במחלות ממאירות. כבר שנים ישנם חוקרי סרטן הסבורים כי כולנו מייצרים מדי פעם תאים סרטניים. אבל אלה מתגלים מיד על-ידי מערכת ההגנה של הגוף ומושמדים. מחלת הסרטן תוקפת כמוסר של דבר את אלה שמסיבה כלשהי מערכת הגילוי וההשמדה שלהם אינה תקינה. אם ניתן יהיה לקשר בין גורמים פסיכולוגיים לבין הצלחת פעולתה של המערכת האימונולוגית, נוכל להצביע על יסודות נפשיים הגורמים להתפתחות מחלת הסרטן.

יצירת הורמוני לחץ

קבוצת רופאים בריטיים פרסמה אשתקד ספר ("היבטים פסיכולוגיים של סרטן") המסכם את תוצאות המחקרים הראשוניים שנעשו בנושא זה. כמה מן הרופאים הציעו מודל, לפיו גורמים פסיכולוגיים מביאים ליצירת הורמונים של לחץ המפחיתים את יעילות המערכת האימונולוגית. דבר זה מאפשר התפתחות תאים סרטניים והתפשטותם. מעל לעשר שנות מחקר לא הספיקו להוכחת שרשרת אירועים זו, אם כי כל חוליה שבה קיבלה במשך השנים תמיכה ניכרת.

צוות אחר של רופאים דיווח על שורת מחקרים אודות הפרוגנוזה של חולי סרטן, עם דגש מיוחד על סרטן השד. המשתנה העיקרי שעניין צוות זה הוא הנטייה לבטא רגשות לעומת הניסיון לדכא ולהדחיק אותם. משתנה זה, שקודם לכן נמצא קשור לסרטן הריאות נקשר גם לחולות בסרטן השד. בכמה מחקרים נמצא שחולות אשר נלחמות במחלה, מתכחשות למציאות, ומבטאות את רגשותיהן בחופשיות נשארות בחיים זמן ארוך יותר מאלו שמאבדות את התקווה, מרגישות חסרות ישע ומדחיקות את רגשות הכעס שלהן. החוקרים מודים כי המנגנון מאחורי תופעה זו אינו מוכר להם. הם אף אינם יודעים אם האדישות והדיכאון מביאים להתפתחות הגידול הסרטני, או שאולי התפתחות הגידול גורמת לאדישות ודיכאון. יש צורך בעוד מחקר מעמיק, למשל מחקר שבו החולים האדישים יקבלו טיפול פסיכולוגי תומך) כדי לברר את טיב הקשר. כבר עתה אפשר לראות במימצאים חיזוק לדבריו של חלוץ הגישה הפסיכוסומטית, ד"ר פ. דנבר, מלפני ארבעים שנה: "חשוב יותר לדעת לאיזה סוג חולה יש המחלה, מאשר איזה סוג מחלה יש לחולה."

ההילה חוזרת לאימהות

מאת יהודית קנולר

על תפקידו של האב בחינוך ילדים והגישה השוויונית אל נושא ההורות כבר שמענו, ולכן התפלאנו לגלות שתי עבודות לקראת תואר מוסמך במחלקה לפסיכולוגיה של אוניברסיטת בר-אילן, המחזירות את ההילה לאימהות. עבודות אלה אף מדגישות את ההשפעה המכרעת שיש לאם בעיצוב דמותו של הילד בגיל הרך.

משה חביאל בחן את עמדות הילדים כלפי נכים, בשלבי התפתחות שונים, ובהשפעת ההורים על עמדות אלה. המידגם שלו כלל ילדים משתי קבוצות גיל – 5–6 ו–12–13. בממצאיו איתר החוקר את הנטייה כי ילדים קטנים מביעים עמדות שליליות יותר כלפי נכים מן המבוגרים יותר. הוא גילה גם כי עמדת האם ביחס לנכה משפיעה במיוחד על עמדת הילד בגיל צעיר, ואילו לעמדת האב אין השפעה. יתירה מזאת, נמצא גם קשר בין עמדת האם לילד המבוגר יותר. היינו עיצוב האישיות על ידי האם נמשך גם בגילאים גבוהים יותר.

רבקה בר-דוד (קהת) בדקה את יכולת השיפוט המוסרי אצל ילדים בשלבי התפתחות שונים ואת השפעת הדימוי העצמי של הילד והשפעת הוריו על יכולת השיפוט. החוקרת ראיינה 199 ילדים בטווח הגילים 8–9 ו־13–14. המסקנה שלה היתה כי השיפוט המוסרי קשור לדימוי העצמי. ככל שממדי הדימוי העצמי גבוהים יותר, כך גדלים ממדי השיפוט המוסרי. עוד העלתה רבקה בר-דוד בעבודתה, כי גישתם של ההורים לילד תורמת אף היא ליכולת השיפוט המוסרי. התרומה היחסית המשמעותית ביותר היתה רווית האם או קרבתה לילד.

ממצא מעניין אחר: ככל שהילדים תופסים את הוריהם כמפעילי פיקוח ורווחה, כך שיפוטם המוסרי נמוך יותר. מכאן, המסקנה היא שכדי לשנות את רמת השיפוט המוסרי של הילדים צריך לשנות את גישת ההורים.

ואם מדובר בדימוי עצמי, כדאי להתייחס גם לעבודתה של גילה ברק, אף היא לתואר מוסמך מן המחלקה לקרימינולוגיה של אותה אוניברסיטה. כאן נבדק הדימוי העצמי וההסתגלות של נערים טעוני טיפוח לצה"ל. מעבודה זו עולה, כי יש קשר בין עבר פלילי לקשיי הסתגלות לצבא, בשנה הראשונה. בשנה השנייה לא היה כבר הבדל בין בעלי עבר פלילי לבאים משכבות מצוקה. ככל שהדימוי העצמי עולה, כך עולה יכולת ההסתגלות לצבא. נערים שעברו הכשרה מקצועית, כדי שיוכלו לעסוק בצבא במקצוע, הסתגלו יותר בקלות.

המלצת מחקר זה היתה להמשיך בפרויקט של גיוס נוער טעון טיפוח ולהשקיע בו יותר בשנה הראשונה בשיקום והדרכה, היות וההסתגלות היא תהליך דינאמי ומתמשך והסתגלות בתקופה מוקדמת תורמת להסתגלות בתקופה עוקבת. כאמור על הטוב ביותר לשיקום והסתגלות מומלץ להעניק הכשרה מקצועית לחיילים הללו, כדי שימלאו תפקידים מקצועיים ומשמעותיים, לעומת תפקידי המינהלה שבהם נהגו לעסוק ושהיו בעלי סטאטוס נמוך.

לסיכום: באמצעות תוכניות לשיקום והדרכה, הכוללות הכשרה מקצועית מתאימה, ניתן להשפיע על הדימוי העצמי ועל שיעור ההסתגלות של החיילים הללו לצה"ל.

חליפת שני חלקים מכותנה בסגנון סאפארי לבוקר – פרי עיצובה של מירי שפיר. הרקע בז' ועליו ציור יד בגווני ירוק, כתום וחום (צילום בן לם)

מיזוג של מסורת וחידושים

הצעקה האחרונה

מאת שולמית קיסרי

רחוב ירמיהו בתל אביב, שהחל להתפתח בשנים האחרונות והפך להעתק מעורפל של ה"צ'יינה טאון" במנהטן, הולך ומקבל צביון אלגנטי יותר, בעל איפיון תל-אביבי עם מרכיבים מהודרים – מיזוג של מסורת וחידושים. את המסורת מעניק אמיל גטלן במסעדת קטנה שלו, הקיימת באותה צורה ובאותה כתובת בדיוק מזה 25 שנה. את הצבעון האלגנטי מעניקים אופנאי העילית – אוברזון ופרוביזור – אלינור נספם. ריכוז של שלוש חנויות אופנת-עור בחלק המערבי של הרחוב: מאקס, גורדון וג'ינג'ס. את האווירה ה"פריקית" נוסח סוהו עם חן רב יוצרת תערובת של מסעדות ובתי אופנה קטנים תואמים כמו פרדשקי ואנדריאה ואליהם מצטרפת חנות הספרים הקרויה ירמיהו כ"ז.

ניסוח אלגנטי חדש החלו להורים חנויות אלה לאופנה מיובאת. כאמור – תבשיל מעניין וייחודי בעל טעם וריח ואפילו אנינות-טעם. את האנינות של הרגע האחרון הוסיפה מירי שפיר, שזה מקרוב באה. בחנות האופנה היפהפייה שלה צירפה מימד מהודר ובלתי מצטנע בסמוך למסעדה קטנה היוקרתית. תערובת של שיש, מראות עבק התצלום אופנה בצבע והמימונים לא מקובלים בארץ, יוצרים יחד משיכה לקונות...

מירי שפיר, מעצבת האופנה הישראלית הוותיקה, החלה את הקריירה שלה לפני כ־30 שנה כתלמידת בצלאל בירושלים. מלימודי אמנות עברה ללימודי ציור אופנה וב־1965 הפכה ליועצת לענייני אופנה ומעצבת של דגמים מיוחדים לכלבו שלום שנפתח אז ככלבו מבטיח. בכלבו רכשה ניסיון רב בארגון צוות, בתיאום אופנה, בעיצוב חלונות ראווה ובהכנת קולקציות. אחר כך יצאה ל־8 שנים לחיות באיטליה וספרד, למדה ספרדית ואיטלקית, תרבות האמנות מקומיות וקלטה אסתטיקה של תרבויות עתיקות ואת הייחוד של העיצוב האיטלקי החדש. ברומא פתחה מירי שפיר גלריה לציור ישראלי, שאותה ניהלה בהצלחה רבה. בין השאר שימשה במשך שלושה חודשים כבפילתה של אליזבת טיילור בסרט שצולם באלפים האיטלקיים. כשחזרה לארץ, קיבלה את התפקיד של מעצבת האופנה ב"כיתן". כבר אז ניתנה מירי כמיזוג של מינהלנית ואשת קריירה מצליחה ומעצבת רבת-ניסיון. כשסגרה כיתן את מחלקת האופנה, עברה מירי לעבוד בפולגת, אך כאן נחלה אכזבה מרה כאשר, בניגוד לציפיות, לא ניתן לה לממש אף אחת מן התכנונות שאותן פיתחה במשך הקריירה שלה. במשך השנתיים האחרונות תיכננה בקפידה את המעבר לניהול בית אופנה עצמאי, שהיא המעצבת והשותפה בו. השותפה הפינאנסית והניהולית השנייה היא יהודית ארנון. צוות העובדים מורכב מחלק גדול מבעלי המקצוע שעבדו עם מירי בכל שלבי הקריירה שלה. בית האופנה החדש מבוסס על עקרונות אחרים: תפירה וביצוע מעולה, מלתחה לכל שעות היום במבחר בדים בלתי שיגרתי, שנקנה ביוון, איטליה וגרמניה, אביזרים (נעליים, ארנקים, תכשיטים) המעוצבים אף הם על ידי מירי שפיר והמותאמים בצבעים ובאריגים למלתחה הנתונה. "חשוב לי", אומרת מירי, "שזו לא תהיה אופנה לנשים עשירות. ליום אני מציעה מערכות מכותנה וישי (משבצות קטנטנות) לכל הגילים ומערכות מכותנה חלקה בסגנון צעיר. לאחר הצהריים ולערב – מערכות פשתן, משי, כותנה, משי פראי, כותנת ז'אקארד ותחרה. אני קולטת מתוך ההיצע האופנתי את הסגנונות והצבעים הקודמים הראויים לי ומקווה שאמצא להם את הלקוחות המתאימים."

למירי שפיר מבחר ז'אקטים המעידים על התייחסות מקצועית לתפירה וטעם רב, שמלות כלה, מערכות וחליפות, והעיקר, לדבריה, מבחר מיועד לכל גיל. המחירים: שמלות כלה בין 500–2500 שקל, ז'קטים – מ־150 ל־500, חולצות החל מ־95, חולצות משי מכותנה 250 שקל.

דיגום נכון

אחת ההצלחות המעודדות בתחום התעשייה הישראלית היא סיפור ההצלחה של נעלי בריל. מפעל זה, המייצר נעלי גברים, יכול לזקוף לזכותו את כל מרכיבי ההצלחה: פיתוח המפעל וערכון המבשר לרמה הבינלאומית הגבוהה העכשווית. יש ערכון דגמים בחומרים (סוגי עור וצבעים) ודיגום נכון לטעם קהל גברים בינלאומי, שיווק אינטנסיווי בארץ ובחו"ל, שיווק בחו"ל על-ידי השתתפות בתערוכה בינלאומית ורשת חנויות מעוצבות בטוב טעם. אוסף בריל הוא אוסף משוך, המבוסס בעיקר על אופנה קלאסית בהשראה איטלקית ועל נעליים רכות, נוחות, בסגנונות צעירים מהודרים. האופנה הנוכחית מציעה נעלי מוקסין בעלות לשונות משוננות, נעליים קלועות, נעליים מאובזמות ונעליים עם לשון אלגנטית. הצבעים הם במבחר רב – לבן, בז', חום, כחול, אפור, שחור ובורדו. למפעל, המייצא גם לארצות השוק המשותף, לקנדה ולארה"ב, יש שלוש חנויות: בקניון ברמת-גן, ברחוב דיזנגוף בתל-אביב וברחוב בן-יהודה בתל-אביב. את הנעליים אפשר למצוא גם ברוב חנויות נעלי הגברים בישראל. המחירים הם מ־95 ועד 145 שקל, סביר בהחלט לנעליים ברמה אירופית.

להיט אופנתי

הפוטנציאל הטמון בחברת "מודן" ובחבורה של הבעלים והמעצבת הוא כל כך ברור, עד כי ניתן לצפות לה עתיד מזהיר גם בעין לא מגומחשבת. מבחר גדול הוצג לקניינים ולעתונות, ובו תיקים, מזוודות, תרמילים, תיקי בית ספר, תיקים לגן ילדים, לצבא, לספורט. המירשם להצלחה כבר הוכיח את עצמו, שכן בתקופה קצרה מאוד של ארבע שנים הפכה מודן מבית מלאכה למפעל המעסיק 250 עובדים. מחזור העסקים שלה – 5.5 מיליון דולר והמכירות ליצוא – 2.5 מיליון דולר.

הסוד הפשוט לכאורה של מודן הוא פיתוח, מחקר, יישום, מאמץ מקסימלי בכיוון הטיב והאיכות והתוצאה – דגמים מפתים. המעצבת, דנה בבול ויונפלד ושני בעלי המפעל משקיעים בטכנולוגיות מתקדמות, בבדים משובחים, העוברים תהליכים נגד מים, בתכנון תרמילים, תיקים לבית הספר או לטיולים, שישמרו על היציבה של הילד או "עזר בעזרת חוטים חדישים, צבעים וגימיקים ללא סוף, כל פרט בבדים בקישוט בססים במשקל הנוצה, באבזמים, ברוכסנים ובתכנון השימושי והופכים כל יצירה פשוטה של מודן ללהיט אופנתי. בקיצור, נעים לראות ומעודד לדעת. החברה פתחה כבר מרכז תצוגה במערב ארצות הברית והפכה ללהיט אצל כל תלמידי בתי הספר בארץ. המחירים – מ־17 ועד 55 שקל לתיקי נוער ילדים ותיקים אופנתיים, ו־80 שקל למזוודת נסיעות רב שימושית. הלהיט האחרון – אריזות למוצרים קוסמטיים. כמעט שכחתי את שקי השינה, המתאימים לתרמילים פונקציונאליים – כיף לכל מטייל בכל גיל.

מדוע בוכה הגננת?

המורים של פעם הוצגו כצודקים תמיד ובעלי יעוד, כאשר המורים כיום מוצגים כצינור להעברת מידע בלבד – כך עולה מדברי ד"ר מירי ברוך, מרצה לספרות ילדים

מאת אסתר בלווה

כיצד הצטיירו המורה והגננת בספרות הילדים העברית של שנות הארבעים? מהי דמותם בשנות השבעים? זה היה נושא הרצאתה של ד"ר מירי ברוך ביום עיון לציון שלושים שנה לחוג לספרות של האוניברסיטה העברית.

מתוך 67 יצירות לילדים שאותן בחנה, עמדה ד"ר ברוך, שהיא ד"ר לספרות ילדים באוניברסיטה העברית ובסמינר לוינסקי, על מאפייני המורה והגננת אז והיום. המורה של שנות הארבעים מוצג, לדבריה, כדמות אירופית גברית. (מורה לא נזכרה אז בספרות), פלאקטית משהו, אבל דמות-על. המורה היה מביט בילד, והילד היה ממהר להיכבש למבטו. ממרומי הקתדרה שלו היה המורה מצווה, מרעים בקולו, ומצטייר בעיני תלמידיו כמי שניצב גבוה מעליהם, תרתי משמע.

התלמיד בשנות הארבעים האמין שלמורה אכפת מההוראה ומן התלמידים. להיות מורה היה יעוד. מורה שהלך לעבוד בפרדס לא התחזה, אלא עשה זאת מתוך אמונה שיש לחנך את התלמידים לערכים כמו אהבת הארץ, העם והעבודה העברית. הוא חינך לקולקטיוויזם ולביטול האגואיזם. הוא צדק תמיד, גם אם הרגיז. זו היתה דמות נהדרת בידי פיה הפנימי. המבניסט שלימד ספרות שידיביה אל לב הילד.

לעומת המורה היתה הגננת תמיד אשה, למרות שבמציאות היו כמה "גננים". היא היתה סמכותית, ידעה הכל טוב יותר. היתה אשה חזקה, סמל העוצמה, ואף פעם לא בכתה.

מה קרה לתדמית של המורה והגננת מאז ועד היום? ד"ר מירי ברוך טוענת כי המערכת של מורה-תלמיד התחלפה. כמעט ואין כיום מורים גברים. הטענה שחל פיחות במעמד המורה מפני שההוראה היא נחלת הנשים – והן הרי רגשניות ומתחננות – אין לה על מה לסמוך. "מה שנכון הוא, שחל פיחות במעמדו של המבוגר בעידן המודרני", היא אומרת. "הילד הוא מרכז העולם. הוא עומד ומחלק ציונים לגדולים: לגננת, למורה, למנהלת ולהורים. הדמוקרטיזציה של כל המערכת החברתית, שינתה את הפרופורציות שלה. בשנות הארבעים היו כולם שווים – אך המורה שווה יותר. בשנות השבעים כולם שווים – אך הילד שווה יותר. הוא יודע הכל. הוא חשוף לתקשורת כתובה ואלקטרונית. האוטוריטות נשברו. בעידן שלנו המורה והגננת הם בריאים, לטוב ולרע. המורה אמנם חזק, אבל מה חושבת עליו הילדה רוכין הוד של נודית ורוזי? שהוא צינור להעברת מידע. בספר זה, שהוא, אגב, מומלץ על-ידי משרד החינוך והתרבות, הילדה מתחצפת למורים ומבטלת אותם לחלוטין. כך היא גם נוהגת בהורים. את אמה היא מכנה 'מרובעת' ו'שפנה'. בספרים גם הגננת אינה יוצאת כל כך נשכרת – היא רכה והיא גם בוכה."

לחזור אחרי הילד

ד"ר ברוך מצאה שתים-עשרה יצירות ספרותיות לילדים, שבהן הגננת בוכה. היא טוענת שלפני שלושים שנה ספרות הילדים היתה מגוייסת, אידיאולוגית. רצו להראות שבית-הספר הוא יפה, וכך גם תיארו אותו. אבל בית-הספר מטבעו אינו מוסד שהילד "מת" עליו. ברוך זוכרת שכילדה, בשנות הארבעים, ישבה בין כתלי בית-הספר ולא ששה ללמוד, אבל שום ילד לא נעדר מן הלימודים, אלא למען מטרה נעלה: לחרוש בשדה במקום אב חולה, או להצטרף ל"הגנה". היום מגמת ספרות הילדים שלנו היא יותר פסיכולוגית. הסופר רוצה לעזור לילד לחיות בעולם הנורא שלנו. ספרות הילדים אינה ראי המציאות, כי הסופרים מעוניינים לחזור אחרי הילד ולדמות לו שהעולם אמנם קשה, אך הוא, הילד, חכם ויוכל להסתדר. המגמה היא להתחנף לילד והיא אינה בלעדית לנו. הסיבה נעוצה, לדעת החוקרת, בכך שרוצים שהספר יהיה יותר קריא. לכן כותבים גם בשפה "נמוכה", אפילו עילגת, לעתים מתוך הרזיות. הספר אינו דורש מן הילד מאמץ גדול. שפתו אינה עשירה, ואין בו דימויים ומטאפורות כמו בספרים של שנות הארבעים. יש צמצום במלים כי רוצים שהילד ייתפס לקריאה.

ד"ר ברוך סבורה כי "זוהי הסיבה שהסופרת גלילה רון-פדר נמכרת, היטב בקרב ילדים ונוער. אני משוכנעת שהיא יודעת לכתוב טוב יותר ממה שהיא כותבת, אבל היא כותבת בסגנון פופולארי כדי להתחבב."

מבין הסופרים הישראליים שכותבים לילדים מציינת ד"ר מירי ברוך שני סופרים חריגים: יצחק נוי ואסתר שטרייט-וורצל הכותבים ספרות אחרת, בלתי מוזמנת וברמה גבוהה.

למורים, מסתבר, יש הסתייגות מתדמיתם, כפי שהיא משתקפת בספרות הילדים המודרנית שלנו. האם הם עושים משהו כדי לשנותה, והאם אכן אפשר לשנותה?

הפפינו מתאזרח

לפני כשנה וחצי הוא עשה את צעדיו הראשונים בארץ: הפפינו, פרי סובטרופי שגודל כאן באורח נסיוני. כיום מדובר כבר על יצוא חצי טון לאירופה. המגדלים, לאו"ס ולוטי אהרון ממושב מזור הגיעו להסכם עם מקצעת הפירות שתעזור להחדיר את הפרי לשוק המקומי.

כמה תכונות האמורות לעשותו אטרקטיווי לצרכן: הוא דל קלוריות מאד (25 קלוריות ב–100 גרם), טוב לשימוש לילדים הלוקים בשלשול, בשל הריכוז הגבוה של מלחים בהם נתרן, סידן ואשלגן. כמו כן, הריכוז הגבוה של תאית בפרי, תורם לספיגה טובה יותר של נוזלים במעי הילד, ומספק את מאזן הנוזלים והמלחים בגוף. תכולת המים בפרי גבוהה ביותר, 92.4 אחוז (רק לאבטיח תכולת מים גבוהה יותר). את הפפינו אפשר להשיג כיום בשופרסל, בהיפרכל, בריבמכר ובהיפרשוק פתח תקוה, ומחירו כ–7 שקלים לקילוגרם.

את הפרי אוכלים כאשר האיזורים הבהירים שלו הופכים לבעלי צבע קרם-עמוק וכאשר הוא כמעט רך. הפרי מתוק ועסיסי ואפשר לאכלו כמו שהוא, בתור מנה ראשונה, אלגנטית, כתוספת לסלטים אקזוטיים ועוד. (עירית רוזנבלום)

בחנות ובשוק

הקופאית הטובה

תחרות "הקופאית המצטיינת" שנערכה בשנה שעברה במסגרת רשתות ה"היפרכל" וה"שופרסל" זכתה להדים חיוביים, והיא נערכת גם השנה במסגרת מבצע מרוכז שבמשך מספר חודשים. מטרתו להביא לשיפור נוסף ברמת השירות הניתנת ללקוחות באמצעות הקופאיות. הקופאית המצטיינת תיבחר מבין 750 הקופאיות העובדות בכ–60 סניפי הרשת. במרכז ההדרכה של החברה הוכנו תוכניות הדרכה מיוחדות לקופאיות כחלק מהכשרתן, ומבחנים מעשיים ועיוניים נערכו באחרונה לכולן. התחרות נערכת ברמה סניפית, איזורית וארצית ולכל רמה נקבעו קריטריונים וניקוד שלפיהם יינתנו ציונים לקופאיות. צוות השופטים יבחר את הקופאית המצטיינת בכל אחת מן הרמות, על סמך חוות דעתם של הלקוחות.

טיפוח גברי

סידרה חדשה של מוצרי טיפוח גבריים מתוצרת "הלנסיס" ישראל הופיעה על מדפי החנויות. הסידרה כוללת קצף גילוח, מי גילוח ודיאודורנט סטיק. בקרוב יתווסף לסידרה גם דיאודורנט ספריי. כל מוצרי הסידרה, הקרויה "קליימקס", מיועדים לעור רגיש ומותאמים לתנאי האקלים בארץ. הקצף ומי הגילוח של "קליימקס" מועשרים בחומרי לחות. מחיר קצף הגילוח – 4.90 שקל, מי גילוח – 13.90 שקל, דיאודורנט סטיק – 7.40 שקל.

סינר חד פעמי

לאחר שכולם התרגלו לחיתולים חד פעמיים, עוברים לסינר הבא – סינרי תינוקות חד פעמיים. הסינרים העשויים ניילון ומעוטרים בציורים, משווקים בארץ על-ידי חברת "דיפלומט" תמורת 6.60 שקל לחבילה בת 20 יחידות. ניתן לרכשם ברשתות הסופר-פארם, השופר-סל ובבתי המרקחת.

נגד ילדים

כדי שפעוטות סקרנים לא ינסו לטעום את הכימיקלים המשמשים כמטהרי אוויר בבתי השימוש, פותחה אריזה חדשה למטהר האוויר של מיטל, המשווקים על-ידי "נקה שותף" עם מכסה מתברג שאי-אפשר להפרידו מבסיסו. מחירו – 2 שקלים.

מיני אנטנה

חברת "דיג'י גבהי" פיתחה אנטנה אלקטרונית המיועדת לשידורי רדיו (אפ.אם) וטלוויזיה. האנטנה החדשה נועדה להחליף את האנטנות הענקיות שאינן מצטיינות בעיצובן.

יתרונה של האנטנה החדשה, שהיא קטנה, וניתן להסתירה מאחורי המקלט. המשווקים טוענים גם כי הקליטה באמצעות אנטנה זו טובה יותר. ניתן לרכשה בכל חנויות החשמל תמורת 15 שקל.

למעיים

תספורת זולה ב–4–5 שקלים מציעים בבית-הספר לספרות ברחוב אוסישקין ברמת-השרון. באותו מקום אפשר לעשות גם צבע ב–5 שקלים, צבע עם סידור השיער ב–14 שקל, סלסול, גוונים, פסים והעליקה עולים כאן 28 שקל בלבד. מי שמוכן לשמש שפן נסיונות, יחסוך כסף.

למהמרים בלבד

חברת "ארט" עומדת לשווק בימים אלה את הלוטו מאסטר – מכשיר אלקטרוני אישי, המאפשר למשחק בלוטו להגדיל את סיכויי זכייה בלוטו. המכשיר שפותח בקנדה לפני חצי שנה יימכר ב–145 שקל. בחברה כבר נמכרו הזמנות לאלפי מכשירים, עוד לפני הגעתם לארץ. נותרת, כמובן השאלה, מה יהיה אם כולם יירכשו את מכשיר הפלא, וינחשו בעזרתו את המספרים הזוכים? איך יחולקו את הפרסים להמוני הזוכים?

זה רעיון

בימים אלה יצא לשוק פטנט חדש, "מתויקל", המסייע בנשיאת בקבוקי השתייה המשפחתיים. הכוונה לידית פלסטית קשיחה, התופסת את צוואר הבקבוק והופכת אותו לקנקן נוח לנשיאה ולמזיגה. הפטנט הישראלי נרשם כבר ב–12 ארצות בעולם. בארץ הוא נמכר ב–4.8 שקל ומופץ על-ידי חברת "מימר".

ידיד תכשיטים

ב"כלבו שלום" נפתח ידיד תכשיטים הכולל את חידושי האופנה האחרונים בתכשיטי זהב, כסף, שנהב, קורל, שיבוצי יהלומים, אבני-חן ומבחר שעוני קוורץ מהטובים בעולם. במקום יינתנו הנחות, הסדרי תשלומים, ניקוי ותיקון תכשיטים.

שמיכה דו שימושית

יצרנית כלי המיטה "ציליי" הוציאה בימים אלה לשוק שמיכה דו שימושית – שמיכת קיץ דו צדדית העשויה לשמש בחורף כציפוי מיטה. השמיכות נמכרות בחנויות המשביר לצרכן, השקם, כלבו שלום וחנויות המפעל. המחיר לשמיכה כפולה בזמן מבצע ההכרות – 97 שקל.

עוגה, עוגה

חברת "מטע-אפיכל" ממשיכה לפתח את קו העוגות המוכנות. בימים אלה הוציאה לשוק את עוגת הטורט טבולה בטעם הליקר – שילוב של תפוז עם שוקולד, בתוספת פתיתי שוקולד בשקית נפרדת. מחירה 4.58 שקל. הטעם – סביר בהחלט.

ערכה את המדור: עדנה לוינשטיין

ירושלים

עיריית ירושלים
המחלקה לתרבות

קרית אמנות ואומנות

תתקיים ברחבה של תיאטרון ירושלים במסגרת פסטיבל ישראל בתקופה שבין ה־14.6.87 – 19.5.87.
הקריה תכלול ביתנים בהם תתקיים תצוגה, מכירה והדגמה של תהליכי היצירה בתחומי האמנויות השונות:

ציור, פיסול, צילום
אמנויות יצירה בנייר, קרמיקה וזכוכית
בובות, מסכות ותלבושות תיאטרון
תכשיטים, ריקמה ואריגה

הקהל מוזמן לצפות, להשתתף ולרכוש יצירות בימים:
א'-ה' בשעות 17.00–23.00 ובמוצ"ש וחג מ־20.45–23.00
כמו כן תתקיים בימת מופעים ללא תשלום מדי יום בשעה 18.30.

הציבור מוזמן

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04-640775
פר–264

הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965. ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: בר סרוק בשור – לאשר תוספת בניה לבנין קיים וסגירת מרפסות מקורות ברחוב רענן 58 חלקה 77 בגוש 10755, כבבניה. הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר. אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א'-ה' בין השעות 08.00–11.30. המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

אהרון ינבורג
מהנדס העיר

ועדת משנה לתכנון ובניה חולון
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
תיק בנין 4732/81

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 6 בגוש 6750 ברח' דוד אלעזר מס' 77 חולון. הכוללת מתן הקלה: א – אחוזי בניה 6% משטח המגרש 1020 מ"ר לכל הקומות. ב – קו בנין 10% בקוי בנין צדדיים צפוני – דרומי 3.60 מ' במקום 4.00 מ'. ג – מעלית 5% עבור מעלית, ד – תוספת קומות 2.5% עבור תוספת קומה חמישית.

התנגדות לבקשה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת. ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד ואינו מהווה אישור למתן ההקלה הנ"ל המבוקשת.

שלמה ימה
שנקר 46 חולון

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 256/87

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית במכומים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום – באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. ירושלים	44/87	150	ביצוע מבנה משולב מקלט ציבורי ובן בית שימוש ציבורי בשכונת נוה יהודה	16.6.87	נתן מילר טל' 02–237005	מ. קולק
ע. פתח תקוה	22/87	150	עבודות תיעול ברח' טרומפלדור	21.6.87	מינהל ההנדסה טל' 9371283	ד. תבורי
ע. פתח תקוה	23/87	100	סלילת כבישים בפרברים שלזינגר כרץ	21.6.87	מינהל ההנדסה טל' 9371283	ד. תבורי
ע. רחובות	8/87		מכירת כלי רכב	12.6.87	מח' רכב טל' 08–456456	י. הרמלך
ע. רמת גן	12/87		מכירת מכונית פרטית + אופנוע	12.6.87	מוסך עירוני טל' 770968	א. עמית
ע. ראשון לציון	17/87	100	אספקת מזון ארוז לקייטנות עירוניות	15.6.87	אגף נוער וספורט נורדאו 13	מ. ניצן
ע. ראשון לציון	18/87	1500	בניית היכל התרבות (שלב ב')	15.6.87	אגף ההנדסה רח' הר"ל 3	מ. ניצן
ע. רעננה	16/87		ריהוט יד לבנים (הארכת מועד)	12.6.87	מח' טכנית טל' 052–23225	ב. ולפוביץ
ע. רעננה	22/87	250	סלילת רח' רבוצקי	23.6.87	מח' טכנית טל' 052–23225	ב. ולפוביץ
ע. רעננה	23/87	100	סיוד וצבע במוסדות חינוך (בתי"ס וגנ"י)	12.6.87	מח' טכנית טל' 052–23225	ב. ולפוביץ
מ.מ. אלפי מנשה	6/87		מכירת מג'ז 305 סטיישן 1600 סמ"ק שנת 1983	12.6.87	מח' תחזוקה טל' 052–925383	ש. קטן
מ.מ. בית שמש	12/87	100	פינוי אשפה	15.7.87	יעקב בוסקילה טל' 02–913381	י. בן־זאב
מ.מ. הוד השרון	2/87	650	סלילת רח' הרצפלד	16.6.87	מהנדס המועצה טל' 052–24121	א. שמעוני
מ.מ. הוד השרון	3/87	500	סלילת רח' יהושע בן גמלא	16.6.87	מהנדס המועצה טל' 052–24121	א. שמעוני
מ.מ. גני תקוה	5/87	100	סלילת כביש רח' הגליל	12.6.87	טל' 03–351010	ש. חלק
מ.א. בקעת הירדן	1/87		הסעת תלמידים למוסדות חינוך	30.6.87	רכז רכב טל' 02–941234/6	י. גריבי
מ.א. הגלבוע	5/87		מכירת רכבי סוברו ש.י. 1981	11.6.87	רכז תחבורה טל' 06–531777	א. ייבב
מ.א. יואב	4/87	500	בניית בית כיתות בגפית	30.6.87	משרדי המועצה טל' 055–83501/3	ז. חלבני
ע. רמת גן	13/87	500	שכירת קיוסק בפארק ע"ש א. קריניצי	12.6.87	מח' נכסים טל' 719696	א. עמית
ע. באר שבע	41/87	75	מכירת כלי רכב מסוגים שונים שמרביתם יצאו מכלל שימוש	26.6.87	טל' 057–33121 פנימי 397,363	מ. זילברמן

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. באר שבע	13/1187		משרת אדריכל עירוני	19.6.87	מח' מנגנון טל' 057–33121	מ. זילברמן
מ.מ. מיתר	1/87		משרת מזכיר המועצה	12.6.87	מזכירות המועצה טל' 057–917416	יצחק לבנון
מ.א. עמק חפר	12/87		מנהל לקריית החינוך ע"ש דוד בן גוריון	12.6.87	מרכז כ"א טל' 053–96771	ע. דגני

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק) בנ/244/87

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי האחים ישראל הגישו לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגבס גוש 141 חלקה 136 ברחוב פייר קניג בירושלים והיינו: הקלה בגובה הבנין 17.40 מ' עד 19.85 מ' במקום 15 מ' המותרים. הקלה במספר הקומות 4 קומות עד 5 קומות במקום 4 קומות המותרים. הקלה באחוזי הבניה 0.55% מעל 224% המותרים.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00

אברהם כחילה
מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה
המקומית לתכנון ולבניה

טייסט אוף סצ'ואן
חגיגה אמיתית של מטעמים מן המזרח הרחוק.

טייסט אוף סצ'ואן
כפר שמריהו
מרכז מסחרי כפר שמריהו
טל': 052-70448

טייסט אוף סצ'ואן
בסקאלה
מרמורק 10 מול היכל התרבות
טל: 225007, 246000

מה קרה לראול ואלנברג

כך אילצה שוודיה את בריה"מ להודות כי הדיפלומט ראול ואלנברג מת בכלא במוסקווה

מאת אליהו הכבי

קופנהגן

"ספר צהוב", חוברת בת 50 עמודים שפורסמה בחודש שעבר בסטוקהולם, מתאר שלב אחר שלב איך אילצה שוודיה את ברית המועצות להודות שהדיפלומט השוודי ראול ואלנברג ישב בכלא במוסקווה ("עד שמת שם ב־1947"). הודאה זו באה לאחר שבמשך עשר שנים טענו שלטונות בריה"מ כי אינם יודעים דבר על גורלו, ושעדויות על כליאתו במוסקווה אינן אלא "השמצות של פושעי מלחמה נאציים".

הספר יצא בהוצאת משרד החוץ השוודי, והוא מתאר בלשון יבשה את חילופי האגרות בין שתי המדינות בנושא ראול ואלנברג, דיפלומט בשגרירות שוודיה בבודפסט. הפרק הראשון מוסר על ההחלטה לשגר את ואלנברג, שהיה בן 32, לבודפסט, בהתאם לבקשת "מועצת פליטי מלחמה" שהוקמה בידי הנשיא רוזוולט.

ב־9 ביולי 1944 הגיע ואלנברג לבודפסט, "עם שק שינה, תרמיל גב ואקדח". הוא קבע משכנו בשגרירות השוודית כאחראי ל"טיפול ההומניטרי". פרשת הצלתם של יהודי הונגריה בסיוע "דרכוני חסות" שוודיים ידועה, ואין חידוש בפרק המתאר את תרומתו של ואלנברג בהצלת אלפי יהודים.

ההתקפה הסובייטית לשחרור בודפסט החלה ערב חג המולד 1944. אז נותק הקשר האחרון בין שגרירות שוודיה בבודפסט למשרד החוץ בשטוקהולם. ב־15 בינואר 1945 נכבש רובע "פסט", שבו שהה ואלנברג. למחרת היום הודיע במוסקווה סגן שר החוץ הסובייטי דקאנוזוב לשגריר השוודי סארארבלום "כי הדיפלומט ראול ואלנברג נמצא תחת חסות צבאית סובייטית להגנתו". לדברי שגריר שוודיה בבודפסט, דניאלסון, ב־17 בינואר 1944 נקרא ואלנברג עם נהגו לחקירה אצל המפקד הצבאי.

החקירה הולה. ב־8 במרס 1945 מוסרת תחנת רדיו הונגרית כי ואלנברג נעלם ב־17 בינואר 1945, וככל הנראה נרצח בידי אנשי גסטאפו. התחנה נתונה לפיקוח סובייטי ותוכן השידור מדאיג. ב־17 במרס 1945 מתבקש סאארבלום לשאול מה עלה בגורל ואלנברג. וב־27 בחודש שב וחוזר סאארבלום על הבקשה.

ב־28 אפריל 1945 פונה הבנקאי מרכוס ואלנברג לשגרירות בריה"מ בשטוקהולם, הגב' אלכסנדרה קולונטאי, לסייע בפתרון תעלומת ואלנברג. אך במשך כל השנה לא התקבלה כל תשובה לשאלות.

ב־1946 מעביר סאארבלום את תפקידו לשגריר סולמן, אך הוא לא מטפל בנושא ואלנברג. רק כעבור שנה, לאחר שהחולה, מקבל השגריר סולמן את התשובה הרשמית הסובייטית הראשונה לכל פניות שוודיה בנושא. ב־18 באוגוסט 1947 נמסרת לשגריר איגרת משר החוץ וישינסקי, שבה נאמר כי חקירת מקרה ואלנברג הוארכה. הידיעה שמסר סגן שר החוץ לשגריר השוודי, כאילו ואלנברג מצוי בחסות הצבא הסובייטי, התבררה כטעות, ולסיכום: "ואלנברג לא נמצא בבריה"מ וגורלו אינו ידוע לשלטונות בריה"מ".

ההודעה שמה קץ לפעילות הדיפלומטית של משרד החוץ השוודי לבירור גורל ואלנברג עד לינואר 1952. התפנית חלה בשל עדות שמסר אורח איטלקי שישב בתא אחד, בכלא, עם ואלנברג, ב־1945.

משרד החוץ מבקש שוב כי שלטונות בריה"מ יחדשו את החקירה על גורל הדיפלומט השוודי, ושיסייעו להחזירו במהרה לשוודיה. כעבור שלושה חודשים מתקבלת תשובה קצרה ממוסקווה: "לשלטונות בריה"מ אין כל מידע חדש מעבר לזה שמסר שר החוץ הסובייטי א. וישינסקי לשגריר סולמן ב־18 באוגוסט 1947".

כעבור חודש שב ושולח משרד החוץ השוודי איגרת למוסקווה: "בקשר להעלמות ואלנברג, אין לנו ספק כי היה בידי נציגים סובייטיים. אורחים שוודים שהיו בבודפסט לאחר גמר כיבוש העיר נחקרו על־ידי אנשי צבא סובייטי לגבי פעילות ואלנברג בבודפסט מאז יולי 1945, ובין היתר נשאלו על הדפסת דרכוני חסות או מסמכים מזויפים אחרים. בחקירה הובהר כי ניסו לקבל מידע על פעילות מודיעינית של ואלנברג".

10 ואלנברגים

ממשלת שוודיה מבקשת להבהיר כי חשדות אלה הם חסרי כל בסיס.

אם מסמכים שוודיים נפלו בידי אנשים בדרך לא־חוקית, אין להאשים בכך את ואלנברג. יתכן כי המסמכים זויפו בידי אנשים שאינם מוסמכים, והדבר מוסבר בתנאים התוהו ובוהו ששררו בבודפסט. פעילותו של ואלנברג נועדה למטרה הומניטרית, להצלת יהודים ופליטים פוליטיים.

לאיגרת השיבה בריה"מ רק כעבור 14 חודשים, ב־5 באוגוסט 1953. לראשונה בניסוח חריף יותר, שמסכמת: "לניסיונות לקשור את העלמות ואלנברג לבריה"מ אין כל בסיס".

אך העדויות הוסיפו להגיע.

ב־24 בספטמבר 1954 העבירה שוודיה איגרת לסגן שר החוץ הסובייטי זורין, ולפיה נגבתה עדויות מפי שישה עדים, אסירים לשעבר, שהעידו כי ואלנברג היה כלוא בקומה הרביעית של כלא לפארטובסקאיה. העדים מסרו כי נחקרו על קשריהם עם ואלנברג כדי שיעידו כי ואלנברג עסק בריגול לטובת ארה"ב וגרמניה. האיגרת מסתיימת בשורות אלה: "כך נעשה אירוע טראגי, כי ואלנברג, שסיכן את חייו יום יום כדי להציל חיי אדם מידי הנאצים ואנשי צלב החץ, וגילה אומץ לב אישי בהצלת סוציאליסטים וקומוניסטים שאינם יהודים, נחשד בריגול".

זרם העדויות גובר ביותר ב־1955, השנה שבה הצליחו קנצלר אוסטריה והקנצלר המערב־גרמני לחתום על הסכם עם בריה"מ לשחרור אסירי המלחמה שהיו במחנות סובייטיים. בין אלה כלולה עדותו של גוסטאב ריכטר, שהיה נספח בשגרירות גרמניה בבוקרשט. ריכטר העיד כי ישב בתא אחד עם ראול ואלנברג, מ־31 בינואר 1945 עד ואחר במרס 1945, בכלא לוביאנקה במוסקווה. ב־27 ביולי 1947 הובא לחקירה ונשאל על קשריו עם ואלנברג. לאחר החקירה הושם במעצר יחיד עד סוף פברואר 1948.

העדויות שנגבו מפי אסירים משוחררים ב־1955 סוכמו באיגרת שמסר שר החוץ השוודי אונדן לשגריר הסובייטי רודיאנוב. הפעם, שלא כרגיל, השיבה בריה"מ תשובת בזק. ב־19 מרס 1956: "לדעת ממשלת בריה"מ, אין לתת אמון בעדויות שמסרו פושעי מלחמה שהיו אסורים בבתי כלא בבריה"מ. עדים אלה אינם ראויים לאמון, ועדותם סותרת את ממצאי החקירה של ממשלת בריה"מ בנושא ואלנברג".

הסיבה לתשובתה המהירה של בריה"מ היתה ביקורו הרשמי הראשון של ראש ממשלה שוודי, ארלאנדר, בבריה"מ. נושא ואלנברג הועלה בשיחות שקיים עם ההנהגה בקרמלין, כרושצ'וב־בולגנין־מולוטוב. מולוטוב, בסגנונו העממי, הגיב: "אם כדי לשפר את יחסי בריה"מ־שוודיה דרוש לכם ואלנברג, הייתי מביא לכם 10 ואלנברגים".

גרומיקו מודיע

10 שנים חלפו מאז הודעת וישינסקי, ב־18 אוגוסט 1947, לפיה אין בריה"מ יודעת דבר על גורלו של ואלנברג. במשך עשר שנים אלה לא פסקה שוודיה לתבוע הסברים, עד שהלחץ החל להשפיע. ב־6 פברואר 1957 נקרא השגריר השוודי סולמן אל שר החוץ גרומיקו, שמסר לו כי ואלנברג ישב בכלא סובייטי ומת בכלא.

באיגרת נאמר כי בעקבות הפניות הרבות מצד ממשלת שוודיה נערכה חקירה מקיפה והתגלה מסמך, בכתב ידו של האחראי לבית החולים בבית הכלא לוביאנקה. רופא בית הכלא ד"ר סמולצ'וב הודיע בו לראש שירותי הביטחון הפנימי אבאקומוב, כי ב־17 יולי 1947 מת לפתע בכלאו האסיר ואלנברג. הרופא שואל במכתב אם לערוך בדיקה לאחר המוות, ומקבל הוראה מאת אבאקומוב לשרוף את הגוויה. וכך נעשה.

ד"ר סמולצ'וב נפטר במאי 1953. ראש שירותי הביטחון הועמד למשפט בשל פשעיו, והסובייטים העליון הורה על הוצאתו להורג (לאחר מות סטאלין).

כן ביום מנסח משרד החוץ איגרת תשובה: הודאת בריה"מ כי ואלנברג נמצא בבריה"מ מאשרת את כל הטענות שהיו יסוד לאיגרות הממשלה השוודית אל ממשלת בריה"מ. אולם לשוודיה יש סיבות להצטער על מיעוט העובדות באיגרת הסובייטית. אין כל הסבר מדוע נאסר ואלנברג, ומדוע הוחזק במאסר, כשהוא נושא דרכון דיפלומטי שוודי. הממשלה השוודית מצפה לקבל מבריה"מ הסברים נוספים ופרטים יותר.

לאיגרת זו לא השיבה בריה"מ. ב־9 בפברואר 1959, שנתיים לאחר איגרת גרומיקו, מגישה שוודיה שוב איגרת המתבססת על עדויות שלפיהן נראה ואלנברג בחיים לאחר התאריך שנמסר כתאריך מותו, יולי 1947. בהתאם לעדויות נראה ואלנברג בבית כלא בעיר ולאדימיר. זו היתה בין היתר עדות של אזרח שוויצרי הטוען כי ביולי־אוגוסט 1954 קיים קשר באמצעות הקשות בקיר עם ואלנברג. אזרח אוסטרי ושני אזרחים גרמנים טענו גם הם כי פגשו את ואלנברג בכלא ולאדימיר בראשית שנות החמישים.

הרופא התכחש לדבריו

במשך רוב שנות ה־60 עמדה במוקד תעלומת ואלנברג עדותה של רופאה שוודית, ד"ר נאנה שוורץ. היא סיפרה כי בינואר 1961 נפגשה במוסקווה בכנס מדעי עם רופא סובייטי, שסיפר לה כי מצבו הנפשי של ואלנברג חמור ביותר.

בפברואר 1961 מבקש ראש הממשלה השוודי ארלאנדר מכרושצ'וב להתיר לרופא שוודי לבדוק את ואלנברג החולה. כרושצ'וב מגיב בעל־פה כי אין חדש בעניין מאז איגרתו של גרומיקו. במרס 1962 נוסעת ד"ר שוורץ שוב למוסקווה, ונפגשת עם הרופא הסובייטי, אך הוא מתכחש וטוען כי מעולם לא דיבר עמה בנושא ואלנברג.

עדותה של ד"ר שוורץ מעסיקה עד ל־1965 את השגריר גונאר יארינג, המצליח לבסוף לארגן פגישת פנים אל פנים בינה לבין אותו רופא סובייטי, בנוכחות אנשי שגרירות שוודיה ומשרד החוץ הסובייטי. הרופא שוב מתכחש לדברי ד"ר שוורץ.

ב־1978 טוען בישראל אברהם קאלינסקי, יהודי שעלה מבריה"מ, כי קיים קשר עם ואלנברג בכלא ולאדימיר בראשית שנות החמישים. על סמך עדותו של קאלינסקי ועדויות אחרות משגר משרד החוץ השוודי איגרת נוספת לבריה"מ, בינואר 1979. בריה"מ משיבה לאקונית, כי אין מה לחדש מאז הודעת גרומיקו מ־1957.

בארכיון ואלנברג במשרד החוץ בשטוקהולם מצויים כיום כ־20 אלף דפים הכוללים עדויות של כשלושת אלפי אנשים. ה"ספר הצהוב" של משרד החוץ השוודי מסתיים במלים: "כל עוד שוררת אי־ודאות לגבי גורלו של ואלנברג, תמשיך הממשלה השוודית במאמץ לחפש פתרון לתעלומה".

הטור שלי / נתן דונביץ

כולם חוקרים את כולם

אולי דעתי דעת מיעוט, אך אינני חושב שהמשטרה צריכה לחקור את חוקרי השב"כ בפרשת נאפסו. לדעתי, היה צריך למנות שופט, שיגבה עדויות, יסיק מסקנות, והאשמים ייענשו. אפשר למצוא דרך חוקית לקיצור ההליכים ולקבלת הדין בידי אלה שיימצאו, אם יימצאו, אשמים.

השב"כ ומשטרת ישראל משתפים פעולה בחקירות, במשך עשרות שנים. חוקרי שב"כ וקציני משטרה עמלו, ימים ולילות, לשבור חשודים ואשמים. עמלו בצוותא. ומשטרת ישראל לא היתה מעולם טלית שכולה תכלת. אין קושי, על־פי אותו היגיון, למנות צוות בכיר של חוקרי שב"כ שיחקור את כל מעשי ההתעללות הברוטאלית של שוטרים חוקרים, שנפגעיהם לא רק בשבירת חשודים, אלא בשבירת שיניים, עצמות, מילוי הפה בחול, מכות קשות בבטן התחתונה, משיכה פראית בשיער הראש, ועוד מעשים שיכלו למלא לקסיקון למונחי הסאדיזם. אני מדבר על התעללויות שדווחו, או דובר עליהן, בבתי המשפט. וגם בבתי הדין למשמעת של המשטרה. אין זה מקרה שהיה הכרח למנות הרכב שני לבית־דין זה, כי ידי הרכב מלאו עבודה ותלונות המתינו בתור ארוך.

זה אינו בריא שהמשטרה תחקור את השב"כ, גם משום שיתוף הפעולה היום־יומי, וגם משום שללא הסיוע שהושיט השב"כ למשטרה, היה מערך המודיעין של המשטרה מתמוסס כליל. רק בזכות מומחי־מודיעין של השב"כ למטה הארצי של המשטרה העלה את העבודה לפסים של מערך מודרני, מצוייד בכלים חדישים, ולא מה שהיה המודיעין המשטרתי קודם לכן: מצויד בציוד מיושן ופועל בשיטות שאבד עליהן הכלח.

אילו הייתי אחד החשודים שבין חוקרי השב"כ, הייתי בא לחקירת המשטרה ובידי תיק עב־כרס של קטעי עיתונים על חריגות ומעשי התעללות של שוטרים, מניח את התיק על שולחנו של איש־המשטרה ומוסר את ההודעה הבאה: "נהגתי בדיוק כמוכם. אף כי לכם לא היו האילוצים הביטחוניים שהיו לי. זה מה שיש למסור. זאת גרסתי". את השאר אמסור בבית־המשפט". אם המידע שבידי נכון, כך ייעשה, לפחות במקרה אחד.

המשטרה צריכה את החקירה הזאת כמו חור בראש, כי מחר ישמח השב"כ לקפוץ ולעזור בחקירת חריגות גדולות של חוקרי־משטרה. לפי העיקרון הזה, יחקור ה"מוסד" אי־סדרים בשירות בתי־הסוהר, וחוקרי מס־הכנסה את השערוריות אצל חוקרי המכס. גם במכס, לא אחת, הפשיטו גברים ונשים, והשפילו אותם, על סמך מידע שלא נבדק עד־תום. וחוקרי מס־הכנסה ביזו אנשים בעלי מעמד חברתי רם, על סמך מידע מפוקפק. לא תמיד הגיעו הפרשות הללו לבית־המשפט, כי נמצא שלא היו בידי החוקרים ראיות לכאורה. בינתיים, בוזו אנשים הגונים ונכבדים.

אם לנהוג בשיטה הזאת, שמבקשים להנהיג עתה, של גוף־חוקר א' חוקר את גוף חוקר ב', נגיע רחוק, רחוק מאוד. האנדרלמוסיה תהיה מלאה, והכל יאשימו את הכל.

ובישראל, כידוע, לא תחסר פרנסה כזאת, כי כל המערכות מתדרדרות. כן, כל המערכות. פרקליטי המדינה יוכלו לחקור את רופאי המדינה ורופאי המדינה את פרקליטי המדינה. לכל אחד מהם יש נושאים שאפשר לחקור. כמו שמשרד הקליטה מוכן תמיד לחקור את הנעשה בסוכנות, והסוכנות תשמח לקפוץ ולחקור את הנעשה במשרד הקליטה. אבל, וזה "אבל" גדול ומודגש. איש אינו מוכן לחקור את הנעשה אצלו.

ומי שנחשב, או נקרא, "הדרג המדיני", שהוא האשם לכל האנדרלמוסיה הזאת, אינו חוקר, אינו נבדק, ואינו נחקר.

אני רוצה להבין: איש־ביון ותיק ומנוסה כיצחק שמיר, כאשר באים ואומרים לו שמכהל "נשבר החלל לומר", אינו יודע כיצד שברו אותו ושמעון פרס, המוכן לקבל אחריות אך לא לתת את הדין, בהיותו ראש הממשלה לא ידע כיצד שבר השי"ן בי"ת־כ"ף את פלוני, כדי שידבר? מה חשב, שהביאו אותו למועצה הגדולה או אל הבאבראסלי. הלוה, המום מן המעמד, קם והתוודה, אף שהוא ערבי מוסלמי? מה ההיתממות הזאת?

אצל שייקספיר, בטרגדיות הגדולות, יש לפתע מעמד או דמות קומית. לא במקרה. כדי שיפוג לרגע המתח והקהל יתפרץ בגל־צחוק. זה, מסתבר, קורה גם במציאות אצלנו.

בעיצומן של פרשות נאפסו, השב"כ, פולארד, הרד"חות, מעניקה האקדמיה לראש הממשלה יצחק שמיר תואר דוקטור לשם כבוד.

מזכיר את הסיפור על פלוני שבא לעיירה והוא מחפש את הגביר, הגבאי של הקהילה. בכל מקום שהוא פונה לחפש אותו, מכנים את הגבאי בתארי גנאי: "הנבזה", "המלוכלך", "הרשע". בסופו של דבר מגיע האורח אל הגביר, ובשיחה שואל אותו הגביר לשם מה לו תפקיד הגבאי. משיב הלה: "בשביל הכבוד".

הרבה מהחריקות, העיוותים והמעשים שלא ייעשו אירעו משום שאין פיקוח ואין בקרה מצד מי שהציבור בחר בהם לא רק כדי שיצטלמו בטלוויזיה וידברו ברדיו, אלא כדי שיפקחו, בשמו של הציבור.

המעילה הגדולה באמון איננה של אותם חוקרי שב"כ בפרשת נאפסו, היא של הפוליטיקאים. הם ידעו שהשב"כ חוקר קשה, ועובר קשה, כדי להגיע מהר לתוצאות של ממש. כך היה תמיד. אבל, כאשר מישהו מצייר על הקיר את הכתובת "אחריות", בורחים הפוליטיקאים, נמלטים על נפשם. אחד מהם אמר: "נפולת של נמושות".

האסון הגדול, והאמיתי, אינו מה שנתגלה בפרשת נאפסו. האסון הוא בכך שאין מי שיתקן תיקון של ממש: לא סתימה זמנית אלא תיקון שורש. ואם צריך, גם לעקור את השן. את זאת לא יעשו הדוקטורים לשם כבוד, שמיר, פרס ורבין. וגם לא הדוקטור להיסטוריה של לבנון, אריאל שרון. שלא יהיו אשליות.

פאריס עוצרת את פאולו ופאולה

צרפת חרגה לאחרונה מיחסה אל פעילי הטרור הפוליטי האיטלקי שנמלטו אל תחומה, והחליטה לשתף פעולה עם יתר מדינות השוק

מאת תולדה ליברנומה

פירנצה

שוטרי היחידה ללוחמה בטרור שבמשטרת פאריס הקישו ב־18 במאי על דלת דירת גג מרווחת ברחוב דידרו בפרבר מגורים. בדירה התגוררה משפחת פאולו ופאולה קארא־סברגנטי. שם המשפחה ידוע באזור מילאנו בצפון איטליה מראשית המאה ה־13. זו משפחת אצולה ששורשיה עמוקים ונכסיה רבים.

לפני המלחמה עברו הוריו של פאולו להתגורר ברומא. האב נמנה שם על קבוצת פעילי המרי האנטי־פאשיסטי. אך הוא לא זכה לראות בשגשוגה של איטליה הדמוקרטית, נפטר ב־1950. פלוריה אשתו, אם לחמישה ילדים, גילתה משך שנים רבות עניין רב בפעילותו הפוליטית של בעלה, שהתקרב בשנות חייו האחרונות למפלגה הקומוניסטית. למרות רכושה חייתה המשפחה בצניעות, ולילדיהם העניקו ערכים שמאלניים אופייניים לאותם ימים. כאשר הוקמה תנועת המחאה ב־1968, הצטרפה קארא־סברגנטי ל"איחוד הקומוניסטים לניניסטים", גוף שממנו יצאו לבריגדות האדומות [illegible]. פאולו בנה שהלך בדרכיה, נשלח ב־1969 לקאלאבריה, מחוז [illegible] עני, שם עבד כפועל חקלאי כדי להפיץ בקרב חבריו לעבודה את רעיונות המהפיכה. האציל ממילאנו חזר על נסיונות דומים רבים שנעשו ברוסיה הצארית שלפני המהפיכה. הוא נכשל, ודעותיו לא מצאו תומכים רבים במחוז קאתולי מסורתי בו חזקה ידה הארוכה של המאפיה.

ב־1972 חזר פאולו לרומא, ורק אז הצטרף ליחידות המרי המזוין. זמן קצר לאחר מכן רצח שופטים, שוטרים ומרגלים. פאולו נעצר בשנת 1979 על חלקו בפגיעה במפעל של פיאט בנאפולי ב־1978, שם נרצח קצין משטרה. אותה שנה רצחו הבריגדות האדומות את נשיא מפלגת הרוב הדמו־נוצרית, אלדו מורו. שנה לאחר מכן הצליח סברגנטי לנסר את סורגי חלון חדר החולים בבית־הכלא, ברח ונידון בהיעדרו למאסר עולם. מאוחר יותר הצטרפה פאולה דה לזה לבעלה. גם היא נידונה בהיעדרה ל־12 שנות מאסר באשמת השתייכות לארגון טרור פעיל. אף כי [illegible]

באיטליה, הם חיו חיים רגילים בפאריס מ־1980. תחושת הביטחון שלהם נבעה מיחסה של צרפת לפעילי הטרור הפוליטי האיטלקי (שמספרם בשטחה הגיע ל־300), ומסירובן של ממשלות שונות בפאריס להסגיר חברי קבוצות מחתרתיות בנימוק שפשעיהם פוליטיים. רק באחרונה נענתה פאריס לרומא והסגירה לידיה אדם אחד.

בני־הזוג הביאו עימם לפאריס את בתם. ולפני ארבע שנים נולד להם בן. פאולו ופאולה למדו מתמטיקה בסורבון, כדי שהתואר האקדמי האיטלקי שלהם יוכר למטרות הוראה בבית־ספר תיכון צרפתי. בתם נשלחה לבית־ספר ובנם לגן. חברים באו לבקרם, ובני הזוג היו מעורים בחוגי בורגנים שמאלניים בבירת צרפת. הם היו ידועים בשמם האמיתי — קארא־סברגנטי, מסמכיהם הרשמיים היו איטלקיים, מכוניותיהם נשאו לוחיות זיהוי של רומא. פאולו הוא בן 45, פאולה בת 40. ושניהם נושאים [illegible] טיינות מידבית, משכילים אוהבי ספר ותיאטרון.

רק באיטליה הוזכר מדי פעם השם סברגנטי בעניינים אחרים. במשפטיהם של מנהיגי הבריגדות בשנתיים האחרונות הזכירו כמה משתפי פעולה את פאולו בהקשר לפעילות הארגון ב־78־1977. המשטרה הצרפתית גילתה במקרה את הדירה ברחוב דידרו, כשבתא של ארגון אקסיון דירקט (פעולה ישירה) הצרפתי נמצאו מסמכים המעידים על קשרים עם קבוצות זרות, לרבות איטלקיות. ממשלת צרפת החליטה בינתיים לשתף פעולה עם יתר מדינות השוק. פאולו ופאולה קארא־סברגנטי נעצרו. ממשלת איטליה מתכוונת לדרוש את הסגרתם בהקדם, לפני שיפוג תוקף צו המעצר (40 יום). באיטליה חוששים שהצרפתים יסרבו להסגיר את פאולה, כיוון שנידונה על השתייכות לארגון טרור ולא על פשע מסוים שביצעה. לא ידוע מה תחליט פאריס בעניינו של פאולו — האם תראה בו פליט פוליטי, או תסגיר אותו לאיטליה. מאסרו של סברגנטי הוסיף נדבך חשוב לטרור הפוליטי בשיא פעילותו ב־81־1976. רבים מחבריו לא היו בני־הפרולטריון אותו ביקשו להושיע, אלא בני הבורגנות השבעה.

עיט, ציוד צבאי לייצוא בע"מ
EAGLE, MILITARY GEAR OVERSEAS LTD.

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזה הודעה לפי סעיף 23 לחוק ניירות־ערך, תשכ"ח־1968
בדבר פרסום תשקיף

של

-.1,833,300 ש"ח ע"נ איגרות־חוב על שם ניתנות להמרה (סדרה א) עומדות לפרעון ב־3 תשלומים שנתיים, שהראשון בהם יחול ביום 31.5.92 (ראה סעיף 5.4 לתשקיף). נושאות ריבית בשיעור שנתי של 10%. קרן איגרות־החוב והריבית צמודות "לשער הסל". כאשר השער הבסיסי הוא שער הסל בתאריך 27.5.87. איגרות־החוב ניתנות להמרה בכל עת החל בתאריך 1.8.87 ועד 26.5.94, לפי שער המרה של 2.50 ש"ח ע"נ קרן איגרות־חוב עבור 200 מניות רגילות של החברה בנות 0.005 ש"ח ע"נ (שקף־1 ש"ח) (250%) (כפוף להתאמות) (ראה סעיף 5.7 לתשקיף).

ושל

916,650 כתבי־אופציה על שם (סדרה 2) ניתנים למימוש בכל עת החל בתאריך 1.8.87 ועד 30.11.89. כל כתב־אופציה מקנה זכות לרכישת 100 מניות רגילות על שם בנות 0.005 ש"ח ע"נ (שקף 0.5 ש"ח) ו־500 מניות רגילות על שם בנות 0.001 ש"ח ע"נ (שקף 0.5 ש"ח) (כפוף להתאמות), כנגד תשלום של מחיר מימוש בסך 1.30 ש"ח לכתב־אופציה. מחיר המימוש יהיה צמוד לעליה בשער היציג של הדולר (ארצות־הברית), כך שלמחיר המימוש יתווספו הפרשי שער הנובעים מעלית השער היציג של הדולר לתאריך המימוש, ביחס לשער היציג של הדולר ליום 27.5.87 (ראה סעיף 6.2.4 לתשקיף). כתבי־אופציה אשר לא ימומשו עד 30.11.89, ועד בכלל, יפקעו ולא יקנו למחזיק בו כל זכות שהיא כלפי החברה, והתמורה ששולמה עבורו לא תוחזר.

ניירות־הערך מוצעים כדלקמן:

הצעה לציבור

ההצעה לציבור, בדרך של מכרז, כוללת -.1,790,484 ש"ח ע"נ איגרות־חוב (סדרה א) ו־895,242 כתבי־אופציה (סדרה 2), במתכונת של 298,414 יחידות, כשהרכב ומחיר כל יחידה הינו כדלקמן:

-.6 ש"ח ע"נ איגרות־חוב במחיר מינימלי כולל של	-.6 ש"ח
3 כתבי־אופציה במחיר מינימלי כולל של	-.3 ש"ח
סה"כ מחיר מינימלי של היחידה	-.9 ש"ח

המחיר האפקטיבי של -.1 ש"ח ע"נ של מניות החברה הינו 226%.

הצעה לעובדים

עד -.42,816 ש"ח ע"נ איגרות־חוב (סדרה א) ו־21,408 כתבי־אופציה (סדרה 2) במתכונת של 7,136 יחידות הזהות בהרכבן ליחידות המוצעות לציבור מוצעות ב"מחיר ההנפקה" (כאמור בסעיף 3.2 לתשקיף) לעובדים בחברה ובחברה בת שלה.

איגרות־החוב: מובטחות במשכנתה ראשונה על זכויות החברה בחלקה 51 בגוש 1220, בשעבוד קבוע ראשון על זכויות החברה בחלקה 83 בגוש 1220 וזכויות הביטוח בקשר למקרקעין המשועבדים, ובשעבוד שוטף בדרגה שווה (פרי פסו) עם בנק דיסקונט לישראל בע"מ ובנק דיסקונט למימון התעשיה בע"מ עד לסך של -.$250,000 על שאר נכסיה של החברה. שווי המקרקעין המשועבדים (לאחר הפחתת סכומי המס בהם תהיה החברה מחוייבת לו נמכרו המקרקעין המשועבדים) מגיע לסך של כ־2,300,000 ש"ח (ראה סעיף 5.17 לתשקיף).

המניות הרגילות בנות 0.001 ש"ח ע"נ עדיפות בזכות ההצבעה על המניות הרגילות בנות 0.005 ש"ח ע"נ ביחס לערכן הנקוב.

היו"ר הפעיל של דירקטוריון החברה, אברהם וילבושץ, הינו תושב ארה"ב. הוא משמש גם יו"ר פעיל ומנהל בפועל של גרינבריאר אינדסטריז אינק, חברת בת בבעלות מלאה של החברה.

החברה צופה כי סך כל עמלות החיתום, הניהול, הריכוז, ההפצה וההוצאות האחרות שהחברה תשלם בקשר להנפקה יגיע לכ־10% מתמורת ההנפקה.

עותק מהתשקיף והעתק מההיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות.

עותק מהתשקיף ניתן להשיג אצל כל אחד מן החותמים המפורטים להלן ואצל בנקים וחברי בורסה אחרים. רשימת ההזמנות בשלב המכרז תיפתח ביום ג', 9 ביוני, 1987 בשעה 08.30 לפני הצהרים, ותיסגר באותו יום בשעה 12.30 אחר הצהרים. ההזמנות בשלב המכרז בצירוף התמורה המלאה בגינן תועברנה על־ידי המורשים לקבלת הזמנות לבנק דיסקונט לישראל בע"מ, יהודה הלוי 38, תל־אביב.

יחידות שלא תרכשנה בשלב המכרז, אם תהיינה כאלה, תוצענה לציבור במחיר המינימלי. רשימת ההזמנות בשלב ב' תיפתח ביום ה' 11 ביוני, 1987 בשעה 08.30 לפני הצהרים, ותיסגר ביום א' 21 ביוני, 1987 בשעה 10.00 לפני הצהרים או במועד בו תגענה לחברה הזמנות לרכישת כל היחידות המוצעות לציבור על־פי תשקיף זה, לפי המועד המוקדם מביניהם.

פתיחת המסחר באיגרות־החוב ובכתבי־האופציה בבורסה מותנית בפיזור נאות שלהם בציבור. אם לא יתקיים פיזור מינימלי (כאמור בסעיף 7 לתשקיף) תבוטל ההנפקה והחברה תחזיר למזמינים את הכספים ששילמו עבור ההזמנות.

רשימת ההזמנות בהצעה בדרך של מכרז תיפתח ביום 9 ביוני, 1987 בשעה 08.30 ותיסגר באותו יום בשעה 12.30 אחר הצהרים.

הנאמן לאיגרות החוב: החברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ

החותמים להנפקה לציבור:
בנק דיסקונט לישראל בע"מ (מנהל הקונסורציום)
בנק לאומי לישראל בע"מ
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
בנק כללי לישראל בע"מ
בטוחה — ניירות ערך והשקעות בע"מ
חברה מרכזית לניירות ערך בע"מ
יוניטרסט חב' להשקעות ולנ"ע בע"מ
"נשואה" סחר והשקעות בע"מ

תאריך התשקיף: 31 במאי, 1987

משפט / חיים ברנזון

יחסים קיבוציים — אין חובה לקיים

שיטת החוזים האישיים בתעשיות עתירות־הידע קיבלה גושפנקה חוקית

ההסתדרות הכללית מנהלת מזה שנים מאבק ארגוני־עקרוני נגד שיטת החוזים האישיים המקובלת במפעלים רבים של תעשיות עתירות־ידע, מחשבים ואלקטרוניקה, שבהן להסתדרות אין, למעשה, דריסת רגל.

למרות שרוב עובדי המפעלים הנ"ל (כגון אלסינט, אלביט, מאגסקס, יבם, תעשייה ליזר, אינטל) הם חברי ההסתדרות, וההסתדרות היא ארגונם היציג, אין במפעלים אלה ועדי עובדים ואין הסכם קיבוצי בין המפעל לבין ההסתדרות. העובדים מועסקים באופן אינדיווידואלי בחוזה אישי סודי, הנהנים מתנאי עבודה ושכר משופרים ומאיכות חיים גבוהה בעבודה. הם גם מגלים בדרך כלל מוטיוואציה ועניין מקצועי. מאידך, משטר החוזים האישיים מעניק להנהלות המפעלים חופש ניהול רב יותר, ובעיקר מאפשר ניידות עובדים, כולל פיטורים במקרה הצורך, לפי שיקול דעת המעביד. יש לציין כי למרות הכוח לפטר, שומרות הנהלות אלה על כח האדם המיומן שבכר גייסו. במפעלים אלה נמנעים ככל הניתן מפיטורים בתקופות משבר ומיתון, ודואגים לשמירת תחושת הביטחון התעסוקתי של העובדים. עם זאת, הנהלות המפעלים, שאינן מאורגנות בשום ארגון מעבידים, עומדות על המשמר ודוחות כל ניסיון של התארגנות עובדים במפעל.

אולם הבעיה האמיתית של ההסתדרות נעוצה בכך שהעובדים מרוצים בדרך כלל מתנאי העבודה השכר ומהביטחון התעסוקתי שבשיטת החוזים האישיים, ואינם נוטים לשתף פעולה עם נציגי ההסתדרות המנסים לארגנם נגד המעביד ולכפות עליו יחסי עבודה קיבוציים. אפילו היעדר הגנה מקצועית של ההסתדרות מפני פיטורים לא דוחף עובדים בחוזים אישיים לרוץ להסתדרות ולבקש את חסותה. כל עוד נמשך הביקוש לכח אדם טכנולוגי ומיומן בענפים אלה, יש למפוטרים ולמתפטרים שפע של הזדמנויות למצוא, במהירות, עבודה אחרת במפעל מתחרה, לעתים בתנאים טובים עוד יותר.

במצב דברים זה, כשכוחה הארגוני בתוך המפעלים הוא חלש, החליטה ההסתדרות לנסות להשתמש באמצעים חוקיים כדי לנסות לקבוע תקדים משפטי לכפיית משא ומתן קיבוצי באחד מהמפעלים האלקטרוניים.

לשם כך, כנראה, נבחר מפעל אלקטרוניקה לא גדול, לא בבעלות פרטית ולא במרכז. בצפון הארץ, בכרמיאל, פועלת חברה ממשלתית בשם גלרם תעשיות טכנולוגיות בע"מ. גלרם היא בבעלות ממשלת ישראל והשקים, והיא קשורה לרשות לפיתוח אמצעי לחימה (רפא"ל) במשרד הביטחון. לחברה ארבעה מפעלים בפארק התעשייה בכרמיאל, ובהם מועסקים בחוזים אישיים כ־175 עובדים.

ההסתדרות הכללית ומועצת פועלי כרמיאל פנו לבית הדין האזורי לעבודה בחיפה בבקשת צו בסכסוך קיבוצי נגד גלרם, רפא"ל ורשות החברות הממשלתיות. ביה"ד לעבודה נתבקש להורות לגלרם להימנע מלהפריע להסתדרות לבחור ועד עובדים בתוך המפעל על־פי חוקת ההסתדרות, ולהקים מועצת ייצור משותפת, ועדת בטיחות, קרנות והשתלמויות על־פי ההסכם הקיבוצי הכללי בענף המתכת, החשמל והאלקטרוניקה. כן נתבקש ביה"ד להורות לרפא"ל ולרשות החברות הממשלתיות להביא לכך שגלרם תחתום עם ההסתדרות על הסכם קיבוצי מפעלי, כמתחייב ממעמדה כחברה ממשלתית וכחלק "מהמגזר הציבורי".

אין להסתדרות זכות כפייה

השופטת אישה קציר, בבית־הדין האזורי לעבודה בחיפה, דחתה את הבקשה על כל עתירותיה וקבעה את הממצאים וההלכות הבאים:

● גלרם היא חברה ממשלתית, אולם אינה נחשבת "למעביד בשירות צבורי" על־פי החוק ליישוב סכסוכי עבודה. על כן, לא חלה עליה חובת ההודעה בשירות הציבורי, ועל עובדיה לא מוטלים הסייגים על זכות השביתה בשירות הציבורי, או ההסכם הקיבוצי בעניין [illegible].

● גלרם, כחברה ממשלתית, היא גוף [illegible] המדינה, ועל כן היא "שירות ציבורי" רק לעניין [illegible] לפי חוק ההסכמים הקיבוציים, חובה על חברה ממשלתית, כגוף מבוקר, לרשום כל הסכם וכל הסדר קיבוצי אצלה, בתנאי שיש כזה.

● עובדי גלרם לא היו מעולם עובדי מדינה, או עובדים אזרחיים בצה"ל או עובדי רפא"ל. הם מועסקים בחוזים אישיים שבין כל אחד מהם לבין החברה.

● על־פי בדיקת הממונה על יחסי עבודה בחיפה, נמצא כי בחוזי העבודה האישיים בגלרם אין כל פגיעה או סתירה לדין כלשהו, לחוק עבודה כלשהו או לצו הרחבה כללי כלשהו.

● אדרבה, תנאי העבודה במפעל גלרם משופרים בהרבה לעומת התנאים הקיימים בהסכם העבודה הקיבוצי הכללי, הנהוגים במפעלים דומים בענף המתכת, החשמל והאלקטרוניקה.

● נדחתה הטענה כי החברה מפרה צו הרחבה בענף האלקטרוניקה ואינה מבטחת את עובדיה ב"מבטחים". הוכח כי צו ההרחבה של ההסכם הענפי מחייב רק "פנסיית יסוד", ואילו עובדי גלרם זכו לביטוח פנסיוני עדיף בפנסיה מקיפה.

● רוב עובדי גלרם הם חברי ההסתדרות. לפיכך, ההסתדרות היא ארגונם היציג. אולם אין בדין הישראלי חובה משפטית כללית על מעביד לנהל משא ומתן קיבוצי עם ארגון העובדים היציג או לכרות עמו הסכם קיבוצי.

ההסתדרות גם לא הוכיחה מניין יש לה הזכות החוקית לדרוש שבית הדין יאכוף, בצו שיפוטי על מעביד לא מאורגן, תנאי עבודה שנקבעו בהסכם קיבוצי כללי או ענפי, אשר לא הורחבו בצו הרחבה כדין, על המעביד הזה.

כן נדחתה הטענה כאילו גלרם מונעת מעובדיה, מפריעה או גורעת מזכות ההתאגדות של עובדיה, להתארגן ולבחור להם נציגות. אין מניעה מההסתדרות, כארגון יציג, לארגן את הבחירות לוועד על־פי חוקתה, בכל מקום שתרצה אך לא בתוכני המפעל, ובוודאי שלא בזמן העבודה.

חברה ממשלתית עסקית

● גלרם, כחברה ממשלתית, מצווה על־פי חוק החברות הממשלתיות לפעול דווקא לפי שיקולים עסקיים.

● לרשות החברות הממשלתיות אין סמכות חוקית להורות לחברה ממשלתית כיצד לנהל את עסקיה או לנהוג בעובדיה. עניינים אלה מסורים לסמכות דירקטוריון החברה הממשלתית.

● מתכונתה של חברה ממשלתית על־פי החוק לקבוע נציג נבחר מקרב עובדי החברה בדירקטוריון, אך אין להסיק קיומה של חובה על חברה ממשלתית להתקשר בהסכם קיבוצי עם ההסתדרות, ורשות החברות אינה מוסמכת לכפות על החברה התקשרות כזו.

● בגלרם קיימת משנת 1983 ועדת בטיחות על־פי חוק ארגון הפיקוח על העבודה. החוק הנ"ל קבע חובה להקים ועדת בטיחות ללא קשר לקיומו של ועד עובדים. נקבע בחוק כי במקום עבודה לא־מאורגן, שאין בו ועד, תיבחר ועדת הבטיחות באסיפה כללית של העובדים.

● בגלרם נהוג אמנם שבוע עבודה בן חמישה ימים. אולם על־פי חוק שעות עבודה ומנוחה נוהג זה אינו מותנה דווקא בהסכם קיבוצי. החוק קובע כי שר העבודה רשאי לאשר "הסכם קולקטיווי" ליום עבודה ארוך יותר מ־8 שעות ביום או מ־7 שעות בערבי שבת או חג, או שבוע עבודה ארוך יותר מ־47 שעות. החוק רק ב"הסכם קולקטיווי", שהוא הסדר קיבוצי, ולאו דווקא בהסכם קיבוצי עם הארגון היציג. (דיון מ"ה/4־8).

תקדים עקרוני זה יגרום לטלטלה משפטית בהסתדרות במאבקה הארגוני־משפטי נגד שיטת החוזים האישיים, התפשטותה בישראל בעיקר בענפי האלקטרוניקה, מחשבים והטכנולוגיה המתקדמת, [illegible] להניח שההסתדרות תערער עליו. אם לא, יעניק הפסק הנ"ל גושפנקה משפטית למעבידים לא־מאורגנים, להמשיך ולהישאר לא־מאורגנים, לנהל מפעלים קיימים ולהקים מפעלים חדשים על בסיס יחסי עבודה אישיים, ללא הסכם קיבוצי וללא ועד הסתדרותי, על כל המשתמע מכך.

מאידך, יש להביא בחשבון שני שיקולים נוספים, משפטיים ומעשיים:

ראשית, מבחינה משפטית תוקפו של הפסק מוגבל כנראה רק למקומות עבודה לא־מאורגנים, שבהם לא היו מעולם יחסים קיבוציים: לא יחסים כלליים מכוח חברות המפעל בארגון מעבידים ולא יחסים מיוחדים מכוח חתימת הסכם קיבוצי מפעלי קודם.

מצד שני ומבחינה מעשית, אם ההסתדרות גמרה אומר לקדש מלחמה על החוזים האישיים, הרי כישלון גמור במאבק על הכפייה המשפטית ליחסים קיבוציים עלול לדחוף אותה, כארגון היציג במפעל המסוים, בענף ובמשק כולו, לעשות שימוש בכוחה הארגוני. כמו כל ארגון עובדים, יכולה ההסתדרות לנהל מאבק מקצועי ולכפות על מעביד חתימת הסכם קיבוצי באמצעות סנקציות ושביתות. אין לשכוח כי את חופש הניהול וכוחם של המעבידים מאזנים זכות ההתאגדות וחופש המאבק המקצועי וכוח השביתה של העובדים וההסתדרות, וכי מאבק כוחני ביניהם אינו רצוי.

* עם הבאת הרשימה לדפוס, נודע כי ההסתדרות הגישה ערעור לבית־הדין הארצי לעבודה.

צרות בשוק הזנות

בתי־הבושת בכסות בארים בצומת הירקון־אלנבי הולכים ונסגרים או משנים את פרצופם

מאת חיים הנדוורקר

לילה בחוף תל ברוך. עשרות כלי רכב נעים כהיפנוטיים והרות בחשיכה. ברקע נראות צלליות של פרוצות המשפצות את גופן בפני הבאים. העסקים לכאורה כרגיל, אבל רק למראית עין.

אלה ימים קשים לזנות־הרחוב של תל־אביב. הביטוי הבולט לכך הוא תהליך הסגירה העובר על הבארים ששימשו בתי־בושת בצומת הרחובות הירקון־אלנבי, המעוז האחרון של הזנות התל־אביבית הוותיקה. לפני שנים אחדות צעדו כאן לאורך רחוב הירקון מרבית הזונות של תל־אביב. אחר כך דחקה אותן המשטרה לחוף תל־ברוך. אלה שנשארו ברחוב הירקון היו הוותיקות יותר, שבדרך־כלל לא עסקו בזנות־רחוב אלא ישבו בבארים, שתו עם הלקוחות ואגב כך שכבו אתם. למשטרה קשה היה להוכיח שידול לזנות.

היתה כאן מעין הסכמה שבשתיקה בין המשטרה לפרוצות ולבעלי הבארים. סטטוס קוו. אתם לא מקימים יותר מדי רעש ואנחנו מאפשרים לכם להיות בשקט יחסי. חלק מהפרוצות היו גם מודיעות משטרתיות, והנהלת [illegible] ליחס מועדף במיוחד.

לפרוצות ברחוב הירקון אין שם טוב בקרב חברותיהן. יצא להן שם של נרקומניות, ומשום כך בעלות הסתברות גבוהה יותר ללקות במחלת האיידס. אלה שביקשו סחורה טובה יותר הלכו לחוף תל־ברוך.

מסתפקים בהצצה

כיום כאשר חברת "אתרים" נמצאת בתהליך ביצוע עבודות להקמת המידרחוב ברחוב אלנבי סמוך לים, השתכנעו כמה מבעלי הבארים־בתי־הבושת, כי יעשו עסקים טובים יותר אם ישתלבו באווירת הפיתוח במקום. אליעזר אמיתי מנכ"ל אתרים שיכנע אותם כי עדיף להסב את המקום לעסק מהוגן יותר ובדרך זו למשוך קהל. כך נהפך אחד הבארים שעיקר עיסקו היה על הזנות לפאב פופולארי למדי, ואחר היה למזנון זבניה. שלישי עתיד כנראה לפתוח עסק של בילוי שונה.

ברחוב הירקון נותרו עדיין מקומות בילוי "מפוקפקים", אבל נראה לפי שעה כי התהליך של דחיקת הזנות נמצא בעיצומו.

בחוף תל־ברוך העסקים גם הם אינם טובים במיוחד. המחירים בירידה. אם פעם עלה כאן מגע מיני 40 ש"ח, כיום אפשר להשיגו גם ב־20 ש"ח. יש המסבירים זאת בכך שיותר ויותר פרוצות־רחוב מכל הארץ מציפות את השוק התל־אביבי. מנגד, החשש מאיידס מונע רבים מלהזדקק לשירותיהן של הפרוצות. הרבה מתמכרים בתל־ברוך מסתפקים בהצצה ומעשיהם של אחרים, וזו סיבה נוספת לירידה במספר הלקוחות.

בתל־ברוך עובדות כיום כ־250 פרוצות ויותר ממאה קוקסינלים. זה כשנה פלשו הפרוצות גם לרחוב ארלוזורוב. בתחילה הן שהסבירו את הנהירה לכאן בעבודות הפיתוח שבהן עמדו להתחיל העירייה וחברת "אתרים" בחוף תל־ברוך, כדי לקבוע לזנות תחום חדש לעבודתן. אולם בינתיים התברר כי חברת "אתרים" לא הצליחה לקבל את היתרי הבנייה הנדרשים על־פי החוק, ונראה כי רק בחודשי החורף אפשר יהיה להתחיל בעבודות.

ובכל זאת באו הפרוצות לארלוזורוב ולרחובות הקטנים הסמוכים אליו. כיום עובדות כאן 30־40 פרוצות ללילה והבעיה קוקסינלים. הסיבה לבואן היא כלכלית. המזה הכלכלי בתל־ברוך הולך וקטן. כך יש פרוצות המסיימות משמרת ראשונה בתל־ברוך, באות לארלוזורוב ולפעמים מסיימות את הלילה או נכון יותר מתחילות את הבוקר ברחוב הירקון, שם בשעות אלה אנשי המשטרה כבר עייפים ואינם מרבים להתערב.

חשיפה מרבית

רחוב ארלוזורוב הוא ציר תנועה חשוב, שעוברים בו כלי רכב רבים כמעט בכל שעות היממה. החשיפה ללקוחות כאן היא איפוא מרבית. עבודת הלילה מפריעה לדיירי האזור ובוודאי שאינה תורמת לערך הדירות של בעליהן. המשטרה עוצרת כמה מהזונות מדי פעם, אבל אין בכך כדי להועיל. סגן ראש העיר נתן וולוך מציע לא להסתפק בכך, אלא לגייס את שירותיה של חברת שמירה, בעזרת פקחי העירייה לסלק את הפרוצות מהאזור. בכל מקרה, ברור כי כאשר יחלו עבודות הפיתוח בחוף תל־ברוך הפרוצות ייאלצו לעזוב, אזור ארלוזורוב עשוי להיות יעד ראשון במעלה בעבורן.

ברקע יש הצעה של ראש העירייה שלמה להט למסד את הזנות בבתי בושת. פעם גם חשבו כי המקום האידיאלי לכך יהיה באזור אצטדיון בלומפילד ביפו, העומד שומם במרבית שעות היום. אבל ההכרעה בעניינים כאלה מסורה לכנסת, ואין להניח שבישראל של סוף שנות השמונים יוחלט לעשות את הזנות לחוקית.

האגף לבריאות ציבורית בעירייה בראשותה של חביבה אבי־גיא עוקב אחר הנעשה בתחום זה, בפרט על רקע התפשטותה של מחלת האיידס. מבדיקות שנערכו בקרב פרוצות וקוקסינלים התברר, כי חמישה אחוזים מהפרוצות נשאות נוגדני איידס. בקרב קוקסינלים המצב חמור הרבה יותר. אצל 20 אחוזים מהם התגלו נוגדני המחלה. בימים אלה עומדת העירייה להקים מרפאה מיוחדת לאבחון ולטיפול במחלת האיידס ושאר מחלות מין בקרב פרוצות. אבי־גיא מעלה רעיון לנפק תעודה המאשרת כי הפרוצה או הקוקסינל נמצאים במעקב. אולם יישום רעיון כזה הוא סבוך ביותר וכלל לא ברור עד כמה תהיה התעודה יעילה.

הלקוחות, מכל מקום, ממתינים לתעודות. אלה שיצאו בוקר על חרדתם מפני המחלה באים לפרוצות מצוידים בקונדומים. מה שבטוח בטוח.

[illegible] الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

בראזיל 1987 — אותה גברת בשינוי אדרת

פרשנות

מאת יחיאל ארדי

מי שאין לו דרישות מופרזות מדי, יודע בדיוק למה מותר לצפות במשחקי ידידות בכדורגל — כל זה בין הערב ברמת־גן את ההתמודדות בין נבחרות בראזיל וישראל.

גם אם מבחינה איכותית גדול ביניהן הפער כרחוק תל־אביב מריו, ולכאורה אין זה הוגן לערוך השוואות, תמיד נעים לחזור ולהציץ באמני הכדורגל בבראזיל — אפילו הם משחקים רק נגד ישראל הקטנה, הצנועה וחסרת היומרות. למארחים בתכלת־לבן ישמש המישחק אתגר, אבל תרומתם להצלחת האירוע תהיה דלה ביותר — אם לא יועילו בעל הבינוניות המאפיינת אותם כל ימות השנה, ואם לא ינסו להכות, כי מה שקרה רק באחרונה נגד שוויץ, באראו, שוויץ, היה חולף.

בראזיל במהדורת 1987 עדיין אינה נבחרת שכמה הילך לפניה, ולפי שעה גם אינה מתיימרת להיות כזו. הצוות הצעיר מצוי בראשיתו של תהליך הרצה ליעד העיקרי — שלב הגמר העולמי של 1990 באיט־ליה. בראזיל לא זכתה באליפות העולם מאז 1970 במכסיקו, כשעמדה לרשותה הנבחרת הבלתי נשכחת שהכלילה שלוש זכיות בתואר היוקרתי. חלפו 17 שנה, ולבחירות שבשתי אליפויות העולם האחרונות (ספרד 1982, מכסיקו 1986) היו לבראזיל נבחרות מעו־לות, מבריקות ושופעות כוכבים — קרו לה בכל פעם תקלות, שהכשירו את הקרקע להכתרת איטליה וארגנטינה.

בראזיל החדשה, הצעירה והמת־גבשת מנסה ללמוד את לקחי העבר. וזה בהחלט לא קל לשחקנים אלמונים, יחסית, המנסים לשחזר במה נכשלו גדולים וטובים ומפורס־מים מהם, כמו זיקו וד"ר סוקראטס או שקאר ופלקאו, ז'וניור וטוניניו סרזו, קארקה ואריניו — אם להזכיר רק מעטים. אבל לנגד עיני היור־שים, שיופיעו הערב ברמת־גן, מרצ־דים גם שמותיהם של מצליחנים אמיתיים — פלה וז'אירזיניו, קארלוס אלברטו וטוסטאו, דידו ואראינצ'ה — המשמשים סמל ומופת, הדגם לחיקוי, גם לרבבות הילדים המתחילים לבעוט בכדור מילדותם בחוף קופאקבאנה.

הביקור החטוף באירופה, שבו קיימה באחרונה בראזיל ארבעה מישחקים בינלאומיים, שיכנע רבים שבהם גם אותה, כי המורשת שהכ־דורגל משמש לה דת ופולחן גידלה דור חדש של כוכבים. אל שרידי המונדיאל המכסיקאי של אשתקד הצטרפו בין היתר האלדו וראי (אחיו של ד"ר סוקראטס), מיראנדיניה ונלסיניו, דונגה וזומאריו, הממשי־כים במסורת הכדורגל בקצב הסאמבה. היו להם ימים טובים יותר (1—1 עם אנגליה בוומבלי, 2—0 על סקוטלנד בגלאזגו), היו להם מישח־קים פחות מרשימים (הפסד 0—1 לאייר בדבלין וניצחון 3—2 בלבד על פינלנד בהלסינקי). אבל מה שמייחד אותם שייך להם לבדם, ואותו אי אפשר ליטול מהם: הכישרון מלידה, הברק האישי, הטי־פול המלהיב בכדור.

מול הסיגנון הנדיר הזה, יתקשו מאוד הישראלים להשיג שליטה או לכפות קצב. שמירה אישית על האשפים מבראזיל כמעט בלתי אפשרית, ועלולה להוליד מצבים מביכים. גם ניסיונות כידרור או תרגילים מתוחכמים עלולים להסתיים בכישלון, או במפח נפש בלתי רצוי. כבר התנסינו בעבר פעמיים בעימות חזיתי עם בראזיל, והזכרונות המרים רודפים אותנו עד עצם היום הזה: כישלון 0—5 במישחק בינלאומי ידידותי ברמת־גן, ב־19 במאי 1963; הפסד 1—4 ברבע גמר הטורניר האולימפי, ב־25 ביולי 1976 במונטריאול.

אסור שיהיו לנו אשליות גדולות יותר הפעם. גם בגלל הרכבה המוסר שלנו, העייפות המצטברת של סוף העונה המתישה — והעובדה שבר־אזיל לא תאפשר לנו לשחק בחו־פשיות, להפתעתנו, כמו נגד ליוורפול. אף על פי כן, כמו כל הופעה של בראזיל, תהיה זו חוויה שאסור להחמיצה. היטיב להגדיר זאת בשבוע שעבר מנהל נבחרת סקוט־לנד, אנדי רוקסבורו: "הבראזילאים נהנים מהכדורגל שלהם בכל רגע, בכל צעד ובכל מצב, ועושים כל מאמץ כדי לשתף בתענוג זה כל מי שמצוי במחיצתם".

וזו בהחלט סיבה נוספת להר־לם הערב גם ברמת־גן.

הערב (18.45) באיצטדיון רמת גן שיהיה מלא על גדותיו

משימה ישראלית: לתקן את הרושם מול בראזיל

אבי כהן: לשחק נגד בראזיל זה חלום ● רוני רוזנטל הגיע למשחק מבלגיה ● המאמן מיהיץ': יש לנו נבחרת טובה, אנו מסוגלים לנצח ● מאמן בראזיל: אנחנו מכינים סגל שיזכה בגביע העולמי הבא

שניים מכוכבי נבחרת בראזיל שישחקו היום נגד ישראל, אמש באימון ברמת־גן: ז'וסימאר (מימין) ומילר (צילום: עודי קרן)

בין ארצי

מאת משה הר־גבעי
כתב "ספורט הארץ"

קיים סוג מסויים של מישחקי רעים שחובב כדורגל אמיתי לא יוותר עליהם, גם לאחר אין־ספור אכזבות. לקטגוריה זו שייך ללא ספק המיפגש הבינלאומי בין ישראל לבראזיל, הערב (18.45), במסגרת טכס הבחירת כדורגלן העונה, אורי מלמיליאן, של העיתון ידיעות אחרונות.

לשתי הנבחרות יהיה זה מישחק פרידה. ישראל תסיים את העונה הבינלאומית בהדרכתו של המאמן החדש מילינקו מיהיץ'; בראזיל תסיים את המסע האירופי, הראשון במסגרת ההכנות לגביע העולמי הבא שיהיה באיטליה ב־1990.

אמש באולם העיתונות הנאה של איצטדיון רמת־גן אפשר היה לקבל הסבר לעובדה שהיציעים יהיו הערב צפופים ומלאים. "המטרה שלנו היא לזכות בגביע העולמי הבא", אמר חד־משמעית המאמן קרלוס אלברטו סי־לבה. "יש לנו צוות צעיר, ממוצע של 23 שנה, העושה את צעדיו הראשונים. הפקנו לקחים מהכשלו־נות האחרונים בגביע העולמי. איני יכול עדיין להצביע על כו־כבים, אך הדגש בנבחרת זו הוא על כישרון הצוות. זה העסק היחיד שבזכותו נוכל לפתור את בעיית חוסר המזל שפקד אותנו בטורנירים האחרונים. אחד היעדים העיקריים במסע, להקנות לצעירים ניסיון בינ־לאומי ולהרגיל אותם לשחק באיצטדיונים גדולים ורוגשים, כדי לעקור מהם את פחד הבמה והקהל".

* ההרכב הפותח של בראזיל יחסר שני פצועים השוער קרלוס והחלוץ מירנדיניה ויכלול את השח־קנים הבאים: רג'יס, ז'וסימאר, ג'יראלדו, ריקארדו, נלסיניו, דוגלאס, ראי (אחיו של סוקראטס), ארואררה, מילר, רומריו, ולאדו.

"לנבחרת שלכם יש מאמן מרשים והיא בהחלט מסוגלת להיות יריב קשה", אמר המאמן האורח. "אם ניצחתם את אוסקר והאגמא, סאנטוס, ליוורפול — סימן שאתם טובים".

הזדמנות גם לספסל

נבחרת ישראל ערכה אתמול אימון קל באיצטדיון רמת־גן לאחריו פירסם המאמן מילינקו מי־היץ' את הצוות.

* ההרכב הישראלי: רן, אבי כהן (ב. ים), שטעובר, אבי כהן (ב. ים), קלינגר, עובדיה, דווירי, סיני, תקוה, דריקס, רוני רוזנטל.

"למרות חסרונם של הפצועים אורי מלמיליאן, אלי אוחנה ודניאל ברייליבסקי, יש לנו נבחרת טובה", אמר מיהיץ'. "בראזיל זו בראזיל, אך אנו בהחלט מסוגלים לנצח". הוא הדגיש, כי המטרה העיקרית היא להתגבר על בעיית חוסר היציבות ולהפגין רמה אחידה לאורך זמן. מי־היץ' אמר, כי ישתדל להעניק הזדמנות גם לשחקני הספסל. "פי־צוי הפסיד שנה בנבחרת, אך הוא ישולב במחצית. אולי אשתף גם את המחוננים החדשים אלון נתן ויהודה עמר. כדאי לזכור שגם איינבורג ממתין להזדמנות שלו".

את הלך הרוחות בנבחרת היטיב לבטא המגן הירושלמי אבי כהן: "לשחק מול בראזיל זה חלום. כל שחקן מצפה לזה. הכל יודעים שזו הנבחרת של העולם". השוער רן מודע לעובדה שצריך להיות יותר דרוכים. "בראזיל זו מעצמת כדורגל" אמר.

המאמן מיהיץ' הבהיר, כי הנבחרת לא תשנה את הסיגנון שלה ותמשיך לשחק בשיטה הרגילה. לאחר הי־כולת המאכזבת בשוייץ (0—1) הוא מצפה שחניכיו יאפשרו לו לצאת לחופשת הקיץ בפנים מחייכות.

המאמן רז: השארנו רושם טוב בצרפת וזכינו לשבחים

נוער

מאת אילן פיש
כתב "ספורט הארץ"

נבחרת הנערים של ישראל חזרה אמש לארץ אחרי שסיימה את חלקה באליפות אירופה בצרפת. שתי תוצאות תיקו, מול דנמרק ויוון, והפסד מינימלי (0—1) לטורקיה, לא גרמו אכזבה למאמן אמנון רז, אם כי לדבריו ישראל היתה מסוגלת להשיג יותר. "נסענו במטרה להשאיר רושם חיובי ולמצוא חן בעיני אופ"א, גם ברמת המשחק, גם בהתנהגות השחקנים. על כך זכינו לשבחים רבים מהוועדה המארגנת", אמר רז.

את טורניר הבכורה של ישראל ניצל רז להסקת מסקנות בתחום המקצועי: "יש להרבות בטורנירים דומים, על מנת להתרגל לאקלים ולתנאי הלחץ של סדרת משחקים רצופים. יתכן שצריך לתת לנערים לנוח לפני מאמץ קשה כמו זה שהיה בצרפת. מרבית השחקנים היו טרודים במאבקי עליה וירידה בליגה לנוער, וזה סחט מהם מאמצים רבים. הטורקים, למשל, הפסיקו את הפעי־לות בליגה חודש לפני האליפות".

השחקן שבלט מכל השאר היה הבלם רועי חזד, שגילה יציבות רבה. רז התאכזב במיוחד מחוסר היציבות של הנבחרת, למרות שציפה לעייפות של השחקנים בגלל הליגה המתישה. על התנהגות ומשמעת השחקנים אמר: "הם היו למופת. זהו חומר אנושי נפלא".

נבחרת הנערים שהוקמה לפני שמונה חודשים סיימה את תפקידה. סגל השחקנים יעבור לנבחרת נוער ב', שתשמש עתודה לנבחרת הנוער. את שתי הנבחרות יאמן שלמה שרף. אמנון רז המכיר היטב את השחקנים יעביר לשרף דו"ח מפורט על הנבחרת והשחקנים הנמצאים בה. הוא עצמו ימונה ככל הנראה למאמן הבא של נבחרת נערים חדשה, שתוקם לטורניר הזוטר שיהיה בדצמבר הקרוב.

גם סגל הנערים ימנה שתי נבחרות. סגל א' — בני 15—16, וסגל ב' — 14—15, שיהווה עתודה.

ביל לייםביר (משמאל), שחקן הציר של דטרויט פיסטונס, מברך את לארי בירד אחרי ניצחונה של בוסטון סלטיקס 117—114 במישחק השביעי שהבטיח את העפלתה בסדרת הגמר נגד לוס אנג'לס לייקרס (המישחק הראשון מחר בלילה במוקדם). בירד קלע 37 נקודות, קטף 9 ריבאונדים ומסר 9 אסיסטים. ג'ו דומארס קלע 35 נקודות לדטרויט (צילום רדיו איפי)

עימות צ'כי מצ'יר — נובאצ'ק ברבע הגמר ברולאן־גארוס

טניס

פאריס (שרות "ספורט הארץ"). שני הטניסאים הצ'כים שנוצחו ע"י עמוס מנסדורף במישחק גביע דייוויס, העפילו אתמול לרבע גמר האליפות הפתוחה של צרפת ברולאן־גארוס. קארל נובאצ'ק הפתיע את המדורג 14 מרטין חייטה (ארגנ־טינה) 7—6, 6—7, 6—4, 7—6 ו־3—6 ומי־לוסלאב מצ'יר, המדורג חמישי, הבקיע ללא תנאי את הצרפתי פאטריס קוסנה 6—0, 6—1, 6—3. שני הצ'כים יתמודדו ביניהם ברבע הגמר.

המדורג עשירי, אנדרס גומס (אקוודור), היה על סף הדחה ורק אחרי שלש שעות ו־52 דקות ניצח את הספרדי אמיליו סאנצ'ס 5—7, 1—6, 7—6, 7—5, 6—4. הוא ישחק ברבע הגמר נגד המנצח במישחק בין המדורג ראשון איוון לנדל והשוודי יואכים ניסטרום.

הפתעה היתה בשמינית הגמר לנשים כאשר האיטלקיה רפ־לה רג'י (מדורגת 14) הדיחה את המדורגת חמישית הלנה סוקובה 6—3, 6—4, 6—2. היא תשחק ברבע הגמר נגד אלופת השנתיים האחרונות כריס אוורט (מדורגת 3) שניצחה את קתרינה מאלייבה (מדורגת 12) 6—3, 6—1. המדורגת ראשונה, מרטינה נברטילובה, הבקיעה את המדורגת 15 סילוויה האניקה 6—0, 6—2 ותשחק נגד המדורגת שמינית, קלאודיה קוהד־קילש, שניצחה את הצרפתיה נטאלי סוריה 6—1, 6—3, 6—0.

14 בטוטו

בניחושי הטוטו של השבת לא הצליח איש לנחש את 14 התוצאות והפרס הראשון הועבר לשבת הקרובה; 7 משתתפים ניחשו 13 תוצאות וכל אחד מהם יקבל כ־19,700 שקלים; 124 משתתפים ני־חשו 12 תוצאות וכל אחד מהם יקבל כ־1,100 שקלים; 1,463 משתתפים ניחשו 11 תוצאות וכל אחד מהם כ־94 שקלים; 11,037 משתתפים ניחשו 10 תוצאות וכל אחד מהם יקבל כ־12 שקלים.

ההכנסה השבוע היתה 2,203,229 שקלים.

הצוות הישראלי לאליפות אירופה ה־25

מספר	שם	גיל	גובה	משחקים בנבחרת	נקודות	אליפויות אירופה
4	האווי לאסוף	31	2.09	74	655	2
5	מוטי דניאל	24	1.96	67	388	2
6	עדי גורדון	21	1.82	32	204	1
7	[illegible]	19	1.98	11	109	1
8	עומר מליישר	21	2.09	9	24	1
9	ארי רוזנברג	23	1.92	40	171	1
10	חן ליפין	21	1.84	45	183	2
11	דורון שפע	25	1.95	47	471	1
12	דורון ג'מצ'י	26	1.97	98	1711	4
13	לאוון מרסר	29	2.08	35	561	1
14	תומר שטיינהאואר	20	2.05	36	102	1
15	יצחק כהן	19	2.04	11	56	1

- מאמן: צבי שרף (אליפות שלישית)
- עוזר מאמן: רן כהנא (אליפות ראשונה)
- מנהל: מיכאל לפידון (אליפות ראשונה)
- רופא: ד"ר חיים רמבר (אליפות שניה)
- פיזיותראפיסט: דוד שטיינברגר (אליפות ראשונה)
- שופט: מוד חריק (אליפות שניה)
- ראש המשלחת: איתן הפר (אליפות ראשונה)

מטרת ישראל היום (16.00) ברמת השרון
במבחן האחרון לפני אליפות אירופה

לנצח את צרפת ולצאת ליוון במוראל גבוה

כדורסל

מאת מיכאל קרנץ

פחות מ־24 שעות לפני המראתה לאתונה, תקיים היום הנבחרת הלאו־מית בכדורסל מיבחן אחרון, כאשר תשחק נגד נבחרת צרפת. המשחק יחל בשעה 16.00 באולם מתנ"ס קרית הצעירים ברמת השרון.

יהיה זה המישחק הבינלאומי העשירי של הנבחרת מאז ה־3 ביוני, כאשר התמודדה בהולנד נגד קבוצה. המאזן בפרק זמן זה מורה על שלושה נצחונות לעומת ששה הפסדים ולכן ירצו דורון ג'מצ'י וחבריו לסיים את הכנותיהם לאליפות אירופה עם ניצחון ולהמריא מחר בבוקר לאתונה במוראל גבוה.

"זה אינו המיבחן האמיתי שלנו, אם כי ברור שנשאף לנצח", אומר המאמן צבי שרף. "לנו חשוב להיות בכושר מירבי ביום רביעי בשעה 10.00 מול צ'כוסלובקיה. צרפת היא נבחרת חזקה מאוד ואם נוכל לנצחה שוב, זה יתן לנו את הבטחון הדרוש לפני המשימות הקשות בהמשך השבוע בפיראוס".

שתי הנבחרות נפגשו לפני עשרה ימים בטורניר הבינלאומי באמסטרדם. ישראל הציגה בערב זה את משחקה הטוב ביותר בחודש האחרון וגברה על הצרפתים 93—90. זה היה הנצחון העשירי של ישראל על הצרפתים ב־21 משחקים והוא בא אחרי סידרה של שלושה הפסדים רצופים.

לצרפת, שהיא נבחרת ברמה גבוהה, יש תמיד בעיות איתנו והפר־שנים הצרפתים מזהירים תמיד את שחקניהם לפני משחקים נגד נבחרת ישראל. זאת אולי משום שגם לצרפת אין שחקנים גבוהים במיוחד, אם כי הקפטן זאביאל (2.04) ואוסטרוזבסקי (2.04) הם כדורס־לנים טובים מאוד העולים על השח־קנים הגבוהים שלנו להוציא את לאוון מרסר.

כוחה של צרפת בשחקני החוץ כמו דיביסון (1.95), דאקורי (1.95) שלא שיחק באמסטרדם והצטרף לנבחרת רק לפני כמה ימים אחרי שהשלים בחינות באוניברסיטה, שאבו (1.95) הרכזים הפבאגל (1.89) ודמורי (1.78). לצרפת מאמן חדש, ז'אן גאל, שהחליף את מיודענו פייר דאו.

לנבחרת הצעירה שלנו זו הזדמנות אחרונה להרגל מהלכי משחק בהם תבקש באליפות אירו־פה. המאמן שרף בוודאי יתן הזדמנות למספר מירבי של שחקנים לרכוש עוד מעט נסיון ומשום כך צפויות עליות וירידות ביכולתה של הנבחרת. אבל זה יכול להיות מבחן מסכם מצוין ואם יסתיים בניצחון, מה טוב.

מייק טייסון (משמאל) הולם בפינקלון תומאס בקרב בו ניצח בנוקאוט בסיבוב השישי. ניצחונו ה־30 של האלוף בן ה־20 המחזיק עתה בתארים של שתי ההתאחדויות האיגרוף (צילום רדיו איפי)

אילן פיש מראיין את המאושר מחולון והמאוכזב מירושלים

אחד עולה, אחד נשאר

זיתוני: נמני החדיר אמונה

הפועל חולון חזר לליגה הלאומית לאחר 16 שנה וסיני הזמן מוקף מהזכרון שמות רבים שפיארו את הקבוצה בתחילת שנות ה־70. יעקב זיתוני וקרוב ל־40 הוא היחיד שנותר פעיל, כחוט מקשר בין התקופות. עתה הוא שותף בכיר בשיחזור ההסטוריה.

● מה גרם לחולון להקדים את חיפה וירושלים ולעלות?

חלק נכבד בהצלחה יש למצב החברתי המצויין בקבוצה משך העונה. גם לעבודה היסודית של המאמן מאיר נמני חלק בהצלחה. השחקנים היו רציניים באימונים, התפרסנו נכון במגרש, השקט הנפשי הוסיף להצלחה.

● עברתם בעונה תקופה קשה. שישה שחקני ההרכב נעדרו באותו פרק זמן בגלל פציעות. קל לאבד את הראש במצבים כאלה.

צריך לזקוף הרבה לזכותו של נמני, שהחדיר את האמונה במחזורים הקשים. השקט הנפשי עשה את שלו והקל על הלחץ. כאשר ההרכב התייצב היה קל לחזור לעצמנו ולכדורגל הטוב שהפגנו בעונה.

● איך הרגשת מגורל דומה לזה של בית"ר נתניה?

מדוע משווים אותנו לנתניה ולא ללוד? נתניה היתה בנויה על שחקני רכש. כשהם עזבו הכל התפורר. בחולון השחקנים שייכים לאגודה כך הבסיס ישאר. הקבוצה חייבת לחזק עצמה כדי להקל על ההשתלבות בליגה הלאומית.

● היית שותף לשתי העליות. מה מבדיל בין שתי הקבוצות?

בעליה הראשונה התבססה הקבוצה על ארבעה־חמישה כוכבים. היום המצב שונה. אין כוכבים בול־טים מעל בולם. עתה השחקנים יותר ממושמעים. לקבוצה העכשוית מהירות לעומת זו ששיחקה בת־חילת שנות ה־70.

● תמשיך גם בעונה הבאה?

לא החלטתי אם אמשיך. יתכן שאקבל תפקיד אחר בקבוצה, אדע זאת מאוחר יותר.

תא־שמע: שייע הביא התלהבות

בירושלים חגגו הבית"רים בצהוב־שחור. האדו־מים של הפועל תיכננו חגיגה משלהם, אבל הפרש שערים נחות השאיר את הפועל ירושלים בארצית. הפסד הירושלמים בשעריים לעומת נצחון חולוני העתיק את השמחה למישור החוף.

יוסי תא־שמע, 27, לובש את מדי הקבוצה כ־11 שנים. נדנדה של עליה וירידה בין הליגה הלאומית לארצית. אבל הגעגוע, מר ככל שיהיה, אינו יכול לנחם.

● מה קרה לכם?

במשחקים המכריעים, נגד חולון ושעריים, לא התעלינו. זה שבר אותנו.

● אולי שאננות?

לא יודע אם זו שאננות. יתכן שהיו שחקנים שהמעמד ריגש אותם.

● אתם הפסדתם, חיפה הפסידה, חולון כמו זכתה בפיס.

אפשר לקרוא לזה כך. עוד לא היה שקבוצה עלתה ללאומית בהפרש שערים. אבל — שלא יהיו אי הבנות, גם חולון הציגה משחקים טובים. אני לא אומר שלא הגיע להם.

● במחזור השביעי הייתם אחרונים עם נקודה בלבד. אולי זה לא כישלון לסיים במקום השני?

יתכן שזה לא כישלון. התאוששנו, הצגנו כדורגל מצוין וניצחנו בבית ובחוץ. היינו על סף האליפות. זה פיספוס של הרגע האחרון.

● איך תסביר את ההתאוששות המפתיעה שלכם?

בתחילת העונה היה מאמן, אך לא היתה הנהלה לשמה בגלל בעיות. ברגע שהמאמן פייגנבוים בא היתה לנו כתובת. הוא בא בזמן. הוא הביא התלהבות לקבוצה. מרגע ששייע הגיע דיברנו על עליה ללאומית.

● כישלון על הסף עשוי לשבור אתכם?

הסיום כואב. אבל בסך הכל כדורגל הוא ספורט. יש בקבוצה שחקנים צעירים. היכולת שלהם נותנת תקוות לעונה הבאה.

● לפחות גיליתם העונה שהאוהדים שומרים לכם אמונים.

הכאב גדול בגלל האוהדים הנפלאים שהחלו לצאת מההורות.

על מות
אסתר עץ־הדר
(צוותה גופתה למדע)
אבלים:
אחיה וב"ב
אחייניותיה ואחייניה

הננו משתתפים בצערה של
פנינה מרקוס
במות בעלה **אריה** ז"ל
ומביעים תנחומינו למשפחה
הנהלת בתי זיקוק לנפט בע"מ

למשה שנקר
אתך באבלך במות עליך
אביך ז"ל
סאיטקס
ההנהלה והעובדים

למשפחת שפי
המומים מהאסון הטרגי
בהלקח מכם ללא עת
מוטי שפי ז"ל
ומשתתפים בצערכם העמוק
התזמורת הקאמרית הישראלית

משתתפים בצער
משפחת לפן
על מות חברנו למחקר
אסא לפן ז"ל
המרכז לתולדות כוח המגן — ההגנה
ע"ש ישראל גלילי

למשפחת בן־טוביה
אתכם באסונכם על מותו של
דורון
דורון כה נפלא שנקטף באיבו
הורי חבריו

לבצלאל סינואני ולמשפחתו
אתכם באבלכם הכבד על מות
יצחק סינואני ז"ל
הנהלת עמיגור ועובדיה

לד"ר **יהודה פרידנברג** ומשפחתו
אתכם באבלכם על מות האב
מ ר ד כ י ז"ל
מפעלי ים המלח
ההנהלה והעובדים

למנהל מפעלנו
מר לטיף כהן
משתתפים באבלך הכבד במות אחיך
נאג'י ז"ל
הנהלת המטויות
המאוחדות בישראל בע"מ

התאחדות סוכני נסיעות לתיירות בישראל
אבלה על מותה של חברתנו
גוגה רג'ואן ז"ל
ושולחת תנחומיה הכנים למשפחה האבלה

האקדמיה למוסיקה ע"ש רובין
משתתפת בצער
של
גד לברטוב
על מות **אמו**

לשכת רואי חשבון בישראל
אבלה על פטירת חברה היקר
מרדכי פריד נברג ז"ל
ומשתתפת בצער המשפחה

לחברנו **פלד משה**
(סניף הרצליה)
אתך באבלך בהילקח האב
חיים ז"ל
אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
הפקולטה להנדסה אזרחית
משתתפת בצערו של חברנו לעבודה
ד"ר שלמה קמחי
במות **אמו** ז"ל
ומביעים תנחומים למשפחה
דיקן הפקולטה
חברי הסגל והעובדים

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
משתתפים בצערו של ד"ר שלמה קמחי
במות **אמו** ז"ל
קבוצת הביוטכנולוגיה
המרכז למחקר בהנדסת הסביבה ומשאבי מים

למשפחת לבני היקרה
אנו משתתפים בצערכם על פטירתו של ידידנו זה עשרות שנים הציר
צבי לבני ז"ל
משפחת אורנשטיין
ברוך ארזי
יעקב פינקלשטיין
בית הוצאת ספרים "יבנה" בע"מ

60 כפר הנוער בן־שמן (מיסודו של דר' ז. להמן) שנה להיווסדו

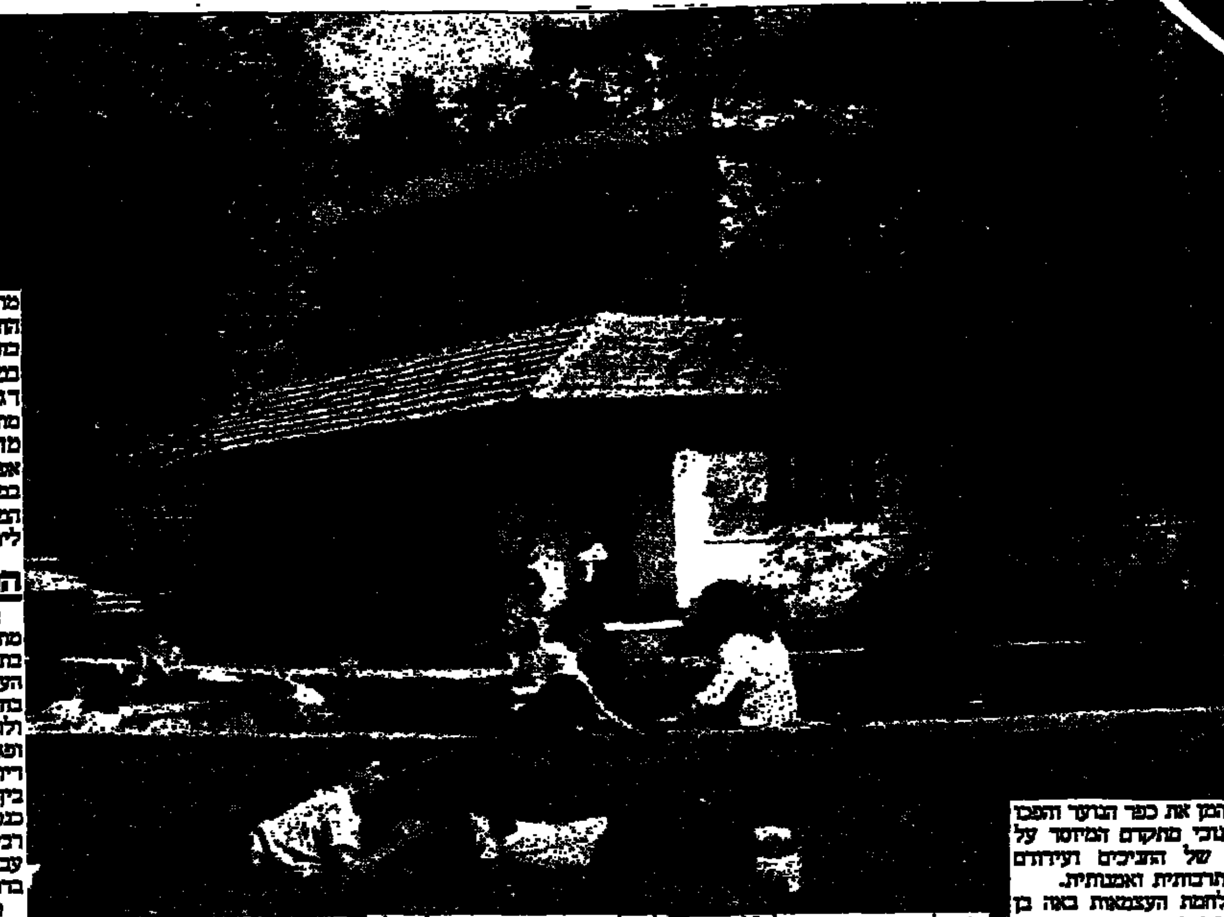

-"טוב שבגיל מסויים אנשים צעירים ייצאו מתחת כנפי ההורים שלהם ויזכו לעצמאות כמובן הרצוי של המלה..."

מדברי מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ מר שמעון פרס בתכנית הרדיו "ארץ לא נודעת" אשר שודרה ב־15.1.1987 מכפר הנוער בן־שמן המציין 60 שנה להיווסדו.

כפר הנוער בן־שמן הוא מוסד יהודי, מן הוותיקים הגדולים בארץ.

תולדותיו של בן־שמן מהווים בבואה נאמנה לתולדותיו של המפעל הציוני בארץ ישראל. בשנת 1904 נרכשו אדמות המקום ע"י הקרן הקיימת לישראל אשר נטעה בו יער עצי זית, היער הראשון שניטע על ידה בארץ.

בשנת 1905 נוסד במקום בית חרושת לשמן "עתיד", אחד ממפעלי התעשייה הראשונים בארץ. שנה לאחר מכן הוקם כפר הילדים "קרית ספר" ע"י ישראל בלקינד. אחרי מלחמת העולם הראשונה נוסד בבן שמן אחד ממושבי העובדים הרא־שונים בארץ וב־1927 יסד הד"ר זיגפריד להמן את כפר הנוער והפכו למוסד חינוכי מתקדם המיוסד על עצמאותם של הנערים ועידודם לפעילות תרבותית ואמנותית.

בעת מלחמת העצמאות באה בן שמן במצור וכפר הנוער פונה מתוכו. לאחר תום הקרבות בסוף 1948 חזרו אנשי הכפר למקום. עולים, לאחר קום המדינה, הגיעו גם לבן שמן ובשנת 1952 הוקם מושב עו־לים חדש סמוך לכפר הנוער.

כך מקפל בתוכו כפר הנוער את מסכת ההתיישבות והלוחמה של ההתיישבות החדשה בארץ ישראל.

לימודים, עבודה וחיי תרבות

משנתו החינוכית של הד"ר להמן הדגישה את שילוב הקרעים שבנפש האדם המודרני ואת החשיבות של הקניית השכלה בצד ערכים של עזרה הדדית. שתפות ופעילות תרבותית האמנותית מכוונת ואכן הלימודים בכפר הנוער, עד היום הזה, משלבים את מדעי הטבע החקלאות עם. ההשכלה ההומניסטית.

כיום מתחנכים בבן־שמן יותר מאלף תלמידים. כ־700 מהם חיים בפנימיות הכפר.

כ־400 ילדים ברובם תלמידי ביה"ס היסודי באים מישובי הסביבה.

בבן־שמן חברת ילדים ובה כ־100 ילדים בגילאי 6־12. רובם ממשיכים לימודיהם בכפר עד לסיום בית ספר התיכון וניגשים לבחינות הבגרות המאפשרות להם המשך לימודים בכל מוסד אקדמי בארץ.

רבים מתלמידי ביה"ס התיכון הם בני שכבות עממיות ובעלי יכולת ופוטנציאל לימודי טוב הזקוקים למסגרת לימודים מעודדת ומטפחת.

נוסף על הלימודים עובדים הנע־רים שעות אחדות בשבוע במשק החקלאי. מטרת העבודה חינוכית מעיקרה. והיא מכשירה את הנערים לקבלת אחריות ועצמאות, לפעולת צוות לעזרה הדדית וליוזמה.

בכפר הנוער מסורת ותיקה של חיי תרבות וחברה. מתקיימות קבלת שבת, ציון חגים ומועדים וכן מתקיימים חוגים: לדרמה, מחול, מו־סיקה, ציור, נגרות, כלכלת בית ועוד. מתקני הספורט המשוכללים מאפשרים פעילות ספורטיבית ענ־פה.

לאחרונה קיבל הכפר תנופה חדשה תוך שמירת המסורת ההו־מניסטית בכך שהכניס הן במשק החקלאי והן בביה"ס טכנולוגיה מתקדמת. כך למשל הוקמה חממה ממוחשבת המיועדת לעבודות גמר ופרויקטים של תלמידים אשר תופעל ע"י התלמידים בהנחיית חוקרים ממכון וולקני.

הוקם מרכז למחשבים הלומדים יבו תלמידים החל מגיל הגן.

פרט ללימודים הפורמליים במ־חשב מתקיימים בכפר בשעות אחה"צ חוגי מחשב לתלמידים המעוניינים להתקדם בתחום זה. ביה"ס התיכון מתארגן לקראת הדרישות החדשות של משרד החינוך והתרבות בתחום לימודי הבגרות. במשק החקלאי הוקם מרכז מזון לרפת וכן הוכנסו שכלולים בשיטות החליבה בדיר וברפת.

מגמות הלימוד בביה"ס

פרט לדרישות הפורמליות שבי־ חטיבות הביניים בארץ מתקיימות בבן־שמן לתלמידי החטיבה. שחלקם אגב תלמידים ממושבי הסביבה, לי־מודי אומנויות, מחשב ולימודי מדעי החיים החקלאות ברמה גבוהה. בחטיבה העליונה ניתן עיוני ומעשי במדעי החיים והחקלאות תוך שימת דגש על מקצועות ראליים: מתמטיקה, פיסיקה, כימיה, לימודי מחשב. לימודים אלה כוללים אפשרות הרחבה ע"י עבודות גמר במסגרת המשק החקלאי והחממה הממוחשבת ברמה של 4־1 יחידות לימוד כחלק מבחינות הבגרות.

הפנימיה

בפנימיה פעילות ערכית רחבה. מתקיימים בה סמינריונים והרצאות בתחום הדמוקרטיה בשיתוף מדרשת העבודה ע"ש יגאל אלון. נערכות בחירות חופשיות למועצת נוער ולוועדות. נערכים סיורים בכנסת ופגישות עם חברי כנסת, התקיימו דיונים עם נציגי מפלגות ותקשורת. בין בוגרי כפר הנוער מספר חברי כנסת, אנשי ממשל עובדי מדינה. רבים אחרים פנו לתחומי החינוך, עבודה קהילתית, להתיישבות העו־ברת ולמחקר המדעי.

מן הידועים והמוכרים אישים כמו: השר שמעון פרס, השר משה קצב, ח"כ שולמית אלוני, ח"כ אוריאל לין ועוד.

חניכי כפר הנוער בן־שמן משתת־פים בסדנאות בנה שלום ונפגשים עם נוער ערבי. תלמידי בן־שמן יוצאים לחו"ל במסגרת חילופי נוער לארה"ב וגרמניה.

כן נעשות במקום פעולות של הכנה לצה"ל, פעילות תנועתית כהכנה לנח"ל.

בכפר, תלמידים המגיעים אליו באורח פרטי הן כתלמידים בביה"ס התיכון והן כתלמידים החיים בכפר בתנאי פנימיה.

רוב האוכלוסיה מגיעה לכפר באמצעות האגודה לקידום החינוך שליד משרד הרווחה ועליית הנוער.

לכפר הנוער בן־שמן
במלאת 60 שנה למוסדכם בעבודתו החינוכית הברוכה
קבלו נא מיטב ברכותינו הלבביות
להמשך מפעלכם
האגודה לקידום החינוך
ירושלים

לכל משפחת כפר הנוער בן־שמן
ביום חגכם ה־60
ברכות ואיחולים
להמשך שיתוף פעולה פורה
סולנפט בע"מ
סוכני ... לוד והסביבה
פז — חברת נפט בע"מ פזגז — חברה לשווק גז בע"מ
רח' הרצל 87 רמלה, 72100, טלפון: 221127, 08-225750

עירית לוד
מברכת את כפר הנוער בן־שמן
ואת מנהלו איצה גולן
במלאת 60 שנה לייסוד הכפר
בברכה
מקסים לוי ראש העיר

לכפר הנוער בן־שמן
במלאת לכם 60 שנה
שאו ברכה חמה ולבבית
בית הספר הירוק ע"ש לוי אשכול
ההנהלה, העובדים והתלמידים

לכפר הנוער בן־שמן
ביום חגכם עלו והצליחו
נעמ"ת
בי"ס תיכון חקלאי עירון
חדרה

לכפר הנוער בן־שמן
ברכות לבביות במלאת
לכם 60 שנה
בית חוות הנוער הציוני
ע"ש ד"ר ישראל גולדשטיין ירושלים

לחניכי בן־שמן ולסגל החינוכי
ברכות ביום חגכם
מכפר הנוער "ימין אורד וניצים"
חוף הכרמל
אריס סגהון — מועצת הנוער
ד"ר ת. פרי — הסגל החינוכי

לכפר הנוער בן־שמן
זר ברכות ביום חגכם
המשך שיתוף פעולה פורה
א. דינור שרותי חימום בע"מ
תכנון מערכות מים חמים והסקה מרכזית
רחוב המשביר 42 חולון 58859
טלפון: 996888, 5563779

מועצה אזורית מודיעים
מברכת את
כפר הנוער בן־שמן
בשנתו ה־60
ומאחלת הצלחה, התרחבות ושגשוג
יחזאל דמתי, ראש המועצה

לכפר הנוער בן־שמן
ביום חגכם ה־60 הרבה ברכות
המשך הצלחה שגשוג ושיתוף פעולה
נגרית עלי ינון
רחוב בר כוכבא 2 לוד 71223
טלפון: 08-237178

לכפר הנוער בן־שמן
זר ברכות
ביום חגכם ה־60
הנהלת הדסה נעורים

לכפר הנוער בן־שמן
ביום חגכם ה־60
המשך הצלחה,
שגשוג ושיתוף פעולה פורה
לוי יוסף ובניו בע"מ
חברה לאימום ולבידוד
רחוב בלפור 11 בת־ים 59305
טלפון: 822884

לכפר הנוער בן־שמן
מיטב הברכות והאיחולים
ביום חגכם ה־60
כפר הנוער אשל־הנשיא
ההנהלה, העובדים והתלמידים

לכפר הנוער בן־שמן
ברכות ואיחולים
ביום חגכם ה־60
כפר הנוער יוהנה ז'בוטינסקי
ההנהלה, העובדים והתלמידים

לכפר הנוער בן־שמן
זר ברכות חמות ולבביות ביום חגכם ה־60
מאחלים:
ארגון מובילי לוד העגלה בע"מ
רחוב רבי עקיבא 1 לוד 71203
טלפון: 241426, 08-224766

לכפר הנוער בן־שמן
ברכות ואיחולים
ביום חגכם ה־60
אור־קור בע"מ
קירור, מיזוג אויר וחדרי קירור
רחוב קפלן 3 רמלה 72240
טלפון 08-228717

להנהלת כפר הנוער בן־שמן ולעובדים
שאו ברכה
ליום חגכם ה־60
מאחלים:
גדעון שם־טוב סוכנות לביטוח
זיו שם־טוב
רחוב סוקולוב 67 רמת השרון 47236
טלפון: 477080

לכפר הנוער בן־שמן
במלאת לכם 60 שנה
קבלו את איחולי להמשך הצלחה,
התרחבות ושיתוף פעולה פורה
בברכה
רנה אטיאס
ביצוע עבודות בניה
רחוב גבורי ישראל 2
לוד 71391
טלפון: 08-224019

ברחבי המדינה

רצ קוראת לרביעיית האחראים לפרשת פולארד להתפטר מהממשלה

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

מועצת תנועת רצ, שהתכנסה אתמול בתל־אביב, קיבלה את הצעתה של יו"ר התנועה ח"כ שולמית אלוני לקרוא לראש הממשלה יצחק שמיר ולשרים שמעון פרס, יצחק רבין ומשה ארנס להתפטר לאלתר מהממשלה.

בהחלטה נאמר כי על הרביעייה למצות עם עצמה את דין האחריות המיניסטריאלית בעקבות שני הדו־חות בפרשת פולארד.

במהלך הדיון אמש הכריזה ח"כ אלוני כי כל עוד ראשי מפלגת העבודה והליכוד תומכים זה בזה ויהיו מחזיקים בקרנות הממשלה, אי־אפשר יהיה להלך את המדינה מהתוהו הבוהו בסדרי השלטון והמשפט. אלוני הדגישה כי שיקום השב"כ והבראתו מותנים בהקמת ועדת חקירה משפטית, שתקבע שיטות תהליכים, וכן בחקירה משטרתית כלפי המעורבים אישית בפרשת באפסו, כפי שקבעו שופטי בית המשפט העליון.

ח"כ יוסי שריד קרא בדיון ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש שלא להיכנע ללחצים הכבדים של שמיר ופרס, ולא להפסיק או לדחות את חקירת המשטרה, גם לאחר החלטת הממשלה להקמת ועדת חקירה לעניין השב"כ.

ח"כ רן כהן אמר כי בלתי־אפשרי לדבר על ועידה בינלאומית ולא להזכיר מפורשות שלושה אלמנטים כמו זכות ההגדרה העצמית, מניעת המלחמה הבאה, יציאה מן השטחים והפסקת הכיבוש תוך הסדר שלום.

32 עמדות המצוקה בכבישים המהירים ישותקו החל מהיום

מד"א הודיע כי הוא מפסיק לקבל את קריאות המצוקה במוקד הארצי

מאת יהושע נבו
סופר "הארץ"

32 עמדות המצוקה בכבישי תל־אביב־ירושלים ותל־אביב־חיפה יהיו משותקות החל מהיום, לאחר שמד"א הודיע כי הוא מפסיק לקבל את קריאות המצוקה במוקד הארצי.

הסיכסוך סביב קבלת קריאות המצוקה מן העמדות כבר שיתק בד־בגו לזמן רב את העמדות. לטענת מד"א, לצורך עבודה נוספת זו הוא נזקק לתקן מיוחד במוקד. מדובר ב־3.5 תקנים, מאחר שיש צורך לאייש את המוקד באדם נוסף בכל 3 המשמרות ביממה. למעשה, הכירו כל המשטרות הנוגעים בדבר בדרישה זו מד"א, וכאשר הופעלו מחדש עמדות המצוקה בכביש תל־אביב־חיפה לפני כחצי שנה, הובטח למד"א כי הכיסוי הכספי לתקנים יוספק בתוך חודש־חודשיים.

בינתיים מגיעות כ־120 קריאות ביממה (בפועל מתקבלות מספר קריאות לכל אירוע). רק 12% מהקריאות מתייחסות למד"א (קריאות לאמבולנסים), 15% הן קריאות לגרירות, 5% לכיבוי אש, 10% למשטרה ו־63% הן קריאות שווא.

הובטח למד"א כי עם הפעלת 16 עמדות המצוקה בכביש תל־אביב־ירושלים יוספקו התקנים במוסכם. העמדות הותקנו, אבל הכי־סוי הכספי לא ניתן. בשבוע שעבר הודיע מד"א כי אם לא יוספקו התקנים, הוא יפסיק לקבל את הקריאות החל מהיום.

ספריית הפועלים מספקת את המפתח לאנציקלופדיה העברית

מאת לאה מורית
סופרת "הארץ"

מאות צרכנים שרכשו במגנו את כרך המפתח של האנציקלופדיה העברית, ולא קיבלו אותו עד כה בגלל פשיטת הרגל של החברה המוציאה לאור, יוכלו לקבל את הכרך בספריית הפועלים.

זה שלב ראשון בהסדר שהושג בתיווך הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות בין ספריית הפועלים ובין נושי האנציקלופדיה העברית. ההסכם אושר בבית המשפט המחוזי בירושלים ב־12.1.87.

הרשות להגנת הצרכן ריכזה פניות של מאות צרכנים שנפגעו, וייצגה אותם בבית המשפט בכל ההליכים והקשורים בהסדר האמור להתבצע. בתוך 14 יום מחתימת ההסכם תספק ספריית הפועלים את כל הכרכים החסרים לאותם רוכשים ששילמו בעבורם ולא קיבלו אותם. חלוקת הכרכים, למעט כרך המפתח שיינתן מיד, תיעשה בשלב מאוחר יותר, ועל כך תתפרסם הודעה נפרדת.

רוכשי כרך המפתח המעוניינים לקבל אותו, צריכים לפנות עם הקבלה המקורית שבידיהם אל ספריית הפועלים ברחוב אלנבי 73, ת"א (טלפון 03-291431). ניתן גם להסדיר משלוח בדואר למי שמבקש זאת במכתב בצירוף הקבלה המקורית, כמחאת מדינית הכוללת דואר עליו 4 ש"ח לזכות ספריית הפועלים, לכיסוי הוצאת משלוח.

עו"ד יהודית ארבל מהרשות להגנת הצרכן ביקשה לציין כי צר־כנים שמסרו את הקבלה שלהם לרשות, יוכלו לקבלה בחזרה לשם תביעת הכרכים. מי שאין לו קבלה מפני שלא שילם ישירות, כמו באמצעות מקום עבודתו, יצטרך להמציא הוכחה אחרת ששילם, אבל על כך תימסר כראוי הודעה נפרדת.

הבעל מת לאחר ריב עם לקוח בבנק; האלמנה: תאונת־עבודה

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"

אסתר איתן, אלמנתו של דוד איתן, שכיהן כמנהל מחלקת ניירות ערך ומטבע חוץ בבנק הפועלים בקריית חיים, תובעת להכיר במותו כתאונת עבודה. בפנייתה לבית הדין לעבודה בחיפה, ביקשה לשלם לה גמלאות בגין תאונת העבודה שאירעה, לטענתה, לבעלה.

במאי 1982 אירעה לבעלה המנוח תקרית קשה עם לקוח רציני של הבנק, ביחס לעסקה בניירות ערך, שבעקבותיה נגרם ללקוח נזק כספי כבד. המנוח הרגיע את הלקוח, אך למחרת נערך לו בירור בהנהלת הבנק. הוא נפגע, מעמדו הירוד ובריאותו העצמי נפגע.

לטענת האלמנה, ב־24.6.84 שכן אותו לקוח, "בשיחה נוקבת ביותר", כי שוב בעשותה טעות שפגעה בו קשות.

התפתחו חילופי דברים קשים בין הלקוח למנוח. המנהל צעק: "מה אתה חושב אני לא לוקח ללבי" תוך כדי כך התמוטט, הועבר לבית החולים ואובחן אצלו אוטם בלב. לאחר ימים מספר נפטר.

בכתב ההגנה שהוגש השבוע על ידי הביטוח הלאומי, מוכחשות טענות האלמנה. אם כי הבנק מכיר בטעות שנעשתה. על פי טענת כתב ההגנה, אין קשר בין עבודת המנוח לבין האוטם בו לקה.

מתנדבים במשא"ז לכדו ערבי שהכין בקבוקי תבערה

(ע). שני נערים מתנדבי המשמר האזרחי לכדו נער ערבי משכונת אבו טור בירושלים שזמם כנראה להשליך בקבוק תבערה. המקרה אירע כ־10 בחודש זה, אך הותר לפרסום רק אתמול.

ראש המשמר האזרחי, ניצב ברוך לוי, מסר בפגישה עם תא כתבי המשטרה בירושלים, כי שני הנערים, אלון קיסוס ואלי עמיה, יצאו מבסיס ההפעלה בשכונת בקעה וסיירו ברגל לכיוון אבו טור. ברחוב הגיחון הבחינו בנער ערבי שהתנהג באורח חשוד. הם ביקשו ממנו להזדהות. הנער התנגד והחל להאבק עימם. הנערים הזעיקו עזרה במכשיר הקשר. וסיור ממונע של המשמר האזרחי הגיע במהירות למקום וסייע להם לעצור את החשוד. נמצאו ברשותו חומרים להכנת בקבוקי תבערה.

החשוד הוא בן 17.5, תושב אבו טור. הוא נעצר בפקודת שופט ל־8 ימים ובתום חקירתו שוחרר בערבות עד לתחילת משפטו.

דוד פור, יו"ר המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך והתרבות:

רק בתי הספר החרדיים נהנים מאוטונומיה אמיתית בחינוך

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

המנהלים והמורים התרגלו לתפקד במערכת חינוך צנטרליס־טית ולקבל הוראות מלמעלה. אין סיכוי שאנשים כאלה יגדלו דור של ילדים אוטונומיים, גם כאשר משרד החינוך מציע להם עצמאות פדגוגית וניהולית. גם אם המנה־לים והמורים היו רוצים לאמץ את החופש הניתן להם, אין כמעט צוותים שיש להם "אני מאמין" חינוכי חזק, וקשה למצוא בהם כאלה המסוגלים לבקר ולהעריך את הפעילות המתבצעת בין כתליהם.

דברים ברוח זו אמר אתמול פרופ' דוד גורדון, מבית הספר לחינוך באוניברסיטת בן גוריון, בכינוס מנהלים ומורים במכון ואן ליר בירושלים.

הכינוס נערך ביוזמת המזכירות הפדגוגית במשרד החינוך, כדי ליצור מסגרת ניסויית של עשרות בתי ספר המעוניינים באוטונומיה פדגוגית.

יו"ר המזכירות הפדגוגית, דוד פור, אמר כי למרות שמנהלים ומורים רבים טוענים שהם בעד אוטונומיה חינוכית, לא מעז איש מהם לצאת נגד הוראות שמכתיב הממסד. כך, למשל, לא יצא איש מבין 600 מנהלי בתי הספר העל־יסודיים נגד הקשחת בחינות הבגרות, כדרישת האוניברסיטאות.

לדבריו, בתי הספר החרדיים הם בתי הספר האוטונומיים האמי־תיים, היחידים במערכת, משום ש"הם מצפצפים על משרד החינוך, על האוניברסיטאות ועל הממסד. הם דורשים ממשרד החינוך ומגשימים תוכניות לימו־דים יהודיות".

מנהלים ומורים שהשתתפו בכינוס טענו כי אף שמשרד החינוך מציע להם חופש פדגוגי וניהולי, כביכול, הוא מערים בדרכם קשיים רבים.

אחת המנהלות טענה כי בתי ספר רבים נטלו לעצמם זה מכבר אוטונומיה, משום ש"קצה נפשם במגרסה של משרד החינוך", בתהליכים שצריך לעבוד כאשר רוצים, למשל, תקציב לפרוייקט יהודי.

עוד אמרה המנהלת: "המגרסה הזו התישה את כוחנו. איננו זקוקים לכם. איננו רוצים את הביקורת שלכם ואיננו רוצים את המעורבות שלכם. אנחנו רוצים לפעול לבד".

מסקנות בתלונת ח"כ אבידוב נגד אילן שחורי מ"הארץ"

(ע). הוועד הפועל של מועצת העיתונות אישר מסקנות בתלונת ח"כ מאיר כהן־אבידוב נגד אילן שחורי, סופר "הארץ".

במכתב מיום 5.11.86 התלונן ח"כ מאיר כהן־אבידוב על שתי ידיעות שפורסמו בעיתון "הארץ" על־ידי אילן שחורי:

- ידיעה מיום 25.8.86, בה נאמר כי המתלונן הודח מראשות סניף חרות בחיפה.
- ידיעה מיום 27.8.86, בה נאמר כי המתלונן לא נבחר למוסדות אותו סניף.

המתלונן טען כי לא היה מועמד כלל למוסדות הסניף, ולא שימש בכל תפקיד בראשות הסניף, ועל כן ממילא לא הודח.

בשיאות מועצת העיתונות בחרה ועדה בהרכב עו"ד חיים שפידא (יו"ר), אלתר ולנר ואהרון קראוס לבירור התלונה. ועדת הבירור הגיעה למסקנה כי שחורי לא בדק מספיק את הדברים בטרם פירסומם. לפי הצעת הוועדה, פנה אילן שחורי לח"כ כהן־אבידוב, והציע לו לפרסם ב"הארץ" הבהרה שתתקן את התמונה המתקבלת מקריאת שתי הידיעות הנ"ל. במכתבו למועצת העיתונות הודיע שחורי כי המתלונן מסרב לשתף פעולה בפירסום הנדרש.

בשיאות מועצת העיתונות שלחה ב־3.4.87 העתק מכתבו של שחורי וביקשה תגובתו. לאחר שעד 23.4.87 לא הגיעה כל תגובה מח"כ כהן־אבידוב, הגיעה הוועדה למסקנות הבאות:

- על עיתון "הארץ" לפרסם ידיעה מתקנת, ממנה ישתמע כי המתלונן לא הודח מראשות הסניף הנ"ל ולא היה מועמד לבחירה.
- הוועדה מביעה תמיהתה על כך שהמתלונן לא מצא לנכון להתייחס לפניה של שחורי, שבאה בהמלצתנו, ולא הגיב בזמן על מכתב של נשיאות מועצת העיתונות בעניין זה.

מסקנות הוועדה אושרו בישיבת הוועד הפועל.

ערך את המדור: אריה חשביה

כלכלה ועסקים

"אפריקה ישראל" תקים ברמת אביב קניון ענק בשטח של 25 אלף מ"ר

חברת אפריקה ישראל תקים את אחד הקניונים הגדולים בארץ, בקרן הרחובות האוניברסיטה וברודצקי ברמת אביב. החברה שינתה את ייעוד השטח, שבשלב התכנון המוקדם היה מדובר כי יוקם בו מרכז מסחרי קטן. ההחלטה על הקמת הקניון התקבלה בעקבות ההערכה שכך ניתן יהיה לנצל בדרך אופטימלית את המגרש של החברה בשטח של 100 דונם.

ההשקעה בהקמת הקניון, ששטחו יהיה 25 אלף מ"ר נאמדת בשלב זה בכ-40 מיליון דולר והוא מתוכנן להיות מהמפוארים בארץ. על מנת להמחיש את גודלו של הקניון נציין שכל כגבול שלום – לא רק כליבו שלום – הינו על שטח של 30 אלף מ"ר. באפריקה ישראל מעריכים שהקניון ייהנה מהכנסות שיא בגלל מיקומו הסמוך לטבורה של שכבת האוכלוסיה בעלת רמת ההכנסה הגבוהה בארץ.

התכנון המפורט של הקניון נמסר לקבוצת אדריכלים אמריקאית, ועל פי התכנית יושלם הבניין בסוף 1989. כבר כעת הולו מגעים עם רשתות השיווק הגדולות בארץ להשכרת שטחים. במקביל הושג הסכם להעברת הסופר פארם הקיים באזור לקניון החדש.

באפריקה ישראל מסרבים למסור נתונים על דמי השכירות בפרויקט אך בכל הנראה יגבו מבעלי חנויות במקום זה סכומי שיא של 40 דולר למ"ר. במקביל בוחנים את האפשרות לפעול על בסיס שכר דירה נמוך יותר כאשר אפריקה ישראל, באמצעות אחת מהחברות הבנות שלה תקבל אחוזים מההכנסות.

בעלי מניות המיעוט מתארגנים לרכוש את מלון השרון

חברת הכשרת הישוב ממשיכה להתלבט בשאלה איך ולמי למכור את מלון השרון בהרצליה. בסוף השבוע שעבר הוחלט למכור את המלון לאיש העסקים ליאון תמן אך בעקבות פנייה של בעלי מניות המיעוט ובעלי הדירות במלון זה לראשי בנק לאומי הוסכמה נדחתה ההחלטה.

בינתיים נודע שתמן הציע עבור המלון 4.2 מיליון דולר. ההצעה הנ־מוכה קוממה את בעלי מניות המיעוט שהתארגנו והם בודקים את האפשרות להקים קבוצה שתציע מחיר גבוה יותר עבור המלון. בינ־תיים נודע שגם הקבלן אלברט בן דוד הגיש הצעה לרכוש את המלון.

אליהו שרביט מנכ"ל חברת הכשרת הישוב לא היה מוכן להתייחס לנושא בטענה שמדובר בחברה ציבורית. לדבריו כבר הושגה הבנה עם בעלי הדירות ומניות המיעוט בחברת מלונות השרון.

עסקי נדל"ן / אריה לביא

הוילה של דניאל רקנאטי מוצעת למכירה

הקבלן אלברט בן דוד מנהל מ"מ עם משפחת רקנאטי לרכישת הווילה של היו"ר המנוח של בנק דיסקונט, דניאל רקנאטי, אחיו של רפאל רקנאטי.

בן דוד הגיש הצעה לליאון, בנו של דניאל רקנאטי, אך בשלב זה טרם הושג הסכם. ליאון רקנאטי שוהה כעת בחו"ל, ולא ניתן היה להשיג את תגובתו.

3 דולר למ"ר במבני תעשיה בגבעת שאול

ביקוש מוגבר מורגש באחרונה למבני תעשיה בגבעת שאול בירוש־לים. הביקוש מוסבר במחיר הנמוך שאותו דורשת החברה הכלכלית לירושלים עבור מבנים באזור זה כשלושה דולר למ"ר וכן לרצונם של מפעלי תעשיה רבים לעבור לאזור זה.

באחרונה נשקלת האפשרות ל־הקים מבנים נוספים על רזרווה של קרקע של החברה במקום זה. החלטה על כך טרם התקבלה.

דורשים 750 אלף דולר עבור פנטהאוז

בעלי פנטהאוז במגדלי ויצמן בתל אביב מבקשים לקבל תמורתו סכום של 750 אלף דולר. הם קיבלו כמה הצעות, במחיר נמוך יותר אך סירבו להחליט מתוך אמונה שיצ־ליחו להשיג את המחיר הנדרש. הפנטהאוז בן ארבעה חדרים משתרע על שטח של 155 מ"ר, בתוספת 100 מ"ר מרפסות.

הפרדסנים שהעזו לעבור לגידולים חדשניים הרוויחו יפה מההימור

מאת אברם צדר

ההכנסות ברוטו (לפני הפרשה למס) של הפרדסנים שהתמחו בגי־דול זני הדרים חדשניים (כגון אשכולית־ארומה או פומלה) הגיעו השנה ל-1000 עד 1100 דולר לדונם פרדס. בפרדסים הקונבנציונ־ליים, של תפוזי השמוטי למשל, ההכנסות ברוטו לא עלו על 82 דולר לדונם, כך עולה מנתונים שר־כזו על־ידי סקציית מגדלי ההדרים בהתאחדות האיכרים.

יצוין, כי על־פי ממצאי המכון לרווחיות המשק, ערך ההשקעות הממוצעות בפרדס מניב, מכל הסו־גים, הוא כ-2,000 דולר לדונם. לפיכך הכנסות העונה האחרונה החזירו בתוך שנה לבעלי הפרדסים של אשכוליות־ארומות 50 אחוז מהשקעתם.

בעלי פרדסי האשכוליות הרגילות זכו להחזר השקעות שנתי של 13.4%, ופרדסי השמוטי להחזר של 4% בלבד.

לדברי מזכיר ארגון מגדלי ההד־רים, שמואל גלנץ, התרחשה באחרו־נה המגמה של שינטוע פרדסים ישנים ונטיעת פרדסים חדשים. ובעל פרדס המעוניין להשיג שתי־לים חדשים לנטיעת זנים קונבנציו־נליים נאלץ לחכות לפחות שנתיים בתור.

על־פי החלטת מועצת ההדרים יר־קטנו בארץ בהדרגה, במשך שנים, השטחים היבולים של תפוזי השמוטי, שהם כיום הם השליש. על־פי ההחלטה, יאטו את שינטוע פרדסי השמוטי המזוקנים וסך כל היבולים יופחתו מהרמה השנתית הנוכחית של כ-560 אלף לרמה של כ-400 אלף טונות בלבד.

דו"ח בנק ישראל שפורסם אתמול מגלה:

התאוששות מסוימת בפעילות הכלכלית בשנת 1986

עלייה חריגה של 8% ברמת החיים – יותר מאשר בימי אירידור ב-1983

מאת עדנה אירידור

הגידול של 3.7% בתוצר העסקי ב-1986 מעיד על סימני התאוש־שות ראשוניים בפעילות הכלכלית במשק, מגלה דו"ח בנק ישראל לשנת 1986, שפורסם אתמול.

הסיבות לגידול בתוצר העסקי הן המשך הירידה באינפלציה, הרפורמה שהוחלה בשוק ההון ששיחררה מקורות לסקטור העסקי, והורדת שיעורי הריבית. מצד שני, עליות שכר חריגות בסקטור העסקי שנעו בין 12% ל-15% פגעו ברווחיות ומנעו את הרחבת הייצור בהיקף גדול יותר. עליות השכר החריגות פגעו גם ברווחיות היצוא.

שני גורמים נוספים חשובים פעלו לבלימת הצמיחה בשנה החולפת: קשיים פיננסיים שבהם היו נתונים מגזרים שונים במשק, בעיקר בענפי הבנייה והחקלאות, והעלייה בשיעור המסים על התמורה להון, שהקטינה את הרווח הנקי של הסקטור העסקי.

בבנק המרכזי מציינים כי המשכה של ההתאוששות אינו מובטח ב-1987, בשל בעיות מבניות שנו־תרו במשק ובשל העלייה החריגה בעלות העבודה.

העלייה החריגה בשכר בסקטור העסקי בשנת 1986 השפיעה על הגידול בביקושים. הגידול בהכנסה הפנויה משכר גרם לעלייה של 14% בצריכה הפרטית (לעומת ירידה של 0.4% ב-1985). הגידול בצריכה מומן גם מהירידה בשיעור החיסכון ל-17% מההכנסה הפנויה, לעומת 27%-34% בשנים קודמות.

גידול בצריכה

העלייה בצריכה הפרטית התב־טאה בגידול של 46% ביבוא מוצרים בני־קיימא, גידול של 28% בשירותי תיירות לחו"ל, גידול של 6.9% בצרי־כת משקאות, מזון וטבק. העלייה החריגה של הצריכה הפרטית באה לביטוי בעלייה חריגה של 8% ברמת החיים. זו עלייה־שיא מאז עלייה של 6% ברמת החיים בשנת 1983.

הגידול הריאלי בעלות העבודה בשיעור של 12.6%, שיעור גבוה הרבה יותר משיעור עליית הפריון (1.4%), פגע ביצוא יותר מאשר בייצור לשוק המקומי. עם זאת, היצוא של מוצרי מתכת, חשמל ואלקטרוניקה התרחב, התרחבות המשקפת את ראשיתו של תהליך התאמת הענף לצמצום הקניות ממערכת הביטחון.

ירידה בהשקעות

ההשקעות בנכסים קבועים ירדו בשנה שחלפה ב-3%, בעיקר בשל צמצום השקעות בבנייה, בחקלאות ובביוד. ירידת ההשקעות נגרמה בין השאר בשל שחיקת התמורה על ההון, ועלייה בהוצאות העבודה לי־חידת התוצר.

בעקבות צמצום בגרעונה של הממשלה והבלימה המהירה של האינפלציה שהוחלה במחצית השנייה של 1985, ריפה בנק ישראל כבר מראשית 1986 את הריסון המוניטרי החריף, מה שהתבטא בירידה ניכרת בשיעורי ריבית חובות החובה. היר־ידה בשיעור האינפלציה, בריבית ובציפיות לפיחות גרמו לגידול בביקוש לאמצעי תשלום.

הרחבת האשראי

האשראי הבנקאי לטווח קצר גדל ב-1986 ב-21%, זאת לאחר ירידה ריאלית של 5% ב-1985.

הרחבת האשראי התאפיינה בעי־קר בגידול האשראי בשקלים לא צמודים. האשראי לזמן בינוני וארוך לסקטור העסקי גדל בשנה שחלפה ב-14% (לעומת ירידה של 18.1% ב-1985). האשראי לתעשייה הה־וה 40% מאשראי זה וגדל ב-23% בשנה שחלפה.

בבנק ישראל מציינים כי החל מהרבע השני של 1986 הסתמנה מגמה של יבוא הון, שהוזל לאחר הפיחות בראשית 1987.

רואי החשבון הסתייגו, "נקה" החליטה להחליפם

מאת יונתן שרמן

"נקה" החליפה את משרד רואי החשבון שלה במרוצת 86', לאחר שמשרד רואי החשבון הקודם הסתייג מהמצב הכלכלי של החברה. מאזן שנת 85', שבוקר על ידי משרד "קוסט לב ארי את פורר", כלל בחוות הדעת שלו הסתייגות לגבי יכולתה של החברה להמשיך ולתפקד כחברה מסחרית בגלל חובותיה.

בעקבות פרסום הנושא ב"הארץ" פרסמה החברה, כי היא החליטה למכור את המקרקעין עליו בנוי מפעלה בפתח תקווה ובכך הקטינה במחצית את חובה לבנק לאומי, שהגיע ליותר מ-2 מיליון דולר.

לאחר ביצוע עסקת המקרקעין הסירו רואי החשבון את הסתיי־גויותיהם, אבל ראשי "נקה" החליטו להחליף את רואי החשבון, ובמקום משרד "קוסט לב ארי את פורר" מונה כרואה החשבון של החברה משרד "ברודיא ושות'".

שלמה יפה, מנכ"ל משותף בחברה מסר בתגובה, כי ההחלטה להחליף את רואי החשבון לא נבעה מהעובדה כי אלו כללו הסתיי־גות במאזן של 85', אלא לדבריו בוצעה ההחלפה בעקבות הארגון מחדש של החברה והפעלת תוכנית הבראה, להביא לפתיחת דף חדש בחברה.

הוא ציין עוד, כי החברה דיווחה על החלפת רואי החשבון לבורסה לניירות ערך ולרשות לניירות ערך בזמנו.

פינת המס / רו"ח נחום פריידקס

מספר זיהוי אחיד יקל גם על הציבור

לפני שבועות מספר התנהל דיון ציבורי ער על כוונתו של האוצר להרחיב את השימוש במספר הזיהוי האחיד ברישומים שמנהלים רשויות וגופים שונים. עיקר הביקורת כוונה נגד האפשרות של שליפת מידע על חשבונות בבנקים על־ידי מס הכנ־סה. בלהט הוויכוח נשכחו היבטיה הנוספים והחשובים של השיטה המוצעת.

לתודעתם של רשויות וגופים שונים לא חדרה עדיין ההכרה בדבר האפשרויות שפתחה בפניהם עידן המיחשוב. עד היום, כאשר נדרש האזרח להגיש דו"ח או בקשה כלשהי לרשות אחת, עליו להמציא בדרך־כלל אישורים ומסמכים המו־פקים על־ידי רשות אחרת. הדבר כרוך בפנייה לאותה רשות או רשויות, בהנפקת האישור הנדרש, במסירתו לרשות האחרת ובקליטתו במערך הביורוקרטי שלה.

כל אחת מפעולות אלה מצריכה זמן, עולה כסף ומהווה טרדה לכל הנוגעים בדבר. כך, למשל, מי שחייב להגיש דו"ח שנתי למס הכנסה צריך לאסוף אישורים שונים. החל מאישור על משכורת, על ניכוי מס במקור על־ידי גופים שונים, על תשלומים לקופות גמל ולחברות בי־טוח, על תשלומי הביטוח הלאומי וכד'. ניתן היה לחסוך הרבה זמן וכסף וטרחה מיותרת אילו כל הרשויות שצוינו היו מדווחות במ־שרין למס הכנסה על התשלומים למיניהם. לשם כך נחוץ כמובן, בין השאר, מספר זיהוי אחיד ברישומי כל המוסדות.

אין כל הצדקה לכך שהמוסד לביטוח לאומי יפיק וישלח ב"דאר" מאות אלפי אישורים לנישומים עצ־מאיים כדי שאלה יצרפו אותם לדו"ח השנתי, ופקידי השומה שוב יעלו על המחשב שלהם את אותם הנתונים עלפי האישורים המתקב־לים אחד־אחד. יש להניח ששום אדם לא יתנגד להעברת מידע ישיר ממחשב למחשב, לא רק בין רשויות המס השונות (לרבות הביטוח הלא־מי) אלא גם ביחס לתשלומים לקו־פות גמל, ביטוח וכד'. הוא הדין בדו"ח על משכורות וניכוי מס במ־קור לסוגיו.

להנהגת שימוש במספר זיהוי אחיד גם היבט נוסף, אשר בוודאי אינו נוגד שום אינטרס ציבורי. הכוונה היא לשימוש במספר זה להרחבת רשת משלמי המס.

הצלבה של רשימת רשת צרכני החשמל, למשל, עם רשת משלמי המס יכולה לגלות עסקים רבים שכלל אינם מדווחים למס הכנסה ולמס ערך מוסף על עסקיהם, ולבי־טוח הלאומי על העסקת עובדים על־ידם. הוא הדין כמובן ברשתות מנויי הטלפון, משלמי המסים העירוניים ובעלי רשיונות למיניהם וכד'. רשויות המס זכאיות לקבל מידע מסוג זה על־פי החוק, ועושות שי־מוש בזכות זו.

אשר לחשבונות הבנקים, הרי מי שמדווח על עסקיו למס הכנסה מדווח ממילא על חשבונותיו בבנ־קים. מס הכנסה אינו מתכוון ואינו מסוגל, גם טכנית, לקלוט מידע מפורט על כל החשבונות בבנקים. הפנייה לבנקים נעשית באופן סלקטיווי, במסגרת חקירות מיוח־דות, כפי שהיה גם בעבר ובתחום זה לא צפוי שום שינוי. עם זאת, רישום מספר הזיהוי בבנקים יכול להקל מבחינה טכנית במסירת המידע למס הכנסה.

שימוש אפשרי אחר ברישום הזי־הוי הוא בתחום גביית המסים. רישום מרכזי של בעלי החשבונות יאפשר לרשויות המס להטיל עיקולים על כלל חשבונותיו של החייב, במקום לשלוח הודעות עיקול לסניף הבנק שעליו ידוע שבו מתנהל חשבונו של החייב.

מאיר שני יחליף את דוד פדרמן כמנכ"ל עלית

מאיר שני אמור להתמנות לתפקיד מנכ"ל "עלית" באחד בספטמבר, במקומו של דוד פדרמן היוצא לחו"ל.

שני, לשעבר מנכ"ל "כלל בי־טוח", שוהה בימים אלה בארה"ב במסגרת עסקיו הפרטיים, אך הוא ביקר בארץ לפני כעשרה ימים ובמהלך ביקור זה הוסכם עמו שיחל לכהן כמנכ"ל "עלית" בספטמבר.

פדרמן אמור להתמנות לתפ־קיד ניהולי בחברת השוקולד השווייצית "סושארד", בעקבות יוזמה של חברת הברוקרים האנגלית "מאק", השולטת בשתי החברות.

ההחלטה על מינויו של מנכ"ל חיצוני ב"עלית" במקום אחיו או גיסו של דוד פדרמן, הפתיעה אנשי עסקים רבים, המעריכים שמדובר כנראה בהב־היה של "מאק", אשר מימנה את ההשתלטות על "עלית".

דוד פדרמן שוהה כעת בחו"ל וכך גם דוד מושביץ, ולכן לא היה אפשר להשיג את תגובת החברה לידיעה זו.

עלייה של 15% בערך היצוא החקלאי של אגרקסקו

ערך היצוא החקלאי הטרי שביצעה חברת אגרקסקו בעונת 1986/7 היה 211 מיליון דולר, בהשוואה ל-183 מיליון דולר שנה קודם לכן. כמויות התוצרת שנשלחו ליצוא גדלו במעט, מ-164 אלף ל-170 אלף טונות בלבד, כך שרוב הגידול נבע ממחירים טובים יותר ומהתחזקות המטבעות האירופיים.

עמיעד – שנה מוצלחת

עיקר העלייה נובעת מעלייה חדה שחלה ביצוא האבוקדו, שהסתכם השנה ביותר מ-90 אלף טונות בהשוואה ל-53 אלף טונות אשתקד. לעומת העלייה ביצוא האבוקדו, חלה השנה יר־ידה ביצוא הירקות, מ-80 ל-62 אלף טונות.

לחברת אגרקסקו, מונופול (חוקי) על יצוא כל סוגי התוצרת החקלאית הטרייה, פרחים, הדר־ים, כותנה ובוטנים. מרבית היצוא של אגרקסקו מבוצע למדינות אירופה, ובעיקר למדי־נות השוק המשותף.

לדברי מנכ"ל אגרקסקו, ד"ר אמוץ עמיעד, המחירים שהושגו השנה בחו"ל בעבור היצוא החקלאי היו סבירים, ודומים למחירי אשתקד. אולם הודות לשינויים בשערי המטבעות האירופיים לעומת הדולר, גדלה התמורה הדולרית מעל ומעבר לגידול בתקבולים במטבעות האירופיים.

גידול מרשים במיוחד בהכנ־סות היה למגדלי הסלרי. בעבור מאות הטונות שיוצאו באחרונה, בעיקר לבריטניה, נתקבל מחיר ממוצע של כ-800 דולר לטונה, בהשוואה למחיר ממוצע של כ-400 דולר לפני שנה.

אברם צדר

ראשי מכון הייצוא ידונו כנראה רק בסוף יוני בהמשך כהונתו של גינוסר

מאת יונתן שרמן

ראשי מכון הייצוא החליטו שלא לדון בשאלת המשך כהונתו של יוסי גינוסר כמנכ"ל מכון הייצוא, עד האסיפה הכללית של המכון שתת־קיים בסוף יוני.

בשבוע שעבר היתה אמורה להתקיים ישיבה של הוועד הפועל של המכון ובה התכוונו חברים להעלות את הנושא. אך הישיבה נדחתה מסיבות שונות ויו"ר המכון, קובי אבן עזרא החליט שלא לערוך דיון בהשלכות פרשת נאפסו במסג־רת ישיבות הוועד הפועל הבאות. לדבריו, הוועד הפועל אינו בית משפט והוא אינו מתכוון לפעול ככזה.

יחד עם זאת, חברים בוועד הפועל, אשר הסכימו למינוי גינוסר לפני חמישה חודשים בלחצו של השר שרון, הביעו תרעומת על הנזק הנגרם למכון בגלל מעורבות גינוסר בפרשת נאפסו ובפרשת אוטובוס קו 300. הם אמרו ל"הארץ", כי למרות חוסר נכונותו של קובי אבן עזרא לפעול, לא יהיה מנוס מדיון בנושא זה באסיפה הכללית של המכון. הם הוסיפו, כי יציעו להדיח את גינוסר במידה ויוחלט בסיכומו של דבר להגיש כתב אישום נגדו בפרשת נאפסו.

יצויין, כי התחושה בקרב חברי הוועד הפועל היא שיש לפעול להדחת גינוסר במידה ויתברר שיש בסיס לאישומים הפליליים נגדו.

גינוסר עצמו אמר עוד בשבוע שעבר, כי הוא אינו מוכן להגיב כלל בנושאים אלו, ובפני מקורביו ציין, כי אינו מוכן להתפטר מתפקידו.

40 מפעלים קיבוציים מצטרפים למעגל הייצוא

מאת יונתן שרמן

40 מפעלי תעשיה קיבוציים חדשים יצטרפו בשנת 1987 ל-260 המפעלים הקיבוציים שכבר מייצ־אים לחו"ל, מעריכים באיגוד התע־שיה הקיבוצית.

באמצעות הגדלת מספר המפע־לים המייצאים לחו"ל והגדלת הייצוא של המפעלים שכבר פעילים בייצוא, יחול גידול משמעותי בהיקף הייצוא של התעשיה הקיבו־צית בשנים הקרובות.

הערכת האיגוד היא, שבתוך שלוש שנים ניתן יהיה להגדיל את יצוא התעשיה הקיבוצית עד לסכום של 600 מיליון דולר לערך בהשוואה ל-350 מיליון דולר בשנת 86'.

יצוין, כי מבין כל המפעלים הקיבוציים המייצאים כיום לחו"ל, 100 משווקים באמצעות "כור סחר" והתחזית היא כי אפיק יצוא זה יגדל ב-40 אחוז במהלך שנת 87' ויגיע ל-74 מיליון דולר בהשוואה ל-53 מיליון דולר בשנת 86'.

קודים ניהוליים / יגאל בן־אהרן

יש לו ראש

משה: שמע, עשרים שנה לא התראינו. אתה נראה מצוין. אני קורא עליכם בעיתון שיש לכם כבר מפעל גדול. הבנים עובדים אתך?

איציק: הגדול עובד אתי. בחור מצוין. אני אצלו כל שבת עם הנכדים. היה מ"פ בשריון. אחר כך סיים טכניון בהצטיינות. עבד קצת במפעל עתיר ידע, ועכשיו מנהל אתי את המפעל. תמיד עבודה. מוריד ממני הרבה עומס.

משה: והקטן?

איציק: הקטן באמריקה. אל תשאל אותי מה הוא עושה שם.

משה: טוב, תמיד אמרתי שיש לו ראש.

העורך: נחמיה שטרסלר

ארוחת עסקים
עלהאש על הגיפאק
המסעדה המזליקה
בר סלטים עשיר - חופשי ללא הגבלה
חנייה בשפע!
דרך פ"ת 158
פתוח בשבת

מכרז

מוצע בזאת למכירה מגרש
(קרקע פרטית), בנתניה
חלקה 68, בגוש 8252 בשטח רשום של 541 ממ"ר.

הצעות לרכישת המגרש הנ"ל יש להגיש למשרד עו"ד אורי אדר, שד' דוד־המלך 23 ת"א 64954 (טל' 03-264749), בכתב, תוך 15 יום מפרסום מודעה זאת, בצירוף ערבות בנקאית בגובה 5% מערך ההצעה. על הערבות להיות בתוקף 90 יום מיום הוצאתה. אין הח"מ מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא. המכירה כפופה לאישור בית המשפט.

אורי אדר, עו"ד
מנהל עזבון המנוח
דוד פ. סגל־קלוטסקי ז"ל

רשתות וברזל לבנין
★ ייצור ★ עיבוד ★ שיווק
אספקה אמינה לכל הארץ 03-9610931
חברת יעקבי ברזל לבטון בע"מ
30 שנה של פלדה

איש עסקים!
מידע על חברות חדשות עם רישומן במאגר מסווג
לפרטים "שירותי המפעיל"
02-811555 פקסימיליה 02-811552

להשכרה בשכ"ח
משרדים 236 מ"ר
באבן־גבירול
ליד שאול המלך
03-216291

תבל TEVEL
שרותי יבוא ויצוא בע"מ
import export services ltd.

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזה הודעה לפי סעיף 23 לחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 כי החברה מציעה ניירות ערך לציבור כדלקמן:

240,000 מניות רגילות בנות 1. ש"ח ע"נ רשומות על שם המוצעות לציבור ע"י החברה במחיר 5. ש"ח המניה (500%)

רישום המניות בבורסה מותנה בפיזור מינימלי של המניות בציבור (כמוגדר בתשקיף).
אם לא יושג פיזור מינימלי כאמור, תתבטל ההנפקה (ראה עמ' 9 לתשקיף).

נתונים מותאמים לדו"ח של ספטמבר 1986

הון, קרנות ועודפים (גרעון בהון) של החברה: ליום 31.3.1985 היה (162,109) ש"ח; ליום 31.3.1986 היה (54,886) ש"ח; וליום 30.9.1986 היה 77,396 ש"ח.

ההפסד לשנה שהסתיימה ביום 31.3.1985 היה: (5,296) ש"ח
הרווח לשנה שהסתיימה ביום 31.3.1986 היה: 107,223 ש"ח
הרווח לתקופת 6 החודשים שהסתיימה ביום 30.9.1986 היה: 132,282 ש"ח

מר דב נימן ערב לחלק (כ-40%) מהתחייבות החברה. לתאריך 31.1.1987 הסתכם היקף ערבויותיו בכ-2.65 מיליון ש"ח. מר דב נימן הסכים כי בשנתיים שלאחר תאריך התשקיף, יעמיד לחברה ערבויותיו הנ"ל. התחייבות זו לא תחול לאחר תקופת השנתיים המנויה (ראה עמ' 33 לתשקיף).

מחיר ההנפקה בשיעור 500% נקבע בהתחשב ברווחיות החברה, בהונה העצמי, בהיקף הפעילות שלה ובתנאי השוק. ראה עמוד ו' בתשקיף בקשר למחיר ולפרטים נוספים בגין ערך החברה בסך של כ-3.6 מיליון ש"ח.

לאחר הרישום, תסחרנה מניות החברה בבורסה במסגרת "הרשימה המקבילה" (ראה עמודים 5-6 לתשקיף).

סה"כ ההוצאות הכרוכות בהנפקה ע"י החברה, הכנתה וביצועה, יעלה לכ-20% מתמורת ההנפקה ברוטו. מתוכן, תשלם החברה עמלות חיתום, הפצה, ניהול וריכוז בשיעור של כ-7.5%. כמו כן, הקצתה החברה ערב התשקיף לקרדן השקעות בע"מ 16,200 מניות רגילות בנות 1. ש"ח תמורת 37,000 ש"ח, דהיינו, במחיר 2.28 ש"ח המניה (228%).

הנפקה זו היא הנפקה ראשונה לציבור על ידי החברה.

החתמים: קרדן השקעות בע"מ, מנהל הקונסורציום (חברה רשומה בבורסה לניירות ערך בתל־אביב בע"מ)
בנק כללי לישראל בע"מ (הבנק המרכז)
בנק הספנות לישראל בע"מ
"איל" אנגלו־ישראל להשקעות וניירות ערך בע"מ
אי.בי.אי – שרותי בורסה והשקעות בישראל בע"מ
דנבאר בע"מ
משואה סהר והשקעות בע"מ
סהר ניירות ערך בע"מ
צמיחה ניירות ערך בע"מ
צמיחה ניירות ערך והשקעות בע"מ
שחק עוז ניירות ערך והשקעות בע"מ

רשימת החתימות למניות המוצעות לציבור ע"י החברה, תיפתח ביום שלישי, 2 ביוני 1987 שעה 8.30 ותסגר ביום חמישי, 4 ביוני 1987 בשעה 12.30

תאריך התשקיף: 26.5.1987

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
מרחב תכנון מקומי, קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה לתכנית שינויים המתבטאת בתוספת שטח מגורים ויציאה לגג ברח' אח"י אילת 12 קרית מוצקין גוש 11570 חלקה 80.

מהות הסטיה: 1. חריגה של 14 מ"ר המהווים 2.14% בשטח החלקה. 2. הקלה בגובה מבנה היציאה לגג.

כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה קריות

מינהל מקרקעי ישראל

"בנה ביתך" - בדימונה
שכ' שבעת המינים

"בנה ביתך" - בראש-העין
שלב ב'

"בנה-ביתך" בכפר-סבא, קרית עקרון, כפר-יונה
יתרות מגרשים

א. כפר-סבא - מבנן ד'
ב. קרית-עקרון - שלב ב'.
ג. כפר-יונה - אזור 03.

השכרת קרקע חקלאית לזמן קצר לעונת תשמ"ח (1987/88)

1. מינהל מקרקעי ישראל מודיע כי כל המבקש לשכור ו/או לחדש חוזה שכירות של קרקע חקלאית לזמן קצר, לעונת תשמ"ח, יגיש בקשתו למשרד המחוזי של המינהל שבתחומו נמצאת הקרקע, עד ליום 31.5.87.
מחוז הצפון, קרית הממשלה, נצרת עלית
מחוז חיפה, דרך העצמאות 13, חיפה
מחוז המרכז, דרך פתח תקוה 88, תל-אביב
מחוז תל-אביב, דרך פתח תקוה 116, תל-אביב
מחוז ירושלים, רח' בן יהודה 34, ירושלים
מחוז הדרום, רח' בן-צבי, באר-שבע
4. בקשות שלא יוגשו במועד, כאמור, לא תדונה.

הצעה להחכרת מגרש לבנית מוסד
בשכונת רמות - ירושלים
מכרז מס' ים/19/87

הצעה להחכרת מגרש להקמת מרכז מסחרי
באבן-יהודה - מכרז מס' מ/24/87

הצעה למכירת דירה ברח' קרן היסוד 29
בירושלים - מכרז מס' ים/20/87

הצעה להחכרת מגרש להקמת בנין
משרדים למקצועות חופשיים
בתל-אביב
מכרז מס' תא/22/87

"בנה ביתך" - בשכונת ו' בבאר-שבע
וילות מצדה - שלב ד'

הצעה להחכרת מגרש לבנית חנויות
בשכ' מערב 1 - אילת
מכרז מס' בש/23/87

אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

שערי המניות 31.5.87

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור שח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש שח ע"נ
אהבה ש	23580		29	-120	-0.5	-29
המסחר 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
המסחר א 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
המסחר אפ 2			—	הפסקת	מסחר	—
כללי לא בהסדר	28000		133			-7
בנק צפאמר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפאמר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
ט.ב.ב. 0.5	9980		3266			+512
בנק בינלאומי 05	7778		934	+158	+2.1	-1404

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אדיבי רג 100.0	94780		915	+1100	+1.2	+2037
אדיבי ב 100.0	94210		15	+850	+0.9	+22
אדיבי בב א	574700	שב				
אגוד 0.1	70400		111	+257	+0.4	+170
דיסקונט ב	120600		28			+169
דיסקונט א	120000		548	+500	+0.4	+1128
דיסקונט שה ב	14000		356	+144	+1	+255
המזרחי ש	38990		622	+250	+0.7	+1319
המזרחי ב	38971			+231	+0.6	+480
המזרחי שה 9	17500		202	+160	+0.9	+76
הפועלים מבב	96000			-1000	-1	-7.9
הפועלים ש	63840		967			+592
הפועלים ב	64200		171	+450	+0.7	+492
כללי א 1.0	164550		6			-56
כללי שה 7	7920	תב	200	+420	+5.6	+481
כלל 0.1	40720		3370	+270	+0.7	-5791
כלל שה 11	15020		2156			-586
מימון המד 1.0	58850		20			-20
מימון המד 5.0	27900		3			-3

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אדנים 0.1	29350		40	+1100	+3.9	+58
לאומימשכ ש	10040		214	+100	+1	+449
לאומימשכ ם	10050	תב	14	+550	+5.8	+542
כרמל ש	7015	תב	1842	+480	+7.4	+2816
כרמל שה 1	3986		23	-60	-1.5	-850
בנין ב' 5.0	15900		108.3	-132	-0.8	-44.8
פת מכב ש	4011		573			+1118
מכבב ב ש	3850		2191	+150	+4.1	+1353
עצמאות 0.1	23100		67	+500	+2.2	+69
טפחות מבב ש	25350		3			-5
טפחות רג ש	25750		101	+250	+1	+114
טפחות שה 1	10220	שב				
טפחות שה 2	5010		650			+373
יעסור 1.0	2287		532	+49	+2.2	+327
יעסור 5.0	1251		400	+1	+0.1	+7
בירב 1.0	8920		285	+120	+1.4	+432

מוסדות מימון

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
שלמון אפ	917		8058	+17	+1.9	+2086
החקלאות מבב א	181913	לב				
החקלאות מבב ב	195250	לב				
לאומי תעש א ש	14201		155	+432	+3.1	+707
פתוח תעש מבב	183739	לב				
פת תעש בב ג	330000	לב				
פת תעש בב גג	208000	לב				
פת תעש בב גגג	200000	לב				
פת תעש בב ד	230000	לב				
פת תעש בב דד	68529	לב				
מימון קבלנים 5.0	1273	תב	4477	-142	-10	-5585
תיירות בב	192050	לב				
כלל ליסינג 0.1א	26470	בח	61	+270	+1	+10
כלל ליסינג 0.52	22800		191			
כלל ליסינג אגוח	19850		48	+459	+2.3	+97

ביטוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
איתן	265		9498	+8	+3.1	+8597
אררט 0.1	1542	תב	583	+94	+6.5	+951
אררט א 0.5	915		1001	+45	+5.2	+1839
בטוח משנה 0.1	798		450	-3	-0.4	-1040
בטוח משנה 0.5	529		7635	-10	-3	-11636
הדר 1.0	293		16876	+7	+2.5	+30633
הדר 5.0	242		18874	+3	+1.3	+18401
הדר אפ סר 2	296		63483	+6	+2.1	+38963
הפניקס 0.1	749		4396	-32	-4.1	-7806
הפניקס 0.5	720		508	+18	+2.6	+1496
המסנה-הדאל 1.0	6810		41			-134
המסנה-הדאל 5.0	4840		870			-450
כנורה 1.0	3160	תב	160	+170	+5.7	+386
כנורה 5.0	1640	תב	947	-97	-5.6	-322
כרך ג 1.0	8300	תב	1673	-670	-7.5	-3420
מקורבות 0.1	1433		293			-293
צור ש	430		8306	+10	+2.4	+11368
ציון החזקות 1.0	10300		41	+250	+2.5	+42
ציון החזקות 5.0	3059		182	-90	-2.9	-815
הסנה ש	415		17527	-14	-3.3	-25041

מסחר

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אינטר גאמא 1 ש	8810		237	+50	+8.6	+295
אינטר גאמא 5 ש	5710		655			-191
כאוד ערא 1.0	1048		2731	-32	-3	-2964
כאוד ערא אפ	730		912	-10	-1.4	-1748
כלל סחר	540		74548	+9	+1.7	+69986
אפ 4	444		26380	+1	+0.2	+31083
אגבה 2	190.5		22766			-14955
קריסטל 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
רפק 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
רפק 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
שופרסל א 2.0	15696		287	+155	+1	-228
שופרסל ב 10.0	12908		456	+96	+0.8	+440

שירותים

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
הדאל 1.0	2335		68	-50	-2.1	-62
סטות הספקה 0.1	29426		25			-1
סטות הספקה 0.5	12616		510	-100	-0.8	-238
קרור 0.1	1450		1395	-57	-3.8	-1361
קרור 1.0	385		27436			-8932
מוס' ערובה 0.1	3810	תב	1910	+240	+6.7	+2662
מוס' ערובה 0.5	1705		9815	+35	+2.1	+4758
קונסורטיום 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
קונסורטיום 0.5			—	הפסקת	מסחר	—

מלונות ושירותי תיירות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
קופל 1.0	6868	בח	231	+68	+1	+122
רילק ב ש	6341		1987	+27	+0.4	-2260
גלי זהר 1.0	5765		70.5	+50	+0.9	+45.5
גלי זהר 5.0	4200		11.9			
מלונות דן 1.0	2210		454			-154
מלונות דן 5.0	1715		94	+60	+3.6	+154
חוף האלמוג 1.0	8910	בח	89	-90	-1	-58
כנם מר 1 ש	2869		324	+136	+5	+743.1
מלונות הירדן	2688		257	+128	+5	+2221

מחשבים ושירותי מחשבים

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
איכות מחשבים	1519		994	-1	-0.1	-265
רשה מיכון 1.0	13699		89	+149	+1.1	+74
תילנ. 1.0	23510		209	+328	+1.4	+135
יעצא 1.0	8031		50	-68	-0.8	-47
כלל מחשבים 1.0	14080		38	+30	+0.2	+59
מ.ל.ל. 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
מ.ל.ל. 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
משוב מחשבים 1.0	679		653	+14	+2.1	+348
משוב אפ	588		480	-1	-0.2	-553
ניקוב מחשבים 1	2490	תב	815	+130	+5.5	+850
ניקוב מחש' 5	1249		3047			+1766
ניקוב אפ סר 2	5930		447	+50	+0.5	+816
תים מחשבים 1.0	945		1854			-555

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אברהם בינוי 1ש			—	הפסקת	מסחר	—
אברהם בינוי 5ש			—	הפסקת	מסחר	—
ארזן 1.0	780		537	+20	+2.9	+3093
ארזן 5.0	347	שב				
אזורים 1.0	1526		49675	-14	-0.9	-34588
אזורים אפ	1145		11249			+17104
אזורים אגח	192		38306			+83549
אילן 1.0	453		4880			-6716
אל-רוב 1.0	1961		587	+40	+2.1	+2509
אמבנים 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אפריקה 0.1	59200		21			+104
אפריקה 1.0	47501		1197	+600	+1.3	+1191
אפריקה אפ	40700		47			-27
ארזים			—	הפסקת	מסחר	—
אזלרן 0.1	5140	תב	925	-280	-5.2	-2203
אזלרן 0.5	3500		2222			-515
בן-יקר בת 1.0	9001		165	+1		+12
ברנוביץ 1.0	3601		410	+150	+4.4	+555
ברנוביץ 5.0	2717		462			-462
דנקנר 1.0	7680		345	+180	+2.4	+345
דוקור 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
דוקור 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
דוקר 0.1	268		6280	-1	-0.4	-2720
דוקר 0.5	186		8667	-7	-3.6	-7464

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
הסלול 1.0	1799		340	-1	-0.1	-10
הסלול 5.0	1264	בח	144	-15	-1	-202
ה.ל.ב. 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ה.ל.ב. 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לירושלים	351		50144			+9561
ירושלים אפ	229		29356	+11	+5.1	+82708
גבים 0.1	6195		1608			+1003
גבים 0.5	5110		662	+100	+2	+1440
ישראלום 1.0	1888		4597			-1900
ישרס 10.0	22600		400	+500	+2.3	+701
כנן פיתוח 1.0	10300		285			-106
לוסיד 1.0	5910		5809	+10	+0.2	+418
לוסיד 5.0	3135	בח	5240	+285	+10	+10475
מ.ת.ב. 1.0	590		4684			-5196
מ.ת.ב. אפ 2	418		2457			-2437
מ.ת.ב. אגח	134.5		14054	+0.5	+0.4	+19805
מאגר בניה 1.0	905		3656			
מיכאל 5.0	487	תב	9892	+37	+10	+39225
מרב 5.0	2650		1457	+50	+1.9	+1322
מרלו 1.0	890		1999	+10	+1.1	+5089
לידנשטין 1.0	540		902			-411
לידנשטין 5.0	266		27888	+6	+2.5	+31055
ליפשיץ 1.0	2170		2277	-30	-1.4	-723
ליפשיץ 5.0	1730		2466	-20	-1.1	-2208
נאות אביב 0.5	14480		248			+303
נכסי אזורים	366	תב	30487	+22	+6.4	+81138
סהר החזקות 1.0	25550		129			-101
סהר החזקות 5.0	25260		30	+1000	+4.1	+71
סופי 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
סופי 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
עמר וולע מר 1 ש	690		4500			-1577
עיר 3.0	2590		5343			-5491
קיסריה 0.1	5400		540	+115	+2.2	+195
קיסריה 0.5	2180		2067			-1723
רמבין 1.0	480		2100			-1277
רמבין 5.0	250		15893	-6	-2.3	-15843
רמבין אפ	1270		408	-120	-9.3	-909
רמבין אג"ח	135		27808	+4	+3.1	+335888
רסקו מבב	4660	תב	128	-340	-6.8	-281
רסקו רג	4380		540			-201
נכסים ובנין	4161		611	-31	-0.7	-574
הכשרת הישוב ש	95582		101	+1007	+1.1	-52
ישפרו 0.1	4742	בח	568	-38	-0.8	-294
כלל נדל"ן	845		5488	+12	+1.4	-6525

חקלאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	3820		367			-117
מטעי הדר 0.5	3560		528	+90	+2.6	+715
מהדרין 0.1	7000		1721	+53	+0.8	+3424
מהדרין אפ	4830		943	+50	+1.1	+902
נכסי הדרים 1.0	1880		1360	-10	-0.5	-1350
פרי אור 0.5	2648		370			-16
שגור 5.0	2870	תב	1484	-295	-9.3	-2029
שגור אפ	2113		509	-80	-3.7	-410

מזון וטבק

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אסאס	1579		479	-1	-0.1	-23
גולדפרוסט 1.0	3350		18	-20	-0.6	-32
גולדפרוסט 5.0	2621	תב	458	+238	+10	+3359
גולדפרוסט אפ 1	1619		186	+18	+1.1	+89
דובק מב ש	6620		2528	+220	+3.4	+2795
דובק מב ם	6600		944	+240	+3.8	+988
זגלבל 1.0	970		605	-40	-4	-988
זגלבל 5.0	799		573	-4	-0.5	-373
פרי-הו 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרי-הו 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
טמפו בירה 1.0	36300		70	+800	+2.3	+104
טמפו בירה 5.0	33400		77			
יכזר 1.0	1525		1107	+24	+1.6	+740
יכזר א 5.0	894		969			-492
יכזר אפ 2	680		5504	+31	+4.8	+4159
מן 1.0	798		3552	-42	-5	-1695
מן 5.0	512		1683			+265
סנפרוסט 1.0	17950		39	-50	-0.3	-3
עסיס ב 0.5	506		14174	+6	+1.2	+16275
אגבל שקל 1	3150		185			
שמן מבב א	6180		765	+150	+2.5	+2623
עלית	22400		189	+411	+1.9	-183

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אתא מר 1 ש	814		2095	+10	+1.2	+5624
אופיס 1.0	1032	תב	1750	+88	+8.5	+4444
אמנת ברוך 1.0	720		1686	+13	+1.8	+2348
אמנת ברוך 5.0	577		4516	+2	+0.4	+2468
אפא א	529		3095	+4	+0.2	+163
ארגמן-יבנה ש	20001		343	+1401	+7.3	+849
דלתא-גליל א 3.0	4500		821	-50	-1.1	-1851
טטיות מאוחד 1	2750	תב	146	-272	-9	-854
טטיות מאוחד 5	1200		1360.8	-42	-3.4	-1191.5
ויסלגם 1.0	2361		751	+38	+1.6	+751
ויסלגם 5.0	1693		897	+30	+1.8	+315
ודרסן 1.0	7360	תב	395	-570	-7.2	-420
זיקית 1.0	2580		1942	-25	-1	-1082
זיקית 5.0	2108		645	-30	-1.4	-534
לודזיה 0.1	3590		597			-449
לודזיה 0.4	2800		1080			+583
ליבת 1.0	381		3497	+6	+1.6	+1831
מים גליקו	1279	תב	786	-120	-8.6	-1299
מקס 0.1	5520	תב	697	+270	+5.1	+1171
מקס 0.5	3720		534			-207
עים 1.0	743	תב	6662	+65	+9.6	+12615
עים 5.0	330		8250	+10	+3.1	+15647
עמק סריגה 1 ש	370		17168	+14	+3.9	+15385
עמק אפ	221		25547			+6128
פולגת א 1	2250		2120			-170
פולגת ב 4	1512		17981	-15	-1	-8632
פולימן א 0.5	12349		79	-350	-2.8	-162
פרגוד	5650		182			+4
קיבוד סריגה	15800		294	-150	-0.9	-513
תעש רהיטן 1.0	2510		865	-100	-3.8	-895
דלתא-גליל 1.0	5800		696	+31	+0.5	-1134

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אוקטנון 5.0	2949		318	+29	+1	+632
אורדן 0.1	11360		422			-97
אורדן 0.5	10120		304			-153
אלומות 1.0	7630		28	+30	+0.4	+6
אלומות 5.0	7100	תב	40	+350	+5.2	+40
כבלים ש	77000		94			-17
התכוף 1.0	8801		356	+325	+3.8	+480
התכוף 5.0	5800	תב	402	-396	-6.4	-565
התכוף אפ	5560		299			-74
דיקה 1.0	4871		140.9			
דיקה 5.0	2290		200			-6.3
קוקסמות מה 1.0	5610		1428			+1923
קוקסמות מה 5.0	5180		301	-200	-3.8	-455
מתכת מרום 1.0	336		5363	-4	-1.2	-364
כבלי ציון 1.0	3760		1399	-130	-3.5	-724
כבלי ציון 5.0	2060	תב	2767	-140	-6.4	-6491
כבלי ציון אפ	1255		3789			+2149
מודגן 1.0	1365		981			+584
קרנבי 1.0	344	תב	7873	-20	-5.5	-6541
קרנבי 5.0	211	תב	16404	-12	-5.4	-23502
מחשוב 0.1	45000		40			
מחשוב 0.5	16355		103	+133	+0.8	+166
ספר פלדה 1.0	21400		372	+100	+0.5	+168
קיבר 1.0	1251		468	+48	+4	+556
קיבר 5.0	788	תב	2966	+52	+7.1	+4699
קליל 1.0	2750		1132	+6	+0.2	+250
קליל 5.0	2500		328			-452
קליל אפ	1285		1377			+3017
קליל אגח	119		12948	-3	-2.5	-15443
שלוות 5.0	13988	בח	190	+138	+1	+22
תעשית לכיש 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
תעשית לכיש 5.0			—	הפסקת	מסחר	—

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אלביט 3.0	594000		28			-12
אלקו 0.1	11750		66	-100	-0.8	-11
אלקו 0.25 ש	5626		916			+153
אלקו 0.25 ם	5883		155	+280	+5	+262
אלקטרה 0.1	2473		2098			-1199
אלקטרה א 0.5	1770		5357	+22	+1.3	+10620
אפ 5	1540		1373			+504
אגח 3	173		24664	+0.5	+0.3	+22836
אלרון 3.0	444000		42			
אריות 1.0	29300		164	-200	-0.7	-175
כלל תעש אלק	3300		7871			+6476
טקסטרוניקס 1.0	1674		1612	+52	+3.2	+2018
טקסטרוניקס 5.0	1297		1217	+24	+1.9	+791
פרינטנר 1.0	789		1472			-958
פרינטנר 5.0	720		1143	+20	+2.9	+1164
ציקלון 1.0	2564		229	-26	-1	-7
ציקלון 5.0	1455		572			-252
קונטרין אלד 1	18146		260	-150	-1.5	-222
קונטרין אלד 5	6830		197			+97
ת.א.ת. 1.0	1870		1080			
ת.א.ת. 5.0	922		8984			+461
ת.א.ת. אפ 1	26235		46			-39
תדאה	875		3601	-40	-4.4	-5877

מוצרי בניה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
א.ב. תעשיות 1.			—	הפסקת	מסחר	—

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
א.ב. אפ			—	הפסקת	מסחר	—
א.ב. אגח			—	הפסקת	מסחר	—
אלקול 5.0	620	תב	1720	+40	+6.9	+11975
אקרשטיין 1.0	1387		7309	+22	+2	+7449
אקרשטיין 5.0	949		5008			
אקרשטיין אפ	660		6473	+11	+1.7	+7330
אקרשטיין אגח	145		55888	+1	+0.7	+22141
בר-און 1.0	1413		1226	-17	-1.2	-863
בר-און 5.0	628		886	-22	-5.4	-2547
טרמוטקס 1.0	9800		5	-200	-2	-5
טרמוטקס 5.0	5001	תב	322	+300	+6.4	+482
מ.ל.ם. 1.0	1230		1724	+50	+4.2	+2862
מ.ל.ם. 5.0	881	בח	9	-9	-1	-118
מגדל השק במעט	820		2532	-43	-5	-2957
מתאיקה ולפמן 1	23000	לב				
מתאיקה ולפמן 5	20670					

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אליאנס ב	3550		664	+10	+0.5	+36
גל תעשיות 1.0	26700		127			+111
גל תעשיות 5.0	19700		161			+19
ויקטור 1.0	3350		16	-1		-216
דשנים 0.1	4999	תב	301	-400	-7.4	-251
דשנים 0.5	2150		1773	+30	+1.4	+1524
הפה כבי 10.0	1108		8896	-10	-0.9	-6664
ליסקו 1.0	3050		298	+100	+3.4	+1265
מקסימה 1.0	8710		14	+60	+0.7	+52
מקסימה 5.0	7000		285	+180	+2.6	+117
מקה כמיקל 1.0	9840	תב	811	+840	+9.9	+1396
סנו 1.0	27557		24	-300	-1.1	-60
סנו 5.0	23800		29	+500	+2.2	+76
פריקלאס	618		16254			-11126
פריקלאס אפ	251		25559			-1249
קום כימיקל 1.0	7900		265	-125	-1.6	-555
ת.ג.ל. 1.0	3528	תב	51	-230	-6.1	-51
ת.ג.ל. 5.0	2890		59	-150	-4.9	-59
תאא 5.0	16000		210			
פרוטארום 10.0	43405		145	+900	+2.1	+101
תרו א 5.0	11170		88	+480	+4.5	+207
אבן 5.0	2165		1312	+32	+1.5	+122
מבע ש	14084		425	+105	+0.8	+169
ים המלח	3242		5477	+20	+0.6	-6251
פטרוכימים 10.0	855		10918	-11	-1.3	-25863

עץ, נייר ודפוס

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
כתר	264		16676	-1	-0.4	-2753
דפרון 1.0	9700		33			
דפרון 5.0	6600		20	+300	+4.8	+50
חנבג 1.0	12000		213	+450	+3.9	+88
יאה 1.0	6000		118	+100	+1.7	+181
לבידי אשקלון 1	760		1175	+8	+1.1	+535
מולט ב 0.5	55500		25			-28
סקאנריה 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
רים 0.1	2530		693			+99
רים 0.4	2022		793	+80	+4.1	+1358
תעל ב 0.2	21300		155	-700	-3.2	-169
מפעלי ניר 10.0	462000		19	+1561	+0.3	-14

תעשיות שונות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אגדין 1.0	14199		367	-100	-0.7	-374
אגדין 5.0	7990		190	+240	+3.1	+185
הכימישה יהד	3810		128	+110	+3	+259
הגמלק 1.0	2289		155	+54	+2.4	+654
הגמלק 5.0	2020	תב	440	+108	+5.2	+860

השקעות בתעשיה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
כור בכל ש	19199		6199	+639	+3.4	+6446
מאגרי טכנולוגיה	500		1367			
מרכזת ב 0.1	13999		153	-67	-0.5	-115
כלל תעש' 1.0	282		20775			-23407

חברות השקעה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אניק ש	9800		193	+45	+0.5	+22
אינקמה 0.1	98		18259			
אלגר ש	18581		107			
אלגר ם	18580		52			-38
אלרן ם	7250	בח	87	-133	-1.8	-37
אמישר בב	1661		690			
אפיק 1.0	424		7609			+2391
אפיק 5.0	380	תב	1313	-30	-9.1	-1433
גולדת 1.0	1716		65	+16	+0.9	+5
דנבאר 1.0	875		2950	-24	-2.7	-3203
דנבאר 5.0	564		2287			-185
חברה לישראל 1.0	5030		4998	+80	+1.6	+8726
חברה לישראל 5.0	4760		3165	+50	+1.1	+484
חלפמן 0.1	140000			-1000	-0.7	-5
חלפמן 1.0 ש	30435		79			
אסמא א 0.5	27351		143			+6
פועלים השק ש	12380		545	-120	-1	-830
מרחי השק ש	38000		115	+1000	+2.7	+63
כור השקעה 12410	13760			-100	-0.7	-53
חירון 1.0	3500		790			-230
חירון 5.0	1940		2054	+40	+2.1	+1949
ישום החזקות	291		24861			-2505
יצוא ש	16200		35			-45
ירדן א 0.1	2500	תב	96	+150	+6.4	+419
כלל 50.0	1526		2160	+17	+1.1	+1564
לבוקו 0.1	2430		155	-60	-2.4	-225
לבוקו 0.1	1210		585	-15	-1.2	-890
מגור 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
מגור א 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
מגור אפ			—	הפסקת	מסחר	—
אגבו 1			—	הפסקת	מסחר	—
עין השק ב 0.1	4460		148	+60	+1.4	+645
עין השק ג 0.5	3450		102			-102
פמה א 0.1	10660		43	+10	+0.1	+46
פמה 0.5	8950		307			-62
פריון ב 2.5	16398		261			-19
קרדן 1.0	196		12771	-1	-0.5	-19558
קרדן 5.0	173		16354			+6380
אדיבי פתוח 2.0	11411		396	+196	+1.8	-254
אלרן ש	6785		475	-31	-0.5	-683
דיסקונט השק ש	7240		1966	+50	+0.7	-1955
כלל 10.0	1564		6979	+15	+1	-5801
פז השק ש	3893		641	-79	-2	-1373

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער אתמול
גוית ם	210

חיפושי נפט

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
דלק נפט 1	4850		136	-150	-3	-641
דלק נפט 5	2861		889	+10	+0.4	+163
דלק הפי אפ 2	2180		441	-50	-2.2	-412
מו חיפושי נפט	41300		40	+1300	+3.3	+70
יואל 5.0	1001	תב	58979	+51	+5.4	+43569
מ.ג.נ. 1.0	7300		518	+334	+4.8	+2064
מ.ג.נ. 5.0	3500		1208			
פראויל ב 0.5	7661		108	-39	-0.5	-187
נפטא ש			—	הפסקת	מסחר	—

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 29.5.1987 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

1.6240/1.6250	$ ארצות הברית	לין שטרלינג
1.8200/1.8210	מרקים גרמניים	לין ארה"ב
2.0500/2.0510	גולדנים הולנדיים	"
1.5115/1.5125	פרנקים שוויצריים	"
37.70/37.73	פרנקים בלגיים	"
6.0730/6.0760	פרנקים צרפתיים	"
1314.00/1315.00	לירטות איטלקיות	"
144.10/144.20	ינים יפאניים	"
1.2656/1.2661	$ ארצות הברית	ליט.ג.ר.

שער הזהב $ 451.75 ארה"ב אונקיה לזמן פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	ל"ש/$	פר"ש/$	מ"ג/$
1 ח':	1.6215/1.6228	1.5076/1.5090	1.8150/1.8163
3 ח':	1.6173/1.6188	1.4986/1.4999	1.8040/1.8055
6 ח':	1.6134/1.6149	1.4840/1.4855	1.7874/1.7888

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה/יהודה שרוני

עליות שערים סלקטיביות

יום המסחר הראשון של השבוע, עמד אתמול בסימן של עליות שערים סלקטיביות, וזאת בניגוד למגמת מימוש הרווחים שאפיינה את סוף השבוע שעבר. האווירה החיובית הורגשה עוד במסחר במשתנים. שם נטו שערי המניות לעלות בין אחוז לשניים. ברם, עם פתיחת המסחר הרב-צדדי (מר"צ), התהפכה המגמה ושערי מניות אלה נטו לרדת. הפעילות בשוק נעשתה בעיקר על ידי מנהלי תיקים, שהגדילו את אחזקותיהם, אם כי בצורה זהירה. מנהלי קרנות הנאמנות העדיפו בדרך כלל להשאר בעמדת המתנה, הגם שהקרנות שבניהולם צברו אתמול 10 מיליוני דולרים. הזהירות הרבה שהורגשה, באה לידי ביטוי גם במחזורי המסחר המצומצמים יחסית, אשר הסתכמו ב–21 מיליוני שקלים (כולל המסחר במשתנים). בבורסה אין מוציאים מכלל אפשרות התרחבות מסויימת במעגל המשקיעים כבר בימים הקרובים, אם כי התפתחות זאת תלויה בהמשך יציבות המערכת הפוליטית. מדד המניות הכללי ללא בנקים ירד בסיכום חודש מאי ב–3.21 אחוזים.

	מדד יומי	שינוי ב%
מדד מניות כללי	132.29	+0.53
כללי ללא בנקים	161.97	+0.55
מדד אג"ח כללי	108.92	+0.12
אג"ח צמוד מדד	108.18	+0.10
אג"ח צמוד מט"ח	113.39	+0.37

הבנקאיות ממשיכות לעלות

כניסת תוקפה של הורדת הריבית, יחד עם עודפי הנזילות הגבוהים הקיימים במערכת, עודדו את המשקיעים להמשיך ולרכוש מניות בנקאיות שבהסדר. אתמול עלו מניות אלה בשיעור ממוצע של מחצית האחוז, כשבלטה העליה במניות אי.די.בי. המחזור בבנקאיות הסתכם ב–4.4 מיליון שקל.

	תשואה שנתית דולרית ב%
בל"ל 0.1	15.65
הפועלים ש	15.94
אי.די.בי. רג	15.24
דיסקונט א	15.90
המזרחי ש	15.29

ההנפקות מלבות הפעילות

העובדה כי אתמול פורסמו מספר תשקיפי הנפקות, וכי בשבוע הקרוב צפויה להפתח רשימת החתימות למספר נוסף של הנפקות, ליבו את הפעילות במספר ניירות ערך. מניות מיכאל, שבהן יערך היום המסחר בזכויות, עלו ב–10 אחוזים. זאת בניגוד לירידה החדה שהיתה בהן בסוף השבוע שעבר. מניות עיט 1 עלתה ב–9.6 אחוזים. ביקושים גדולים הורמו גם למניית גולף שהחלה להיסחר לא מכבר.

פעילות חריגה בדובק

הפעילות אתמול במניות דובק עמדה בניגוד למתרחש אתמול במניות הכבדות. במניה זו מורגשת באחרונה פעילות איסוף, שהביאה אתמול לעליית שער של 3.4 אחוזים. יש לציין כי במניות הכבדות האחרות, היתה הפעילות מתונה בהרבה (למעט במניות הכשרת הישוב תייר הורה), שם נרשמו מחזורי מסחר גדולים במיוחד.

עליות באג"ח

לאחר תקופה מסויימת של ירידות שערים בשוק איגרות החוב, הסתמנה אתמול נטייה לעליות שערים, עם מחזור שהסתכם ב–6.2 מיליוני שקלים. היקף הפעילות במק"מ הסתכם ב–11.5 מיליון שקלים.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
617	3	99.84	1.64
627	9	99.51	1.67
637	16	99.14	1.66
647	23	98.85	1.54
717	30	98.51	1.53
727	37	98.19	1.51
737	44	97.85	1.51
747	51	97.51	1.52

הודעות בורסה

● מגזר הרווחה בתשעת החודשים האחרונים של 1986 65.8 אלף שקל לעומת רווח של 3.4 אלף שקל בשנה שהסתיימה במארס 1986.

● סקנריה הפסידה בתשעת החודשים האחרונים של 1986 18.5 אלף שקל לעומת הפסד של 112 אלף שקל בשנה שהסתיימה במארס 1986.

● מלל האמבטיה העבירו לבורסה טיוטת תשקיף לגיוס הון.

מיל"ק
פארמה (איטליה) — 7–10 אפריל 1987
התאוששות מנה בינוא מגעות לתעשיית החלב

השתתפות שיא ביריד החשוב של טכנולוגית החלב – עימות בין החברות האירופיות הגדולות: שוויץ, דנמרק וגרמניה העומדות בראש טבלת היצוא – יצרני מזון בעלי מחויבות במחקר ובחיר לפי מוצרים חדשים.

המחקר שארגון העסקים של היריד בפארמה חילק לכל המשתתפים מראה כי יצוא המכונות בענף החלב התאושש שוב. לאחר הירידה שנרשמה בראשית שנות ה־80 התאושש הענף היטב. נראה שהחודשים הראשונים של 1987 מאשרים מגמה זו. בראש הטבלה עומדים נתוני היצוא משוויץ. דנמרק וגרמניה, שלאכותן נרשמה עליה בסך 20.7%, 19.7% ו־15 אחוז. נתונים אלה חלים על 1985. איטליה תופשת את המקום השמיני בתחום זה, אך בתחום יצוא תעשיית המזון בכללותה היא שנייה אחרי גרמניה ומקדימה את ארצות הברית.

בין המבקרים היו מנהלים רבים של חברות מוצרי חלב ממדינות בעלות מסורת מאון עשירה (צרפת, גרמניה, הולנד, נורווגיה, שוויץ, דנמארק יוגוסלוויה, קנדה) וממדינות שרק מתחילות להתעניין בשוק החלב ובמוצרי הלוואי שלו. יריד מיל"ק התשיעי שלא איכזב! (מ)

שערי אגרות החוב

3% מלוה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	38622	+217
3602	35573	+200
3603	33053	+189
3604	29485	-1
3605	26884	-3
3606	25300	-4
3607	23932	+697
3608	22431	+200
3609	21216	+251
3610	19569	-208
3611	19052	+67
3612	18927	+134
3613	18178	+43
3614	17393	+35
3615	16086	+32
3616	14589	+29
3617	14015	+314
3618	13015	+26
3619	11971	+25
3620	11280	+121
3621	10713	+116
3622	9658	+106
3623	9065	+81
3624	8535	+75
3625	7878	+89
3626	7284	+83
3627	6753	+78
3628	6184	+72
3629	5792	+69
3630	5473	+66
3631	5020	+79
3632	4727	+76
3633	4463	+72
3634	3909	+8
3635	3695	+8
3636	3556	+6
3637	3410	+35
3638	3174	+37
3639	2904	+34
3640	2589	+5
3641	2070	+4
3642	1832	+18
3643	1589	+17
3644	1412	-11
3645	1273	-10
3701	1030	-14
3702	792.2	-11
3703	728.5	+4.6
3704	616.6	+3.9
3751	328.6	+7.9
3752	130.2	+0.7

סדרה	שער	שינוי
3753	125	+0.7
3901	121.4	+1.8
3902	115.5	+1.7
3903	114.6	+1.7
3904	112.6	+1.7
3754	112.6	— —
3755	108.2	— —
3756	104.4	— —
3757	102.2	-0.2
3758	100.1	-0.7
3759	102.9	-0.5
3760	101.4	-0.5
3761	99.1	-0.5
3762	96.4	-0.5
3763	93.4	-0.5
3764	91.6	+0.2
3765	89.3	+0.1
3766	88.2	+0.1
3791	95.6	+0.6
3792	93.8	+0.6
3826	114.1	+0.2
3827	111.9	+0.3
3828	107.9	+0.2
3829	105.6	— —
3830	103.6	-0.1
3831	106.3	— —
3832	104.8	— —
3833	102.4	— —
3834	99.7	+0.1
4.25% שגיא		
4101	353.5	+0.8
4102	143.1	+0.5
4103	157.4	+0.5
4104	132.9	+0.4
4301	132.9	+0.4
4302	125.9	-0.1
4303	124.9	-0.1
4304	122.8	-0.2
4105	108.2	+0.6
4106	105.3	+0.6
4107	102	+0.6
4108	100.1	+0.6
4109	97.8	+0.2
4110	96.6	+0.2
4201	121.1	+0.3
4204	112.3	+0.2
4205	110	— —
4206	108.1	— —
4207	110.9	+0.3
4208	109.3	+0.2
4209	106.9	+0.3
4210	104	+0.5
4211	100.7	+0.2
4212	98.7	+0.2

סדרה	שער	שינוי
4213	96.3	+0.2
3211	204900	— —
3212	203100	+600
3213	193100	+700
3214	184300	— —
3501	184000	+3500
3502	182700	— —
3503	168774	— —
3504	163500	+500
3505	159251	+1500
3521	153900	— —
3522	147300	— —
3523	139000	— —
3524	139300	+300
3525	138000	-5000
3526	136640	+500
3527	133200	-200
3528	135900	— —
3529	138300	-3200
3530	133400	-1500
3531	132000	— —
3532	128100	-100
3533	127700	+150
3534	120800	— —
3535	120500	— —
3536	120290	-10
3537	120200	+300
3538	112960	-40
3539	113500	+150
3540	112700	— —
3541	109290	-10
3542	109190	-110
3543	103700	— —
3544	104000	-150
3545	101050	+134
3549	95392	+123
3552	87492	+109
3554	87226	+105
3555	87276	+105
3546	101296	+214
3547	101006	+213
3548	100861	+212
3550	95621	+201
3551	95145	+201
3553	86853	+167
3556	83205	-280
3558	83062	-322
3559	80098	-312
3560	79192	-283
3557	84052	-135
3572	79719	-143
3561	79180	+136
3571	78900	+135
3573	79232	-69
3574	73048	-63
3577	72982	-71
3578	67380	-67
3575	72593	-282

סדרה	שער	שינוי
3576	72335	-284
3579	66717	-279
3580	62504	-44
3581	56830	-46
3582	52381	-48
3583	48777	-74
3584	46383	-75
3585	43951	-77
3586	39690	-11
3588	39630	-14
3589	36179	-12
3587	39880	-174
3591	36328	-166
3592	36276	-167
3593	36200	-166
3590	35990	-230
3595	34274	-237
3594	34478	-34
5% מלוה פיתוח (בריה כפולה)		
2001	150100	— —
2002	151400	— —
2003	145700	+1100
2004	147500	+2100
2005	136600	— —
2006	136100	— —
2007	133800	— —
2008	132800	— —
2009	134000	— —
2010	133900	— —
2011	130800	— —
2012	131771	— —
2013	129650	+576
2014	132800	— —
2015	132100	— —
2016	131700	— —
2017	128600	— —
2018	128150	— —
2019	127100	— —
2020	125100	— —
2021	125800	— —
2022	118200	— —
2023	117000	— —
2024	110000	-300
2025	109600	— —
2026	108700	— —
2027	107050	+980
2028	105500	— —
2029	100800	— —
2030	102000	— —
2031	99800	— —
2032	99747	+208
2034	94180	+197
2033	94495	-2458
2035	86734	-2377
2036	87531	+1728
2058	83352	+1711

סדרה	שער	שינוי
2040	80245	+1689
2037	81782	-432
2039	78753	-463
2041	78016	+1503
2052	71816	+1436
2051	78255	+160
2053	71360	-663
2055	65883	-643
2054	68296	+422
2056	63270	+401
2057	60798	-961
2059	55240	-910
2058	56197	-1454
2060	51845	-1395
2061	38965	+79
2062	35562	+72
2063	33886	+61
רימון		
7001	252.6	+7.5
7002	244.9	+7.2
7003	236.7	+1.8
7004	218.1	+1.6
7005	207.2	-2.2
7006	191.1	-1.2
7007	177.6	+0.1
7008	168.7	+0.1
7009	169.3	+2.4
7010	154.2	-0.3
7011	145.2	-2.8
7012	140	-2.9
7013	132.1	-0.9
7014	114.9	-0.6
7015	99.8	+0.6
7016	99	+0.6
7017	98.1	+0.6
7018	97.9	+0.6
7019	98.3	+0.6
7020	98.1	+0.6
7021	97.2	+0.6
7201	98.2	+0.6
גלבוע		
6101	13299	+105
6102	7989	+108
6103	7128	+32
6104	6553	+19
6105	6209	+18
6106	5991	+17
6107	5795	+27
6108	4162	+52
6109	3958	+50
6110	3890	+49
6111	3199	+1
6112	3099	-5
6113	2092	+10
6151	804.3	-4.3
6152	770.2	-4.1
6153	670.3	+3.5

סדרה	שער	שינוי
6154	659.7	+3.2
6155	436	+14.6
6156	346.3	-7.7
6157	257.1	-1.4
6158	243.8	-1.4
6159	205.6	-1.7
6160	196.6	+1
6161	189.9	+0.9
6162	170.3	-1.6
6163	159.9	+2.5
6164	153.7	+2.4
6165	142.4	-0.4
6166	134.9	+0.8
6167	132	+0.7
6168	130.1	+0.7
6169	123.3	-1.7
6170	116.6	-1.8
6171	82.5	-0.2
6172	81.2	-0.4
6801	91	+0.5
ארמון		
2506	153	— —
2507	148.8	+0.6
2508	111.5	+4.9
צמודות הב		
5 יוד	129	+1
מט"ח 100%		
אל אש	1249	— —
אלביט	222.4	-0.6
אלתא	1216	— —
אלסינט	2165	+40
פארסקס	800	+13
תרד 84	97.4	— —
תרד 85	375	— —
הב היש	231.4	+0.4
ריס הש	170.3	+1.7
כור	156.4	— —
כלל	433	— —
מבנ ר	208	— —
מבנ ם	288.6	— —
מבנ י	335	— —
דן	116	-0.3
סול מב	155.6	— —
תיעש	215	— —
מדד/מט"ח		
כ.ל.ת.	133.8	+0.7
ריס הש	138.7	-2.8
כור	134.3	-1.1
כלל	172.8	-0.9
מב ריס	137.2	+0.2
משא מב	133.2	— —
משא מב	118.7	— —
משא מב	121.3	-0.2
לאומי	119	— —

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	6029.39	6004.82	27.65	0.46
אבוקה	626.70	614.73	3.13	0.51
אגוז	245.55	240.84	1.00	0.42
אדיר	1612.08	1580.53	5.75	0.37
אורם	3266.53	3204.91	22.24	0.70
אופיר	1830.66	1816.76	2.89	0.16
אור	426.33	417.33	2.01	0.48
אורוין	153.02	149.94	0.57	0.38
אורילי	271.22	269.29	0.52	0.19
אורן	797.38	782.08	2.66	0.34
אייל	3800.85	3724.51	14.14	0.38
אירים	5499.77	5379.29	22.01	0.41
איתן	720.67	706.22	3.00	0.43
אלון	585.49	573.50	2.78	0.49
אלמוג	648.71	636.05	0.90	0.14
ארז	423.07	415.03	2.17	0.53
אש	214.01	213.01	0.94	0.44
אשל	177.36	173.94	0.61	0.35
אתרוג	242.24	239.98	1.07	0.45
בדולח	3104.00	3045.08	21.71	0.72
ברוש	574.19	563.35	2.41	0.43
ברק	600.62	589.09	2.98	0.51
ברקת	293.34	287.72	1.10	0.38
גבים	1525.76	1515.16	5.54	0.37
גבע	1063.77	1048.46	1.11	0.11
גורן	418.72	413.90	0.93	0.23
גיא	9827.84	9682.55	20.23	0.21
גיל	3398.87	3335.70	14.88	0.45
גלית	614.55	607.28	1.62	0.27
דובדבן	450.56	446.33	1.81	0.41
דוכיפת	520.04	513.90	1.24	0.24
דולב	233.25	228.32	0.89	0.39
דורון	1470.21	1441.68	2.55	0.18
דיתן	259.90	254.87	0.11	0.04
דליה	589.06	578.72	3.01	0.52
דרור	458.41	450.16	1.93	0.43
דקל	519.52	509.71	2.39	0.47
הדס	478.43	476.63	1.62	0.34
הדר	527.51	518.53	1.62	0.31
הבנית	2903.72	2843.73	-3.87	-0.14
זוהר	20319.81	20023.51	22.93	0.11
זיו	18745.11	18472.48	33.70	0.18
זמיר	633.95	621.73	3.08	0.50
חמנית	156.99	153.56	0.57	0.37
חליפין	129.46	128.89	0.15	0.12
חלמיש	207.06	203.08	0.41	0.20
חן	137.85	137.57	0.38	0.28
טופז	1390.13	1358.41	6.36	0.47
טל	6054.61	5984.35	17.57	0.29
יובל	414.49	409.67	0.89	0.22
יהלום	2910.68	2855.71	16.23	0.57
יסודות	450.07	445.85	-0.03	-0.01
יערה	422.61	413.54	0.06	0.01
כוכב	419.84	411.86	1.93	0.47
כחל	133.67	131.05	0.42	0.32
כלנית	646.19	634.55	3.54	0.56
כספית	249.54	247.09	1.05	0.43
כרמל	150.68	147.61	0.65	0.44
כתר	1180.02	1156.49	4.89	0.42
להב	4815.47	4724.90	23.01	0.49
למשקיע	120267.00	118211.73	150.34	0.13
לפיד	503.21	501.12	3.94	0.79
לקט	1739.48	1704.57	4.62	0.27
לשם	323.50	317.25	0.51	0.16
מבחר	1269.23	1244.84	2.26	0.18
מבטח	3680.17	3646.72	2.55	0.07
מגן	249.01	245.40	0.66	0.27
מגוון	3778.09	3742.64	16.19	0.43
מגל	395.84	393.42	1.17	0.30
מור	2364.96	2331.70	11.82	0.51
מורן	1020.61	1011.23	3.26	0.32
מכמת	27945.95	27485.62	-0.99	-0.00
מיתר	973.69	954.59	3.96	0.42
מעוף	5094.79	4998.21	25.88	0.52
מעיין	773.94	759.27	1.47	0.19
מקשה	336.36	329.82	0.68	0.21
מרגלית	1714.06	1680.78	11.72	0.70
מרווה	119.32	118.92	0.18	0.15
מרום	1267.09	1242.86	3.14	0.25
נחה	28919.35	28502.87	65.45	0.23
נמיר	392.90	385.46	1.47	0.38
נטע	547.37	536.35	2.98	0.56
נילי	7919.85	7806.71	18.25	0.23
סביון	697.43	684.42	5.07	0.75
סגולה	131.86	129.24	0.29	0.22
סלע	333.87	327.35	0.65	0.20
סנונית	483.54	477.69	0.60	0.13
ספר	416.80	412.26	1.31	0.32
סביר	181.55	180.65	0.78	0.43
עדיף	412.53	407.95	1.38	0.34
עירית	980.47	961.89	3.85	0.40
עידן	491.75	485.07	2.07	0.43
עובר	1223.33	1197.34	4.89	0.41
עת	3035.11	3010.53	11.00	0.37
עפרוני	450.77	440.93	0.88	0.20
ערמון	136.44	133.83	0.48	0.36
פלא	1772.65	1760.47	-2.31	-0.13
צבר	564.51	553.35	1.63	0.30
צפית	519.97	513.63	1.76	0.34
צוק	117.25	116.79	-0.15	-0.13
צמיר	1024.97	1003.81	2.95	0.29
צמיחה	590.44	582.22	3.49	0.60
צמרת	1801.82	1766.43	4.85	0.28
קלע	2481.61	2469.24	13.62	0.56
רוזית	21517.53	21337.61	127.77	0.60
רימון	122.35	122.10	0.50	0.41
רקפת	823.06	809.42	1.79	0.22
רשף	394.81	386.24	1.80	0.47
שבים	405.29	400.49	0.94	0.24
שהם	325.92	317.91	1.73	0.55
שירה	475.84	472.52	2.07	0.44
שמיר	364.97	362.21	0.84	0.23
שמש	1105.79	1089.91	4.43	0.41
שסק	1118.25	1091.54	8.30	0.77
שקד	176.01	172.55	0.68	0.40
תאנה	276.42	274.02	1.22	0.45
תדהר	647.03	643.81	2.97	0.46
תירוש	509.21	503.13	2.39	0.48
תמר	218.06	213.99	0.44	0.21
תמוז	185.29	184.08	0.22	0.12
תרשיש	1380.03	1369.84	3.70	0.27
תשרי	496.03	494.09	1.48	0.30

שערי מטבע חוץ 31.5.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.56	1.63	1.5906	1.6104	1.56	1.63	1.5936	1.6134	1.56	1.63	1.5921	1.6121	1.6016	0.0040
1 לישט	2.53	2.65	2.5911	2.6233	2.55	2.67	2.5935	2.6259	2.54	2.66	2.5855	2.6180	2.6026	0.0017
1 מארק גרמני	0.86	0.90	0.8737	0.8846	0.86	0.90	0.8763	0.8872	0.86	0.90	0.87	0.8857	0.8786	-0.0023
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2619	0.2651	0.25	0.27	0.2628	0.2661	0.25	0.27	0.2620	0.2653	0.2636	-0.0006
1 גולדן הולנדי	0.76	0.79	0.7755	0.7852	0.76	0.80	0.7779	0.7876	0.76	0.80	0.7766	0.7863	0.7801	-0.0019
1 פרנק שווצרי	1.03	1.08	1.0513	1.0644	1.03	1.08	1.0543	1.0674	1.03	1.08	1.0533	1.0665	1.0579	-0.0047
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.2505	0.2536	0.25	0.26	0.2512	0.2543	0.24	0.26	0.2507	0.2538	0.2520	-0.0004
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.2353	0.2382	0.23	0.24	0.2359	0.2388	0.23	0.24	0.2356	0.2386	0.2370	-0.0018
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2318	0.2347	0.23	0.24	0.2329	0.2358	0.22	0.24	0.2323	0.2352	0.2333	-0.0004
1 מרק פיני	0.35	0.37	0.3595	0.3640	0.35	0.37	0.3604	0.3649	0.35	0.37	0.3597	0.3643	0.3619	-0.0008
1 דולר קנדי	1.16	1.22	1.1870	1.2018	1.17	1.22	1.1892	1.2041	1.16	1.22	1.1858	1.2008	1.1952	0.0062
1 דולר אוסטרלי	1.07	1.18	1.1349	1.1490	1.10	1.18	1.1377	1.1519	1.10	1.18	1.1357	1.1500	1.1430	0.0049
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7850	0.7947	0.47	0.80	0.7875	0.7973	0.50	0.70	0.7872	0.7971	0.7940	0.0010
10 פרנק בלגיים	—	—	0.4214	0.4266	—	—	0.4222	0.4275	—	—	0.4222	0.4276	0.4240	-0.0009
10 שילינג אוסטריים	1.22	1.27	1.2407	1.2562	1.22	1.28	1.2442	1.2598	1.22	1.28	1.2438	1.2594	1.2492	-0.0044
1000 לירות איטלקיות	1.18	1.24	1.2082	1.2232	1.19	1.26	1.2127	1.2279	1.18	1.26	1.2116	1.2268	1.2162	-0.0026
100 ינים יפאניים	1.08	1.13	1.1046	1.1183	1.09	1.14	1.1047	1.1185	1.08	1.14	1.1040	1.1179	1.1111	-0.0042

מכתבים למערכת הארץ

שאלת תם

רצוני לשאול שאלת תם את אלה שהוזידו — ועוזרו להחזיר — את יצחק פרץ לכמבולה: כיצד יתכן שי־היה שר במדינת ישראל איש, אשר בעת אסון אוטובוס התלמידים בפתח־תקוה בצומת הבונים אמר בשבבי — בשני שידורי טלוויזיה — שהילדים שניספו באסון המחריד היו קורבנות עונש מטעם אלוהי ישראל על כך שבעירם אין מכבדים את השבת?

שלום רוזן
אבן יהודה

חבר נוסע

כאשר התפרסם דו"ח ועדת אבן בעניין פלאוד, הסביר חבר הכנסת גרנות מדוע לא הסכים בשעתו להכלל בין חברי ועדה זו. ואבן היה בפיו הסבר משכנע.

שאלה לא פחות מסקרנת היא מדוע הסכים ד"ר בורג להיות חבר בוועדה. אולי על מנת שתהיה לו סיבה טובה לנסיעה לקצווי תבל?

אלחנן שנון
תל אביב

אנלוגיה שאינה במקומה

צבי שילוח ("הארץ", 25.5) עושה אנלוגיה בין הגרמנים הסודטים לבין ערביי ישראל, בנוגע לנכונותם לתבוע אוטונומיה לעצמם, ודוחה לפתרון שהושג שם על ידי גירושם אחרי המלחמה לגרמניה. אולם הללו היו מיעוט ששיתף פעולה עם הנאצים שכפו מלחמה על העולם, ועשו מעשים שהוגדרו כפשעים נגד האנושות.

מוטב להבין שחלומות הגירוש הללו אינם ניתנים להגשמה גם מב־חינה פרגמטית, אפילו כולנו היינו מוכנים להתעלם מן האספקט המוסרי החמור שלו. ומפני שזו אכן בעיה, מוטב להשלים עם המציאות: אם אינו רוצים במדינה דו לאומית, אסור לנו להוסיף עוד מיליון ערבים מחוץ לגבולות הקו הירוק ולהכשיל את סיכויי השלום.

מנחם גולן
הרצליה

במדינת גלי צה"ל

דומה שאך תמול שלשום ביקשו לצמצם בתקציב גלי צה"ל במסגרת הצימצומים בתקציב משרד הביט־חון. והנה זה פלא: בגלי צה"ל צצים אולפנים כאן ואולפנים שם, עם כתבינו, פרשנינו ושליחנו ועם שי־חות טלפון אל מעבר לים הנמשכות בלי חשבון. ובעיקר — כל מהדורות יומני החדשות בגלי צה"ל חוזרות תחת שמות שונים על אותם דברים בדיוק שנאמרו כמה דקות קודם לכן בקול ישראל.

האם יש כאן שתי מדינות נפרדות?

אברהם זמיר
ראשון לציון

עד מתי תחכו בארה"ב

במכתבו "מתי יהיה שוויון" ("הארץ" 20.5) שואל הרב ראובן טבק מלנסינג, מישיגן, "עד מתי נחכה בארצות הברית לראות את צמיחת החזון התנ"כי בארץ".

אם כן גם אני שואל: עד מתי תחכו בארצות הברית? מוטב שתעלו לארץ. בהתנחלויות, והצבעתכם בב־חירות ובמעשיכם כאן תעזור לנו להצמיח ולהגשים חזונות, ובראש וראשונה את חזון הציונות.

נחום גרוס
האוניברסיטה העברית ירושלים

הארץ ממליץ

גרדוני התוק (ת"א) — סרטו המקסים של ג'ים ג'ראמוש על שלישייה תמהונית בשולי החיים בארה"ב, הבודדת מבית הסוהר ונכנסה להיות את חייה בדרך הפשוטה ביותר, הנוחה ביותר האפ־שרית. קומדיה דרומית.

אנשי השמו (ת"א) — סיפור שנות השישים באמריקה בעיניים של האורחים המבוגרים יותר, הנכנסים בכל כוחם להשיג עוד דולר אחד לפרנסה טובה יותר. קומדיה של מצבים עם הרבה ברירות של באריי לוינסון.

יומן הוף ברייטון (ת"א) — מחזהו של ניל סיימון על התבגרותו של צעיר יהודי בברוקלין של שנות השלושים, בצלה הכבד של אימו הדומיננטית, וזכה לעיבוד קולנועי לא מרוחק מהמקור. מי שאהב את המחזה יאהב את הסרט.

סיפורים שסיפרתי לאמא (ת"א) — שנה בחייו של ילד, בשוודיה של שנות החמישים.

שם הוורד — (ת"א, חיפה) — סי־פור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של הסמיוטיקן אומברטו אקו.

בקצב השעון (ת"א) — קומדיה בריטית על מנהל תיכון נפוח חשיבות, התועה בדרכו לוועידה חשובה. בכיכובו של ג'ון קליז מתבורת "מונטי פייתון".

פלאטון (ת"א, ירושלים, חיפה) — סרט מלחמה אמריקאי על חוסר הטעם שבמלחמת וייטנאם. נכתב ובוים ע"י אוליבר סטון, שלחם בוי־טנאם ואף זכה בעיטור גבורה.

חליפת ערב (ת"א, ירושלים, חיפה) — סאטירה הנעשית למלו־דרמה, על משחקי כוח המשנים את הגדרת הזהות המינית. סרט צרפתי.

שתי אצבעות מצידון (ת"א) — סרטו של אלי כהן על מלחמת לבנון דרך עיני החייל הפשוט.

סרטים מיוחדים

מלו (ת"א) — משולש רומנטי, בקולנוע קרוב לשלמות של אלאן רנה, לפי מחזה תיאטרון מסוף שנות העשרים.

שיחות מלוכלכות (ת"א, חיפה) — סאטירה קנדית שנונה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, והפ־ער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

דקה להצגה (ת"א, חיפה) — אהבתם של הצרפתים לתרבות האמריקאית ולג'ז בפרט, מתגלמת בסרטו האמריקאי של טברניה הצרפתי. המספר על טיפולו המסור של צעיר פריזאי ונגן סקסופון אמריקאי המכור לטיפה המרה. (נגן הסקסופון גורדון דקסטר, המתגלה כאן כשחקן מעולה. לאוהבי ג'ז.

סרטי בידור

חנות קטנה ומטריפה (ת"א) — בחור עני ויתום, בלהיטות טובת לב. וצמח אוכל אדם, מככבים בסרטו המסוגנן של פרנק עוז (אחד מיוצרי "החבובות"), שהינו סרט אימים-מחזמר-קומדיה.

קרוקודיל דנדי (ת"א, ירושלים, חיפה) — קומדיה קופתית לכל המשפחה, על ציד תנינים קשוח המארח עיתונאית אמריקאית בערבה האוסטרלית, והתמורה זוכה בביקור ב"ג'ונגל" הניו־יורקי, והאהבה.

בג'ושוע אתמול והיום (ת"א) — סיפור חייו של בחור יהודי טוב, שאכין גנגסטר ואמו ערכה ספור־מטין במסיבת הבר־מצווה שלו. סרט קנדי.

משקפי קריאה / הדה בושס

אהרון ראובני — צמח פרא מקורי

אהרון ראובני, "עד־ירושלי־ם". רומן מימי מלחמת העולם הראשונה; הוצאת הקיבוץ המ־אוחד; ספרי סימן קריאה; כתר; 424 עמ'

בנופים הספרותיים של ימי הע־לייה השנייה ומלחמת העולם הרא־שונה, נופים ארץ־ישראליים שעדיין אינם מוכרים דיים, אני מגלה עכשיו, אם כי במאוחר, כמו צמח פרא, את אהרן ראובני. ראובני הוא סופר חשוב ומעניין מאין כמוהו, שמשום מה לקח לו זמן ניכר עד שהגיע, בדרך התחתית, למודעות הספרותית־הביקורתית ואל הקור־אים. אחת הסיבות נעוצה כנראה באישיותו הקשה של הסופר, שהיה תמיד מעין כופר בעיקר. לא הש־תייך, הדרך חייו רצופה הרפתקאות ותפניות חדות. למרות הרקע הציוני־המסורתי שלו, בבית הוריו בפולטאבה, הוא מאס בהשכלה מסורתית, והיה מנוגד לגמרי באופיו ובדרך חייו לאחיו הבכור, יצחק בן־צבי, שלימים היה לנשיאה של מדינת ישראל — אם כי הקשר בין האחים נשמר תמיד.

כך גם לאור ששוטט בחוסר מנוחה בעולם, שוטטות שלבשה אופי הרפתקני, ועסק במיני עבודות, כמו תרגום. הוא נע ונד מאמריקה ובחזרה לרוסיה, וכאשר פורצת שם המהפיכה, לגלות בסיביר, ודרך איר־קוטסק, חרבין, הודי, שנחאי, סינגפור, ציילון, הודו, מצרים, ותור־כיה, הוא מגיע ליפו, ומשם לירו־שלים.

המפגש של ראובני עם ארץ ישראל, ובמיוחד עם סופריה וספר־ותה, לא "היה מלכב במיוחד", לפי חוקר הספרות יגאל שוורץ. מלבד ברנר, הסופר היחיד שבמחיצתו חש כנוח — ואמנם קיימת קרבה אישית וספרותית בין השניים — הצליח ראובני לריב כמעט עם כולם.

דומה גם שהטרילוגיה הירושל־מית שלפנינו עברה דרך התחתית, ממש כמו מחברה. אמנם היא נדפסה בחלקיה עוד בשנות העשרים, אך רק בשנות הארבעים הללו מסתמנים ניצנים של שינוי ביחס הביקורת אליו, עד שבשנת 1955 זכה אפילו בפרס ירושלים. אבל המהפך האמי־תי ביחס אליו חל בשנות הס60, כאשר שלושה מנותני הטון בספרות העברית — נתן זך, דן מירון וגרשון שקד — שהעלו על המפה יוצרים עלומים אחרים, כתבו עליו, גילו אותו מחדש, ופרסמו עליו ביקורות נלהבות. הוא גם זכה, בעקבות זאת, בהכרה ממסדית־ספרותית, כאשר מוענק לו פרס ביאליק.

לקשת הספרים — וראה הושבון חלש האופי, ציפרוביץ, המסור גדליה ברנצוק, ומאיר פנק, שיצר הרס והמות מנצח בו את יצר האהבה והחיים ("דווקא אדם כמותו נשמר... שקר הדבר כי במלחמה אוב־רים החלשים והחזקים יוצאים של־מים ממנה. בראש והאשונה נכחדים החזקים, מפני שעל שכמם מוטל המשא הכבד ביותר" — לצד שלושת אלה, שבכל אחד מהם יש משהו מרמותו של המספר. ולצד רבים אחרים שראובני מצליח להמחיש את דמותם ואופיים ביד אמן, נמצאות דמויות היסטוריות: בדגוריון בה־מתו של גבעוני, חיים רם ברמותו של ברצבי, ובן מתתיהו, הלא הוא יעקב זרובבל. שלושתם עורכי עי־תון "הדרך" בירושלים ועסקני ציבור.

כל זה מתרחש על רקע ארץ ישראל, הנשלטת על־ידי התורכים באכזריות טיפוסית, בימים של מלחמה קשה, של גירושים, מע־צרים, מלקות, תהליכי "התעקתמנות", רעב, ומעל כל, האווירה הדחוסה של ביעור מוציק ומדכא, וגם של ויכו־חים פוליטיים נסערים ("כל הפולי־טיקה של התיישבות בארץ ישראל לא היתה אלא סירוף הדעת... שי־געון בנוי על הר געש. אין כל אפשרות לבנות חיים בריאים, בטור חים בתורכיה. צדק הכומר... כי ארץ ישראל איננה אלא גליל מגלי־לות תורכיה האסייתית".

ובתוך כל אלה, ירושלים, שיש לה כאילו קיום בפני עצמה. ירושלי־ם, שכל המכות ניחתות עליה ביתר שאת, כמו גם מכת הארבה, אם כי גם ראובני חש את איכויותיה המיוחדות, וכפי שמספר, נשתבר ממנה מיד עם בואו, אפילו כש־נתכערו פניה לבלי הכר: "אור פלא הכהה את העיניים, זרם האוד. והמרחב שטף כבריק גליו את ההרים והבקעות שפשטו לרגליהם... כמו בכל סביבות ירושלים, הרים עגולים, חרים ושטוחים, אפורים, קרחים, שוממים, וכהים מרשא. ערמות אבנים של על הוה הסלעי של ארץ יהודה העתיקה".

תסכול ושנאה

ושוב ראובני מפתיע בראייתו הצ־לולה, חסרת הפשרות, כשהוא מתאר את אישיותם של כל אחד מהש־לושה וכמו רואה דרכם, "גבעוני — הקנאי, רועה הרעיונות המופשטים, הרחוק מכל רגש חי אל אנשים חיים. חיים רם — קרוב מכבר אל חיי בריאים, אבל רק אל חיי הכלל. ובן מתתיהו — גם הוא החזיק בכנף בגוד של הכלל, אותו הכלל הדרוש לו כקהל נפעל; אנשים שהתשוקה להקריב את עצמם היא תכונת יסוד בנפשם; קדושים קטנים הרוצים להתקדש ב"המערכה", דגולים באי־ראלים נשגבים". הבציניות, רבה, "להוסים אחרי המתוק"... "אנשים שראו בעיני הסובבים אותם בת־חילה, ביפו, כנושאי רעיון נשגב, טהורים בתכלית הטוהר, סלית שכולה תכלת", והנה עכשיו בירוש־לים, "אבות האמונה באדם".

לעומתם, דמותו של ג'מאל פאר שה, שראובני מצליח בכישרון נדיר להפוך אותו לדמות ספרותית, כמעט דמיונית של עריץ מקומי. הוא זה שניתן ברוח של נבואה, כאשר הוא מסית בקולו הגס ("לעבר חיים רם): "אתה הבר אחד מהשניים... רוצים אתם דווקא להישאר בארץ? יודע אני את כוונותיכם. חפצים אתם להקים כאן מדינה משלכם, שתיבדל מתורכיה".

ראובני גם מפליא לתאר יחסים של תסכול עמוק בין גברים לנשים. עינו חדה ובוחנת, מערטלת באכזר־יות, חושפת. בספר השלישי, "שד מות", שבעיני הוא הטוב והמרשים ביותר מבחינה ספרותית, יש גם קטעים גדושי דמיון אירוטי, מפ־תיעים בעכשוויות שלהם, וכבר נכתב על "ההיגיון הארכיטקטוני של טרילוגיה זו".

ואמנם, דווקא באלה הימים, כאשר חלק מאתנו מביט אחורה בנוסטאלגיה, יש ב"עד־ירושלים" עניין כפול ומכופל. אנו מגלים מבעד לעיניו של סופר חשוב, מפוכח, מרנפש וביקורתי מאין כמותו — בנגוד תופעה בספרות העברית — כיצד מצליחים יצורי אנוש מאו ומתמיד להשחית ולחבל לא רק בנופים מפלאים, על־ידי עצם נוכחותם, אלא גם באידיאות גדולות ובעצמם. מה שאנו מרמיינים כיפה, יש גם בו כיורה רבה של כיעור ושנאה, אולי שנאה עצמית, כמו במקרה של ראובני.

אפיקורוס להכעיס

בעצם אין פלא שאהרון ראובני לא השתבץ בנוף התרבותי ושספריו לו זכו להכרה עד לשנים מאוחרות. גם כסופר וגם כאדם הוא הריג, ואולי אפשר להגדיר אותו כסופר מודרני ומקורי מאוד שהקדים את זמנו.

ראובני גם נתן לנו מפתח להבנתו, בבדמותו הספרותי, גדליה ברנצוק, המופיע בשלושת הספרים, והגיבור הראשי בספר השני "האניות האחרונות". כמותו ממש היה ראובני מפוכח ביחסו לארץ ישראל, יחס של מתנגד ולא של חסיד, ולמה שראו עיניו בה. פיכחונו הביא אותו לגישה ביקורתית חסרת רחמים ופשרות, גישה חסכנית במופגן, כאשר הוא צופה בעשיה סביב ובנפשם של אנשים שלא מבער למשקפיים של אידיאולוגיה מקודשת. (הוא גם התקיף ללא הרף את מחנה השמאל, אבל גם לא קיבל עליו את דין הי־מין, ונקלע לעמדה פוליטית מבודדת). כאינדיבידואליסט ואפיקורוס להכעיס, חושף ראובני את הכל. בר־איה אכזרית, חדה כתער, לעתים מרידה ומשוללת אשליות. וכמו יוצא במופגן, גם ברשימות הביקורת שלה, נגד הכל, ומצפה שיתקיפו אותו.

בבדמותו ברנצוק הוא מיטיב לתאר את עצמו ואת התלבטויותיו. "ברנצוק הוא אחר, שכל שינוי היה לו למורת רוח, וקשה עליו הת־קרבות לאנשים חדשים, וקל לו להיפרד מישנים. הוא חש ביטול לרגש העדה. רגשות כעס ונקמה מושלים ברוחו, ובעומק נפשו, זעה תאווה כהה גולמית, תאוות הורכך"... "בקרבו מתרוצצים שני אנשים, הח־יצוני הקשה, סוגר על הפנימי ועוטף אותו כמו קליפה". אם כי "בר תוך הקליפה יושב איש אחר, קטן, וקל כמו כספית"... "על אחדים ממכריו הוא עושה רושם של איש בעל מוג כבד, אחרים ראו בו קלות, המגיעה עד לקלות דעת". היו בו "מידות של ברתרבות, אבל אינו מתמיד במידותיו, גם במקצת על־פי טבעו, וגם עדיין ערבוביה, וקצר רוח, עד שהוא מרגיז גם מגוחת וולתו".

רומאן מפתח

ראובני מספר על לבטיו של האמן בספר השני, שם הוא גם מאפיין את סגנון כתיבתו של ברנצוק, כלומר, שלו עצמו, כמי ש"מתעב מלים בלי תוכן מוחשי וקבוע", וגם כאחד שמתאר בספריו את כל מכריו. מב־חינה זו, הטרילוגיה, מלבד היותה סיפורה של תקופה הרת־תהפוכות (מלחמת העולם הראשונה) ושל עיר (ירושלים) — ולפי ראובני עצמו בהקדמה למהדורה החדשה: "מאז חלפו קרוב לארבעים שנה ורומאן בן זמננו הפך מאליו לרומאן רי־אליסטי היסטורי מימים עברו" — הרי זה גם רומאן מפתח מסוגו, לצד הדמויות המרכזיות שבכל אחד משׁ

לאור הצלחתו בפסטיבל ישראל
המרכז התיאטרוני נוה צדק
המכון הצרפתי־תל־אביב
באים להציג, להתעפה הרפעמית
THEATRE COSMOCOMICS

נא לא להתכופף החוצה

יום ב' 1.6 ב־20:30 בתיאטרון נוה צדק, רח' יחיאל 6, טל. 651241.
כרטיסים בקופת התיאטרון־"לאן", טל. 247373
המרכז התיאטרוני נוה צדק הוקם בסיוע בנק לאומי.

מופעי להקת
אמאמפונדו
מתקיימים!
היום יום שני 1.6 בשעות 18.30, 21.30,
תיאטרון ירושלים אולם הנרי קראון
יום שלישי 2.6 בשעה 15.00,
תיאטרון ירושלים אולם הנרי קראון
אלה שהחליפו כרטיסים
מוזמנים להחליפם בחזרה בקופות האולם.
נותר מספר מצומצם של כרטיסים
פסטיבל ישראל, ירושלים 1987
ISRAEL FESTIVAL, JERUSALEM 1987

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה
חידוש כרטיסי — המנוי
לעונת הקונצרטים תשמ"ח 1987/8
מתחיל היום
חידוש בהנחה ימשך עד 15 ביוני
(החידוש יסתיים ב־15 ביולי 1987)
מכתבים נשלחו למנויים באמצעות הדואר
משרדי התזמורת פתוחים:
בתל־אביב: במחלקת המנויים (היכל התרבות)
בימים א,ב,ד,ה מ־10 לפנה"צ עד 3 אחה"צ;
בימי ג' מ־11 לפנה"צ עד 6 בערב; בימי ו' מ־10 לפנה"צ עד 1 אחה"צ בלבד.
בירושלים: במשרד "בימות" שמאי 8, מדי יום מ־9 לפנה"צ עד 1 אחה"צ ומ־4 אחה"צ עד 7 בערב; בימי ו' מ־9 לפנה"צ עד 1 בלבד.
בחיפה: במשרד התזמורת, בית הקרנות, הרצל 16, בימים א,ב,ה מ־9 לפנה"צ עד 2 אחה"צ;
בימי ג' מ־2 אחה"צ עד 7 בערב; בימי ו' מ־9 לפנה"צ עד 12 בצהרים

תיאטרוני ישראל
הערב יום ב' 1.6
תיאטרון הבימה
מירלה אפורה 17.30, 20.30
החדר מיה — 20.30
התיאטרון הקאמרי:
הגולי משיח — בקאמרי
המלך ואני — בית דני שכונת התקוה 20.00
התיאטרון העירוני חיפה:
שירתמים — רו' חיפה (25)
היפנוטס — אורי סאלים (ע"צ)
הקיץ של אבה —
מועדון חיפה 16.30 (פ) 21.00 (ס)
מכס ומוריס — ת"א בהדליסין
העשפטוטמיסט — רמת השרון 18.00

הקאמרי — המחזמר הנודע
עיריית תל־אביב־יפו, החברה למוסדות חינוך ותרבות בת"א
המלך ואני
לאור ההצלחה והביקוש הרב
7 הצגות נוספות בראשית יוני בבית דני, שכונת התקווה
"קטעים חזותיים מרהיבים... רבקה רז מעולה... אורי לוי מעצב תפקיד מגובש... דפנה ארמוני בעלת נוכחות בימתית מובהקת... הכוריאוגרפיה מעולה..." בועז עברון (ידיעות אחרונות)
"מחזמר עשוי היטב... רבקה רז מקסימה... יוסי גרבר משעשע מאוד... הילדים גור אלפי ונועם יוספי גונבים את ההצגה" מיכאל הנדלזץ (הארץ)
"ההצגה מלאת חן ומהנה... יוסי גרבר מצוין, סימה עמיאל מפגינה יכולת שירה מקסימה" יעקב הכהן (קול ישראל)
"יכול הכבוד. הקאמרי עשה את הבלתי ייאמן. על הישגים כאלה מקבלים בארה"ב מקום מרכזי בצמרת הבידור. הרבה תיאטראות היו נותנים הרבה כדי להגיע להפקה מלוטשת כזו." יוסי אלפי המבאי מוכשר כשד"
חיים נגיד (במחנה)
"הפקה מרהיבה עשירה ומרגשת. תפאורה יפהפיה, תזמורת מרשימה, יוסי גרבר מבריק. רבקה רז שרה נפלא, אורי לוי - ראש ממשלה כובש לבי" מירי פז (דבר)
למנויי הקאמרי: ניתן להשתמש בכרטיס מס' 5 ו־6
בתל־אביב. בבית דני - שכונת התקוה. הצגות ערב בשעה 20.00, 1.6, 3.6, 4.6, 6.6, 7.6. הצגות אחה"צ בשעה 16.30, 4.6, 7.6. כרטיסים: "לאן", דיזנגוף 101, טל. 231189, 230898.
בחיפה. באודיטוריום. הצגות ערב בשעה 21.00, 2.8, 4.8, 5.8, 6.8, 8.8. כרטיסים: קופת חיפה, ברחוב 11. טל. 04-662244, 04-668276/96.
בירושלים. בתיאטרון ירושלים. הצגות ערב בשעה 20.00, 28.7, 29.7, 30.7. הצגות אחה"צ בשעה 16.30, 29.7. כרטיסים: "קלעים", 02-223746, "בימות", 02-234061, "כהנא", 02-222831.
שירות, מאיר & שקולניק

משרד החינוך והתרבות, האגף לתרבות ולאמנות, המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות — המועצה האזורית גליל עליון — רשות השידור
ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1987
כפר בלום, 26 ביולי - 1 באוגוסט
יום א' 26.7.87 21:00 · יום ב' 27.7.87 21:00 · יום ג' 28.7.87 21:00 · יום ד' 29.7.87 21:00 · יום ה' 30.7.87 21:00 · יום ו' 31.7.87 17:00 · יום ו' 31.7.87 חצות · מוצאי שבת 1.8.87 21:00
הזמנת לשינויים שמורה

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ־9 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר באמצעות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133; תל־אביב 5460111; חיפה 512233; בת ים 781111; הרצליה 052-541333; חדרה 828333; רחובות 08-451333; טבריה 5511111; חולון 803133; לוד־רמלה 08-221022; באר שבע 057-74767.
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 8.00–20.00; בימי ו' — 8.00–15.00. טלפונים: 03-433300.
שח"ק - שירות רפואי ביתי (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים): ירושלים, מוקד יום 660585, 669531. מוקד לילה, שבת וחג 226191, מוקד 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן. תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898. מוקד לילה 631011, מוקד 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכל ב'ד שקלים — שירות רפואי לקפו. שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19—24: טל' 03-7549111 "שקם" קוד מנוי 222 מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב: דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03-285822.

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03-284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00.
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קשב לבית — שרות מיוחדים לרפואה, סיעוד וסיוע בבית.
מרכז רפואי הרצליה פתוח 052-548575
7549111 איתורית 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171; תל־אביב 5461111; ילדים ונוער 261115; חיפה 672222/3; נתניה 053-35316; באר־שבע 057-418111; מרכז רפואי באר־יעקב 08-223958
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה): תל־אביב טל' 234819; ירושלים טל' 02-245554; חיפה טל' 04-382611
מרכז מידע למבוגרי לחץ מטעם "מעגלים": א' רה 11.00–15.00; ב' רד 16.00–18.00. טל: 220031
רח' נאמן 13 תל־אביב
יד ביד - ארגון קשבת לילד ולנוער תל אביב - לילד 226027–03 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00–20.00. 222732
ירושלים - 245558; חיפה והגליל - 229488; הגליל המערבי - 04-922222

תורנות בתי־חולים

תל אביב רופא — (ילדים, פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים — (ילדים, א.א.ג)
הדסה ע"כ — (פנימית, כירורגית, אורתופדית, עיניים)
משגב לדך — (נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב נוה ישראל נווה ישראל 11 226545
בבלי עוזיאל 1 פינת טוליפנו 10 שב' בבלי 440552
ירושלים רמת אלון מ. מחורי רמות 861871
חיפה יבנה אבן סינא 7 672288
חולון הבת ים מזרח הבונה ויר' 20 583360
רמת גן רש"י רש"י 13 7540971
נתניה קופ"ח כללית ברודצקי 31 611123
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות הרצוג ממשה מודיעין ק. מוצקין 715136
רחובות כללית בני משה 452881
חדרה צליק הרברט סמואל 536323

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00–19.00.
רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ד"ר 19.00–16.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02-528231-2 03-432777 04-549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

- 08.00 טלטקסט
- 08.05 שעת כושר
- 08.40 כלי מדות
- 09.00 אנגלית ה'
- 09.20 חשבון פשוט ד'
- 09.55 מאמרים שגיות על האגדה לתרבות הייור
- 10.10 אנגלית ו'
- 10.30 רגע עם דודלי
- 11.00 שיבות מרוכזת (ו'–ה)
- 11.15 אנגלית ו'
- 11.30 ארץ מולדת
- 12.00 אנגלית ה'
- 12.25 תלמוד
- 13.00 מדעי הטבע (ו'–י"ב)
- 13.30 צרפתית — העשרה
- 14.00 טלטקסט
- 14.03 שעת כושר
- 14.15 קסים קסם
- 14.35 רכבת ההפתעות
- 15.00 גבעת פלפלת
- 15.15 קשר משפחתי
- 15.55 שעת כושר
- 16.05 המתוק בפרוק חמשת המייל
- 17.00 ערב חדש

כללית

- 17.30 זהבי איכפת לי
- 18.00 הילדים מרחוב הבראשי
- 18.30 (ע) קיצור החדשות
- 18.32 (ע) סקירת תכניות
- 18.35 (ע) ספורט
- 19.30 (ע) חדשות
- 20.00 כותרות מבט
- 20.02 המנהרה
- 21.00 מבט לחדשות
- 21.30 תשדירי שירות
- 21.35 ההולה בלונדון
- 22.05 זה הזמן — תכנית אירוח
- 22.50 מיאמי — מחלק מוסר
- 23.55 פסוק של יום וחדשות

ישראל ערוץ 2

- 19.00 שבעים בראש אחד
- 19.30 שרהלה שרון
- 20.30 מבט שני — קססער
- 21.10 2.5ט

ירדן ערוץ 6

- 18.00 הרופא (סדרה צרפתית)
- 19.00 חדשות בצרפתית
- 19.15 מאבאוין ספורט
- 19.30 חדשות בעברית
- 19.45 עולם המחר
- 20.00 חדשות בערבית
- 20.30 מעגלים נסגרים (קומי)
- 21.10 עבודה צודית (בלש)
- 22.00 חדשות באנגלית
- 22.20 רוח טובה בשמי צרפת

לבנון ערוץ 12

- 13.30 חיים אחרים (סדרה)
- 14.00 מועדון 700
- 14.30 התעמלות
- 15.00 סרט: "שני כרטיסים לבוד דוור" עם ג'ונו לי
- 16.30 ילדי הזובבות (מצויר)
- 17.00 סופרבוק (מצויר)
- 17.30 היצורים הסלעיים (לילדים)
- 18.00 ימים מאושרים (קומי)
- 18.30 לורן ושירלי (קומי)
- 19.00 חדשות
- 20.00 מאגנום (בלש)
- 21.00 כדורסל אירופאי, משחקי גמר
- 23.00 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

- 06.02 צלילי בוקר
- 07.09 מאגנה ניגוחה
- 09.00 קונצרט בוקר
- 11.57 פינת השיר
- 12.00 מן המרמיה
- 13.05 מאגנה ניגוחה
- 15.00 הכרה מוסיקלית
- 16.00 "מאולמי הקונצרטים בעולם"
- 18.00 רגע על הבינלד
- 19.00 תוספות ללי נשיפה
- 20.05 אינטרלוד — רגע מוסיקאלי
- 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם
- 22.30 פעם ועוד —
- 23.00 מוסרי יצירות

רשת א'

- 16.05 גיל הבינים
- 17.10 שירים עבריים
- 17.20 האוניברסיטה המשודרת
- 18.06 מבות ערב
- 19.05 עיונים בפרשת השבוע — פרשת "נשא"
- 19.20 פרקי היום מנ"ך
- 19.30 שירודים לשלים
- 22.05 לכל אדם מכב

רשת ב'

- 15.05 שיחה עם אנשים בולטים בפסטיבאל
- 16.05 תוצרת הארץ
- 18.06 כוכב הערב — עם להאי ארמסטרונג
- 18.45 הפגות משחק כדורסל בין ישראל לבין בראזיל, שידור חי
- 19.00 היום הזה
- 19.30 הפגת משחק כדורגל
- 20.05 עולם המוזיקה
- 22.05 פינת הבאו
- 23.05 משחקי לילה

רשת ג'

- 18.06 היו היו...
- 20.05 לי ולך שיר ותרבה
- 21.05 קצת אחרת — פת מתקים
- 23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

- 16.05 שעון הקסם המסתורי
- 18.05 שיח מוסרים — מסקרי הבנות, הבנות שהובילו את ההוגה במלחמת מ־1967
- 19.05 שירים מבאן
- 20.05 קלאסי באך
- 21.00 מבט לחדשות
- 21.30 אוניברסיטה משודרת
- 22.05 על הדבש ועל הכיסאק
- 23.05 עקפים הערבע, היום שהיה
- 23.55 שיחת הנמח
- 00.05 ציפורי לילה
- 02.05 לא הדגים ליצוק
- 05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

- 07.30 רדיו קל — עברית קלה
- 08.05 וזבה
- 08.30 משפט האמינטוק — שידור חי
- 14.06 בראש צעיר — מגאזין לילדים
- 15.30 השכלה הדעת לכל
- 16.05 משפט האמינטוק — שידור חי

רשת ב'

- 07.00 הבוקר הזה
- 08.00 עושים עניין
- 09.05 בראש צעיר — לילדים בחופשה
- 10.10 כל צבעי הרשת־מגאזין יומי
- 11.30 סער לשלום
- 12.10 אלף־אלף ב"ב

רשת ג'

- 06.05 בחזרה לאושר־להיטים
- 07.05 שיר בבוקר־בבוקר־שיחצנים
- 09.05 מה, כבר תשע
- 10.05 שבעים מי יודע
- 11.05 כרזר פדוה
- 12.05 רק מוסיקה
- 13.05 הג לאזן
- 14.05 מצמן חזור
- 15.05 חרש, חריש ומחודש
- 16.05 הצגה יומית
- 13.00 בוקר היהודיות המוספים
- 14.06 לראות לאו לא־תרבות ואמנות
- 14.30 בת צחוק־הדי המסור
- 15.05 רגעי קסם
- 16.05 תוצרת הארץ־שירים עבריים
- 16.55 קראנו ספר־קוראים ממליצים
- 17.10 יומן בלכלה
- 17.30 על מספריים ואנשים

גלי צה"ל

- 06.05 אוניברסיטה משודרת
- 06.30 פוקוס עין־מידע המוסיקה
- 07.07 שבע אפס שבע
- 08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
- 09.05 אילה בוקר
- 10.05 המסקנו עשר
- 11.05 נכון לעכשיו
- 13.05 אחר אחר מומנים ישראלים
- 14.05 דדרהיומי
- 15.05 מה יש
- 16.05 ארבע אחר הצהרים־שירים
- 17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

- 19.05 רדיו, רדיו
- 20.05 מאבאבה בבסיס
- 22.05 על הדבש ועל הכיסאק
- 23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — ילדים חורגים לאלהים 4.30, 7.00, 9.30
פריז — משתו פראי 5.00, 7.30, 9.45
בית לסין — הבכאה 11.15
אסתר — רישון הוי 5.00, 7.30, 9.45
בן יהודה — יומן חוף ברייטון 5, 7.15, 9.30
גורדון — נערת ליוור 5.00, 7.30, 9.30
גת — סיפור מהיים 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1 — פשע מבטל ולילה קטנה 11.00, 1.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — שיחות מלוכלכות 11.00, 1.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — המורדת 11.00, 1.30, 5.00, 7.30, 9.50
זכרונות אהבה סודיגעה
דקל — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
דרייב אין — יצרים 8.00, 10.00, סרט סקס 12.00
הוד — בלש 5.00, 7.15, 9.30
הקלנוע — בית ציורי אמריקה — בשיקה ארוטית 5.00, 7.30, 9.30
חן 1 — אנשי השם 5.00, 7.30, 9.45
חן 2 — חנות קטנה ומטריפה 5.00, 7.30, 9.45
חן 3 — אל תקרא לי לבן 3.00, 7.35, 9.45
חן 4 — פשעים שבלב 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
חן 5 — צבע הכסף 11.00, 2.00, 4.45, 7.15, 9.45
ליטמר — הפרוטוקול הרביעי 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — גרדוני התוק 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 2 — בקצב השעון 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 3 — מלו 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 4 — חליפת ערב 2.00, 5.00, 7.50, 9.50
מוזיאון ת"א — שואה 13.00, תמיד 7.30, 9.30
המזרח הישראלית — שתי אצבעות מצידון 10.00
סינמה 1 ילדים חורגים לאלהים 5, 7.15, 9.30
סינמה 2 — תנה ואחותיה 5.00, 7.15, 9.30
מאיר — בילי באלבין 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי — ילדי המהפכות 7.15, הבמה השחורה 9.30
פריז — כמר בלו 11.45, 2.00, 4.00, 7.00, 9.30, קטיפה כחולה 11.30 בלילה
צפון התבודש — שם הוורד 4.30, 7.00, 9.45
שטרן — פלאטון 4.15, 7.00, 9.30
תמוז — נערת הבלפון הבלש 7.30, 9.40
תכלת — דקה להצגה 4.30, 7.15, 9.50
תל־אביב — מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.30

טבריה

יד שמרית — נהר הזהב 7.15, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — מעבר לשיא 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — ילדים חורגים לאלהים 4.30, 7, 9.30
היכל 3 — שיחות מלוכלכות 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — מעבר לשיא 4.30, 7.00, 9.30
אורגיל — אנשי השם 4.30, 7.00, 9.15
אור 1 — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.15, 9.15
אור 3 — הפרוטוקול הרביעי 4.30, 7.00, 9.15, מסרה 11.15 בלילה
אור 4 — ג'ק פלאש המקפץ 4.30, 7.15, 9.15, האדקון המשקף 11.15 בלילה
אור 5 — נינוצ'ה בעל 7 נשמות 4.30, יצרים 7.15, 9.15, הדרך לכל 11.15 בלילה
אורנע — חנות קטנה ומטריפה 4.30, 7.15, 9.15
בית אגרון — הברי הזוקי אליוט 4.00, האנים בלוז 5.45, שבתון חוסים 8.00, אמריקה גרפיטי 10.00, בריאן כוכב עליון 12.00
כפיר — שם הוורד 4.30, 7.00, 9.30
הבירה — סיפורים שספרתי לאמא 5.15, 7.30, 9.30
מיטשל — ילדים חורגים לאלהים 7.15, 9.30
סמדר — אמראמוס 6.30, 9.15
סינמטק 1 — ביד תכנים 7.00, הלילה הגדולה 9.30, הנזקה של רוזמארי 12.00
סינמטק 2 — הפארייד 9.00, הכל בסדר וקן 9.00
עדן — שמתי ברו למורה 4.30, 7.30, 9.30
רון — דקה להצגה 4.30, 7.00, 9.15

רמת גן

ארמון — הדוקן שלי בוקספורד 7.30, 9.45
אורדע — מעבר לשיא 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — קרוקודיל דנדי 5.00, 7.30, 9.45
הדר — ילדים חורגים לאלהים 4.30, 7.00
רב חן 1 — משתו פראי 5.00, 7.30, 9.45
רב חן 2 — אנשי השם 5.00, 7.30, 9.45
רב חן 3 — הבוקר שאחרי 5.00, 7.30, 9.45
רב חן 4 — חנות קטנה ומטריפה 5.00, 7.30, 9.45
לילי — הפרוטוקול הרביעי 7.15, 9.30
שבוש — אהנשי טופלו 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — פלאטון 8.30
הדר — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.15
חן — מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.15

כפר סבא

חן — להחזזן שניה 7.15, 9.30
שמל — פלאטון 7.15, 9.30
בית ביל — הבוקר שאחרי 8.00, 10.00

בת־ים

אורנים — פלאטון 7.15, 9.30
עצמאות — מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — אהבה גבוהה 7.15, הרוזן של אתמול בלילה 9.30
רוף — צבע הכסף 7.00, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — שם הוורד 4.00, 6.30, 9.00
אורלי — פלאטון 6.30, 9.15
אמפיתאטרון — אנשי השם 4.30, 7.00, 9.15
חן — כמר בלו 4.30, 7.00, 9.15
סינמטק — מאנון 7.00, דוד 9.30
עצמון 1 — ילדים חורגים לאלהים 4.45, 7.45, 9.15
עצמון 2 — שיחות מלוכלכות 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — שמתי ברו למורה 4.30, 7, 9.15
קין אור המתוקים — שבטע עין 4.30, 7.00, 9.15
פאר — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.15
רון — מעבר לשיא 4.30, 7.00, 9.10
שביט — גרדוני התוק 7.00, 9.15
רב גת 1 — חנות קטנה ומטריפה 4.30, 7, 9.15
רב גת 2 — בקצב השעון 4.30, 7.00, 9.15
אודות — פלאטון 7.00, 9.15
בית העם — קין 9.15
רוזבל — שמתי ברו למורה 7.00
גיבון — חליפת ערב 7.00, 9.15
מכיה — רישון הוי 7.00, 9.15
ספדיר — ג'ק פלאש המקפץ 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — פלאטון 7.15, 9.30
חובל — מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל — הקסר הגורגני 7.15, 9.30
תפארת — קרוקודיל דנדי 7.30, 9.30
רוק אבדיה — בברוט קליסק — זק פלאש המקפץ 7.00, 9.30

חולון

מגדל — פשעים שבלב 7.30, 9.45
ארמון — נערת ליורר 7.30, 9.30
סבוי — ילדים חורגים לאלהים 4.30, 7.00, 9.30
רינה — מעבר לשיא 7.30, 9.30
מתנ"ס קרית־שרת — שלגיה 4.00, צבע הכסף 7.15, 9.30

בית שאן

מתנס — ללא רחמים 7.00, 9.15

ק. אונו

פרום קרולוני — נמנם כחוף 4.30, בחשון אמטל היום 9.00

רמת השרון

כוכב — שלושה אמיגוס 7.00, הגבל הבוגה 9.30

עפולה

היכל התרבות — אל תקרא לי לבן 9.00
רון — סמנוד 9.00

נתניה

סמדר — אל תקרא לי לבן 5.00, 7.00, 9.15
שרון — צבע הכסף 5.00, 7.00, 9.15